

Επίσημη Εφημερίδα L 211

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

52ο έτος

14 Αυγούστου 2009

Περιεχόμενα

I Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για την ίδρυση Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ⁽¹⁾ 1
- ★ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 ⁽¹⁾ 15
- ★ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 ⁽¹⁾ 36

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ★ Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ ⁽¹⁾ 55
- ★ Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ ⁽¹⁾ 94

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

Τιμή: 26 EUR

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

I

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 713/2009 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2009

για την ίδρυση Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη» τονίστηκε η σημασία της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου. Η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου σε κοινοτικό επίπεδο χαρακτηρίστηκε ως βασικό μέτρο για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (2) Με την απόφαση 2003/796/ΕΚ της Επιτροπής ⁽⁴⁾ συστάθηκε ανεξάρτητη συμβουλευτική ομάδα σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, καλούμενη «Ευρωπαϊκή ομάδα ρυθμιστικών αρχών για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό

αέριο» (ERGEG), ώστε να διευκολυνθεί η συνεννόηση, ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των ρυθμιστικών φορέων των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ των εν λόγω φορέων και της Επιτροπής, με σκοπό την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Η ομάδα απαρτίζεται από εκπροσώπους των εθνικών ρυθμιστικών αρχών που δημιουργήθηκαν δυνάμει της οδηγίας 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁵⁾, και της οδηγίας 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽⁶⁾.

- (3) Το έργο που επιτέλεσε η ERGEG από τη σύστασή της συνέβαλε θετικά στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Ωστόσο, όπως αναγνωρίζεται ευρέως από τον κλάδο και όπως προτείνει και η ίδια η ERGEG, η εθελοντική συνεργασία εθνικών ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει πλέον να ενταχθεί σε μια κοινοτική δομή με σαφείς αρμοδιότητες και με εξουσία έκδοσης ατομικών ρυθμιστικών αποφάσεων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.
- (4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 8ης και 9ης Μαρτίου 2007 ζήτησε από την Επιτροπή να προτείνει μέτρα σχετικά με τη σύσταση ανεξάρτητου μηχανισμού συνεργασίας των εθνικών ρυθμιστικών αρχών.
- (5) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται στενά εξαλείφοντας τους φραγμούς στις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με σκοπό την επίτευξη των στόχων της κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής. Ύστερα από εκτίμηση των επιπτώσεων όσον αφορά τους απαιτούμενους πόρους για μια κεντρική οντότητα, διαπιστώθηκε ότι μια ανεξάρτητη κεντρική οντότητα εμφανίζει αρκετά μακροπρόθεσμα πλεονεκτήματα σε σχέση με άλλες εναλλακτικές δυνατότητες. Κρίνεται σκόπιμο να ιδρυθεί ένας Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας,

⁽¹⁾ EE C 211 της 19.8.2008, σ. 23.

⁽²⁾ EE C 172 της 5.7.2008, σ. 55.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 2008 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Ιανουαρίου 2009 (EE C 75 E της 31.3.2009, σ. 1), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2009 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2009.

⁽⁴⁾ EE L 296 της 14.11.2003, σ. 34.

⁽⁵⁾ EE L 176 της 15.7.2003, σ. 37.

⁽⁶⁾ EE L 176 της 15.7.2003, σ. 57.

- («ο Οργανισμός») που θα καλύψει το κενό στο ρυθμιστικό πλαίσιο σε κοινοτικό επίπεδο και να συμβάλει στην αποτελεσματική λειτουργία των εσωτερικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Ο Οργανισμός θα επιτρέψει επίσης στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με κοινοτική προοπτική και να συμμετάσχουν, επί κοινής βάσεως, στην άσκηση των λειτουργιών της κοινοτικής διάστασης.
- (6) Ο Οργανισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει τον κατάλληλο συντονισμό και, εν ανάγκη, τη συμπλήρωση σε κοινοτική κλίμακα των ρυθμιστικών καθηκόντων που έχουν αναλάβει οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διά των οδηγιών 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, και 2009/73/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽²⁾. Προς τούτο, είναι απαραίτητο να διασφαλισθεί η ανεξαρτησία του Οργανισμού έναντι των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, των διαχειριστών των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, δημόσιων ή ιδιωτικών, των καταναλωτών, η εναρμόνιση της δράσης του προς την κοινοτική νομοθεσία, οι τεχνικές του ικανότητες, οι ικανότητες προσαρμογής στις ρυθμιστικές εξελίξεις, η διαφάνειά του, η επιδεκτικότητά του σε δημοκρατικό έλεγχο και η αποτελεσματικότητά του.
- (7) Ο Οργανισμός θα πρέπει να παρακολουθεί την περιφερειακή συνεργασία μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, καθώς και τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας («ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας») και του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ Αερίου»). Η συμμετοχή των Οργανισμών είναι κρίσιμη για την εξασφάλιση αποτελεσματικής και διαφανούς συνεργασίας μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, προς όφελος της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου.
- (8) Ο Οργανισμός θα πρέπει να παρακολουθεί, σε συνεργασία με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις αρμόδιες εθνικές αρχές τις εσωτερικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και να ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και τις εθνικές αρχές σχετικά με τις διαπιστώσεις του. Η παρακολούθηση από τον Οργανισμό δεν θα πρέπει να επικαλύπτει ή να παρεμποδίζει την παρακολούθηση από τις εθνικές αρχές, ιδίως από τις αρχές ανταγωνισμού ή από την Επιτροπή.
- (9) Ο Οργανισμός έχει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών-πλαίσιο εκ φύσεως μη δεσμευτικών (εφεξής «κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο») που πρέπει να ακολουθούν οι κώδικες δικτύου. Θεωρείται επίσης σκόπιμο για τον Οργανισμό, και σύμφωνο προς τους στόχους του, να συμμετέχει στην επανεξέταση κωδικών δικτύου (τόσο στη δημιουργία όσο και στην τροποποίησή τους), ώστε να εξασφαλισθεί η συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο, προτού μπορέσει να τους συστήσει στην Επιτροπή προς έκδοση.
- (10) Χρειάζεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που θα επιτρέψει τη συμμετοχή και συνεργασία μεταξύ εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Το πλαίσιο αυτό θα πρέπει να διευκολύνει την ενιαία εφαρμογή, στο σύνολο της Κοινότητας, της νομοθεσίας που διέπει την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Θα πρέπει να δοθεί στον Οργανισμό η αρμοδιότητα έκδοσης ατομικών αποφάσεων όταν εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη. Η αρμοδιότητα αυτή θα πρέπει υπό ορισμένες συνθήκες να καλύπτει τεχνικά ζητήματα, το ρυθμιστικό καθεστώς της υποδομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με την οποία συνδέονται ή ενδέχεται να συνδεθούν δύο τουλάχιστον κράτη μέλη και, τέλος, την εξαίρεση από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς των νέων ηλεκτρικών γραμμών διασύνδεσης και των νέων υποδομών φυσικού αερίου που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη.
- (11) Δεδομένου ότι ο Οργανισμός έχει εποπτική εικόνα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει να έχει συμβουλευτικό ρόλο έναντι της Επιτροπής, των υπολοίπων θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών όσον αφορά κάθε ζήτημα συνδεδεμένο με τον σκοπό της ίδρυσής του. Θα πρέπει επίσης να ενημερώνει την Επιτροπή όταν διαπιστώνει ότι η συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς δεν δίνει τα αναγκαία αποτελέσματα ή ότι μια εθνική ρυθμιστική αρχή, της οποίας η απόφαση δεν τηρεί τις κατευθυντήριες γραμμές, δεν εφαρμόζει δεόντως τη γνώμη, σύσταση ή απόφαση, του Οργανισμού.
- (12) Ο Οργανισμός θα πρέπει επίσης να μπορεί να διατυπώνει συστάσεις για να συνδράμει τις ρυθμιστικές αρχές και τους παράγοντες της αγοράς στην ανταλλαγή ορδών πρακτικών.
- (13) Ο Οργανισμός θα πρέπει να ζητεί τη γνώμη των εκάστοτε ενδιαφερομένων μερών και να τους παρέχει εύλογη δυνατότητα να διατυπώνουν τις παρατηρήσεις τους επί των προτεινόμενων μέτρων, όπως κώδικες δικτύου και κανόνες.
- (14) Ο Οργανισμός θα πρέπει να προωθεί την υλοποίηση των προσανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας, όπως ορίζεται στην απόφαση αριθ. 1364/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για τον καθορισμό προσανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας ⁽³⁾, ιδίως όταν γνωμοδοτεί σχετικά με τα μη δεσμευτικά διευρωπαϊκά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης του δικτύου («διευρωπαϊκά προγράμματα ανάπτυξης του δικτύου») κατά το άρθρο 6 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.
- (15) Ο Οργανισμός θα πρέπει να συμβάλλει επίσης στην επαύξηση της ενεργειακής ασφάλειας.
- (16) Η δομή του Οργανισμού θα πρέπει να είναι η κατάλληλη για να καλύψει τις ειδικές ανάγκες ρύθμισης του κλάδου της ενέργειας. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να ληφθεί πλήρως υπόψη ο ειδικός ρόλος των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και να εξασφαλισθεί η ανεξαρτησία τους.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 55 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 94 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽³⁾ ΕΕ L 262 της 22.9.2006, σ. 1.

- (17) Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να διαθέτει τις αναγκαίες εξουσίες για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, τον έλεγχο της εκτέλεσής του, την κατάρτιση του εσωτερικού κανονισμού, την έκδοση δημοσιονομικών κανονισμών και τον διορισμό του διευθυντή. Θα πρέπει να θεσπιστεί σύστημα για την εκ περιτροπής ανανέωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου, τα οποία διορίζονται από το Συμβούλιο, ώστε να εξασφαλίζεται η διαχρονικώς ισόρροπη συμμετοχή των κρατών μελών. Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να ενεργεί ανεξάρτητα και αντικειμενικά προς το δημόσιο συμφέρον χωρίς να ζητεί ή να δέχεται πολιτικές οδηγίες.
- (18) Ο Οργανισμός θα πρέπει να διαθέτει τις αναγκαίες εξουσίες για την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων με αποτελεσματικότητα, διαφάνεια, σύνεση και, προπάντων, με ανεξαρτησία. Η ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών έναντι των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου και των διαχειριστών των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, αποτελεί θεμελιώδη αρχή της χρήσης διακυβέρνησης και βασική προϋπόθεση για την εμπιστοσύνη της αγοράς. Χωρίς να θίγονται τα μέλη του που ενεργούν εξ ονόματος των αντιστοίχων εθνικών τους αρχών, το ρυθμιστικό συμβούλιο θα πρέπει συνεπώς να ενεργεί ανεξάρτητα από τα συμφέροντα της αγοράς, να αποφεύγει τις συγκρούσεις συμφερόντων και να μην επιζητεί ούτε να δέχεται οδηγίες ούτε συστάσεις από καμία κυβέρνηση κράτους μέλους, από την Επιτροπή ή από άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα. Οι αποφάσεις του ρυθμιστικού συμβουλίου θα πρέπει ταυτόχρονα να τηρούν τη σχετική κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά την ενεργειακή πολιτική, όπως την εσωτερική αγορά ενέργειας, το περιβάλλον, και τον ανταγωνισμό. Το ρυθμιστικό συμβούλιο θα πρέπει να λογοδοτεί στα κοινοτικά θεσμικά όργανα όσον αφορά τις αποφάσεις, τις συστάσεις και τις προτάσεις του.
- (19) Όταν ο Οργανισμός έχει αποφασιστικές αρμοδιότητες, θα πρέπει να παρέχεται στους ενδιαφερομένους, για λόγους διαδικαστικής οικονομίας, δικαίωμα προσφυγής σε συμβούλιο προσφυγών, το οποίο θα πρέπει μάλιστα να υπάγεται στον Οργανισμό αλλά ταυτόχρονα να είναι ανεξάρτητο από τη διοικητική και ρυθμιστική δομή του. Για λόγους συνέχειας, κατά τον διορισμό ή την ανανέωση των μελών του συμβουλίου προσφυγών θα πρέπει να είναι δυνατή η μερική αντικατάσταση των μελών του. Η απόφαση του συμβουλίου προσφυγών είναι δυνατόν να προσβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- (20) Ο Οργανισμός θα πρέπει να χρηματοδοτείται κυρίως από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τέλη και από εθελοντικές εισφορές. Ειδικότερα, οι πόροι που σήμερα διατίθενται από κοινού από τις ρυθμιστικές αρχές για τη συνεργασία τους σε κοινοτικό επίπεδο θα πρέπει να συνεχίσουν να είναι διαθέσιμοι για τον Οργανισμό. Η κοινοτική διαδικασία του προϋπολογισμού θα πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται, όσον αφορά τις επιδοτήσεις που θα εγγράφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, ο έλεγχος των λογαριασμών θα πρέπει να διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με το άρθρο 91 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2343/2002 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2002, για τη θέσπιση δημοσιονομικού κανονισμού-πλαίσιο για τους κοινοτικούς οργανισμούς του άρθρου 185 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, ο οποίος θεσπίζει τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽¹⁾.
- (21) Μετά την ίδρυση του Οργανισμού, ο προϋπολογισμός του θα πρέπει να υποβάλλεται σε συνεχή αξιολόγηση από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή βάσει του εν εξελίξει φόρτου εργασίας και των επιδόσεών του. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εξασφαλίζει ότι πληρούνται οι βέλτιστες προδιαγραφές επάρκειας.
- (22) Ο Οργανισμός θα πρέπει να διαθέτει προσωπικό υψηλού επαγγελματικού επιπέδου. Ειδικότερα, θα πρέπει να επωφελείται από τις ικανότητες και την πείρα υπαλλήλων αποσπασμένων από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Για το προσωπικό του Οργανισμού θα πρέπει να εφαρμόζονται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης) και το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (καθεστώς επί του λοιπού προσωπικού) δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου ⁽²⁾, καθώς και οι κανόνες που θεσπίζονται από κοινού από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού. Το διοικητικό συμβούλιο, σε συμφωνία με την Επιτροπή, θα πρέπει να θεσπίζει τα αναγκαία εκτελεστικά μέτρα.
- (23) Ο Οργανισμός θα πρέπει να τηρεί τους γενικούς κανόνες που ισχύουν για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα των κοινοτικών οργάνων. Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να θεσπίσει πρακτικά μέτρα για την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων δεδομένων και των προσωπικών δεδομένων.
- (24) Ο Οργανισμός θα πρέπει να είναι υπεύθυνος έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, αναλόγως.
- (25) Θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να συμμετέχουν στο έργο του Οργανισμού χώρες που δεν είναι μέλη της Κοινότητας, βάσει κατάλληλων συμφωνιών που θα συναφθούν από την Κοινότητα.
- (26) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽³⁾.
- (27) Θα πρέπει ιδίως να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να θεσπίσει τις κατευθυντήριες γραμμές που είναι αναγκαίες για καταστάσεις στις οποίες ο Οργανισμός είναι αρμόδιος να αποφασίζει για τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης σε διασυνοριακές υποδομές καθώς και για τη λειτουργική ασφάλεια των υποδομών αυτών. Εφόσον τα μέτρα αυτά είναι γενικής εμβέλειας και αποβλέπουν στην τροποποίηση μη ουσιαστικών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, διά συμπληρώσεώς του με μη ουσιαστική στοιχεία, πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 5α της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 72.

⁽²⁾ ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

- (28) Το αργότερο τρία έτη από την ανάληψη καθηκόντων από τον πρώτο διευθυντή του Οργανισμού και στη συνέχεια ανά τετραετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τα ειδικά καθήκοντα του Οργανισμού και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, συνοδευόμενη από οιοσδήποτε ενδεδειγμένες προτάσεις. Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή θα πρέπει να διατυπώνει προτάσεις σχετικά με την ανάθεση επιπρόσθετων καθηκόντων στον Οργανισμό.
- (29) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η συμμετοχή και η συνεργασία μεταξύ των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σε κοινοτική κλίμακα, είναι αδύνατο να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΊΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Άρθρο 1

Ίδρυση

- Με τον παρόντα κανονισμό ιδρύεται Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενεργείας («Οργανισμός»).
- Ο Οργανισμός έχει σκοπό να βοηθά τις ρυθμιστικές αρχές οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 35 της οδηγίας 2009/72ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, και στο άρθρο 39 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽²⁾, κατά την άσκηση σε κοινοτικό επίπεδο των ρυθμιστικών καθηκόντων που ασκούν στα κράτη μέλη και, όπου είναι αναγκαίο, συντονίζει τη δράση τους.
- Μέχρις ότου ετοιμασθούν οι εγκαταστάσεις του, ο Οργανισμός θα φιλοξενείται σε εγκαταστάσεις της Επιτροπής.

Άρθρο 2

Νομικό καθεστώς

- Ο Οργανισμός είναι κοινοτικό όργανο με νομική προσωπικότητα.
- Σε κάθε κράτος μέλος, ο Οργανισμός διαθέτει την ευρύτερη δικαιοπρακτική ικανότητα που αναγνωρίζει το εθνικό δίκαιο σε νομικά πρόσωπα. Ειδικότερα, δύναται να αποκτά ή να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να είναι διάδικος.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 55 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 94 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- Ο Οργανισμός εκπροσωπείται από τον διευθυντή του.

Άρθρο 3

Σύνθεση

Ο Οργανισμός αποτελείται από:

- το διοικητικό συμβούλιο, το οποίο ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 13·
- το ρυθμιστικό συμβούλιο, το οποίο ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 15·
- τον διευθυντή, ο οποίος ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 17 και
- το συμβούλιο προσφυγών, το οποίο ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 19.

Άρθρο 4

Τύποι πράξεων του Οργανισμού

Ο Οργανισμός:

- διατυπώνει γνώμες και συστάσεις προς τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς·
- διατυπώνει γνώμες και συστάσεις προς τις ρυθμιστικές αρχές·
- διατυπώνει γνώμες και συστάσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή·
- εκδίδει ατομικές αποφάσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 7, 8 και 9·
- υποβάλλει στην Επιτροπή μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο (εφεξής «κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο») σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας ⁽³⁾, και το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου ⁽⁴⁾.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Άρθρο 5

Γενικά καθήκοντα

Ο Οργανισμός δύναται να γνωμοδοτεί ή να υποβάλλει σύσταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, σχετικά με κάθε ζήτημα συνδεδεμένο με τον ιδρυτικό του σκοπό, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής, ή με δική του πρωτοβουλία.

⁽³⁾ Βλέπε σελίδα 15 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽⁴⁾ Βλέπε σελίδα 36 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

Άρθρο 6

Καθήκοντα σχετικά με τη συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Ο Οργανισμός γνωμοδοτεί προς την Επιτροπή σχετικά με το σχέδιο καταστατικού, τον κατάλογο των μελών και το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενεργείας, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και του ΕΔΔΣΜ Αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Ο Οργανισμός παρακολουθεί την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενεργείας όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και του ΕΔΔΣΜ Αερίου όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

3. Ο Οργανισμός γνωμοδοτεί:

α) προς το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενεργείας όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και προς το ΕΔΔΣΜ Αερίου όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 σχετικά με τους κώδικες δικτύου· και

β) προς το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενεργείας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, και προς το ΕΔΔΣΜ Αερίου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, σχετικά με το σχέδιο ετήσιου προγράμματος εργασιών, το σχέδιο διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου και άλλα σχετικά έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και στο άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της αποφυγής των διακρίσεων, του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και της αποδοτικής και ασφαλούς λειτουργίας των εσωτερικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

4. Ο Οργανισμός, βασιζόμενος σε πραγματικά στοιχεία, διατυπώνει δεόντως αιτιολογημένη γνώμη καθώς και συστάσεις προς το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενεργείας, το ΕΔΔΣΜ Αερίου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, οσάκις κρίνει ότι το σχέδιο ετήσιου προγράμματος εργασιών ή το σχέδιο του διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου που του έχει υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και το άρθρο 9 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, δεν συμβάλλουν στην αποφυγή των διακρίσεων, στον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και την αποδοτική λειτουργία της αγοράς ή στην εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου διασυννοριακής διασύνδεσης στην οποία έχουν πρόσβαση τρίτα μέρη ή δεν συμφωνούν με τις σχετικές διατάξεις της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

Ο Οργανισμός συμμετέχει στην ανάπτυξη κωδικών δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

Ο Οργανισμός υποβάλλει μη δεσμευτική κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο στην Επιτροπή, εφόσον αυτό απαιτείται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Ο Οργανισμός επανεξετάζει την κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο και την υποβάλλει εκ νέου στην Επιτροπή εφόσον αυτό απαιτείται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή του άρθρου 6 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

Ο Οργανισμός παρέχει στο ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενεργείας και στο ΕΔΔΣΜ Αερίου αιτιολογημένη γνώμη επί του κώδικα δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και το άρθρο 6 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

Ο Οργανισμός υποβάλλει τον κώδικα δικτύου στην Επιτροπή και μπορεί να συστήσει την έκδοσή του σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και το άρθρο 6 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Ο Οργανισμός προετοιμάζει και υποβάλλει στην Επιτροπή σχέδιο κώδικα δικτύου όπου αυτό απαιτείται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή του άρθρου 6 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

5. Ο Οργανισμός διατυπώνει δεόντως αιτιολογημένη γνώμη προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, και το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, εφόσον το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενεργείας και το ΕΔΔΣΜ Αερίου δεν μπόρεσε να εφαρμόσει κώδικα δικτύου που να έχει εκπονηθεί δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και του άρθρου 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ή κώδικα δικτύου ο οποίος να έχει θεσπισθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφοι 1 έως 10 των εν λόγω κανονισμών αλλά ο οποίος δεν έχει θεσπισθεί από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 11 των εν λόγω κανονισμών.

6. Ο Οργανισμός παρακολουθεί και αναλύει την εφαρμογή των κωδικών δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών που έχει θεσπίσει η Επιτροπή, όπως ορίζει το άρθρο 6 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, και το άρθρο 6 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, και τα αποτελέσματά τους επί της εναρμόνισης των εφαρμοστέων κανόνων που αποβλέπουν στη διευκόλυνση της ολοκλήρωσης της αγοράς καθώς και επί της απαγόρευσης των διακρίσεων, του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και της αποδοτικής λειτουργίας της αγοράς, υποβάλλει δε σχετική έκθεση στην Επιτροπή.

7. Ο Οργανισμός παρακολουθεί την πρόοδο προς την εφαρμογή σχεδίων για τη δημιουργία ικανότητας διασύνδεσης των δικτύων.

8. Ο Οργανισμός παρακολουθεί την εφαρμογή των διακοινοτικών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύου. Εάν διαπιστώσει ασυνέπεια ανάμεσα στο πρόγραμμα και την εφαρμογή του, διερευνά τις αιτίες της ασυνέπειας και διατυπώνει συστάσεις προς τους εκάστοτε διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή άλλα αρμόδια όργανα προκειμένου να εφαρμοστούν οι επενδύσεις σύμφωνα με τα διακοινοτικά προγράμματα ανάπτυξης δικτύου.

9. Ο Οργανισμός παρακολουθεί την περιφερειακή συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, και στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, και λαμβάνει δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας κατά τη διατύπωση των γνωμοδοτήσεων, συστάσεων και αποφάσεών του.

Άρθρο 7

Καθήκοντα σχετικά με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές

1. Ο Οργανισμός εκδίδει ατομικές αποφάσεις σχετικά με τεχνικά ζητήματα, εφόσον αυτές προβλέπονται στην οδηγία 2009/72/EK, την οδηγία 2009/73/EK, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Ο Οργανισμός δύναται, σύμφωνα με το οικείο πρόγραμμα εργασιών ή κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, να διατυπώνει συστάσεις για να συνδράμει τις ρυθμιστικές αρχές και τους παράγοντες της αγοράς στην ανταλλαγή ορδών πρακτικών.

3. Ο Οργανισμός παρέχει πλαίσιο συνεργασίας στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών σε περιφερειακό και κοινοτικό επίπεδο και λαμβάνει δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας κατά τη διατύπωση των γνωμοδοτήσεων, συστάσεων και αποφάσεών του. Αν ο Οργανισμός κρίνει ότι απαιτούνται δεσμευτικοί κανόνες για τη συνεργασία αυτή, διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις προς την Επιτροπή.

4. Κατόπιν αιτήματος οποιασδήποτε εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή της Επιτροπής, ο Οργανισμός, βασιζόμενος σε πραγματικά στοιχεία, γνωμοδοτεί σχετικά με το αν απόφαση εκδοθείσα από ρυθμιστική αρχή συμφωνεί με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην οδηγία 2009/72/EK, την οδηγία 2009/73/EK, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ή με άλλες σχετικές διατάξεις αυτών των οδηγιών ή κανονισμών.

5. Εάν η εθνική ρυθμιστική αρχή δεν ακολουθήσει την αναφερόμενη στην παράγραφο 4 γνωμοδότηση του Οργανισμού εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της, ο Οργανισμός ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

6. Εάν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, μια εθνική ρυθμιστική αρχή αντιμετωπίζει δυσκολίες όσον αφορά την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στην οδηγία 2009/72/EK, την οδηγία 2009/73/EK, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, δύναται να ζητήσει γνωμοδότηση από τον Οργανισμό. Ο Οργανισμός γνωμοδοτεί, έπειτα από διαβουλεύσεις με την Επιτροπή, εντός τριών μηνών από την παραλαβή της αίτησης αυτής.

7. Ο Οργανισμός αποφασίζει σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και την ασφάλεια λειτουργίας για υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου που συνδέουν ή ενδέχεται να συνδέσουν δύο τουλάχιστον κράτη μέλη («διασυνοριακές υποδομές»), σύμφωνα με το άρθρο 8.

Άρθρο 8

Καθήκοντα σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και την ασφάλεια λειτουργίας για τις διασυνοριακές υποδομές

1. Ως προς τις διασυνοριακές υποδομές, ο Οργανισμός αποφασίζει σχετικά με τα ρυθμιστικά ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, τα οποία είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και την ασφάλεια λειτουργίας μόνον:

- α) εφόσον δεν κατέστη δυνατό να επιτευχθεί συμφωνία των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών αρχών εντός έξι μηνών από την ημέρα που έλαβε γνώση της υπόθεσης η τελευταία από τις εν λόγω ρυθμιστικές αρχές, ή
- β) κατόπιν κοινής αιτήσεως των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

Οι αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν από κοινού την παράταση της προθεσμίας που αναφέρεται στο στοιχείο α) για έξι μήνες κατ' ανώτατο όριο.

Κατά την εκπόνηση της αποφάσεώς του, ο Οργανισμός διαβουλεύεται με τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους οικείους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και ενημερώνεται για τις προτάσεις και παρατηρήσεις όλων των οικείων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.

2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση στις διασυνοριακές υποδομές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) διαδικασία για την κατανομή δυναμικότητας·
 - β) χρονικά πλαίσια της κατανομής·
 - γ) κατανομή των προσόδων συμφόρησης και
 - δ) επιβολή τελών στους χρήστες των υποδομών όπως αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της οδηγίας 2009/73/EK.
3. Όταν μια υπόθεση του παραπέμπεται δυνάμει της παραγράφου 1, ο Οργανισμός:
- α) λαμβάνει την απόφασή του το πολύ εντός έξι μηνών από την ημέρα παραπομπής, και
 - β) μπορεί, εφόσον απαιτείται, να λάβει ενδιάμεση απόφαση προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια του εφοδιασμού ή η ασφάλεια λειτουργίας των σχετικών υποδομών.

4. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο Οργανισμός καθίσταται αρμόδιος για τους όρους και τις προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και την ασφάλεια λειτουργίας των διασυνοριακών υποδομών. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, διά συμπληρώσεώς του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 32 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

5. Όπου τα ρυθμιστικά ζητήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν επίσης εξαιρέσεις υπό την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή του άρθρου 36 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ δεν πραγματοποιείται σώρευση των καταληκτικών ημερομηνιών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό με εκείνες που ορίζονται στα προαναφερθέντα άρθρα.

Άρθρο 9

Λοιπά καθήκοντα

1. Ο Οργανισμός δύναται να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με εξαιρέσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009. Δύναται επίσης να εγκρίνει εξαιρέσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, εφόσον η σχετική υποδομή βρίσκεται στην επικράτεια περισσότερων του ενός κρατών μελών.

2. Ο Οργανισμός γνωμοδοτεί, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή το άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, για τις αποφάσεις των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σχετικά με την πιστοποίηση.

Ο Οργανισμός ενδέχεται, υπό σαφώς καθορισμένες συνθήκες που ορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, και σε ζητήματα συνδεόμενα με τον σκοπό της ίδρυσής του, να επιφορτιστεί με επιπρόσθετα καθήκοντα που δεν αφορούν εξουσίες λήψης αποφάσεων.

Άρθρο 10

Παροχή συμβουλών και διαφάνεια

1. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ιδίως κατά τη διαδικασία καθορισμού κατευθυντηρίων γραμμών-πλαίσιο σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 όπως και κατά τη διαδικασία πρότασης τροποποιήσεων των κωδίκων, σύμφωνα με το άρθρο 7 των εν λόγω κανονισμών, ο Οργανισμός ζητεί ευρέως και εγκαίρως τη γνώμη των φορέων της αγοράς, των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των καταναλωτών, των τελικών χρηστών και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, των αρχών ανταγωνισμού, με την επιφύλαξη των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, κατά ανοικτό και διαφανή τρόπο, ιδίως όταν τα καθήκοντα αυτά αφορούν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς.

2. Ο Οργανισμός μεριμνά ώστε να παρέχονται στο κοινό και σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος αντικειμενικές, αξιόπιστες και εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά τα αποτελέσματα των εργασιών του, οσάκις ενδείκνυται.

Όλα τα έγγραφα και τα πρακτικά των συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιούνται κατά τον καθορισμό κατευθυντηρίων γραμμών-πλαίσιο σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ή κατά την τροποποίηση κωδίκων κατ' άρθρο 7 των κανονισμών αυτών δημοσιοποιούνται.

3. Πριν από την έγκριση των κατευθυντηρίων γραμμών-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ή το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, όπως και πριν από την πρόταση κωδίκων σύμφωνα με το άρθρο 7 των εν λόγω κανονισμών, ο Οργανισμός δηλώνει με ποιον τρόπο έλαβε υπόψη του τις παρατηρήσεις που του απευθύνθηκαν στη διαβούλευση. Στις περιπτώσεις που οι παρατηρήσεις δεν έχουν ληφθεί υπόψη εξηγεί για ποιον λόγο.

4. Ο Οργανισμός δημοσιεύει στη ιστοσελίδα του, τουλάχιστον την ημερήσια διάταξη, το έγγραφο βάσεως και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, τα πρακτικά των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου, το ρυθμιστικού συμβουλίου και του συμβουλίου προσφυγών.

Άρθρο 11

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων στον τομέα της ηλεκτρικής ενεργείας και του φυσικού αερίου

1. Ο Οργανισμός, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις αρμόδιες εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των αρχών ανταγωνισμού, παρακολουθεί τις εσωτερικές αγορές ηλεκτρικής ενεργείας και φυσικού αερίου, ιδίως τις λιανικές τιμές της ηλεκτρικής ενεργείας και του αερίου, την πρόσβαση στο δίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενεργείας, και τη συμμόρφωση με τα δικαιώματα του καταναλωτή που ορίζονται στις οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ.

2. Ο Οργανισμός δημοσιοποιεί ετήσια έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα της δραστηριότητάς του όσον αφορά την παρακολούθηση, η οποία ορίζεται στην παράγραφο 1. Στην έκθεση επισημαίνει τους φραγμούς στην ολοκλήρωση των εσωτερικών αγορών ηλεκτρικής ενεργείας και φυσικού αερίου.

3. Κατά τη δημοσιοποίηση της ετήσιας έκθεσής του ο Οργανισμός μπορεί να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Επιτροπή γνωμοδότηση για τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν ώστε να αρθούν οι φραγμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Άρθρο 12

Διοικητικό συμβούλιο

1. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από εννέα μέλη. Κάθε μέλος έχει έναν αναπληρωτή. Δύο μέλη και οι αναπληρωτές τους διορίζονται από την Επιτροπή, δύο μέλη και οι αναπληρωτές τους από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και πέντε μέλη και οι αναπληρωτές τους από το Συμβούλιο. Κανένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η θητεία τους είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί άπαξ. Για την πρώτη εντολή, η θητεία αυτή έχει διάρκεια έξι ετών για τα μισά μέλη και τους αναπληρωτές τους.

2. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του μεταξύ των μελών του. Ο αντιπρόεδρος αντικαθιστά αυτομάτως τον πρόεδρο, σε περίπτωση αδυναμίας του τελευταίου να ασκήσει τα καθήκοντά του. Η διάρκεια της θητείας του προέδρου και του αντιπροέδρου είναι δύο έτη, με δυνατότητα άπαξ ανανέωσης. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, η θητεία του προέδρου και του αντιπροέδρου λήγει μόλις παύσουν να είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

3. Οι συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου συγκαλούνται από τον πρόεδρό του. Ο πρόεδρος του ρυθμιστικού συμβουλίου ή το πρόσωπο που υποδεικνύει το εν λόγω Συμβούλιο και ο διευθυντής συμμετέχουν στις συζητήσεις, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκτός εάν το διοικητικό συμβούλιο αποφασίσει άλλως όσον αφορά τον διευθυντή. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές ετησίως σε τακτική συνεδρίαση. Συνεδριάζει επίσης με πρωτοβουλία του προέδρου του, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή κατόπιν αιτήματος του ενός τρίτου τουλάχιστον των μελών του. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις του ως παρατηρητή κάθε πρόσωπο με σημαίνουσα ενδεχομένως γνώμη. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου επιτρέπεται να επικουρούνται από συμβούλους ή εμπειρογνώμονες, τηρουμένου του εσωτερικού κανονισμού του. Ο Οργανισμός παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο διοικητικό συμβούλιο.

4. Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων μελών του, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τον παρόντα κανονισμό. Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου διαθέτει μία ψήφο.

5. Ο εσωτερικός κανονισμός του ορίζει αναλυτικότερα:

α) τους κανόνες της ψηφοφορίας, ιδίως δε τους όρους βάσει των οποίων ένα μέλος μπορεί να αντιπροσωπεύει άλλο μέλος, και, εφόσον είναι αναγκαίο, τους κανόνες για την απαρτία·

β) τις ρυθμίσεις που διέπουν την εναλλαγή η οποία εφαρμόζεται για την ανανέωση των διοριζόμενων από το Συμβούλιο μελών του διοικητικού συμβουλίου, ώστε να εξασφαλισθεί συν τω χρόνω ισόρροπη συμμετοχή των κρατών μελών.

6. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν μπορούν να είναι μέλη του ρυθμιστικού συμβουλίου.

7. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου αναλαμβάνουν τη δέσμευση να δρουν ανεξάρτητα και αντικειμενικά προς το δημόσιο συμφέρον χωρίς να αναζητεί ή να δέχεται οιαδήποτε πολιτική οδηγία. Προς τούτο, τα μέλη υποβάλλουν γραπτή δήλωση δεσμεύσεων και γραπτή δήλωση συμφερόντων όπου καταδεικνύεται είτε η απουσία οιαδήποτε συμφέροντος, το οποίο μπορεί ενδεχομένως να επηρεάσει την ανεξαρτησία τους είτε η ύπαρξη τυχόν άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος το οποίο μπορεί ενδεχομένως να επηρεάσει την ανεξαρτησία τους. Οι εν λόγω δηλώσεις δημοσιοποιούνται κάθε χρόνο.

Άρθρο 13

Καθήκοντα του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο, αφού ζητήσει τη γνώμη του ρυθμιστικού συμβουλίου και λάβει τη συγκατάθεσή του σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2, διορίζει τον διευθυντή σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2.

2. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει επισήμως τα μέλη του ρυθμιστικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 και 2.

3. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει επισήμως τα μέλη του συμβουλίου προσφυγών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1.

4. Το διοικητικό συμβούλιο εξασφαλίζει ότι ο Οργανισμός εκτελεί την αποστολή του και εκπληρώνει τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

5. Πριν από τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, το διοικητικό συμβούλιο, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του ρυθμιστικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3, εγκρίνει το πρόγραμμα εργασιών του Οργανισμού για το επόμενο έτος και το διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Το πρόγραμμα εργασιών εγκρίνεται με την επιφύλαξη της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού και δημοσιοποιείται.

6. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει και, εν ανάγκη, αναθεωρεί πολυετές πρόγραμμα. Η αναθεώρηση βασίζεται σε έκθεση αξιολόγησης την οποία εκπονεί ανεξάρτητος εξωτερικός εμπειρογνώμων κατ' αίτηση του διοικητικού συμβουλίου. Τα σχετικά έγγραφα δημοσιοποιούνται.

7. Το διοικητικό συμβούλιο ασκεί τις δημοσιονομικές αρμοδιότητες του σύμφωνα με τα άρθρα 21 έως 24.

8. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, σχετικά με την αποδοχή κληροδοτημάτων, δωρεών ή επιχορηγήσεων από άλλες κοινοτικές πηγές ή οιαδήποτε εθελοντικών συνεισφορών των κρατών μελών ή των ρυθμιστικών αρχών τους. Η γνώμη που διατυπώνει το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 εξετάζει ρητώς τις πηγές χρηματοδότησης που απαριθμούνται στην παρούσα παράγραφο.

9. Το διοικητικό συμβούλιο, σε διαβούλευση με το ρυθμιστικό συμβούλιο, ασκεί πειθαρχική εξουσία έναντι του διευθυντή.

10. Εφόσον είναι αναγκαίο, το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει τους εκτελεστικούς κανόνες του Οργανισμού για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2.

11. Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει πρακτικά μέτρα για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα του Οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 30.

12. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει και δημοσιεύει την ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες του Οργανισμού, βάσει του σχεδίου ετήσιας έκθεσης, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 8, και διαβιβάζει εκείνη την έκθεση, έως τις 15 Ιουνίου κάθε έτους, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Η ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες του Οργανισμού περιλαμβάνει ανεξάρτητη ενότητα, εγκεκριμένη από το ρυθμιστικό συμβούλιο, η οποία αφορά τις ρυθμιστικές δραστηριότητες του Οργανισμού κατά το υπό εξέταση έτος.

13. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει και δημοσιεύει τον εσωτερικό κανονισμό του.

Άρθρο 14

Ρυθμιστικό συμβούλιο

1. Το ρυθμιστικό συμβούλιο απαρτίζεται από:

α) ανώτερους εκπροσώπους των ρυθμιστικών αρχών, όπως προβλέπονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/72/EK και στο άρθρο 39 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/73/EK, και έναν αναπληρωτή ανά κράτος μέλος από το εν ενεργεία ανώτερο προσωπικό των εν λόγω αρχών·

β) έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Μόνον ένας εκπρόσωπος ανά κράτος μέλος από την εθνική ρυθμιστική αρχή γίνεται δεκτός στο ρυθμιστικό συμβούλιο.

Κάθε ρυθμιστική αρχή είναι υπεύθυνη για τον ορισμό αναπληρωτή από το παρόν προσωπικό της εθνικής ρυθμιστικής αρχής.

2. Το ρυθμιστικό συμβούλιο εκλέγει πρόεδρο και αντιπρόεδρο μεταξύ των μελών του. Ο αντιπρόεδρος αντικαθιστά αυτοδικαίως τον πρόεδρο, σε περίπτωση αδυναμίας του τελευταίου να ασκήσει τα καθήκοντά του. Η διάρκεια της θητείας του προέδρου και του αντιπροέδρου είναι δύο μισά έτη, με δυνατότητα ανανέωσης. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, η θητεία του προέδρου και του αντιπροέδρου λήγει μόλις παύσουν να είναι μέλη του ρυθμιστικού συμβουλίου.

3. Το ρυθμιστικό συμβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία δύο τρίτων των παρόντων μελών του. Κάθε μέλος ή αναπληρωτής διαθέτει μία ψήφο.

4. Το ρυθμιστικό συμβούλιο εγκρίνει και δημοσιεύει τον εσωτερικό κανονισμό του. Ο εσωτερικός κανονισμός ορίζει αναλυτικότερα τους κανόνες της ψηφοφορίας, κυρίως δε τους όρους αντιπροσώπευσης μέλους από άλλο μέλος, και, εφόσον είναι αναγκαίο, τους κανόνες για την απαρτία. Ο εσωτερικός κανονισμός μπορεί να προβλέπει ειδικές μεθόδους εργασίας για την εξέταση θεμάτων που προκύπτουν στο πλαίσιο περιφερειακών πρωτοβουλιών συνεργασίας.

5. Κατά την άσκηση των καθηκόντων που του ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό και χωρίς να θίγονται τα μέλη του που ενεργούν εξ ονόματος της αντίστοιχης ρυθμιστικής τους αρχής, το ρυθμιστικό συμβούλιο ενεργεί ανεξάρτητα και δεν επιζητεί ούτε δέχεται οδηγίες από καμία κυβέρνηση κράτους μέλους, την Επιτροπή ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα.

6. Ο Οργανισμός παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο ρυθμιστικό συμβούλιο.

Άρθρο 15

Καθήκοντα του ρυθμιστικού συμβουλίου

1. Το ρυθμιστικό συμβούλιο γνωμοδοτεί προς τον διευθυντή σχετικά με τις γνώμες, συστάσεις και αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9 και οι οποίες εξετάζονται προς έγκριση. Επιπλέον, το ρυθμιστικό συμβούλιο, στο πεδίο της αρμοδιότητάς του, καθοδηγεί τον διευθυντή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

2. Το ρυθμιστικό συμβούλιο γνωμοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με τον υποψήφιο διευθυντή, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 και το άρθρο 16 παράγραφος 2. Το ρυθμιστικό συμβούλιο λαμβάνει τη σχετική απόφαση με πλειοψηφία τριών τετάρτων των μελών του.

3. Βάσει του άρθρου 13 παράγραφος 5 και του άρθρου 17 παράγραφος 6 και σύμφωνα με το προσχέδιο προϋπολογισμού που καταρτίζεται βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 1, το ρυθμιστικό συμβούλιο εγκρίνει το πρόγραμμα εργασιών του Οργανισμού για το επόμενο έτος και το υποβάλλει προς έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο, πριν από την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

4. Το ρυθμιστικό συμβούλιο εγκρίνει τη σχετική με τις ρυθμιστικές δραστηριότητες ανεξάρτητη ενότητα της ετήσιας έκθεσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 12 και στο άρθρο 17 παράγραφος 8.

5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να καλεί, σεβόμενο πλήρως την ανεξαρτησία του, τον διευθυντή του ρυθμιστικού συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του να προβεί σε δήλωση ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του και να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της επιτροπής αυτής.

Άρθρο 16

Διευθυντής

1. Ο Οργανισμός εκπροσωπείται από τον διευθυντή του, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με την καθοδήγηση που προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 δεύτερη πρόταση και, οσάκις προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με τις γνώμες του ρυθμιστικού συμβουλίου. Υπό την επιφύλαξη των αντίστοιχων ρόλων του διοικητικού συμβουλίου και του ρυθμιστικού συμβουλίου όσον αφορά τα καθήκοντα του διευθυντή, ο διευθυντής δεν επιζητεί ούτε δέχεται οδηγίες από καμία κυβέρνηση, την Επιτροπή ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα.

2. Ο διευθυντής διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο, αφού ληφθεί η συγκατάθεση του ρυθμιστικού συμβουλίου, με κριτήρια την αξία του καθώς και τις δεξιότητες και την πείρα του στον τομέα της ενεργείας, από πίνακα τριών τουλάχιστον υποψηφίων, τους οποίους προτείνει η Επιτροπή έπειτα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Προτού διορισθεί, ο επιλεγόμενος από το διοικητικό συμβούλιο υποψήφιος είναι δυνατόν να κληθεί να προβεί σε δήλωση ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της.

3. Η θητεία του διευθυντή είναι πενταετής. Κατά τη διάρκεια των 9 μηνών που προηγούνται της λήξης αυτής της περιόδου, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση. Στην αξιολόγηση, η Επιτροπή εξετάζει ιδίως:

α) τις επιδόσεις του διευθυντή·

β) τα καθήκοντα και τις ανάγκες του Οργανισμού κατά τα επόμενα έτη.

Η αξιολόγηση όσον αφορά το στοιχείο β) διενεργείται με τη συνδρομή ανεξάρτητου εξωτερικού εμπειρογνώμονα.

4. Έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, αφού διεξαγάγει διαβούλευση με το ρυθμιστικό συμβούλιο και λάβει πλήρως υπόψη του την αξιολόγηση και τη γνώμη του ρυθμιστικού συμβουλίου για την αξιολόγηση αυτή και μόνον εφόσον δικαιολογείται από τα καθήκοντα και τις ανάγκες του Οργανισμού, το διοικητικό συμβούλιο δύναται να παρατείνει τη θητεία του διευθυντή άπαξ, για μέγιστο διάστημα τριών ετών.

5. Το διοικητικό συμβούλιο γνωστοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την πρόθεσή του να παρατείνει τη θητεία του διευθυντή. Εντός μηνός πριν από την παράταση της θητείας του, ο διευθυντής είναι δυνατόν να κληθεί να προβεί σε δήλωση ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του Κοινοβουλίου και να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της.

6. Εάν δεν παραταθεί η θητεία του, ο διευθυντής εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του έως ότου διορισθεί ο αντικαταστάτης του.

7. Ο διευθυντής είναι δυνατόν να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του μόνο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, αφού ληφθεί η συγκατάθεση του ρυθμιστικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει τη σχετική απόφαση με πλειοψηφία τριών τετάρτων των μελών του.

8. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δύνανται να ζητήσουν από τον διευθυντή να υποβάλει έκθεση πεπραγμένων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να καλεί τον διευθυντή να προβεί σε δήλωση ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του και να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της επιτροπής αυτής.

Άρθρο 17

Καθήκοντα του διευθυντή

1. Ο διευθυντής είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση του Οργανισμού και είναι επιφορτισμένος με τη διοίκησή του.

2. Ο διευθυντής προετοιμάζει τις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου. Συμμετέχει στις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

3. Ο διευθυντής εγκρίνει και δημοσιεύει τις γνώμες, συστάσεις και αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9, για τις οποίες έχει ληφθεί η συγκατάθεση του ρυθμιστικού συμβουλίου.

4. Ο διευθυντής είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του ετήσιου προγράμματος εργασιών του Οργανισμού, υπό την καθοδήγηση του ρυθμιστικού συμβουλίου και υπό τον διοικητικό έλεγχο του διοικητικού συμβουλίου.

5. Ο διευθυντής λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, κυρίως δε εκδίδει εσωτερικές διοικητικές εγκυκλίους και δημοσιεύει ανακοινώσεις, για να διασφαλίζεται η λειτουργία του Οργανισμού σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

6. Κάθε έτος ο διευθυντής καταρτίζει σχέδιο προγράμματος εργασιών του Οργανισμού για το επόμενο έτος και το υποβάλλει στο ρυθμιστικό συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Επιτροπή πριν από τις 30 Ιουνίου του έτους αυτού.

7. Ο διευθυντής καταρτίζει προσχέδιο προϋπολογισμού του Οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1, και εκτελεί τον προϋπολογισμό του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 24.

8. Κάθε έτος ο διευθυντής συντάσσει σχέδιο ετήσιας έκθεσης, η οποία περιλαμβάνει ανεξάρτητη ενότητα για τις ρυθμιστικές δραστηριότητες του Οργανισμού και μία για τα οικονομικά και διοικητικά θέματα.

9. Σε σχέση με το προσωπικό του Οργανισμού, ο διευθυντής ασκεί τις εξουσίες που προβλέπει το άρθρο 28 παράγραφος 3.

Άρθρο 18

Συμβούλιο προσφυγών

1. Το συμβούλιο προσφυγών απαρτίζεται από έξι μέλη και έξι αναπληρωτές που επιλέγονται μεταξύ εν ενεργεία ή πρώην ανώτατων υπαλλήλων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των αρχών ανταγωνισμού ή άλλων εθνικών ή κοινοτικών θεσμικών οργάνων με κατάλληλη πείρα στον τομέα της ενεργείας. Το συμβούλιο προσφυγών ορίζει τον πρόεδρό του. Οι αποφάσεις του συμβουλίου προσφυγών λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων από τα έξι μέλη του. Το συμβούλιο προσφυγών συγκαλείται όποτε είναι αναγκαίο.

2. Τα μέλη του συμβουλίου προσφυγών διορίζονται επισήμως από το διοικητικό συμβούλιο, βάσει προτάσεως της Επιτροπής, έπειτα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και κατόπιν διαβουλεύσεως με το ρυθμιστικό συμβούλιο.

3. Η διάρκεια της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι πενταετής. Η θητεία αυτή είναι ανανεώσιμη. Τα μέλη του συμβουλίου προσφυγών λαμβάνουν τις αποφάσεις τους ανεξάρτητα. Δεν δεσμεύονται από υποδείξεις. Δεν επιτρέπεται να ασκούν άλλα καθήκοντα στον Οργανισμό ή στο οικείο διοικητικό ή ρυθμιστικό συμβούλιο. Μέλος του συμβουλίου προσφυγών δεν είναι δυνατόν να εκπέσει από την ιδιότητά του αυτή κατά τη διάρκεια της θητείας του, εκτός εάν κριθεί ότι έχει υποπέσει σε βαρύ παράπτωμα και το διοικητικό συμβούλιο εκδώσει απόφαση έκπτωσης, κατόπιν διαβουλεύσεως με το ρυθμιστικό συμβούλιο.

4. Τα μέλη του συμβουλίου προσφυγών δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε διαδικασία προσφυγής, εάν έχουν οποιοδήποτε προσωπικό συμφέρον σε αυτήν ή εάν διετέλεσαν στο παρελθόν εκπρόσωποι ενός εκ των διαδίκων ή εάν συμμετείχαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

5. Εάν, για κάποιον από τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 4 ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ένα μέλος του συμβουλίου προσφυγών θεωρεί ότι ένα άλλο μέλος δεν πρέπει να συμμετάσχει σε διαδικασία προσφυγής, το πρώτο μέλος ενημερώνει σχετικά το συμβούλιο προσφυγών. Κάθε διάδικος δύναται να υποβάλει αίτηση εξαιρέσεως μελών του συμβουλίου προσφυγών για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 4 ή εάν υπάρχουν υπόνοιες μεροληψίας. Η αίτηση εξαιρέσεως δεν μπορεί να στηρίζεται στην ιδιγένεια των μελών και δεν είναι παραδεκτή εάν ο διάδικος, μολονότι γνώριζε τον λόγο εξαιρέσεως, προέβη σε διαδικαστική πράξη χωρίς να αντιταχθεί στη σύνθεση του συμβουλίου προσφυγών.

6. Το συμβούλιο προσφυγών αποφασίζει σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στις περιπτώσεις που προσδιορίζονται στις παραγράφους 4 και 5 χωρίς τη συμμετοχή του οικείου μέλους. Για τη λήψη της απόφασης αυτής, το οικείο μέλος αντικαθίσταται στο συμβούλιο προσφυγών από τον αναπληρωτή του, εκτός εάν και ο αναπληρωτής εμπίπτει στις εν λόγω περιπτώσεις. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο πρόεδρος διορίζει αντικαταστάτη μεταξύ των διαδίκων αναπληρωτών.

7. Τα μέλη του συμβουλίου προσφυγών αναλαμβάνουν τη δέσμευση να ενεργούν ανεξάρτητα, προς το δημόσιο συμφέρον. Προς τούτο, υποβάλλουν δήλωση δεσμεύσεων και δήλωση συμφερόντων όπου καταδεικνύεται είτε η απουσία οιασδήποτε συμφέροντος, το οποίο μπορεί ενδεχομένως να επηρεάσει την ανεξαρτησία τους είτε η ύπαρξη τυχόν άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος το οποίο μπορεί ενδεχομένως να επηρεάσει την ανεξαρτησία τους. Οι εν λόγω δηλώσεις υποβάλλονται δημοσίως, ετησίως και γραπτώς.

Άρθρο 19

Προσφυγές

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, δύναται να προσβάλει απόφαση που αναφέρεται στα άρθρα 7, 8 ή 9, η οποία απευθύνεται σε αυτό ή απόφαση η οποία, παρότι έχει τον τύπο απόφασης που απευθύνεται σε άλλο πρόσωπο, αφορά άμεσα και προσωπικά το συγκεκριμένο πρόσωπο.

2. Η προσφυγή, μαζί με το υπόμνημα στο οποίο εκτίθενται οι λόγοι υποβολής της, υποβάλλεται εγγράφως στον Οργανισμό εντός δύο μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της απόφασης στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή, απουσία κοινοποίησης, από την ημέρα δημοσίευσης της απόφασης του Οργανισμού. Τα συμβούλιο προσφυγών αποφασίζει σχετικά με την προσφυγή εντός δύο μηνών από την υποβολή της.

3. Προσφυγή που ασκείται δυνάμει της παραγράφου 1 δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Ωστόσο, εφόσον θεωρεί ότι το επιβάλλουν οι περιστάσεις, το συμβούλιο προσφυγών δύναται να αναστείλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης.

4. Εάν η προσφυγή είναι παραδεκτή, το συμβούλιο προσφυγών εξετάζει κατά πόσον είναι βάσιμη. Καλεί, όσο συχνά απαιτείται, τους διαδίκους να καταθέσουν παρατηρήσεις σχετικά με κοινοποιήσεις που εκδίδει το ίδιο ή σχετικά με ανακοινώσεις εκ μέρους των άλλων διαδίκων, εντός καθορισμένων προθεσμιών. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να προβούν σε προφορική παρουσίαση.

5. Υπό τους όρους του παρόντος άρθρου, το συμβούλιο προσφυγών δύναται να ασκεί κάθε εξουσία που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού ή να παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο όργανο του Οργανισμού. Το τελευταίο δεσμεύεται από την απόφαση του συμβουλίου προσφυγών.

6. Το συμβούλιο προσφυγών εγκρίνει και δημοσιεύει τον εσωτερικό κανονισμό του.

7. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από το συμβούλιο προσφυγών δημοσιεύονται από τον Οργανισμό.

Άρθρο 20

Προσφυγές ενώπιον του Πρωτοδικείου και του Δικαστηρίου

1. Είναι δυνατόν να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 230 της συνθήκης, κατά αποφάσεων του συμβουλίου προσφυγών ή, στις περιπτώσεις που αυτό είναι αναρμόδιο, κατά αποφάσεων του Οργανισμού.

2. Στην περίπτωση που ο Οργανισμός δεν λάβει απόφαση, είναι δυνατόν να ασκηθεί προσφυγή λόγω παραλείψεως ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 232 της συνθήκης.

3. Ο Οργανισμός οφείλει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, ώστε να συμμορφώνεται προς τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21

Προϋπολογισμός του Οργανισμού

1. Τα έσοδα του Οργανισμού περιλαμβάνουν ιδίως:

α) επιδότηση από την Κοινότητα, εγγεγραμμένη στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο τμήμα που αφορά την Επιτροπή).

- β) τα τέλη που καταβάλλονται στον Οργανισμό κατ' εφαρμογή του άρθρου 22·
- γ) ενδεχομένως, ειδικονομικές συνεισφορές των κρατών μελών ή των οικείων ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 8·
- δ) ενδεχομένως, κληροδοτήματα, δωρεές ή επιχορηγήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 8.
2. Τα έξοδα του Οργανισμού καλύπτουν τις δαπάνες προσωπικού, τα διοικητικά έξοδα και τις δαπάνες υποδομής και λειτουργίας.
3. Τα έσοδα και τα έξοδα του Οργανισμού ισοσκελίζονται.
4. Όλα τα έσοδα και τα έξοδα του Οργανισμού αποτελούν αντικείμενο προβλέψεων για κάθε οικονομικό έτος, το οποίο συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος, και εγγράφονται στον προϋπολογισμό του.

Άρθρο 22

Τέλη

1. Όταν υποβάλλεται αίτηση έκδοσης απόφασης εξαίρεσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 1, καταβάλλονται στον Οργανισμό τέλη.
2. Τα τέλη της παραγράφου 1 ορίζονται από την Επιτροπή.

Άρθρο 23

Κατάρτιση του προϋπολογισμού

1. Έως τις 15 Φεβρουαρίου κάθε έτους ο διευθυντής καταρτίζει προσχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο καλύπτει τις δαπάνες λειτουργίας και το πρόγραμμα εργασιών που προβλέπονται για το επόμενο οικονομικό έτος, και διαβιβάζει το εν λόγω προσχέδιο προϋπολογισμού στο διοικητικό συμβούλιο, συνοδευόμενο από πίνακα προσωρινών θέσεων προσωπικού. Κάθε έτος, βάσει του προσχεδίου του προϋπολογισμού που καταρτίζεται από το διευθυντή, το διοικητικό συμβούλιο προβαίνει σε εκτίμηση των εσόδων και των εξόδων του Οργανισμού για το επόμενο οικονομικό έτος. Η εκτίμηση αυτή, που περιλαμβάνει και σχέδιο οργανογράμματος, διαβιβάζεται από το διοικητικό συμβούλιο στην Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου. Πριν από την έγκριση της εκτίμησης, το προσχέδιο που έχει καταρτισθεί από το διευθυντή διαβιβάζεται στο ρυθμιστικό συμβούλιο, το οποίο δύναται να εκδώσει αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με το προσχέδιο.
2. Η εκτίμηση της παραγράφου 1 διαβιβάζεται από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο («αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή»), ταυτόχρονα με το προσχέδιο του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Βάσει των εκτιμήσεων, η Επιτροπή εγγράφει στο προσχέδιο του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις προβλέψεις που θεωρεί αναγκαίες σε σχέση με το οργανόγραμμα καθώς και το ποσό της επιχορήγησης που θα καταλογισθεί στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 272 της συνθήκης.
4. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει το οργανόγραμμα του Οργανισμού.

5. Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού καταρτίζεται από το διοικητικό συμβούλιο. Καθίσταται οριστικός μετά την τελική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν είναι αναγκαίο, αναπροσαρμόζεται αναλόγως.

6. Το διοικητικό συμβούλιο γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή την πρόθεσή του να υλοποιήσει σχέδια τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού του Οργανισμού, ειδικότερα κάθε σχέδιο που σχετίζεται με ακίνητη περιουσία, όπως μίσθωση ή αγορά κτιρίων. Το διοικητικό συμβούλιο ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Εάν οποιοδήποτε από τα σκέλη της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής προτίθεται να γνωμοδοτήσει, γνωστοποιεί την πρόθεσή του αυτή στον Οργανισμό, εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή των πληροφοριών που αφορούν το σχέδιο. Εάν δεν λάβει απάντηση, ο Οργανισμός μπορεί να προβεί στη σχεδιαζόμενη πράξη.

Άρθρο 24

Εκτέλεση και έλεγχος του προϋπολογισμού

1. Ο διευθυντής ασκεί καθήκοντα διατάκτη και εκτελεί τον προϋπολογισμό του Οργανισμού.
2. Έως την 1η Μαρτίου μετά τη λήξη του οικονομικού έτους, ο υπόλογος του Οργανισμού διαβιβάζει στον υπόλογο της Επιτροπής και στο Ελεγκτικό Συνέδριο τους προσωρινούς λογαριασμούς, συνοδευόμενους από την έκθεση δημοσιονομικής και οικονομικής διαχείρισης του οικονομικού έτους. Ο υπόλογος του Οργανισμού διαβιβάζει επίσης την έκθεση δημοσιονομικής και οικονομικής διαχείρισης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους. Στη συνέχεια, ο υπόλογος της Επιτροπής ενοποιεί τους προσωρινούς λογαριασμούς των θεσμικών οργάνων και των αποκεντρωμένων οργανισμών σύμφωνα με το άρθρο 128 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽¹⁾ (δημοσιονομικός κανονισμός).
3. Έως τις 31 Μαρτίου μετά τη λήξη του οικονομικού έτους, ο υπόλογος της Επιτροπής διαβιβάζει στο Ελεγκτικό Συνέδριο τους προσωρινούς λογαριασμούς του Οργανισμού, συνοδευόμενους από την έκθεση δημοσιονομικής και οικονομικής διαχείρισης του οικονομικού έτους. Η έκθεση δημοσιονομικής και οικονομικής διαχείρισης του οικονομικού έτους διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
4. Μετά την παραλαβή των παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τους προσωρινούς λογαριασμούς του Οργανισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 129 του δημοσιονομικού κανονισμού, ο διευθυντής καταρτίζει υπ' ευθύνη του τους οριστικούς λογαριασμούς του Οργανισμού και τους διαβιβάζει στο διοικητικό συμβούλιο για γνωμοδότηση.
5. Το διοικητικό συμβούλιο γνωμοδοτεί σχετικά με τους οριστικούς λογαριασμούς του Οργανισμού.
6. Έως την 1η Ιουλίου μετά τη λήξη του οικονομικού έτους, ο διευθυντής διαβιβάζει τους εν λόγω οριστικούς λογαριασμούς, συνοδευόμενους από τη γνωμοδότηση του διοικητικού συμβουλίου, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο.
7. Οι οριστικοί λογαριασμοί δημοσιεύονται.

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

8. Ο διευθυντής αποστέλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο απάντηση επί των παρατηρήσεων του τελευταίου, έως τις 15 Οκτωβρίου. Αποστέλλει επίσης αντίγραφο της απάντησης αυτής στο διοικητικό συμβούλιο και την Επιτροπή.

9. Ο διευθυντής υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου και όπως προβλέπεται στο άρθρο 146 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, κάθε πληροφορία που είναι αναγκαία για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας απαλλαγής για το υπό εξέταση οικονομικό έτος.

10. Πριν από τις 15 Μαΐου του έτους $N + 2$, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χορηγεί στον διευθυντή απαλλαγή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους N , κατόπιν συστάσεως του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο 25

Δημοσιονομικοί κανόνες

Οι δημοσιονομικοί κανόνες που ισχύουν για τον Οργανισμό καταρτίζονται από το διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν διαβουλεύσεων με την Επιτροπή. Επιτρέπεται να αποκλίνουν από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2343/2002, εάν το επιβάλλουν οι ειδικές ανάγκες λειτουργίας του Οργανισμού και μόνο με προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

Άρθρο 26

Μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης

1. Για την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, εφαρμόζονται στον Οργανισμό, χωρίς περιορισμό, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ⁽¹⁾.

2. Ο Οργανισμός προσχωρεί στη διοργανική συμφωνία της 25ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις εσωτερικές έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ⁽²⁾ και θεσπίζει αμέσως τις κατάλληλες διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται στο σύνολο του προσωπικού του Οργανισμού.

3. Οι χρηματοδοτικές αποφάσεις, οι συμφωνίες και οι εκτελεστικές πράξεις που απορρέουν από αυτές, ορίζουν ρητά ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο και η OLAF δύνανται, εάν χρειασθεί, να διενεργήσουν επιτόπιους ελέγχους των δικαιούχων των ποσών που έχει καταβάλει ο Οργανισμός καθώς και των μελών του προσωπικού που είναι αρμόδια για τη χορήγηση των εν λόγω ποσών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27

Προνόμια και ασυλίες

Στον Οργανισμό εφαρμόζεται το πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 15.

Άρθρο 28

Προσωπικό

1. Στο προσωπικό του Οργανισμού, περιλαμβανομένου του διευθυντή του, εφαρμόζονται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης, το καθεστώς επί του λοιπού προσωπικού και οι κανόνες που θεσπίζονται από κοινού από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού και καθεστώτος.

2. Το διοικητικό συμβούλιο, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, θεσπίζει τα αναγκαία εκτελεστικά μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 110 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

3. Ο Οργανισμός ασκεί, όσον αφορά το προσωπικό του, τις εξουσίες που ανατίθενται στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης και στην αρμόδια για τη σύναψη συμβάσεων αρχή από το καθεστώς επί του λοιπού προσωπικού.

4. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να θεσπίζει διατάξεις που επιτρέπουν την απόσπαση εθνικών εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη στον Οργανισμό.

Άρθρο 29

Ευθύνη του Οργανισμού

1. Σε περίπτωση μη συμβατικής ευθύνης, ο Οργανισμός αποκαθιστά, σύμφωνα με τις κοινές στο δικαίο των κρατών μελών γενικές αρχές, κάθε ζημία που προκαλείται από τις υπηρεσίες του ή από το προσωπικό του κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία για διαφορές οι οποίες αφορούν την αποζημίωση για τις ζημίες αυτές.

2. Η προσωπική οικονομική και πειθαρχική ευθύνη των υπαλλήλων του Οργανισμού έναντι του Οργανισμού διέπεται από τις σχετικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο προσωπικό του Οργανισμού.

Άρθρο 30

Πρόσβαση σε έγγραφα

1. Στα έγγραφα τα οποία έχει στην κατοχή του ο Οργανισμός εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής ⁽³⁾.

2. Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει τα πρακτικά μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, έως τις 3 Μαρτίου 2010.

3. Κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται από τον Οργανισμό κατ'εφαρμογή του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 είναι δυνατόν να υποβληθεί καταγγελία στον Διαμεσολαβητή ή προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου, υπό τους όρους των άρθρων 195 και 230 της συνθήκης, αντίστοιχα.

⁽³⁾ ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43.

Άρθρο 31

Συμμετοχή τρίτων χωρών

1. Στον Οργανισμό μπορούν να συμμετέχουν τρίτες χώρες που έχουν συνάψει συμφωνίες με την Κοινότητα, βάσει των οποίων έχουν εγκρίνει και εφαρμόζουν το κοινοτικό δίκαιο στον τομέα της ενεργείας και, όπου δει, στους τομείς του περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας.

2. Βάσει των σχετικών διατάξεων των συμφωνιών αυτών, συνομολογούνται διακανονισμοί οι οποίοι προσδιορίζουν, ιδίως, τη φύση, την έκταση και τις διαδικαστικές πτυχές της συμμετοχής των χωρών αυτών στις εργασίες του Οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για τις χρηματοδοτικές συνεισφορές και το προσωπικό.

Άρθρο 32

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφος 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Άρθρο 33

Γλωσσικό καθεστώς

1. Στον Οργανισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού αριθ. 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας ⁽¹⁾.

2. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με το εσωτερικό γλωσσικό καθεστώς του Οργανισμού.

3. Οι μεταφραστικές υπηρεσίες που απαιτούνται για τη λειτουργία του Οργανισμού παρέχονται από το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
H.-G. PÖTTERING

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

Αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από ανεξάρτητο εξωτερικό εμπειρογνώμονα, αξιολογεί τις δραστηριότητες του Οργανισμού. Η εν λόγω αξιολόγηση καλύπτει τα αποτελέσματα που επιτυγχάνει ο Οργανισμός και τις μεθόδους εργασίας του, σε σχέση με τον σκοπό, την εντολή και τα καθήκοντα που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και στα οικεία ετήσια προγράμματα εργασιών. Η εν λόγω αξιολόγηση βασίζεται σε εκτενείς διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 10.

2. Το ρυθμιστικό συμβούλιο πληροφορείται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και εκδίδει συστάσεις προς την Επιτροπή όσον αφορά αλλαγές του παρόντος κανονισμού, τον Οργανισμό και τις μεθόδους εργασίας του, τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να διαβιβάζει, μαζί με τις δικές της γνώμες και τις κατάλληλες προτάσεις, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει την πρώτη έκθεση αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το αργότερο τρία έτη αφότου αναλάβει καθήκοντα ο πρώτος διευθυντής. Ακολούθως, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση αξιολόγησης τουλάχιστον ανά τετραετία.

Άρθρο 35

Έναρξη ισχύος και μεταβατικά μέτρα

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

2. Τα άρθρα 5 έως 11 τίθενται σε εφαρμογή από τις 3 Μαρτίου 2011.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
E. ERLANDSSON

⁽¹⁾ ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 385.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2009

σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Κοινότητα από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Κοινότητας, είτε είναι πολίτες είτε επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και η αύξηση του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν βελτιώσεις αποδοτικότητας, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, και να ενισχυθεί ταυτόχρονα η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.
- (2) Η οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁴⁾ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁵⁾ συνέβαλαν σημαντικά στη δημιουργία της εν λόγω αγοράς.
- (3) Ωστόσο, επί του παρόντος υφίστανται εμπόδια στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα, με ίσους και όχι δυσμενέστερους ή ασύμφορους όρους. Συγκεκριμένα, δεν παρέχεται ακόμη πρόσβαση στο δίκτυο χωρίς διακρίσεις και εξίσου αποτελεσματικό επίπεδο ρυθμιστικής εποπτείας σε όλα τα κράτη μέλη, παραμένουν δε ακόμη απομονωμένες αγορές.

(4) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη» τονίσθηκε η σημασία της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της δημιουργίας ίσων όρων ανταγωνισμού για όλες τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις. Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας» και «Έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (τελική έκθεση)» αντιστοίχως κατέδειξαν ότι οι υφιστάμενοι κανόνες και μέτρα αφενός δεν παρέχουν το αναγκαίο πλαίσιο και αφετέρου δεν προβλέπουν τη δημιουργία δυνατότητων διασύνδεσης για την επίτευξη του στόχου μιας εύρυθμα λειτουργούσας, αποδοτικής και ανοικτής αγοράς εσωτερικής αγοράς.

(5) Πέραν της λεπτομερούς εφαρμογής του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, το ρυθμιστικό πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που εισήχθη με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 θα πρέπει να προσαρμοσθεί σύμφωνα με τις εν λόγω ανακοινώσεις.

(6) Συγκεκριμένα, απαιτείται ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς για τη δημιουργία των κωδίκων δικτύου για την παροχή και τη διαχείριση αποτελεσματικής και διαφανούς διασυνοριακής πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς, και για την εξασφάλιση συντονισμένου και αρκούντως μακροπρόθεσμου προγραμματισμού και τεχνικώς ορθής εξέλιξης του συστήματος μεταφοράς στην Κοινότητα, περιλαμβανομένης της δημιουργίας δυνατοτήτων διασύνδεσης, με τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον. Οι κώδικες δικτύου θα πρέπει να ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο που είναι εκ φύσεως μη δεσμευτικές (εφεξής «κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο») και που έχει εκπονήσει ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. .../2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για την ίδρυση του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ⁽⁶⁾ («Οργανισμός»). Ο Οργανισμός θα πρέπει να διαδραματίζει κάποιο ρόλο στην αναθεώρηση, με βάση πραγματικά στοιχεία, των σχεδίων κωδίκων δικτύου, περιλαμβανομένης και της συμβατότητάς τους με τις κατευθυντήριες γραμμές — πλαίσιο και να εισηγείται την έγκρισή τους από την Επιτροπή. Ο Οργανισμός θα πρέπει επίσης να αξιολογεί τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των κωδίκων δικτύου και να εισηγείται την έγκρισή τους από την Επιτροπή. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς θα πρέπει να εκμεταλλεύονται τα δίκτυά τους σύμφωνα με τους εν λόγω κώδικες δικτύου.

(7) Για να εξασφαλιστεί η βέλτιστη διαχείριση του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και να δοθεί δυνατότητα διασυνοριακού εμπορίου και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε

⁽¹⁾ ΕΕ C 211 της 19.8.2008, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ C 172 της 5.7.2008, σ. 55.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 2008 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Ιανουαρίου 2009 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2009 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2009.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 37.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 1.

⁽⁶⁾ Βλ. σελίδα της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- όλη την Ευρώπη, θα πρέπει να συγκροτηθεί ένα ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας («ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας»). Τα καθήκοντα του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να επιτελούνται τηρουμένων των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού οι οποίοι παραμένουν εν ισχύ για τις αποφάσεις του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας. Τα καθήκοντά του θα πρέπει να καθοριστούν σαφώς και η μέθοδος εργασίας του θα πρέπει να εξασφαλίζει αποτελεσματικότητα, διαφάνεια και αντιπροσωπευτικότητα. Οι κώδικες δικτύου που εκπονεί το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας δεν αποσκοπούν στην αντικατάσταση των αναγκαίων εθνικών τεχνικών κωδίκων στα μη διασυνοριακά ζητήματα. Δεδομένου ότι είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερη πρόοδος σε περιφερειακό επίπεδο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να συγκροτήσουν περιφερειακές δομές ενταγμένες στη συνολική δομή συνεργασίας, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα αποτελέσματα σε περιφερειακό επίπεδο συμβαδίζουν με τους κώδικες δικτύου και με τα μη δεσμευτικά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων σε επίπεδο Κοινότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν τη συνεργασία και να παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα του δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο. Η περιφερειακή συνεργασία θα πρέπει να είναι συμβατή με την πρόοδο προς την ανταγωνιστική και αποτελεσματική εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού.
- (8) Όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά αναμένουν με ενδιαφέρον το έργο που θα επιτελέσει το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, μια αποτελεσματική διαδικασία διαβούλευσης είναι βασική ενώ σημαντικό ρόλο θα πρέπει να διαδραματίσουν οι δομές που έχουν συσταθεί για τη διευκόλυνση και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας διαβούλευσης, όπως η ένωση για τον συντονισμό της μεταφοράς ηλεκτρισμού, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή ο Οργανισμός.
- (9) Προκειμένου να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια σε όλο το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να συντάξει, να δημοσιεύσει και να ενημερώνει τακτικά ένα μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης του δικτύου («διακοινοτικό δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης του δικτύου»). Στο σχέδιο ανάπτυξης θα πρέπει να περιληφθούν βιώσιμα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και οι αναγκαίες περιφερειακές διασυνδέσεις, που έχουν σημασία εμπορικά και από άποψη ασφάλειας του εφοδιασμού.
- (10) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίσει τις βασικές αρχές όσον αφορά την τιμολόγηση και τον καταμερισμό του δυναμικού και να προβλέψει τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τις περαιτέρω βασικές αρχές και μεθοδολογίες, για μια ταχεία προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.
- (11) Σε μια ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά, στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς θα πρέπει να καταβάλλεται αντιστάθμιση για το κόστος που προκύπτει ως αποτέλεσμα της χρήσης των δικτύων τους κατά τις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας από τους διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς από όπου προέρχονται οι διασυνοριακές ροές και των δικτύων στα οποία καταλήγουν οι εν λόγω ροές.
- (12) Οι πληρωμές και τα έσοδα από τις αντιστάθμισεις μεταξύ των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των εθνικών τιμολογίων δικτύου.
- (13) Το πραγματικό ποσό που πρέπει να καταβάλλεται για τη διασυνοριακή πρόσβαση στο δίκτυο μπορεί να ποικίλλει σημαντικά, ανάλογα με τους εμπλεκόμενους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και λόγω των διαφορών της διάρθρωσης των τιμολογίων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, απαιτείται κάποιος βαθμός εναρμόνισης ώστε να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις στο εμπόριο.
- (14) Θα απαιτηθεί ένα κατάλληλο σύστημα μακροπρόθεσμων σημάτων γεωγραφικής διαφοροποίησης, το οποίο θα βασίζεται στην αρχή ότι το ύψος των τελών πρόσβασης στο δίκτυο θα πρέπει να αντανάκλα την ισορροπία παραγωγής και κατανάλωσης της συγκεκριμένης περιοχής, βάσει της διαφοροποίησης των επιβαρύνσεων των παραγωγών ή/και των καταναλωτών για την πρόσβαση στο δίκτυο.
- (15) Δεν ενδείκνυται η εφαρμογή τιμών εξαρτώμενων από την απόσταση ή, εφόσον λειτουργούν τα κατάλληλα σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης, ειδικών τιμολογίων μόνο για τους εξαγωγείς ή εισαγωγείς, τα οποία προστίθενται στα γενικά τέλη που καταβάλλονται για την πρόσβαση στο εθνικό δίκτυο.
- (16) Προϋπόθεση για την ύπαρξη πραγματικού ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι η επιβολή αμερόληπτων και διαφανών τελών για τη χρήση δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, στο δίκτυο μεταφοράς. Στις γραμμές αυτές, θα πρέπει να προσφέρεται το μέγιστο δυναμικό που πληροί τα πρότυπα ασφαλείας για την ασφαλή λειτουργία των δικτύων.
- (17) Τα πρότυπα ασφαλείας, λειτουργίας και προγραμματισμού που χρησιμοποιούν οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς στα κράτη μέλη είναι σημαντικό να μην οδηγούν σε στρέβλωση του ανταγωνισμού. Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρχει διαφάνεια για τους συντελεστές της αγοράς όσον αφορά το διαθέσιμο δυναμικό μεταφοράς, καθώς και τα πρότυπα ασφαλείας, προγραμματισμού και λειτουργίας που επηρεάζουν το διαθέσιμο δυναμικό μεταφοράς.
- (18) Η παρακολούθηση της αγοράς τα τελευταία χρόνια από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και από την Επιτροπή κατέδειξε ότι δεν επαρκούν οι ισχύουσες απαιτήσεις διαφάνειας και οι ισχύοντες κανόνες για την πρόσβαση στην υποδομή για να εξασφαλίζεται μια εύρυθμα λειτουργούσα, ανοικτή και αποτελεσματική εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού.
- (19) Απαιτείται ισότιμη πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν την υλική κατάσταση και την αποτελεσματικότητα του συστήματος, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά να εκτιμούν τη συνολική κατάσταση ζήτησης και προσφοράς και να προσδιορίζουν τους λόγους για τις μεταβολές της τιμής χονδρικής. Η απαίτηση αυτή συνεπάγεται ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, την προσφορά και τη ζήτηση, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προγνώσεων, τη δυναμικότητα του δικτύου και της διασύνδεσης, τις ροές και τη συντήρηση, την εξισορρόπηση και την εφεδρική ισχύ.

- (20) Για να τονωθεί η εμπιστοσύνη στην αγορά, οι συμμετέχοντες σε αυτήν πρέπει να είναι βέβαιοι ότι μπορούν να επιβληθούν αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές κυρώσεις για καταχρηστική συμπεριφορά. Θα πρέπει να παρέχεται ουσιαστική εξουσία στις αρμόδιες αρχές να ερευνούν αποτελεσματικά καταγγελίες για χειραγώγηση της αγοράς. Για το σκοπό αυτό, είναι αναγκαία η πρόσβαση των αρμοδίων αρχών στα δεδομένα που παρέχουν πληροφορίες σχετικά με επιχειρησιακές αποφάσεις που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις προμήθειας. Πολλές σχετικές αποφάσεις λαμβάνονται στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τους παραγωγούς, οι οποίοι θα πρέπει να διατηρούν τις σχετικές πληροφορίες στη διάθεση των αρμοδίων αρχών για καθορισμένο χρονικό διάστημα και να τους εξασφαλίζουν εύκολη πρόσβαση σε αυτές. Πέραν τούτων οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να παρακολουθούν σε τακτική βάση τη συμμόρφωση των φορέων εκμετάλλευσης του συστήματος προς τους κανόνες. Από την υποχρέωση αυτή θα πρέπει να εξαιρούνται οι μικροί παραγωγοί που δεν έχουν πραγματική δυνατότητα να στρεβλώσουν την αγορά.
- (21) Θα πρέπει να θεσπισθούν κανόνες για τη χρήση των εσόδων που προκύπτουν κατά τις διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης, εκτός εάν ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της οικείας γραμμής διασύνδεσης δικαιολογεί την εξαίρεση από την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων.
- (22) Η διαχείριση των προβλημάτων συμφόρησης θα πρέπει να παρέχει τα κατάλληλα οικονομικά μηνύματα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και τους συντελεστές της αγοράς και θα πρέπει να βασίζεται στους μηχανισμούς της αγοράς.
- (23) Οι επενδύσεις σε νέα μεγάλα έργα υποδομής πρέπει να προωθηθούν δυναμικά, με παράλληλη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Για να τονωθεί η θετική επίδραση των εξαιρουμένων γραμμών διασύνδεσης συνεχούς ρεύματος στον ανταγωνισμό και την ασφάλεια του εφοδιασμού, θα πρέπει να αξιολογείται το ενδιαφέρον της αγοράς κατά τη φάση σχεδιασμού του έργου και να θεσπιστούν κανόνες για τη διαχείριση της συμφόρησης. Σε περίπτωση που γραμμές διασύνδεσης συνεχούς ρεύματος βρίσκονται στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, το αίτημα εξαίρεσης πρέπει να χειρίζεται σε έσχατη ανάγκη ο Οργανισμός, ώστε να συνεκτιμώνται καλύτερα οι διασυνοριακές επιπτώσεις του και να διευκολύνεται ο διοικητικός χειρισμός του. Επιπλέον, λόγω των ασυνήθιστων χαρακτηριστικών κινδύνου της κατασκευής αυτών των εξαιρουμένων μεγάλων έργων υποδομής, θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα να χορηγούνται στις επιχειρήσεις με συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής προσωρινές παρεκκλίσεις από τους κανόνες πλήρους διαχωρισμού για τα σχετικά έργα. Οι παρεκκλίσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 συνεχίζουν να ισχύουν έως την προβλεπόμενη ημερομηνία εκπνοής όπως έχει αποφασιστεί στην απόφαση για τη χορηγούμενη παρέκκλιση.
- (24) Για να εξασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, θα πρέπει να προβλεφθούν διαδικασίες οι οποίες να καθιστούν δυνατή την έγκριση από την Επιτροπή, αποφάσεων και κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την τιμολόγηση και τον καταμερισμό δυναμικού, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμετοχή των ρυθμιστικών αρχών των κρατών μελών σε αυτή τη διαδικασία, ενδεχομένως μέσω του ευρωπαϊκού φορέα τους. Οι ρυθμιστικές αρχές, από κοινού με άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, καλούνται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη συμβολή στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- (25) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τους κανόνες που περιέχονται στον παρόντα κανονισμό και τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται με βάση τον παρόντα κανονισμό.
- (26) Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή. Η Επιτροπή θα πρέπει να χειρίζεται εμπιστευτικά τις πληροφορίες αυτές. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητεί σχετικές πληροφορίες απευθείας από τις οικείες επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνονται οι αρμόδιες εθνικές αρχές.
- (27) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και να εξασφαλίζουν την εκτέλεσή τους. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.
- (28) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾.
- (29) Θα πρέπει ιδίως να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να καταρτίζει ή να εκδίδει τις κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση του ελάχιστου βαθμού εναρμόνισης που απαιτείται για να επιτευχθεί ο σκοπός του παρόντος κανονισμού. Επειδή τα εν λόγω μέτρα είναι γενικής εμβέλειας και αφορούν την τροποποίηση μη ουσιαστών στοιχείων του παρόντος κανονισμού διά της συμπληρώσεώς του με νέα μη ουσιαστικά στοιχεία, πρέπει να θεσπίζονται με εφαρμογή της κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 5α της απόφασης 1999/468/ΕΚ.
- (30) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η καθιέρωση εναρμονισμένου πλαισίου για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται συνεπώς να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (31) Δεδομένης της εμβέλειας των τροποποιήσεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003, καλόν είναι, χάριν σαφήνειας και εξορθολογισμού, να ενσωματωθούν οι εν λόγω διατάξεις στο ενιαίο κείμενο νέου κανονισμού,

ΕΞΕΛΑΞΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι:

- α) ο καθορισμός δίκαιων κανόνων για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και, κατά συνέπεια, η ενίσχυση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας,

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών. Προς τούτο, απαιτούνται η θέσπιση μηχανισμού αντισταθμίσεων για τις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας και εναρμονισμένων αρχών για τα διασυνοριακά τέλη μεταφοράς καθώς και ο επιμερισμός του διαθέσιμου δυναμικού των διασυνδέσεων μεταξύ των εθνικών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας·

- β) η διευκόλυνση της δημιουργίας εύρυθμης και διαφανούς αγοράς χονδρικής με υψηλή στάθμη ασφάλειας του εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια. Ο παρών κανονισμός προβλέπει μηχανισμούς για την εναρμόνιση των κανόνων για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾ με εξαίρεση τον ορισμό της «γραμμής διασύνδεσης», ο οποίος αντικαθίσταται ως εξής:

— «γραμμή διασύνδεσης»: γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών και η οποία συνδέει τα εθνικά δίκτυα μεταφοράς των κρατών μελών.

2. Ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «ρυθμιστικές αρχές»: οι ρυθμιστικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/72/EK·

β) «διασυνοριακή ροή»: η φυσική ροή ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο μεταφοράς ενός κράτους μέλους, η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας παραγωγών ή/και καταναλωτών εκτός του εν λόγω κράτους μέλους στο δίκτυο μεταφοράς του·

γ) «συμφόρηση»: η κατάσταση κατά την οποία η γραμμή διασύνδεσης που συνδέει εθνικά δίκτυα μεταφοράς δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώνει όλες τις φυσικές ροές που προκύπτουν από διεθνείς συναλλαγές που ζητούν οι συντελεστές της αγοράς, λόγω ελλειπών δυναμικών των γραμμών διασύνδεσης ή/και των ενδιαφερόμενων εθνικών συστημάτων μεταφοράς·

δ) «δηλωθείσα εξαγωγή»: η αποστολή ηλεκτρικής ενέργειας σε κάποιο κράτος μέλος, βάσει συμβατικής συμφωνίας σύμφωνα με την οποία ταυτόχρονη αντιστοίχη απορρόφηση (δηλωθείσα εισαγωγή) ηλεκτρικής ενέργειας συντελείται σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα·

ε) «δηλωθείσα διαμετακόμιση»: η περίπτωση κατά την οποία υπάρχει δηλωθείσα εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και όπου η καθορισθείσα οδός για τη συναλλαγή περιλαμβάνει χώρα στην οποία ούτε αποστέλλεται ούτε αντιστοίχως απορροφάται ταυτόχρονα η ηλεκτρική ενέργεια·

στ) «δηλωθείσα εισαγωγή»: η απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ταυτόχρονα με την αποστολή ηλεκτρικής ενέργειας (δηλωθείσα εξαγωγή) σε άλλο κράτος μέλος·

ζ) «νέα γραμμή διασύνδεσης»: η γραμμή διασύνδεσης που δεν έχει ολοκληρωθεί έως τις 4 Αυγούστου 2003.

Για τους σκοπούς και μόνο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 13, όταν τα δίκτυα μεταφοράς δύο ή περισσότερων κρατών μελών αποτελούν τμήμα, εν όλω ή εν μέρει, ενιαίας ενότητας ελέγχου, η ενότητα ελέγχου ως σύνολο θεωρείται ότι αποτελεί τμήμα του δικτύου μεταφοράς ενός εκ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, ώστε οι ροές που περνούν μέσα από τις ενότητες ελέγχου να μην θεωρούνται διασυνοριακές ροές του σημείου β) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου και να οδηγούν στην καταβολή αντισταθμίσεων δυνάμει του άρθρου 13. Οι ρυθμιστικές αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών μπορούν να αποφασίζουν ποιο από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη είναι εκείνο του οποίου η ενότητα ελέγχου θεωρείται ότι αποτελεί μέρος στο σύνολό της.

Άρθρο 3

Πιστοποίηση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Όταν κοινοποιείται στην Επιτροπή η απόφαση για την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/72/EK, η Επιτροπή την εξετάζει μόλις τη λάβει. Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής της κοινοποίησης, η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της στην αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ως προς τη συμβατότητα προς το άρθρο 10 παράγραφος 2 ή το άρθρο 11, και προς το άρθρο 9 της οδηγίας 2009/72/EK.

Κατά την κατάρτιση της γνώμης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού σχετικά με την απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Εν τοιαύτη περιπτώσει, η διμήνη προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο παρατείνεται κατά δύο περαιτέρω μήνες.

Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

2. Αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής, η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει εντός δύο μηνών την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται από κοινού.

3. Ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι ρυθμιστικές αρχές ή/και η Επιτροπή μπορούν να ζητούν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή/και επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

⁽¹⁾ Βλ. σελίδα 55 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού με συμπλήρωσή του, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2.

6. Εφόσον η Επιτροπή έχει λάβει κοινοποίηση πιστοποίησης για διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση για την πιστοποίηση. Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται προς την απόφαση της Επιτροπής.

Άρθρο 4

Ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Όλοι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς συνεργάζονται σε κοινοτικό επίπεδο μέσω του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να προαγάγουν την ολοκλήρωση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τη διασυνοριακή εμπορία και να εξασφαλίσουν τη βέλτιστη διαχείριση, τη συντονισμένη λειτουργία και την ορθή τεχνική εξέλιξη του ευρωπαϊκού δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 5

Ίδρυση του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας

1. Έως τις 3 Μαρτίου 2011, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υποβάλλουν στην Επιτροπή και τον Οργανισμό το σχέδιο καταστατικού, τον κατάλογο των μελών και το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού, περιλαμβανομένου του εσωτερικού κανονισμού για τις διαβουλεύσεις με άλλους ενδιαφερομένους, του προς ίδρυση ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Εντός δύο μηνών από την ημέρα της παραλαβής, ο Οργανισμός, αφού διαβουλευθεί επίσημα με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν όλους τους ενδιαφερομένους, ιδίως τους χρήστες του συστήματος, περιλαμβανομένων των πελατών, γνωμοδοτεί στην Επιτροπή σχετικά με το σχέδιο καταστατικού, τον κατάλογο των μελλοντικών μελών και το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού.

3. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη που εξέδωσε ο Οργανισμός δυνάμει της παραγράφου 2, γνωμοδοτεί σχετικά με το σχέδιο καταστατικού, τον κατάλογο των μελών και το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού εντός τριών μηνών από την ημέρα της παραλαβής της γνώμης του Οργανισμού.

4. Εντός τριών μηνών από την ημέρα παραλαβής της γνώμης της Επιτροπής οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ιδρύουν το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας, εγκρίνουν και δημοσιεύουν το καταστατικό και τον εσωτερικό κανονισμό του.

Άρθρο 6

Καθορισμός κωδίκων δικτύου

1. Η Επιτροπή, αφού διαβουλευθεί με τον Οργανισμό, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας και τους λοιπούς ενδιαφερομένους, καταρτίζει κατάλογο ετήσιων προτεραιοτήτων προσδιορίζοντας τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 6, προς συμπερίληψη στη διαμόρφωση κωδίκων δικτύου.

2. Η Επιτροπή καλεί τον Οργανισμό να της υποβάλει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που δεν υπερβαίνει το εξάμηνο, μη δεσμευτική κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο (εφεξής «κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο») με σαφείς και αντικειμενικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 7, για την εκπόνηση κάθε κώδικα δικτύου που αφορά τους τομείς του καταλόγου προτεραιοτήτων. Κάθε κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο συμβάλλει στην αποφυγή διακρίσεων, στον ουσιαστικό ανταγωνισμό και στην αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς. Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του Οργανισμού η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την περίοδο αυτή.

3. Η Επιτροπή διαβουλεύεται επίσημα με το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας και με άλλους ενδιαφερομένους σχετικά με την κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο, επί δύο τουλάχιστον μήνες, κατά ανοικτό και διαφανή τρόπο.

4. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι η κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο δεν συμβάλλει στην αποφυγή διακρίσεων, τον ουσιαστικό ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, μπορεί να ζητεί από τον Οργανισμό να αναθεωρήσει την κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο εντός εύλογης προθεσμίας και να το υποβάλει εκ νέου στην Επιτροπή.

5. Εάν ο Οργανισμός δεν υποβάλει ή δεν υποβάλει εκ νέου κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο εντός της περιόδου που έχει θέσει η Επιτροπή σύμφωνα με τις παραγράφους 2 ή 4, η Επιτροπή καταρτίζει τη συγκεκριμένη κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο.

6. Η Επιτροπή καλεί το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας να υποβάλει στον Οργανισμό κώδικα δικτύου σύμφωνα με τη σχετική κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.

7. Εντός τριών μηνών από την ημέρα παραλαβής κώδικα δικτύου, εντός των οποίων ο Οργανισμός μπορεί να διεξαγάγει επίσημη διαβούλευση με τους σχετικούς ενδιαφερομένους, ο Οργανισμός παρέχει αιτιολογημένη γνώμη στο ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με τον κώδικα δικτύου.

8. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να τροποποιεί τον κώδικα δικτύου βάσει της γνώμης του Οργανισμού και να τον υποβάλει εκ νέου στον Οργανισμό.

9. Όταν ο Οργανισμός πεισθεί ότι ο κώδικας δικτύου είναι σύμφωνος με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο τον υποβάλλει στην Επιτροπή και μπορεί να εισηγηθεί την έγκρισή του εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Εάν η Επιτροπή δεν εγκρίνει τους κώδικες, αναφέρει για ποιους λόγους.

10. Όταν το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχει εκπονήσει κώδικα δικτύου εντός της προθεσμίας που έχει θέσει η Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 6, η Επιτροπή μπορεί να καλεί τον Οργανισμό να εκπονήσει σχέδιο κώδικα δικτύου βάσει της σχετικής κατευθυντήριας γραμμής-πλαίσιο. Ο Οργανισμός μπορεί να αρχίσει περαιτέρω διαβούλευση κατά την εκπόνηση σχεδίου κώδικα δικτύου σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο. Ο Οργανισμός υποβάλλει το σχέδιο κώδικα δικτύου το οποίο έχει εκπονήσει σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο στην Επιτροπή και μπορεί να εισηγηθεί την έγκρισή του.

11. Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει, με δική της πρωτοβουλία, σε περίπτωση που το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχει αναπτύξει κώδικα δικτύου ή ο Οργανισμός δεν έχει εκπονήσει σχέδιο κώδικα δικτύου όπως αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου, ή κατόπιν συστάσεως του Οργανισμού σύμφωνα με την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου, έναν ή περισσότερους κώδικες δικτύου στους τομείς που απαριθμούνται στο άρθρο 8 παράγραφος 6.

Όταν η Επιτροπή προτείνει την έγκριση κώδικα δικτύου με δική της πρωτοβουλία, η Επιτροπή διαβουλεύεται με τον Οργανισμό, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας και όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους ως προς σχέδιο κώδικα δικτύου επί διάστημα δύο τουλάχιστον μηνών. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού με συμπλήρωσή του, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2.

12. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα της Επιτροπής να εκδίδει και να τροποποιεί τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 18.

Άρθρο 7

Τροποποίηση των κωδίκων δικτύου

1. Πρόσωπα που ενδέχεται να ενδιαφέρονται για ένα κώδικα δικτύου, περιλαμβανομένων και του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας, των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των χρηστών του δικτύου και των καταναλωτών, δύνανται να προτείνουν στον Οργανισμό σχέδια τροποποιήσεων για οποιοδήποτε κώδικα δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 6. Επίσης ο Οργανισμός με δική του πρωτοβουλία, μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις.

2. Ο Οργανισμός διαβουλεύεται με όλους τους ενδιαφερομένους σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009. Μετά τη διαδικασία αυτή, ο Οργανισμός μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένες προτάσεις τροποποιήσεων στην Επιτροπή, εκθέτοντας πώς αυτές συμβιβάζονται με τους στόχους των κωδίκων δικτύων που παρατίθενται στο άρθρο 6 παράγραφος 2.

3. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις του Οργανισμού, μπορεί να εγκρίνει τροποποιήσεις των κωδίκων δικτύου που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 6. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση του παρόντος κανονισμού διά της συμπληρωσώς του με μη ουσιώδη στοιχεία, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2.

4. Η εξέταση των προτεινόμενων τροποποιήσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 23 παράγραφος 2, περιορίζεται στην εξέταση θεμάτων που αφορούν την προτεινόμενη τροποποίηση. Οι εν λόγω προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν θίγουν άλλες τροποποιήσεις που ενδέχεται να προτείνει η Επιτροπή.

Άρθρο 8

Καθήκοντα του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας

1. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας εκπονεί κώδικες δικτύου στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου κατόπιν σχετικού αιτήματος της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 6.

2. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να εκπονεί κώδικες δικτύου στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 6 με σκοπό την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 4, οι κώδικες αυτοί δεν αφορούν τομείς που καλύπτονται από πρόκληση που του απευθύνει η Επιτροπή. Αυτοί οι κώδικες δικτύου υποβάλλονται στον Οργανισμό προς γνωμοδότηση. Η εν λόγω γνωμοδότηση λαμβάνεται δεόντως υπόψη από το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας εκπονεί:

- α) κοινά εργαλεία λειτουργίας του δικτύου για να εξασφαλισθεί ο συντονισμός της λειτουργίας του δικτύου υπό κανονικές συνθήκες και συνθήκες έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης κοινής κλίμακας ταξινόμησης συμβάντων, και ερευνητικά προγράμματα·
- β) μη δεσμευτικό διακοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων («διακοινοτικό σχέδιο ανάπτυξης δικτύων»), συμπεριλαμβανομένης προβλέψεως επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής, ανά διετία·
- γ) συστάσεις σχετικά με το συντονισμό της τεχνικής συνεργασίας μεταξύ κοινοτικών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς τρίτης χώρας·
- δ) ετήσιο πρόγραμμα εργασιών·
- ε) ετήσια έκδοση·
- στ) ετήσιες προβλέψεις επάρκειας θερινής και χειμερινής παραγωγής.

4. Η πρόβλεψη επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) καλύπτει τη συνολική επάρκεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας για την κάλυψη της τρέχουσας και της προβλεπόμενης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας για την επόμενη πενταετία, καθώς και για την περίοδο μεταξύ 5 και 15 ετών από την ημερομηνία της πρόβλεψης. Αυτή η ευρωπαϊκή πρόβλεψη επάρκειας παραγωγής βασίζεται στις εθνικές προβλέψεις επάρκειας παραγωγής που εκπονούνται από τους επιμέρους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς.

5. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο δ) περιλαμβάνει κατάλογο και περιγραφή των προς εκπόνηση κωδίκων δικτύου, πρόγραμμα συντονισμού της λειτουργίας του δικτύου, και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης που πρέπει να υλοποιηθούν εντός του συγκεκριμένου έτους, καθώς και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα.

6. Οι κώδικες δικτύου που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 καλύπτουν τους εξής τομείς, λαμβανομένων υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, των περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων:

- α) κανόνες ασφαλείας και αξιοπιστίας δικτύου καθώς και κανόνες για το εφεδρικό τεχνικό δυναμικό μεταφοράς για τη λειτουργική ασφάλεια του δικτύου·
- β) κανόνες σύνδεσης με το δίκτυο·
- γ) κανόνες για την πρόσβαση τρίτων·
- δ) κανόνες για την ανταλλαγή δεδομένων και την εκκαθάριση·
- ε) κανόνες για τη διαλειτουργικότητα·
- στ) επιχειρησιακές διαδικασίες για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·
- ζ) κανόνες για την κατανομή δυναμικού και τη διαχείριση της συμφόρησης·
- η) κανόνες για την εμπορία σχετιζόμενους με την τεχνική και επιχειρησιακή παροχή υπηρεσιών πρόσβασης στο δίκτυο και την εξισορρόπηση συστημάτων·

- θ) κανόνες για τη διαφάνεια·
- ι) κανόνες για την εξισορρόπηση, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για την εφεδρική ισχύ των δικτύων·
- ια) κανόνες σχετικά με εναρμονισμένα τιμολόγια μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων γεωγραφικής διαφοροποίησης και των μηχανισμών για την αντιστάθμιση μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, και
- ιβ) ενεργειακή απόδοση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας.

7. Οι κώδικες δικτύου αναπτύσσονται για θέματα διασυνοριακού δικτύου και θέματα ολοκλήρωσης της αγοράς και δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να θεσπίζουν εθνικούς κώδικες δικτύου που δεν επηρεάζουν το διασυνοριακό εμπόριο.

8. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας παρακολουθεί και αναλύει την εφαρμογή των κωδίκων δικτύων και των κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 11 καθώς και τον αντίκτυπο τους στην εναρμόνιση των εφαρμοστέων κανόνων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ολοκλήρωσης της αγοράς. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας υποβάλλει τα πορίσματά του στον Οργανισμό και εκθέτει τα αποτελέσματα της ανάλυσης στην ετήσια έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο ε) του παρόντος άρθρου.

9. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας καθιστά διαθέσιμες όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από τον Οργανισμό προκειμένου αυτός να εκπληρώσει τα καθήκοντά του βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1.

10. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας καταρτίζει και δημοσιεύει ανά διετία διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων. Το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων περιλαμβάνει μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου, εκπόνηση σεναρίων, πρόβλεψη επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής και εκτίμηση της ανθεκτικότητας του συστήματος.

Συγκεκριμένα, το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου:

- α) βασίζεται σε εθνικά επενδυτικά προγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη τα περιφερειακά επενδυτικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1, και, ανάλογα με την περίπτωση, κοινοτικές πτυχές του σχεδιασμού δικτύων, περιλαμβανομένων των προσανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1364/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
- β) όσον αφορά τις διασυνοριακές διασυνδέσεις, βασίζεται επίσης στις εύλογες ανάγκες των διαφορετικών χρηστών του δικτύου και περιλαμβάνει μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις των επενδυτών που αναφέρονται στο άρθρο 8 και στα άρθρα 13 και 22 της οδηγίας 2009/72/EK και
- γ) εντοπίζει επενδυτικές ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά τα διασυνοριακά δυναμικά. Στο διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου μπορεί να επισυνάπτεται επισκόπηση των φραγμών που τίθενται στην αύξηση της διασυνοριακής δυναμικότητας του δικτύου και απορρέουν από διαφορετικές διαδικασίες ή πρακτικές έγκρισης.

Όσον αφορά το στοιχείο γ) του δευτέρου εδαφίου, μια ανασκόπηση των φραγμών στην αύξηση της διασυνοριακής δυναμικότητας του

δικτύου, οφειλομένη στις διαφορετικές διαδικασίες έγκρισης ή πρακτικές, μπορεί να επισυναφθεί στο διακοινοτικό σχέδιο ανάπτυξης δικτύων.

11. Ο Οργανισμός γνωμοδοτεί για τα δεκαετή εθνικά προγράμματα ανάπτυξης δικτύων για να αξιολογήσει τη συνοχή τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων. Εάν ο Οργανισμός εντοπίσει ανακολουθίες μεταξύ των δεκαετών εθνικών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων και του διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, συνιστά την τροποποίηση του εθνικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων ή του διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, ανάλογα με την περίπτωση. Εάν το εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2009/72/EK, ο Οργανισμός συνιστά στην αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει το εθνικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 7, της εν λόγω οδηγίας και να ενημερώσει σχετικά την Επιτροπή.

12. Κατόπιν σχετικού αιτήματος της Επιτροπής, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας κοινοποιεί τις απόψεις του στην Επιτροπή σχετικά με τη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών που προβλέπονται στο άρθρο 18.

Άρθρο 9

Παρακολούθηση από τον Οργανισμό

1. Ο Οργανισμός παρακολουθεί την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3, και υποβάλλει σχετική έκθεση στην Επιτροπή.

Ο Οργανισμός παρακολουθεί την εφαρμογή από το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας των κωδίκων δικτύου που καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 2 και των κωδίκων δικτύου που έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφοι 1 έως 10 αλλά οι οποίοι δεν έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 11. Οσάκις το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχει εφαρμόσει τους εν λόγω κώδικες δικτύου, ο Οργανισμός ζητεί από το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας να παράσχει δεόντως τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της παράλειψης αυτής. Ο Οργανισμός γνωστοποιεί στην Επιτροπή την αιτιολόγηση παρέχοντάς της και τη γνώμη του επ' αυτής.

Ο Οργανισμός παρακολουθεί και αναλύει την εφαρμογή των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδει η Επιτροπή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 11, καθώς και τον αντίκτυπο τους στην εναρμόνιση των εφαρμοστέων κανόνων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ολοκλήρωσης της αγοράς, καθώς και στην αποφυγή διακρίσεων, τον ουσιαστικό ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, υποβάλλει δε σχετική έκθεση στην Επιτροπή.

2. Το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας υποβάλλει στον Οργανισμό το σχέδιο διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων και το σχέδιο ετήσιου προγράμματος εργασιών καθώς και τις πληροφορίες για τη διαδικασία διαβούλευσης και τα άλλα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3, προκειμένου να διατυπώσει τη γνώμη του.

Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής, ο Οργανισμός διατυπώνει δεόντως αιτιολογημένη γνώμη καθώς και συστάσεις προς το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας και την Επιτροπή εάν κρίνει ότι το σχέδιο ετήσιου προγράμματος εργασιών ή το σχέδιο διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων που υπέβαλε το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας δεν συμβάλλει στην αποφυγή διακρίσεων, τον ουσιαστικό ανταγωνισμό, την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς ή σε επαρκές επίπεδο διασυνοριακής διασύνδεσης την οποία έχουν πρόσβαση τρίτοι.

⁽¹⁾ ΕΕ L 262 της 22.9.2006, σ. 1.

Άρθρο 10

Διαβουλεύσεις

1. Κατά την εκπόνηση των κωδίκων δικτύου, του σχεδίου διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων και του ετήσιου προγράμματος εργασιών που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας διαβουλεύεται εκτενώς, εγκαίρως και με τρόπο ανοικτό και διαφανή, με όλους τους σχετικούς συντελεστές της αγοράς, ιδίως δε με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν όλους τους ενδιαφερομένους, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1. Στη διαβούλευση συμμετέχουν και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και άλλες εθνικές αρχές, οι επιχειρήσεις προμήθειας και παραγωγής, οι χρήστες του συστήματος και οι πελάτες, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κλαδικών ενώσεων, οι τεχνικοί οργανισμοί και οι πλατφόρμες ενδιαφερομένων. Η διαβούλευση αποσκοπεί στην καταγραφή των απόψεων και των προτάσεων όλων των συμμετεχόντων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

2. Όλα τα έγγραφα και τα πρακτικά των συνεδριάσεων σχετικά με τις διαβουλεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιοποιούνται.

3. Πριν την έγκριση του ετήσιου προγράμματος εργασιών και των κωδίκων δικτύων που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας αναφέρει τις παρατηρήσεις που έλαβε κατά τη διαβούλευση και τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη. Αιτιολογεί τις περιπτώσεις όπου οι παρατηρήσεις δεν ελήφθησαν υπόψη.

Άρθρο 11

Δαπάνες

Οι δαπάνες για τις δραστηριότητες του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 12 βαρύνουν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και συνυπολογίζονται στη διαμόρφωση των τιμών. Οι ρυθμιστικές αρχές εγκρίνουν τις δαπάνες αυτές μόνον εάν είναι εύλογες και αναλογικές.

Άρθρο 12

Περιφερειακή συνεργασία διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς συνεργάζονται σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο του ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας για να συμβάλουν στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3. Ειδικότερα, δημοσιεύουν ανά διετία περιφερειακό επενδυτικό πρόγραμμα και μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις επενδύσεων με βάση το πρόγραμμα αυτό.

2. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς προάγουν λειτουργικές διευθετήσεις ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, και προάγουν την ανάπτυξη χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, τη συντονισμένη κατανομή διασυνοριακού δυναμικού με αμερόληπτες λύσεις που βασίζονται στην αγορά, με δέουσα προσοχή στα ειδικά πλεονεκτήματα των σιωπηρών δημοπρασιών για βραχυπρόθεσμο καταμερισμό, και την ενοποίηση μηχανισμών εξισορρόπησης και εφεδρικής ισχύος.

3. Με σκοπό την επίτευξη των στόχων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, η γεωγραφική περιοχή που καλύπτει κάθε περιφερειακή συνεργασία είναι δυνατό να ορίζεται από την Επιτροπή, ανάλογα με τις υφιστάμενες δομές περιφερειακής συνεργασίας. Κάθε κράτος μέλος επιτρέπεται να προάγει τη συνεργασία με περισσότερες της μιας γεωγραφικές περιοχές. Το αναφερόμενο στην πρώτη πρόταση μέτρο, που αποσκοπεί στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού με τη συμπλήρωσή του, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2.

Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή συμβουλευεται τον Οργανισμό και το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 13

Μηχανισμός αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εισπράττουν αντιστάθμιση για το κόστος που προκύπτει λόγω των διασυνοριακών ροών ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των δικτύων τους.

2. Η αντιστάθμιση της παραγράφου 1 καταβάλλεται από τους διαχειριστές των εθνικών συστημάτων μεταφοράς από τα οποία πηγάζουν και των συστημάτων στα οποία καταλήγουν οι διασυνοριακές ροές.

3. Οι αντισταθμιστικές πληρωμές γίνονται τακτικά σε σχέση με μια δεδομένη χρονική περίοδο του παρελθόντος. Οι εκ των υστέρων αναπροσαρμογές της αντιστάθμισης που καταβάλλεται γίνονται όταν είναι αναγκαίες και αντιστοιχούν στα πραγματικά έξοδα.

Το πρώτο χρονικό διάστημα για το οποίο καταβάλλονται αντισταθμίσεις καθορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 18.

4. Η Επιτροπή αποφασίζει τα καταβλητέα ποσά αντιστάθμισης. Το μέτρο αυτό που αποσκοπεί στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού με τη συμπλήρωσή του, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2.

5. Το μέγεθος των μέσω των δικτύων διασυνοριακών ροών και το μέγεθος των διασυνοριακών ροών, οι οποίες ορίζεται ότι πηγάζουν από τα εθνικά συστήματα μεταφοράς ή/και καταλήγουν σε αυτά, καθορίζονται με βάση τις φυσικές ροές ηλεκτρικής ενέργειας που όντως μετρούνται επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

6. Το κόστος που προκύπτει λόγω των μέσω του δικτύου διασυνοριακών ροών καθορίζεται με βάση το μελλοντικό μακροπρόθεσμο μέσο οριακό κόστος,λαμβανομένων υπόψη των απωλειών, των επενδύσεων για νέες υποδομές και μιας προσήκουσας αναλογίας του κόστους των υφιστάμενων υποδομών, εφόσον οι υποδομές χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά διασυνοριακών ροών, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της ανάγκης διασφάλισης της ασφάλειας εφοδιασμού. Κατά τον καθορισμό του κόστους που προκύπτει, χρησιμοποιούνται αναγνωρισμένες τυποποιημένες μεθοδολογίες κοστολόγησης. Το κέρδος που προκύπτει από κάποιο δίκτυο λόγω των διασυνοριακών ροών μέσω αυτού λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση της λαμβανόμενης αντιστάθμισης.

Άρθρο 14

Τέλη πρόσβασης στα δίκτυα

1. Τα τέλη που επιβάλλουν οι διαχειριστές δικτύου για την πρόσβαση στα δίκτυα πρέπει να είναι διαφανή, να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ασφάλειας των δικτύων και να αντανakλούν το πραγματικό κόστος που προκύπτει στο βαθμό που αντιστοιχεί στο κόστος αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου διαχειριστή δικτύου και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις. Τα τέλη αυτά δεν πρέπει να εξαρτώνται από την απόσταση.

2. Ανάλογα με την περίπτωση, το επίπεδο των τιμολογίων που ισχύουν για τους παραγωγούς ή/και τους καταναλωτές παρέχει σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης σε κοινοτικό επίπεδο και λαμβάνει υπόψη το μέγεθος των απωλειών δικτύου και τη συμφόρηση που προκαλούνται και το κόστος επένδυσης για τις υποδομές.

3. Κατά τον καθορισμό των τελών πρόσβασης στο δίκτυο λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- α) οι πληρωμές και οι εισπράξεις που προκύπτουν με βάση το μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς·
- β) τα ποσά που όντως καταβλήθηκαν και εισπράχθηκαν καθώς και όλες οι αναμενόμενες για μελλοντικές χρονικές περιόδους πληρωμές, που υπολογίζονται με βάση παρελθούσες χρονικές περιόδους.

4. Ο καθορισμός των τελών πρόσβασης στο δίκτυο δυνάμει του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των τελών που επιβάλλονται επί των δηλωθεισών εξαγωγών και των δηλωθεισών εισαγωγών που απορρέουν από τη διαχείριση της συμφόρησης που αναφέρεται στο άρθρο 16.

5. Δεν επιβάλλεται ειδικό τέλος δικτύου σε μεμονωμένες συναλλαγές για δηλωθείσα διαμετακόμιση ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 15

Παροχή πληροφοριών

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς συγκροτούν μηχανισμούς συντονισμού και ανταλλαγής πληροφοριών για την ασφάλεια των δικτύων στο πλαίσιο της διαχείρισης συμφόρησης.

2. Τα πρότυπα ασφάλειας, λειτουργίας και προγραμματισμού που χρησιμοποιούν οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δημοσιοποιούνται. Οι δημοσιευόμενες πληροφορίες περιλαμβάνουν γενικό σχέδιο για τον υπολογισμό του συνολικού δυναμικού μεταφοράς και του περιθωρίου αξιοπιστίας της μεταφοράς, με βάση τα ηλεκτρικά και φυσικά χαρακτηριστικά του δικτύου. Τα γενικά αυτά σχέδια υπόκεινται στην έγκριση των ρυθμιστικών αρχών.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δημοσιεύουν κατά προσέγγιση υπολογισμούς του διαθέσιμου δυναμικού μεταφοράς για κάθε ημέρα, αναφέροντας και το τυχόν διαθέσιμο δυναμικό που έχει ήδη δεσμευθεί. Τα στοιχεία αυτά δημοσιεύονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή πριν από την ημέρα της μεταφοράς και περιλαμβάνουν οπωσδήποτε εκτιμήσεις για την επόμενη εβδομάδα και τον επόμενο μήνα καθώς και ποσοτική ένδειξη για την αναμενόμενη αξιοπιστία του διαθέσιμου δυναμικού.

4. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δημοσιεύουν δεδομένα σχετικά με τις συνολικές προβλέψεις και την πραγματική ζήτηση, τη διαθεσιμότητα και την πραγματική χρήση της παραγωγής και των πάγιων στοιχείων φορτίου, τη διαθεσιμότητα και τη χρήση του δικτύου και των διασυνδέσεων, την ισχύ εξισορρόπησης και το εφεδρικό δυναμικό. Για τη διαθεσιμότητα και την πραγματική χρήση της παραγωγής και πάγιων στοιχείων φορτίου μικρού μεγέθους, μπορούν να χρησιμοποιούνται συνολικά κατ' εκτίμηση δεδομένα.

5. Τα σχετικά δεδομένα παρέχουν στους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς οι ενδιαφερόμενοι συντελεστές της αγοράς.

6. Οι επιχειρήσεις ηλεκτροπαραγωγής που έχουν στην ιδιοκτησία τους ή εκμεταλλεύονται μονάδες παραγωγής, εκ των οποίων τουλάχιστον μία μονάδα παραγωγής έχει εγκαταστημένη ισχύ τουλάχιστον 250 MW, τηρούν στη διάθεση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, της εθνικής αρχής ανταγωνισμού και της Επιτροπής, επί πέντε έτη, όλα τα ωριαία δεδομένα ανά μονάδα τα οποία είναι αναγκαία για να επαληθεύονται όλες οι επιχειρησιακές αποφάσεις κατανομής φορτίου και η συμπεριφορά των ανταγωνιστών κατά τις προσφορές στα χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας, τις δημοπρασίες για δυναμικό διασύνδεσης, τις αγορές εφεδρικής ισχύος και τις εξωχρηματιστηριακές αγορές. Στις ανά μονάδα και ανά ώρα καταχωρισμένες πληροφορίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, δεδομένα σχετικά με το διαθέσιμο δυναμικό παραγωγής και τις δεσμευμένες εφεδρείες, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αυτών των δεσμευμένων εφεδρειών σε κάθε μονάδα, τη χρονική στιγμή που πραγματοποιείται ο διαγωνισμός και τη χρονική στιγμή της παραγωγής.

Άρθρο 16

Γενικές αρχές διαχείρισης συμφόρησης

1. Τα προβλήματα συμφόρησης δικτύου αντιμετωπίζονται με αμερόληπτες λύσεις που βασίζονται στην αγορά και στέλνουν αποτελεσματικά οικονομικά μηνύματα στους συντελεστές της αγοράς και τους συμμετέχοντες διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς. Τα προβλήματα συμφόρησης δικτύου επιλύονται κατά προτίμηση με μεθόδους που δεν βασίζονται στις συναλλαγές, δηλαδή μεθόδους που δεν προϋποθέτουν την επιλογή μεταξύ συμβάσεων με διαφορετικούς συντελεστές της αγοράς.

2. Διαδικασίες περικοπής των συναλλαγών χρησιμοποιούνται μόνον σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς πρέπει να ενεργήσει επείγοντως και δεν είναι δυνατή η αναδιανομή ή αντίρροπη συναλλαγή των ροών. Οι διαδικασίες αυτές δεν πρέπει να εφαρμόζονται κατά μεροληπτικό τρόπο.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, οι συντελεστές της αγοράς στους οποίους έχει επιμεριστεί δυναμικό αποζημιώνονται για οποιαδήποτε περικοπή.

3. Το μέγιστο δυναμικό των διασυνδέσεων ή/και των δικτύων μεταφοράς που έχουν επιπτώσεις στις διασυνδεδεμένες ροές διατίθεται στους συντελεστές της αγοράς που πληρούν τα πρότυπα ασφάλειας για την ασφαλή λειτουργία του δικτύου.

4. Οι συντελεστές της αγοράς πληροφορούν τους συμμετέχοντες διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε εύλογο χρόνο πριν από την αντίστοιχη περίοδο δραστηριοτήτων κατά πόσον προτίθενται να εκμεταλλευθούν το επιμερισθέν δυναμικό. Το τυχόν αχρησιμοποίητο επιμερισθέν δυναμικό διατίθεται εκ νέου στην αγορά, με τρόπο ανοικτό, διαφανή και αμερόληπτο.

5. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς συμφιζούνται, στο βαθμό που είναι τεχνικώς εφικτό, το δυναμικό που απαιτείται για ροές ηλεκτρικής ενέργειας κατά αντίθετη κατεύθυνση σε συμφορημένη γραμμή διασύνδεσης ούτως ώστε η γραμμή αυτή να χρησιμοποιηθεί με το μέγιστο δυναμικό της. Εφόσον λαμβάνεται πλήρως υπόψη η ασφάλεια του δικτύου, δεν απορρίπτονται συναλλαγές οι οποίες μειώνουν τη συμφόρηση.

6. Τυχόν έσοδα από τον επιμερισμό διασύνδεσης χρησιμοποιούνται για τους ακόλουθους σκοπούς:

- α) για να εξασφαλίζεται η πραγματική διαθεσιμότητα της κατανεμημένης δυναμικότητας ή/και
- β) για να διατηρούνται ή να αυξάνονται οι δυνατότητες διασύνδεσης μέσω επενδύσεων στο δίκτυο, ιδίως με νέες γραμμές διασύνδεσης,

Εάν τα έσοδα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά για τους σκοπούς των στοιχείων α) ή/και β) του πρώτου εδαφίου, μπορούν να χρησιμοποιούνται, υπό την επιφύλαξη έγκρισης από τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών, μέχρις ανωτάτου ποσού που καθορίζεται από τις εν λόγω αρχές, ως έσοδα τα οποία πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους οι ρυθμιστικές αρχές όταν εγκρίνουν τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων για το δίκτυο ή/και τον καθορισμό τιμολογίων δικτύου.

Το υπόλοιπο των εσόδων εγγράφεται σε χωριστή γραμμή εσωτερικού λογαριασμού μέχρις ότου μπορέσει να χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς των στοιχείων α) ή/και β) του πρώτου εδαφίου. Ο Οργανισμός ενημερώνεται για την έγκριση της ρυθμιστικής αρχής που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 17

Νέες γραμμές διασύνδεσης

1. Οι νέες γραμμές διασύνδεσης συνεχούς ρεύματος είναι δυνατόν, κατόπιν σχετικού αιτήματος, να απαλλάσσονται, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, από τις διατάξεις του άρθρου 16 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού καθώς και των άρθρων 9, 32 και 37 παράγραφοι 6 και 10 της οδηγίας 2009/72/EK, με τους ακόλουθους όρους:

- α) η επένδυση πρέπει να αυξάνει τον ανταγωνισμό στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) ο βαθμός κινδύνου μιας επένδυσης είναι τέτοιος που η επένδυση μπορεί γίνει μόνο εφόσον χορηγηθεί απαλλαγή·
- γ) η γραμμή διασύνδεσης πρέπει να αποτελεί ιδιοκτησία φυσικού ή νομικού προσώπου διαφορετικού, τουλάχιστον ως προς τη νομική του μορφή, από τους διαχειριστές συστημάτων στα συστήματα των οποίων θα δημιουργηθεί η γραμμή διασύνδεσης·
- δ) εισπράττονται τέλη από τους χρήστες της εν λόγω γραμμής διασύνδεσης·

ε) μετά το μερικό άνοιγμα της αγοράς που αναφέρεται στο άρθρο 19 της οδηγίας 96/92/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾ δεν έχει ανακτηθεί κανένα ποσοστό του κεφαλαίου ή του λειτουργικού κόστους της γραμμής διασύνδεσης από οποιαδήποτε συνιστώσα των τελών που καταβάλλονται για τη χρήση των συστημάτων μεταφοράς ή διανομής τα οποία συνδέονται από τη γραμμή διασύνδεσης, και

στ) η απαλλαγή δεν πρέπει να αποβαίνει εις βάρος του ανταγωνισμού ή της ουσιαστικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ή της αποτελεσματικής λειτουργίας του ελεγχόμενου συστήματος με το οποίο συνδέεται η γραμμή διασύνδεσης.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σε γραμμές διασύνδεσης εναλλασσόμενου ρεύματος, υπό τον όρο ότι το κόστος και οι κίνδυνοι της συγκεκριμένης επένδυσης είναι ιδιαίτερα υψηλά σε σύγκριση με το κόστος και τους κινδύνους που διαπιστώνονται συνήθως κατά τη διασύνδεση δύο γειτονικών εθνικών συστημάτων μεταφοράς με γραμμή διασύνδεσης εναλλασσόμενου ρεύματος.

3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και για τις σημαντικές αυξήσεις δυναμικού σε υφιστάμενες γραμμές διασύνδεσης.

4. Η απόφαση απαλλαγής που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 2 και 3 λαμβάνεται, κατά περίπτωση, από τις ρυθμιστικές αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών. Μια απαλλαγή μπορεί να καλύπτει το σύνολο ή μέρος του δυναμικού της νέας γραμμής διασύνδεσης ή της υφιστάμενης γραμμής διασύνδεσης με σημαντικά αυξημένο δυναμικό.

Εντός δύο μηνών από την ημερομηνία που παρελήφθη η αίτηση απαλλαγής από την τελευταία από τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές, ο Οργανισμός μπορεί να υποβάλει συμβουλευτική γνωμοδότηση προς τις ρυθμιστικές αυτές αρχές που θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την απόφασή τους.

Όταν λαμβάνεται απόφαση απαλλαγής, λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη η ανάγκη να επιβληθούν όροι όσον αφορά τη διάρκεια της απαλλαγής και την άνευ διακρίσεων πρόσβαση στη γραμμή διασύνδεσης. Όταν λαμβάνεται απόφαση για τους όρους αυτούς, λαμβάνονται ιδίως υπόψη το προς δημιουργία πρόσθετο δυναμικό ή η μεταβολή του υφιστάμενου δυναμικού, ο χρονικός ορίζοντας του έργου και οι εθνικές συνθήκες.

Πριν από τη χορήγηση απαλλαγής οι ρυθμιστικές αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους αποφασίζουν τους κανόνες και τους μηχανισμούς για τη διαχείριση και τον επιμερισμό του δυναμικού. Οι κανόνες διαχείρισης της συμφόρησης περιλαμβάνουν την υποχρέωση προσφοράς του αχρησιμοποίητου δυναμικού στην αγορά, οι δε χρήστες της εγκατάστασης δικαιούνται να διαθέτουν το οικείο συμβατικό δυναμικό στη δευτερογενή αγορά. Κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και στ) της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της διαδικασίας επιμερισμού του δυναμικού.

Όταν όλες οι ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές έχουν καταλήξει σε συμφωνία σχετικά με την απόφαση απαλλαγής εντός έξι μηνών, ενημερώνουν τον Οργανισμό για την απόφαση αυτή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

Η απόφαση απαλλαγής, συμπεριλαμβανομένων τυχόν όρων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, αιτιολογείται δεόντως και δημοσιεύεται.

5. Η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 λαμβάνεται από τον Οργανισμό

α) εάν όλες οι ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές δεν μπόρεσαν να καταλήξουν σε συμφωνία εντός έξι μηνών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης απαλλαγής στην τελευταία από τις εν λόγω ρυθμιστικές αρχές ή

β) κατόπιν κοινού αιτήματος των ενδιαφερόμενων ρυθμιστικών αρχών.

Πριν λάβει τέτοια απόφαση, ο Οργανισμός διαβουλεύεται με τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές και τους αιτούντες.

6. Ανεξάρτητα από τις παραγράφους 4 και 5, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι η ρυθμιστική αρχή ή ο Οργανισμός, ανάλογα με την περίπτωση, παρέχουν, προκειμένου να ληφθεί επίσημη απόφαση, στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους, τη γνώμη τους για την αίτηση απαλλαγής. Η γνώμη αυτή δημοσιεύεται μαζί με την απόφαση.

7. Αντίγραφο κάθε αίτησης απαλλαγής διαβιβάζεται μόλις παραληφθεί από τις ρυθμιστικές αρχές στον Οργανισμό και την Επιτροπή προς ενημέρωση. Οι ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές ή ο Οργανισμός («κοινοποιούντες φορείς») κοινοποιούν αμελλητί στην Επιτροπή την απόφαση μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση. Οι πληροφορίες μπορούν να υποβληθούν στην Επιτροπή σε ομαδοποιημένη μορφή ώστε να μπορεί η Επιτροπή να καταλήξει σε τεκμηριωμένη απόφαση. Ειδικότερα, οι πληροφορίες περιέχουν:

α) τους λεπτομερείς λόγους βάσει των οποίων χορηγήθηκε ή απορρίφθηκε η απαλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πληροφοριών που δικαιολογούν την ανάγκη απαλλαγής·

β) τη διεξαχθείσα ανάλυση για τον αντίκτυπο που θα έχει η χορήγηση της απαλλαγής στον ανταγωνισμό και στην ουσιαστική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας·

γ) αιτιολόγηση για το χρονικό διάστημα και το μερίδιο του συνολικού δυναμικού της εν λόγω γραμμής διασύνδεσης για τα οποία χορηγείται η απαλλαγή και

δ) το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές.

8. Εντός δύο μηνών από την επομένη της παραλαβής της κοινοποίησης βάσει της παραγράφου 7, η Επιτροπή μπορεί να λάβει απόφαση με την οποία ζητεί από τους κοινοποιούντες φορείς να τροποποιήσουν ή να ανακαλέσουν την απόφαση χορήγησης απαλλαγής. Εάν η Επιτροπή ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες, η δίμηνη προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά δύο επιπλέον μήνες. Η πρόσθετη αυτή προθεσμία αρχίζει την επομένη της ημέρας κατά την οποία παραλαμβάνονται οι πλήρεις πληροφορίες. Η αρχική δίμηνη προθεσμία είναι επίσης δυνατόν να παρατείνεται με τη συναίνεση της Επιτροπής και των κοινοποιούντων φορέων.

Εάν οι ζητούμενες πληροφορίες δεν διαβιβασθούν εντός της προθεσμίας που τάχθηκε στο αίτημα πρόσθετων πληροφοριών, η κοινοποίηση θεωρείται ότι ανακλήθηκε, εκτός εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, η προθεσμία παραταθεί με τη συναίνεση της Επιτροπής και των κοινοποιούντων φορέων ή εάν οι κοινοποιούντες φορείς, με δεόντως αιτιολογημένη δήλωση, έχουν πληροφορήσει την Επιτροπή ότι θεωρούν την κοινοποίηση πλήρη.

Οι κοινοποιούντες φορείς συμμορφώνονται προς την απόφαση της Επιτροπής να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση απαλλαγής εντός ενός μηνός και ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Η απόφαση απαλλαγής που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή παύει να ισχύει δύο έτη από την έγκρισή της, εάν μέχρι τότε δεν έχει αρχίσει η κατασκευή της γραμμής διασύνδεσης, και πέντε έτη μετά την έκδοσή της, εάν μέχρι τότε η γραμμή διασύνδεσης δεν έχει τεθεί σε λειτουργία, εκτός εάν η Επιτροπή αποφασίσει ότι οιαδήποτε καθυστέρηση οφείλεται σε μείζονα εμπόδια τα οποία διαφεύγουν του ελέγχου του ατόμου στο οποίο χορηγήθηκε η απαλλαγή.

9. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των όρων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και να καθορίζει τη διαδικασία που πρέπει να τηρείται για την εφαρμογή των παραγράφων 4, 7 και 8 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιαστών στοιχείων του παρόντος κανονισμού με συμπλήρωσή του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2.

Άρθρο 18

Κατευθυντήριες γραμμές

1. Ανάλογα με την περίπτωση, κατευθυντήριες γραμμές για το μηχανισμό αντιστάθμισης διαχειριστών συστημάτων διαμεταφοράς ορίζουν, σύμφωνα με τις αρχές των άρθρων 13 και 14:

α) λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία καθορισμού των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που οφείλουν να καταβάλλουν αντιστάθμισεις για διασυννοριακές ροές, συμπεριλαμβανομένου του επιμερισμού τους μεταξύ των διαχειριστών εθνικών συστημάτων μεταφοράς από τα οποία πηγάζουν οι διασυννοριακές ροές και των συστημάτων όπου οι ροές αυτές καταλήγουν, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2·

β) λεπτομέρειες σχετικά με την ακολουθητέα διαδικασία πληρωμής καθώς και τον καθορισμό του πρώτου διαστήματος για το οποίο καταβάλλεται αντιστάθμιση, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο·

γ) λεπτομέρειες των μεθόδων καθορισμού των διαμεταφερόμενων διασυννοριακών ροών για τις οποίες καταβάλλεται αντιστάθμιση δυνάμει του άρθρου 13, από άποψη τόσο της ποσότητας όσο και του τύπου των ροών, και καθορισμού του μεγέθους των εν λόγω ροών οι οποίες λογίζεται ότι πηγάζουν ή/και καταλήγουν στα εθνικά συστήματα μεταφοράς των επιμέρους κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 5·

- δ) λεπτομέρειες της μεθοδολογίας καθορισμού του κόστους και του κέρδους που προκύπτει λόγω της διαμεταφοράς διασυνδεδεμένων ροών, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 6·
- ε) λεπτομέρειες της μεταχείρισης των ροών ηλεκτρικής ενέργειας που πηγάζουν από/καταλήγουν σε χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης διαχειριστών συστημάτων διαμεταφοράς και
- στ) τη συμμετοχή των εθνικών συστημάτων που είναι διασυνδεδεμένα με γραμμές συνεχούς ρεύματος, σύμφωνα με το άρθρο 13.

2. Στις κατευθυντήριες γραμμές είναι επίσης δυνατόν να καθορίζονται κατάλληλοι κανόνες οι οποίοι οδηγούν στην προοδευτική εναρμόνιση των αρχών στις οποίες βασίζεται ο καθορισμός τελών που επιβάλλονται στους παραγωγούς και τους καταναλωτές (φορτίο) δυνάμει των εθνικών τιμολογίων, όπου συμπεριλαμβάνονται η επίπτωση του μηχανισμού αντιστάθμισης διαχειριστών συστημάτων διαμεταφοράς στα τέλη εθνικού δικτύου καθώς και τα κατάλληλα και αποτελεσματικά σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 14.

Οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν επίσης κατάλληλα και αποτελεσματικά εναρμονισμένα σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης σε κοινοτικό επίπεδο.

Τυχόν εναρμόνιση στο θέμα αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν μηχανισμούς που να εξασφαλίζουν ότι τα τέλη πρόσβασης στο δίκτυο που βαρύνουν τους καταναλωτές (φορτίο) είναι συγκρίσιμα σε ολόκληρη την επικράτειά τους.

3. Κατά περίπτωση, στις κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες παρέχουν τον ελάχιστο βαθμό εναρμόνισης που απαιτείται για την εκπλήρωση των στόχων του παρόντος κανονισμού καθορίζονται επίσης:

- α) λεπτομέρειες σχετικά με την παροχή πληροφοριών, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 15·
- β) λεπτομέρειες σχετικά με τους κανόνες για την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας·
- γ) λεπτομέρειες σχετικά με τους κανόνες παροχής επενδυτικών κινήτρων για δυναμικό γραμμών διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων γεωγραφικής διαφοροποίησης·
- δ) λεπτομέρειες σχετικά με τα θέματα που απαριθμούνται στο άρθρο 8 παράγραφος 6.

Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή συμβουλευεται τον Οργανισμό και το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση και την κατανομή του διαθέσιμου δυναμικού μεταφοράς των διασυνδέσεων μεταξύ εθνικών συστημάτων ορίζονται στο παράρτημα Ι.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για τα θέματα που απαριθμούνται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Μπορεί να τροποποιεί τις κατευθυντήριες γραμμές της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στα άρθρα 15 και 16, ιδίως, προκειμένου να περιληφθούν αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με όλες τις μεθόδους κατανομής δυναμικού που εφαρμόζονται στην πράξη και να εξασφαλιστεί ότι οι μηχανισμοί διαχείρισης της συμφόρησης

εξελίσσονται κατά τρόπο που συνάδει με τους στόχους της εσωτερικής αγοράς. Ανάλογα με την περίπτωση, κατά τις τροποποιήσεις αυτές, ορίζονται κοινοί κανόνες σχετικά με τα στοιχειώδη πρότυπα ασφάλειας και λειτουργίας για τη χρήση και την εκμετάλλευση του δικτύου που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 2. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού με συμπλήρωσή του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 23 παράγραφος 2.

Κατά την έκδοση ή την τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή:

- α) μεριμνά ώστε να παρέχουν τον στοιχειώδη βαθμό εναρμόνισης που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού και να μην υπερβαίνουν το απολύτως αναγκαίο και
- β) προσδιορίζει τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί όσον αφορά τη συμμόρφωση των κανόνων τρίτων χωρών, οι οποίες αποτελούν μέρος του κοινοτικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, προς τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

Η Επιτροπή, όταν εκδίδει για πρώτη φορά κατευθυντήριες γραμμές δυνάμει του παρόντος άρθρου, μεριμνά ώστε να καλύπτονται, με ένα μόνο σχέδιο μέτρου, τουλάχιστον τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και δ) και στην παράγραφο 2.

Άρθρο 19

Ρυθμιστικές αρχές

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό και προς τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 18. Εφόσον ενδείκνυται για την επίτευξη των σκοπών του παρόντος κανονισμού, οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους καθώς και με την Επιτροπή και τον Οργανισμό σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΧ της οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

Άρθρο 20

Παροχή πληροφοριών και εμπιστευτικότητα

1. Τα κράτη μέλη και οι ρυθμιστικές αρχές παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος, όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τους σκοπούς του άρθρου 13 παράγραφος 4 και του άρθρου 18.

Συγκεκριμένα, για τους σκοπούς του άρθρου 13 παράγραφοι 4 και 6, οι ρυθμιστικές αρχές παρέχουν, τακτικά, πληροφορίες σχετικά με το κόστος που πραγματικά προκύπτει για τους εθνικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και τα δεδομένα και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που αφορούν τις πραγματικές ροές στα δίκτυα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και το κόστος του δικτύου.

Η Επιτροπή καθορίζει εύλογη προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να υποβάλλονται οι πληροφορίες, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των πληροφοριών και το πόσο επείγοντως ζητούνται οι πληροφορίες.

2. Εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή η ενδιαφερόμενη ρυθμιστική αρχή δεν παρέχει τις πληροφορίες της παραγράφου 1 εντός της ταχθείσας προθεσμίας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να ζητεί όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τους σκοπούς του άρθρου 13 παράγραφος 4 και του άρθρου 18 απευθείας από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

Όταν η Επιτροπή αποστέλλει αίτημα με το οποίο ζητεί πληροφορίες από επιχείρηση, διαβιβάζει ταυτοχρόνως αντίγραφο του αιτήματός της στις ρυθμιστικές αρχές του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου ευρίσκεται η έδρα της επιχείρησης.

3. Στο αίτημά της για παροχή πληροφοριών της παραγράφου 1, η Επιτροπή αναφέρει τη νομική βάση του αιτήματος, την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες, το σκοπό του αιτήματος καθώς και τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 για την παροχή εσφαλμένων, ελλιπών ή παραπλανητικών πληροφοριών. Η Επιτροπή καθορίζει εύλογο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των απαιτούμενων πληροφοριών και τον επείγοντα χαρακτήρα τους.

4. Οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή οι εκπρόσωποί τους και, σε περίπτωση νομικών προσώπων, τα πρόσωπα που είναι εκ του νόμου ή εκ του καταστατικού τους εξουσιοδοτημένα να τις εκπροσωπούν παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες. Οι δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο δικηγόροι επιτρέπεται να παρέχουν τις πληροφορίες εξ ονόματος των πελατών τους, οπότε οι πελάτες φέρουν την απόλυτη ευθύνη εάν οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ελλιπείς, εσφαλμένες ή παραπλανητικές.

5. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν παρέχει τις αιτούμενες πληροφορίες εντός της προθεσμίας που καθορίστηκε από την Επιτροπή ή παρέχει ελλιπείς πληροφορίες, η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει, με απόφασή της, την παροχή των πληροφοριών. Στην απόφαση αυτή καθορίζονται οι απαιτούμενες πληροφορίες και ορίζεται εύλογη προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν. Στην απόφαση αναφέρονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2. Στην απόφαση αναφέρεται επίσης το δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η Επιτροπή αποστέλλει ταυτοχρόνως αντίγραφο της απόφασής της στις ρυθμιστικές αρχές του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου ευρίσκεται η κατοικία του προσώπου ή η έδρα της επιχείρησης.

6. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς του άρθρου 13 παράγραφος 4 και του άρθρου 18.

Η Επιτροπή δεν δημοσιοποιεί πληροφορίες που κατέχει σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, εφόσον διέπονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.

Άρθρο 21

Δικαίωμα των κρατών μελών να προβλέπουν λεπτομερέστερα μέτρα

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να διατηρούν σε ισχύ ή να θεσπίζουν μέτρα τα οποία περιέχουν διατάξεις λεπτομερέστερες από εκείνες που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 18.

Άρθρο 22

Κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβάσεις των

διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους κανόνες που αντιστοιχούν στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 στην Επιτροπή έως την 1η Ιουλίου 2004 και κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους. Κοινοποιούν τους κανόνες που δεν αντιστοιχούν σε διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 στην Επιτροπή έως τις 3 Μαρτίου 2011 και της κοινοποιούν αμέσως κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

2. Η Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να επιβάλλει στις επιχειρήσεις πρόστιμα που δεν υπερβαίνουν το 1 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά την προηγούμενη χρήση, στις περιπτώσεις που, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, παρέχουν εσφαλμένες, ελλιπείς ή παραπλανητικές πληροφορίες κατόπιν αιτήματος που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3 ή εάν δεν ανταποκρίνονται σε αίτημα παροχής πληροφοριών εντός της προθεσμίας που ορίστηκε με απόφαση εκδοθείσα σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο.

Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του πρώτου εδαφίου.

3. Οι κυρώσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 1 και οι αποφάσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 δεν έχουν ποινικό χαρακτήρα.

Άρθρο 23

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 46 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Άρθρο 24

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή

Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Στην έκθεση που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 47 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ, η Επιτροπή αναφέρεται και στην πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Στην έκθεση εξετάζεται ιδίως κατά πόσον ο παρών κανονισμός έχει αποδειχθεί επαρκής ώστε να διασφαλίζεται ότι οι διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας αντιμετωπίζουν όρους πρόσβασης στο δίκτυο που δεν εισάγουν διακρίσεις και εκφράζουν το συναφές κόστος, προκειμένου να συμβάλλουν στις επιλογές των καταναλωτών σε μια ομαλά λειτουργούσα εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και στη μακροπρόθεσμη ασφάλεια εφοδιασμού, καθώς και κατά πόσον έχουν καθιερωθεί αποτελεσματικά σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης. Εάν κρίνεται αναγκαίο, η έκθεση συνοδεύεται από τις κατάλληλες προτάσεις ή/και συστάσεις.

Άρθρο 25

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 καταργείται από τις 3 Μαρτίου 2011.. Κάθε αναφορά στον καταργούμενο κανονισμό θεωρείται ότι γίνεται στον παρόντα κανονισμό και διαβάζεται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στο παράρτημα II.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 13ης Ιουλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
H.-G. PÖTTERING

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από τις 3 Μαρτίου 2011.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
E. ERLANDSSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**1. Γενικές διατάξεις**

- 1.1. Οι Διαχειριστές Συστήματος Μεταφορών (ΔΣΜ) επιχειρούν να αποδεχθούν όλες τις εμπορικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνεπάγονται διασυνοριακό εμπόριο.
- 1.2. Όταν δεν συμβαίνει συμφόρηση, δεν πρέπει να περιορίζεται η πρόσβαση στη διασύνδεση. Οσάκις αυτό αποτελεί συνηθισμένη περίπτωση, δεν χρειάζεται να υπάρχει μόνιμη γενική διαδικασία καταμερισμού για την πρόσβαση σε υπηρεσίες διασυνοριακής μεταφοράς.
- 1.3. Οσάκις οι προγραμματισμένες εμπορικές πράξεις δεν συμβιβάζονται με την ασφαλή λειτουργία του δικτύου, οι ΔΣΜ αμβλύνουν τη συμφόρηση συμμορφούμενοι προς τις απαιτήσεις της επιχειρησιακής ασφάλειας του διασυνδεδεμένου δικτύου, ενώ παράλληλα επιχειρούν να διασφαλίσουν ότι τυχόν συναφείς δαπάνες παραμένουν σε οικονομικώς συμφέρον επίπεδο. Εξετάζεται διορθωτική ανακατανομή ή αντεμπορία σε περιπτώσεις που δεν μπορούν να εφαρμοστούν μέτρα χαμηλότερου κόστους.
- 1.4. Εάν παρουσιαστεί διαρθρωτική συμφόρηση, εφαρμόζονται αμέσως από τους ΔΣΜ ενδεδειγμένες μέθοδοι και ρυθμίσεις διαχείρισης της συμφόρησης, που έχουν εκ των προτέρων καθοριστεί και συμφωνηθεί. Οι μέθοδοι διαχείρισης της συμφόρησης διασφαλίζουν ότι οι φυσικές ροές ισχύος που συνδέονται με το σύνολο της καταμερισμένης δυναμικότητας μεταφοράς ανταποκρίνονται προς τα πρότυπα ασφάλειας του δικτύου.
- 1.5. Οι υιοθετούμενες μέθοδοι για τη διαχείριση της συμφόρησης δίνουν επαρκείς οικονομικές ενδείξεις στους παράγοντες της αγοράς και στους ΔΣΜ, προωθούν τον ανταγωνισμό και είναι κατάλληλες για εφαρμογή σε περιφερειακό και κοινοτικών διαστάσεων επίπεδο.
- 1.6. Κατά τη διαχείριση της συμφόρησης δεν γίνεται διάκριση βασιζόμενη στην εμπορική πράξη. Ένα ιδιαίτερο αίτημα για υπηρεσία μεταφοράς απορρίπτεται μόνον όταν πληρούνται σωρευτικώς οι κατωτέρω όροι:
 - α) οι επαυξήσεις των φυσικών ροών ισχύος συνεπεία της αποδοχής του εν λόγω αιτήματος να σημαίνουν ότι δεν μπορεί πλέον να υπάρχει εγγύηση για την ασφαλή λειτουργία του συστήματος ηλεκτρισμού και
 - β) η συνδεόμενη με το εν λόγω αίτημα αξία, σε νομισματικούς όρους, κατά τη διαδικασία διαχείρισης της συμφόρησης, να είναι χαμηλότερη απ' ό,τι όλα τα άλλα αιτήματα για τα οποία υπάρχει πρόθεση αποδοχής για την παροχή της ίδιας υπηρεσίας και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις.
- 1.7. Όταν καθορίζονται ενδεδειγμένες περιοχές δικτύου στις οποίες και μεταξύ των οποίων πρόκειται να εφαρμοστεί διαχείριση συμφόρησης, οι ΔΣΜ εμπνέονται από τις αρχές της αποτελεσματικότητας συγκριτικά με το κόστος και ελαχιστοποίησης των αρνητικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, οι ΔΣΜ δεν περιορίζουν τη δυναμικότητα διασύνδεσης ώστε να επιλύσουν το πρόβλημα της συμφόρησης εντός της δικής τους περιοχής ελέγχου, με εξαίρεση όταν συντρέχουν οι προαναφερόμενοι λόγοι και λόγοι επιχειρησιακής ασφάλειας ⁽¹⁾. Αν συμβεί μια τέτοια κατάσταση, αυτή θα περιγράφεται και παρουσιάζεται κατά διαφανή τρόπο από τους ΔΣΜ σε όλους τους χρήστες του συστήματος. Μια τέτοια κατάσταση επιτρέπεται να γίνεται ανεκτή μόνον έως ότου ευρεθεί μακροπρόθεσμη λύση. Η μεθοδολογία και τα αναγκαία έργα για την επίτευξη της μακροπρόθεσμης λύσης θα περιγράφονται και θα παρουσιάζονται κατά διαφανή τρόπο από τους ΔΣΜ σε όλους τους χρήστες του συστήματος.
- 1.8. Όταν εξισορροπείται το δίκτυο εντός της περιοχής ελέγχου μέσω επιχειρησιακών μέτρων στο δίκτυο και μέσω ανακατανομής, ο ΔΣΜ συνεκτιμά τις επενέργειες των εν λόγω μέτρων σε γειτονικές περιοχές ελέγχου.
- 1.9. Έως την 1η Ιανουαρίου 2008, θα θεσπίζονται κατά συντονισμένο τρόπο και υπό ασφαλείς επιχειρησιακές συνθήκες μηχανισμοί για την ολιγόωρη διαχείριση συμφόρησης της δυναμικότητας της γραμμής διασύνδεσης, ώστε να μεγιστοποιούνται οι ευκαιρίες εμπορίας και πρόβλεψης διασυνοριακής εξισορρόπησης.

⁽¹⁾ Επιχειρησιακή ασφάλεια σημαίνει «η διατήρηση του συστήματος μεταφορών εντός συμφωνημένων ορίων ασφάλειας».

- 1.10. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αξιολογούν σε τακτά διαστήματα τις μεθόδους διαχείρισης της συμμόρφωσης, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στη συμμόρφωση προς τις αρχές και τους κανόνες που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό και τις κατευθυντήριες γραμμές, όπως και προς τους όρους και προϋποθέσεις που έχουν τάξει οι ίδιες οι ρυθμιστικές αρχές βάσει των ανωτέρω αρχών και κανόνων. Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει διαβούλευση όλων των παραγόντων της αγοράς και εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών.

2. Μέθοδοι διαχείρισης της συμμόρφωσης

- 2.1. Οι μέθοδοι διαχείρισης της συμμόρφωσης θα είναι βασισμένοι στους μηχανισμούς της αγοράς, ώστε να διευκολύνεται η αποδοτική διασυννοριακή εμπορία. Για το σκοπό αυτό, η δυναμικότητα καταμερίζεται μόνο μέσω εμφανών (δυναμικότητας) ή αφανών (δυναμικότητας και ενεργείας) δημοπρασιών. Και οι δύο μέθοδοι επιτρέπεται να συνυπάρχουν στην ίδια διασύνδεση. Για ολιγώρη εμπορία, μπορεί να χρησιμοποιείται συνεχής συναλλαγή.
- 2.2. Ανάλογα με τις συνθήκες ανταγωνισμού, οι μέθοδοι διαχείρισης της συμμόρφωσης πιθανώς να χρειάζεται να προβλέπουν καταμερισμό δυναμικότητας μεταφοράς τόσο μακροπρόθεσμα όσο και βραχυπρόθεσμα.
- 2.3. Κάθε διαδικασία κατανομής δυναμικότητας θα διαθέτει ένα προδιαγεγραμμένο κλάσμα της διαθέσιμης δυναμικότητας διασύνδεσης συν τυχόν εναπομένουσα δυναμικότητα μη κατανεμηθείσα προηγουμένως και τυχόν δυναμικότητα ελευθερούμενη από κατόχους δυναμικότητας που την έλαβαν σε προηγούμενους καταμερισμούς.
- 2.4. Οι ΔΣΜ βελτιστοποιούν το βαθμό στον οποίο η δυναμικότητα είναι αμετάκλητη, συνεκτιμώντας τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων ΔΣΜ, όπως και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των παραγόντων της αγοράς, ώστε να διευκολύνεται ο ενεργός και αποδοτικός ανταγωνισμός. Ένα εύλογο κλάσμα δυναμικότητας μπορεί να προσφέρεται στην αγορά σε μειωμένο αμετάκλητο βαθμό, σε όλες όμως τις περιπτώσεις θα γίνονται γνωστές στους παράγοντες της αγοράς οι επακριβείς συνθήκες μεταφοράς της ενεργείας σε διασυννοριακές γραμμές.
- 2.5. Τα δικαιώματα πρόσβασης για μακροπρόθεσμους και μεσοπρόθεσμους καταμερισμούς είναι αμετάκλητα δικαιώματα δυναμικότητας μεταφοράς. Κατά τη στιγμή της ανάδειξης του δικαιούχου υπόκεινται στις αρχές της χρήσης-είτε-απόλειας και της χρήσης-είτε-πώλησης.
- 2.6. Οι ΔΣΜ καθορίζουν μια ενδεδειγμένη δομή για τον καταμερισμό δυναμικότητας μεταξύ διαφορετικών χρονικών πλαισίων. Αυτή μπορεί να περιλαμβάνει επιλογή κράτησης ενός ελάχιστου ποσοστού δυναμικότητας διασύνδεσης για ημερήσιο ή ολιγώρη καταμερισμό. Η δομή αυτή καταμερισμού υπόκειται σε επανεξέταση από τις αντίστοιχες ρυθμιστικές αρχές. Κατά τη διατύπωση των προτάσεών τους, οι ΔΣΜ λαμβάνουν υπόψη:
- α) τα χαρακτηριστικά των αγορών·
 - β) τις επιχειρησιακές συνθήκες, όπως τις επιπτώσεις συνδυασμού αμετάκλητα δηλωμένων χρονοδιαγραμμάτων·
 - γ) το επίπεδο εναρμόνισης των υιοθετούμενων ποσοστών και χρονικών πλαισίων για τους διάφορους ισχύοντες μηχανισμούς καταμερισμού δυναμικότητας.
- 2.7. Ο καταμερισμός δυναμικότητας δεν επιτρέπεται να προβλέπει διακρίσεις μεταξύ παραγόντων της αγοράς που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν τα δικαιώματά τους για να αξιοποιήσουν διμερείς συμβάσεις προσφοράς ή για να υποβάλλουν προσφορές σε συναλλαγές ισχύος. Οι συμβάσεις κατακυρώνονται στις προσφορές υψηλότερης τιμής, είτε είναι εμφανείς είτε αφανείς σε δεδομένο χρονικό πλαίσιο.
- 2.8. Στις ζώνες όπου οι αγορές οικονομικών προβλέψεων ηλεκτρικής ενεργείας είναι καλώς αναπτυγμένες και έχουν δείξει την αποτελεσματικότητά τους, το σύνολο της δυναμικότητας διασύνδεσης μπορεί να καταμερίζεται μέσω αφανούς δημοπρασίας.
- 2.9. Εκτός από την περίπτωση των νέων γραμμών διασύνδεσης, οι οποίες απολαύουν εξαιρέσεως βάσει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 ή του άρθρου 17 του παρόντος κανονισμού, δεν επιτρέπεται ο καθορισμός εφεδρικών τιμών σε μεθόδους καταμερισμού δυναμικότητας.
- 2.10. Όλοι οι δυνητικοί παράγοντες της αγοράς επιτρέπεται καταρχήν να συμμετέχουν στη διαδικασία καταμερισμού, χωρίς περιορισμούς. Για να αποφευχθεί η δημιουργία ή επιδείνωση προβλημάτων σχετικών με δυνητική χρήση δεσπόζουσας θέσης τυχόν παίκτη της αγοράς, οι σχετικές ρυθμιστικές ή/και αρμόδιες για τις συνθήκες ανταγωνισμού αρχές, όποτε κρίνεται αναγκαίο, μπορεί να επιβάλλουν περιορισμούς εν γένει ή σε μεμονωμένη επιχείρηση λόγω δεσπόζουσας θέσης στην αγορά.
- 2.11. Οι παράγοντες της αγοράς ορίζουν αμετάκλητα την εκ μέρους των χρήση της δυναμικότητας στους ΔΣΜ εντός καθορισμένης προθεσμίας για κάθε χρονικό πλαίσιο. Η προθεσμία ορίζεται έτσι ώστε οι ΔΣΜ να είναι σε θέση να αναδιαθέτουν αχρησιμοποίητη δυναμικότητα προς ανακαταμερισμό κατά το επόμενο σχετικό χρονικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των ολιγώρων συνόδων.

- 2.12. Η δυναμικότητα είναι ελεύθερα εμπορεύσιμη σε δευτερογενή βάση, υπό τον όρο ότι ο ΔΣΜ ενημερώνεται επαρκώς πρωτίτερα. Οσάκις ένας ΔΣΜ απορρίπτει τυχόν δευτερογενές εμπόριο (πράξη), αυτό πρέπει να γνωστοποιείται σαφώς και διαφανώς και να εξηγείται σε όλους τους παράγοντες της αγοράς από τον εν λόγω ΔΣΜ, να κοινοποιείται δε στη ρυθμιστική αρχή.
- 2.13. Οι οικονομικές συνέπειες της αδυναμίας τήρησης των υποχρεώσεων που συνδέονται με τον καταμερισμό δυναμικότητας βαρύνουν εκείνους που είναι υπεύθυνοι για την αδυναμία αυτή. Οσάκις οι παράγοντες της αγοράς αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν τη δυναμικότητα που έχουν δεσμευθεί να χρησιμοποιήσουν ή, στην περίπτωση εμφανώς δημοπρατούμενης δυναμικότητας, αδυνατούν να εμπορευθούν σε δευτερογενή βάση ή να επιστρέψουν τη δυναμικότητα εγκαίρως, χάνουν τα δικαιώματα για την εν λόγω δυναμικότητα και καταβάλλουν χρηματικό ποσό που αντανάκλα το σχετικό κόστος. Οποιαδήποτε επιβάρυνση που αντανάκλα το κόστος για τη μη χρήση δυναμικότητας πρέπει να είναι δικαιολογημένη και αναλογικού ύψους. Παρομοίως, αν ένας ΔΣΜ δεν τηρήσει την υποχρέωσή του, είναι υπόχρεος αποζημίωσης του παράγοντα της αγοράς για την απώλεια δικαιωμάτων δυναμικότητας. Για το σκοπό αυτό, δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν παρεπόμενες απώλειες. Οι έννοιες και μέθοδοι καίριας σημασίας για τον προσδιορισμό των οικονομικών ευθυνών που συνεπάγεται η αδυναμία τήρησης των υποχρεώσεων προκαθορίζονται ως προς τις οικονομικές συνέπειες, υπόκεινται δε σε επανεξέταση από τη σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή ή αρχές.

3. Συντονισμός

- 3.1. Ο καταμερισμός δυναμικότητας σε μια διασύνδεση αποτελεί αντικείμενο συντονισμού και εφαρμόζεται χρησιμοποιώντας από κοινού διαδικασίες καταμερισμού από τους εμπλεκόμενους ΔΣΜ. Στις περιπτώσεις όπου οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ δύο χωρών (ΔΣΜ) αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τις συνθήκες φυσικής ροής σε τυχόν τρίτη χώρα (ΔΣΜ), οι μέθοδοι διαχείρισης της συμφόρησης συντονίζονται μεταξύ όλων των ΔΣΜ που επηρεάζονται τοιουτοτρόπως, μέσω από κοινού διαδικασίας διαχείρισης της συμφόρησης. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και οι ΔΣΜ μεριμνούν ώστε να μην επινοηθεί μονομερώς μια διαδικασία διαχείρισης της συμφόρησης που έχει σοβαρές επενέργειες στις φυσικές ροές ηλεκτρικής ενέργειας σε άλλα δίκτυα.
- 3.2. Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2007, εφαρμόζονται μια από κοινού συντονισμένη μέθοδος διαχείρισης της συμφόρησης και διαδικασία για τον καταμερισμό δυναμικότητας στην αγορά τουλάχιστον ετησίως, μηνιαίως και για την επαύριον, μεταξύ των χωρών στις ακόλουθες ζώνες (περιφέρειες):

- α) Βόρεια Ευρώπη (δηλαδή Δανία, Σουηδία, Φινλανδία, Γερμανία και Πολωνία)·
- β) Βορειοδυτική Ευρώπη (δηλαδή χώρες Μπενελούξ, Γερμανία και Γαλλία)·
- γ) Ιταλία (δηλαδή Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Σλοβενία και Ελλάδα)·
- δ) Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (δηλαδή Γερμανία, Πολωνία, Τσεχική Δημοκρατία, Σλοβακία, Ουγγαρία, Αυστρία και Σλοβενία)·
- ε) Νοτιοδυτική Ευρώπη (δηλαδή Ισπανία, Πορτογαλία και Γαλλία)·
- στ) Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία και Γαλλία·
- ζ) Βαλτικές χώρες (δηλαδή Εσθονία, Λεττονία και Λιθουανία).

Σε διασύνδεση στην οποία εμπλέκονται χώρες που ανήκουν σε περισσότερες από μία ζώνες, η εφαρμοζόμενη μέθοδος διαχείρισης της συμφόρησης μπορεί να διαφέρει ώστε να διασφαλίζεται η συμβατότητα με τις μεθόδους που εφαρμόζονται σε άλλες ζώνες στις οποίες ανήκουν οι εν λόγω χώρες. Στην περίπτωση αυτή, οι ΔΣΜ προτείνουν τη μέθοδο διαχείρισης η οποία υπόκειται σε επανεξέταση από τις σχετικές ρυθμιστικές αρχές.

- 3.3. Οι ζώνες που αναφέρονται στο σημείο 2,8 επιτρέπεται να διαθέτουν το σύνολο της δυναμικότητας διασύνδεσης μέσω καταμερισμού για την επαύριον.
- 3.4. Καθορίζονται συμβατές διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης και στις επτά ανωτέρω ζώνες, με σκοπό τη δημιουργία μιας αληθώς ενοποιημένης εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Οι δραστηριοποιούμενοι στην αγορά δεν πρέπει να έρχονται αντιμέτωποι με ασύμβατα περιφερειακά συστήματα.
- 3.5. Με σκοπό την προώθηση ισότιμου και αποτελεσματικού ανταγωνισμού, καθώς και της διασυνοριακής εμπορίας, ο συντονισμός μεταξύ ΔΣΜ εντός των παρατιθέμενων στο σημείο 3,2 ζωνών περιλαμβάνει όλα τα βήματα, από τον υπολογισμό της δυναμικότητας και τη βελτιστοποίηση του καταμερισμού, έως την ασφαλή λειτουργία του δικτύου, με σαφή απόδοση ευθυνών. Ο συντονισμός περιλαμβάνει, συγκεκριμένα:
- α) τη χρήση κοινού μοντέλου μεταφοράς το οποίο πραγματεύεται αποδοτικά αλληλοεξαρτώμενες φυσικές ροές σε βρόχο και λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες ασυμφωνίες μεταξύ φυσικών και εμπορικών ροών·

- β) τον καταμερισμό και την ανάδειξη δικαιούχου δυναμικότητας ώστε να αντιμετωπίζονται αποδοτικά αλληλοεξαρτώμενες φυσικές ροές σε βρόχο·
 - γ) τις πανομοιότυπες υποχρεώσεις σε κατόχους δυναμικότητας για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη, σκοπούμενη χρήση της δυναμικότητας, δηλαδή ανάδειξη δικαιούχου δυναμικότητας (για εμφανείς δημοπρασίες)·
 - δ) πανομοιότυπα χρονικά πλαίσια και προθεσμίες υποβολής των προσφορών·
 - ε) πανομοιότυπες δομές για τον καταμερισμό δυναμικότητας μεταξύ διαφορετικών χρονικών πλαισίων (π.χ. 1 ημέρας, 3 ωρών, 1 εβδομάδας κ.λπ.) και από πλευράς παρτίδων πωλούμενης δυναμικότητας (ποσότητες ισχύος σε MW, MWh κ.λπ.)·
 - στ) συνεπές συμβατικό πλαίσιο με τους παράγοντες της αγοράς·
 - ζ) επαλήθευση των ροών για συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις ασφάλειας του δικτύου για επιχειρησιακό προγραμματισμό και για λειτουργία σε κλίμακα πραγματικού χρόνου·
 - η) λογιστική παρακολούθηση και τακτοποίηση πράξεων διαχείρισης της συμφόρησης.
- 3.6. Ο συντονισμός περιλαμβάνει επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ΔΣΜ. Η φύση, ο χρόνος και η συχνότητα ανταλλαγής πληροφοριών είναι συμβατή προς τις δραστηριότητες του σημείου 3,5 και τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας. Η ανταλλαγή αυτή πληροφοριών θα επιτρέπει ειδικότερα στους ΔΣΜ να προβλέπουν όσο γίνεται καλύτερα τη συνολική κατάσταση στο διασυνδεδεμένο δίκτυο, ώστε να εκτιμούν τις ροές στο δίκτυό τους και τις διαθέσιμες δυναμικότητες διασύνδεσης. Όποιος ΔΣΜ συγκεντρώνει πληροφορίες για λογαριασμό άλλων ΔΣΜ υποχρεούται να δίνει στο συμμετέχοντα ΔΣΜ τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης στοιχείων.

4. Χρονοδιάγραμμα για εργασίες επέμβασης στην αγορά

- 4.1. Ο καταμερισμός της διαθέσιμης δυναμικότητας μεταφοράς πραγματοποιείται επαρκώς εκ των προτέρων. Πριν από κάθε καταμερισμό, οι εμπλεκόμενοι ΔΣΜ δημοσιεύουν από κοινού την προς καταμερισμό δυναμικότητα, λαμβάνοντας υπόψη, όταν κρίνεται αναγκαίο, την ελευθερούμενη δυναμικότητα από τυχόν αμετάκλητα δικαιώματα μεταφοράς και, οσάκις έχει σημασία, τις συναφείς εκκαθαρισμένες αναδείξεις δικαιούχων, παράλληλα με τυχόν χρονικές περιόδους στη διάρκεια των οποίων θα μειωθεί ή δεν θα είναι διαθέσιμη η δυναμικότητα (λόγω συντήρησης, για παράδειγμα).
- 4.2. Συνεκτιμώντας πλήρως την ασφάλεια δικτύου, η ανάδειξη δικαιούχων δυναμικότητας μεταφοράς πραγματοποιείται επαρκώς εκ των προτέρων, πριν από τις για την επαύριον συνόδους όλων των σχετικών οργανωμένων αγορών και πριν από τη δημοσίευση της προς καταμερισμό δυναμικότητας βάσει του για την επαύριον ή ολιγώρου μηχανισμού κατανομής. Οι αναδείξεις δικαιούχων δυναμικότητας μεταφοράς κατά την αντίθετη κατεύθυνση εκκαθαρίζονται ώστε να γίνεται αποδοτική χρήση της διασύνδεσης.
- 4.3. Διαδοχικοί ολιγώροι καταμερισμοί διαθέσιμης δυναμικότητας μεταφοράς για την ημέρα D πραγματοποιούνται τις ημέρες D1 και D, μετά την έκδοση των ενδεικτικών ή πραγματικών χρονοδιαγραμμάτων παραγωγής της επαύριον.
- 4.4. Όταν καταστρώνεται παρέμβαση στο διασυνδεδεμένο δίκτυο για την επαύριον, οι ΔΣΜ ανταλλάσσουν πληροφορίες με γειτονικούς ΔΣΜ, συμπεριλαμβανομένων της προβλεπόμενης τοπολογίας διασυνδεδεμένου δικτύου, του βαθμού διαθεσιμότητας και της προβλεπόμενης παραγωγής μονάδων ηλεκτροπαραγωγής και των ροών φορτίου, ώστε να βελτιστοποιείται η χρήση του συνολικού δικτύου μέσω επιχειρησιακών μέτρων σε συμμόρφωση προς τους κανόνες για ασφαλή λειτουργία του διασυνδεδεμένου δικτύου.

5. Διαφάνεια

- 5.1. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν τα πάσης φύσεως στοιχεία που συνδέονται με το βαθμό διαθεσιμότητας του δικτύου, την πρόσβαση σε αυτό και τη χρήση του, συμπεριλαμβανομένης εκθέσεως για το πού και γιατί υφίσταται συμφόρηση, τις εφαρμοζόμενες μεθόδους για τη διαχείριση της συμφόρησης και τα σχέδια για τη μελλοντική διαχείρισή της.
- 5.2. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν γενική περιγραφή της εφαρμοζόμενης μεθόδου διαχείρισης της συμφόρησης υπό διαφορετικές περιστάσεις, για τη μεγιστοποίηση της διαθέσιμης δυναμικότητας στην αγορά, και γενικό μηχανισμό για τον υπολογισμό της δυναμικότητας διασύνδεσης για τα διάφορα χρονικά πλαίσια, με βάση τις πραγματικά επικρατούσες στο δίκτυο ηλεκτρικές και φυσικές συνθήκες. Ένας τέτοιος μηχανισμός υπόκειται σε επανεξέταση των ρυθμιστικών αρχών των οικείων κρατών μελών.
- 5.3. Η διαχείριση της συμφόρησης και οι διαδικασίες καταμερισμού δυναμικότητας που χρησιμοποιούνται, μαζί με τους χρόνους και τις διαδικασίες για υποβολή αίτησης για δυναμικότητα, περιγραφή των προσφερόμενων προϊόντων και των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων αμοτερών των ΔΣΜ και του φορέα που αποκτά τη δυναμικότητα, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών ευθυνών που συνεπάγεται η αδυναμία τήρησης των υποχρεώσεων, περιγράφονται αναλυτικά και γίνονται διαθέσιμα κατά διαφανή τρόπο από τους ΔΣΜ σε όλους τους δυνητικούς χρήστες του δικτύου.

- 5.4. Τα επιχειρησιακά και προγραμματικά πρότυπα ασφάλειας αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των πληροφοριών που δημοσιεύουν οι ΔΣΜ σε ανοικτό και ανακοινώσιμο στο κοινό έγγραφο. Το έγγραφο αυτό υπόκειται επίσης σε επανεξέταση από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.
- 5.5. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν τα πάσης φύσεως σχετικά στοιχεία που αφορούν το διασυνοριακό εμπόριο, με βάση τις καλύτερες δυνατές προβλέψεις. Προκειμένου να εκπληρώσουν την υποχρέωση αυτή, οι οικείοι παράγοντες της αγοράς διαβιβάζουν στους ΔΣΜ τα σχετικά στοιχεία. Ο τρόπος κατά τον οποίο δημοσιεύονται οι πληροφορίες αυτές υπόκειται σε επανεξέταση από τις ρυθμιστικές αρχές. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν τουλάχιστον τα εξής:
- α) ετησίως: πληροφορίες σχετικά με τη μακροπρόθεσμη εξέλιξη της υποδομής μεταφοράς και τον αντίκτυπο της στη δυναμικότητα διασυνοριακής μεταφοράς·
 - β) μηνιαίως: προβλέψεις, για τον επόμενο μήνα και το επόμενο έτος, της δυναμικότητας μεταφοράς προς διάθεση στην αγορά, λαμβάνοντας υπόψη τις πάσης φύσεως πληροφορίες που διαθέτουν οι ΔΣΜ τη στιγμή υπολογισμού των προβλέψεων (π.χ. αντίκτυπος της θερινής και χειμερινής εποχής στη δυναμικότητα των γραμμών, συντήρηση στο διασυνδεδεμένο δίκτυο, βαθμός διαθεσιμότητας των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής κ.λπ.)·
 - γ) εβδομαδιαίως: προβλέψεις, για την επόμενη εβδομάδα, της δυναμικότητας μεταφοράς προς διάθεση στην αγορά, λαμβάνοντας υπόψη τις πάσης φύσεως σχετικές πληροφορίες που διαθέτουν οι ΔΣΜ κατά τη στιγμή υπολογισμού των προβλέψεων, όπως η πρόβλεψη του καιρού, οι προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης του διασυνδεδεμένου δικτύου, ο βαθμός διαθεσιμότητας των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής κ.λπ.
 - δ) ημερησίως: πρόβλεψη, για την επαύριον και σε ολιγόωρη βάση, της δυναμικότητας μεταφοράς προς διάθεση στην αγορά για κάθε αγοραία χρονική μονάδα, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις εκκαθαρισμένες αναδείξεις δικαιούχου για την επαύριον, τα χρονοδιαγράμματα παραγωγής της επαύριον, τις προβλέψεις ζήτησης ισχύος και τις προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης του διασυνδεδεμένου δικτύου·
 - ε) την ήδη καταμερισμένη συνολική δυναμικότητα, ανά αγοραία χρονική μονάδα, και όλες τις σχετικές συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιείται η δυναμικότητα αυτή (π.χ. συμψηφιστική τιμή δημοπράτησης, υποχρεώσεις για τον τρόπο κατά τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί η δυναμικότητα κ.λπ.), ώστε να προσδιορίζεται τυχόν εναπομένουσα δυναμικότητα·
 - στ) την καταμερισμένη δυναμικότητα όσο συντομότερα γίνεται μετά από κάθε κατανομή, καθώς και την ένδειξη των καταβληθεισών τιμών·
 - ζ) τη συνολική χρησιμοποιούμενη δυναμικότητα, ανά αγοραία χρονική μονάδα, αμέσως μετά την ανάδειξη δικαιούχου·
 - η) όσο γίνεται πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο: συγκεντρωτικές πραγματοποιηθείσες εμπορικές και φυσικές ροές, ανά αγοραία χρονική μονάδα, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των συνεπειών τυχόν διορθωτικών επεμβάσεων των ΔΣΜ (όπως περικοπών) για την επίλυση προβλημάτων του δικτύου ή του συστήματος·
 - θ) εκ των προτέρων ενημέρωση σχετικά με προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας και εκ των υστέρων ενημέρωση για την προηγούμενη ημέρα σχετικά με προγραμματισμένες και έκτακτες διακοπές λειτουργίας μονάδων ηλεκτροπαραγωγής ισχύος μεγαλύτερης από 100 MW.
- 5.6. Οι πάσης φύσεως σχετικές πληροφορίες πρέπει να είναι διαθέσιμες στην αγορά εγκαίρως για τη διαπραγμάτευση των πάσης φύσεως πράξεων (όπως ο χρόνος διαπραγμάτευσης ετήσιων συμβάσεων παροχής ηλεκτρισμού σε βιομηχανικούς πελάτες ή ο χρόνος κατά τον οποίο οι προσφορές πρέπει να σταλούν σε οργανωμένες αγορές).
- 5.7. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν τις σχετικές πληροφορίες όσον αφορά την προβλεπόμενη ζήτηση και ηλεκτροπαραγωγή, σύμφωνα με τα χρονικά πλαίσια που αναφέρονται στα σημεία 5,5 και 5.6. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν επίσης τις σχετικές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διασυνοριακή αγορά εξισορρόπησης.
- 5.8. Όταν δημοσιεύονται προβλέψεις, θα δημοσιεύονται επίσης και οι εκ των υστέρων πραγματοποιηθείσες τιμές για τις προβλεπόμενες πληροφορίες, κατά τη χρονική περίοδο που ακολουθεί εκείνη για την οποία εφαρμόζεται η πρόβλεψη ή το αργότερο κατά την επόμενη ημέρα ($D + 1$).
- 5.9. Οι πάσης φύσεως πληροφορίες που δημοσιεύονται από τους ΔΣΜ είναι ελεύθερα διαθέσιμες σε εύκολα προσπελάσιμη μορφή. Τα πάσης φύσεως στοιχεία είναι επίσης προσπελάσιμα μέσω κατάλληλων και τυποποιημένων μέσων ανταλλαγής πληροφοριών, προς καθορισμό σε στενή συνεργασία με τους παράγοντες της αγοράς. Τα στοιχεία θα περιλαμβάνουν πληροφορίες για τις παρελθούσες χρονικές περιόδους, κατ' ελάχιστο δυο ετών, ώστε οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά να μπορούν επίσης να έχουν πρόσβαση στα εν λόγω στοιχεία.
- 5.10. Σε τακτά διαστήματα, οι ΔΣΜ ανταλλάσσουν επαρκούς ακρίβειας σειρά στοιχείων για το δίκτυο και τη ροή φορτίου, ώστε να υπάρχει δυνατότητα υπολογισμών ροής φορτίου για έκαστο ΔΣΜ στην αντίστοιχη περιοχή του. Η ίδια σειρά στοιχείων γίνεται διαθέσιμη στις ρυθμιστικές αρχές και στην Επιτροπή, αν το ζητήσουν. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή διασφαλίζουν εχεμύθεια στο χειρισμό της σειράς αυτής στοιχείων, στο εσωτερικό των υπηρεσιών και από τυχόν σύμβουλο που διενεργεί αναλυτική εργασία για λογαριασμό τους, με βάση τα εν λόγω στοιχεία. Χρήση εισοδήματος συμφόρησης.

6. Χρήση του εισοδήματος διασύνδεσης

- 6.1. Οι συνδεδεμένες με προκαθορισμένο χρονικό πλαίσιο διαδικασίες διαχείρισης της συμμόρφωσης μπορεί να παράγουν εισόδημα μόνον εφόσον συμβεί συμμόρφωση η οποία δημιουργείται για το εν λόγω χρονικό πλαίσιο, με εξαίρεση την περίπτωση νέων διασυνδεδετικών γραμμών οι οποίες απολαμβάνουν της εξαίρεσης βάσει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 ή του άρθρου 17 του παρόντος κανονισμού. Η διαδικασία για τη διανομή του ανωτέρου εισοδήματος υπόκειται σε επανεξέταση από τις ρυθμιστικές αρχές και ούτε αλλοιώνει τη διαδικασία καταμερισμού υπέρ κάποιου μέρους που ζητεί δυναμικότητα ή ενέργεια ούτε αποτελεί αντικίνητρο για τη μείωση της συμμόρφωσης.
- 6.2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές χειρίζονται κατά διαφανή τρόπο την προτεραιότητα για τη χρήση εισοδήματος που προκύπτει από τον καταμερισμό δυναμικότητας διασύνδεσης.
- 6.3. Το εισόδημα διασύνδεσης επιμερίζεται μεταξύ των εμπλεκόμενων ΔΣΜ σύμφωνα με κριτήρια που συμφωνούνται μεταξύ των εμπλεκόμενων ΔΣΜ και επανεξετάζονται από τις αντίστοιχες ρυθμιστικές αρχές.
- 6.4. Οι ΔΣΜ καθορίζουν σαφώς και εκ των προτέρων τη χρήση που θα κάνουν για τυχόν εισόδημα συμμόρφωσης που αποκτούν, υποβάλλουν δε αναφορά για το πώς πραγματικά χρησιμοποιήθηκε το εισόδημα αυτό. Οι ρυθμιστικές αρχές επαληθεύουν ότι η εν λόγω χρήση συμμορφώνεται προς τον παρόντα κανονισμό και τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και ότι το συνολικό ποσό του εισοδήματος συμμόρφωσης που προέκυψε από τον καταμερισμό δυναμικότητας διασύνδεσης αφιερώνεται σε έναν ή περισσότερους από τους τρεις σκοπούς που περιγράφονται στο άρθρο 16 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού.
- 6.5. Σε ετήσια βάση και έως τις 31 Ιουλίου εκάστου έτους, οι ρυθμιστικές αρχές δημοσιεύουν έκθεση στην οποία εμφανίζεται το ποσό εισοδήματος που συγκεντρώθηκε στο δωδεκάμηνο διάστημα έως τις 30 Ιουνίου του ίδιου έτους και η χρήση που έγινε για τα υπόψη εισοδήματα, μαζί με επαλήθευση ότι η εν λόγω χρήση συμμορφώνεται προς τον παρόντα κανονισμό και τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και το συνολικό ποσό του εισοδήματος συμμόρφωσης αφιερώθηκε σε ένα ή περισσότερους από τους τρεις προδιαγεγραμμένους σκοπούς.
- 6.6. Η χρήση του εισοδήματος συμμόρφωσης για επενδύσεις προς διατήρηση ή αύξηση δυναμικότητας διασύνδεσης αποδίδεται κατά προτίμηση σε συγκεκριμένα προκαθορισμένα έργα τα οποία συμβάλλουν στην ανακούφιση της υφισταμένης συναφούς συμμόρφωσης και τα οποία μπορεί επίσης να υλοποιηθούν εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διαδικασία έγκρισης.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1228/2003	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
—	Άρθρο 3
—	Άρθρο 4
—	Άρθρο 5
—	Άρθρο 6
—	Άρθρο 7
—	Άρθρο 8
—	Άρθρο 9
—	Άρθρο 10
—	Άρθρο 11
—	Άρθρο 12
Άρθρο 3	Άρθρο 13
Article 4	Άρθρο 14
Άρθρο 5	Άρθρο 15
Άρθρο 6	Άρθρο 16
Άρθρο 7	Άρθρο 17
Άρθρο 8	Άρθρο 18
Άρθρο 9	Άρθρο 19
Άρθρο 10	Άρθρο 20
Άρθρο 11	Άρθρο 21
Άρθρο 12	Άρθρο 22
Άρθρο 13	Άρθρο 23
Άρθρο 14	Άρθρο 24
—	Άρθρο 25
Άρθρο 15	Άρθρο 26
Παράρτημα	Παράρτημα I

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2009

σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της Συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Κοινότητα από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Κοινότητας, είτε πολίτες είτε επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και η αύξηση του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν βελτιώσεις αποδοτικότητας, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, και να ενισχυθεί ταυτόχρονα η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.
- (2) Η οδηγία 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽⁴⁾, και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2005, περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου ⁽⁵⁾, συνέβαλαν σημαντικά στη δημιουργία της εν λόγω αγοράς.
- (3) Η εμπειρία από την εφαρμογή και την παρακολούθηση του πρώτου συνόλου κατευθυντήριων οδηγιών καλής πρακτικής που θεσπίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ρυθμίσεων για το φυσικό αέριο («Φόρουμ της Μαδρίτης») το 2002, δείχνει ότι, προκειμένου να εξασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή των κανόνων που ορίζουν οι εν λόγω κατευθυντήριες οδηγίες σε όλα τα κράτη μέλη και να παρέχεται μια ελάχιστη εγγύηση για ισότιμες προϋποθέσεις πρόσβασης στην αγορά, οι κανόνες αυτοί πρέπει να καταστούν δεσμευτικοί.

- (4) Ένα δεύτερο σύνολο κοινών κανόνων με τίτλο «Δεύτερες κατευθυντήριες οδηγίες καλής πρακτικής» θεσπίστηκαν στη συνάντηση του Φόρουμ της Μαδρίτης στις 24 και 25 Σεπτεμβρίου 2003. Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στον καθορισμό, με βάση αυτές τις οδηγίες, βασικών αρχών και κανόνων για την πρόσβαση στο δίκτυο και τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών, τη διαχείριση της συμφόρησης, τη διαφάνεια, την εξισορρόπηση και την εμπορία δικαιωμάτων δυναμικότητας.
- (5) Η οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽⁶⁾ προβλέπει δυνατότητα διαχειριστών συνδυσασμένων δικτύων μεταφοράς και διανομής. Κατά συνέπεια, οι κανόνες του παρόντος κανονισμού δεν απαιτούν τροποποίηση της οργάνωσης των εθνικών δικτύων μεταφοράς και διανομής που είναι σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις αυτής της οδηγίας.
- (6) Οι αγωγοί υψηλής πίεσης που συνδέουν τοπικούς διανομείς με το δίκτυο αερίου και που δεν χρησιμοποιούνται κυρίως στο πλαίσιο της τοπικής διανομής εμπίπτουν στο πεδίο του παρόντος κανονισμού.
- (7) Απαιτείται ο προσδιορισμός των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία καθορίζονται τα τέλη πρόσβασης στο δίκτυο, ώστε τα τέλη να τηρούν απολύτως την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, να εξυπηρετούν τις ανάγκες μιας ομαλά λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς, να λαμβάνεται πλήρως υπόψη η ανάγκη για ακεραιότητα του συστήματος και να αντιπροσωπεύουν το πραγματικά καταβληθέν κόστος, εφόσον αυτό αντιστοιχεί στο κόστος αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου διαχειριστή δικτύου και είναι διαφανές, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης απόδοσης των επενδύσεων, και, όπου ενδείκνυται, λαμβανομένης υπόψη της συγκριτικής αξιολόγησης των τιμολογίων από τις ρυθμιστικές αρχές.
- (8) Κατά τον υπολογισμό των τιμολογίων πρόσβασης στο δίκτυο, είναι σημαντικό να συνεκτιμάται το πραγματικά καταβληθέν κόστος, εφόσον αντιστοιχεί στο κόστος αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου διαχειριστή δικτύου και είναι διαφανές, καθώς και η ανάγκη ύπαρξης αντίστοιχων αποδόσεων των επενδύσεων και κινητήρων για τη δημιουργία νέων υποδομών, περιλαμβανομένης και ειδικής ρυθμιστικής μεταχείρισης για νέες επενδύσεις όπως προβλέπεται στην οδηγία 2009/73/ΕΚ. Από την άποψη αυτή, και ιδίως εάν υπάρχει πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ σωληναγωγών, η συγκριτική αξιολόγηση των τιμολογίων εκ μέρους των ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.
- (9) Η χρήση ρυθμίσεων βασιζόμενων στην αγορά, όπως οι πλειστηριασμοί, με σκοπό τον καθορισμό των τιμολογίων, πρέπει να συμβιβάζεται με την οδηγία 2009/73/ΕΚ.

⁽¹⁾ ΕΕ C 211 της 19.8.2008, σ. 23.⁽²⁾ ΕΕ C 172 της 5.7.2008, σ. 55.⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Ιανουαρίου 2009 (ΕΕC 75 Ε της 31.3.2009, σ. 38) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2009 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2009.⁽⁴⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 57.⁽⁵⁾ ΕΕ L 289 της 3.11.2005, σ. 1.⁽⁶⁾ Βλέπε σελίδα 94 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- (10) Απαιτείται ελάχιστο κοινό σύνολο υπηρεσιών πρόσβασης τρίτων μερών προκειμένου να προβλεφθεί ελάχιστο πρακτικό πρότυπο πρόσβασης για όλη την Κοινότητα και να εξασφαλίζονται η επαρκής ευθυγράμμιση των υπηρεσιών πρόσβασης τρίτων και η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων μιας ομαλά λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.
- (11) Σήμερα υπάρχουν εμπόδια στην πώληση φυσικού αερίου με ίσους και όχι δυσμενέστερους ή ασύμφορους όρους στην Κοινότητα. Συγκεκριμένα, δεν παρέχεται ακόμη σε όλα τα κράτη μέλη πρόσβαση στο δίκτυο χωρίς διακρίσεις και εξίσου αποτελεσματικό επίπεδο ρυθμιστικής εποπτείας σε όλα τα κράτη μέλη, εξακολουθούν δε να παραμένουν απομονωμένες αγορές.
- (12) Για να ολοκληρωθεί η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου θα πρέπει να επιτευχθεί επαρκές επίπεδο δυναμικότητας διασυνοριακής διασύνδεσης για το αέριο και να υποστηριχθεί η ολοκλήρωση της αγοράς.
- (13) Στην από 10 Ιανουαρίου 2007 ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη» τονίσθηκε η σημασία της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και της δημιουργίας ισών όρων ανταγωνισμού για όλες τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις φυσικού αερίου. Οι από 10 Ιανουαρίου 2007 ανακοινώσεις της Επιτροπής με τίτλο «Προοπτικές για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας» και «Έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (Τελική Έκθεση)» κατέδειξαν ότι οι υφιστάμενοι κανόνες και μέτρα ούτε παρέχουν το αναγκαίο πλαίσιο ούτε προβλέπουν τη δημιουργία δυνατοτήτων διασύνδεσης για την επίτευξη του στόχου μιας εύρυθμα λειτουργούσας, αποδοτικής και ανοικτής εσωτερικής αγοράς.
- (14) Πέραν του ότι θα πρέπει να υλοποιηθεί πλήρως το υπάρχον ρυθμιστικό πλαίσιο, το ρυθμιστικό πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου που θεσμοθετείται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 θα πρέπει να προσαρμοσθεί σύμφωνα με τις εν λόγω ανακοινώσεις.
- (15) Συγκεκριμένα, απαιτείται ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, για να δημιουργηθούν σε διασυνοριακό επίπεδο κώδικες δικτύου για την παροχή και την διαχείριση αποτελεσματικής και διαφανούς διασυνοριακής πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς, να εξασφαλιστεί ο συντονισμένος και αρκούντως μακροπρόθεσμος προγραμματισμός και η τεχνικώς ορθή εξέλιξη του συστήματος μεταφοράς στην Κοινότητα, περιλαμβανομένης της δημιουργίας δυναμικότητας διασύνδεσης, με τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον. Οι κώδικες δικτύου θα πρέπει να ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο οι οποίες είναι εκ φύσεως μη δεσμευτικές («κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο») και τις οποίες εκπονεί ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, περί ιδρύσεως του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ⁽¹⁾ («Οργανισμός»). Ο Οργανισμός θα πρέπει να διαδραματίζει κάποιο ρόλο στην βάσει γεγονότων αναθεώρηση των σχεδίων κωδίκων δικτύου, περιλαμβανομένης και της συμμόρφωσής τους με τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο, και να μπορεί να εισηγείται την έγκρισή τους από την Επιτροπή. Θα πρέπει επίσης να αξιολογεί τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στους κώδικες δικτύου και να εισηγείται την έγκρισή τους από την Επιτροπή. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να εκμεταλλεύονται τα δίκτυά τους σύμφωνα με τους εν λόγω κώδικες.
- (16) Για να εξασφαλιστεί η βέλτιστη διαχείριση του δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου στην Κοινότητα, χρειάζεται ένα Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου («ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου»). Τα καθήκοντα του ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου θα πρέπει να επιτελούνται τηρουμένων των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού οι οποίοι παραμένουν εν ισχύ για τις αποφάσεις του ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου. Τα καθήκοντα του ΕΔΔΣΜ θα πρέπει να καθοριστούν σαφώς και η μέθοδος εργασίας του θα πρέπει να εξασφαλίζει αποτελεσματικότητα, διαφάνεια και αντιπροσωπευτικότητα. Οι κώδικες δικτύου που εκπονεί το ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου δεν αποσκοπούν στην αντικατάσταση των αναγκαίων εθνικών κωδίκων δικτύου για μη διασυνοριακά ζητήματα. Δεδομένου ότι είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερη πρόοδος σε περιφερειακό επίπεδο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να συγκροτήσουν περιφερειακές δομές ενταγμένες στη συνολική δομή συνεργασίας, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα αποτελέσματα σε περιφερειακό επίπεδο συμβαδίζουν με τους κώδικες δικτύου και τα μη δεσμευτικά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων σε επίπεδο Κοινότητας. Η συνεργασία εντός των εν λόγω περιφερειακών δομών προϋποθέτει τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων δικτύου από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας. Χωρίς αυτό το διαχωρισμό, η περιφερειακή συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενέχει τον κίνδυνο αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν τη συνεργασία και να παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα του δικτύου σε περιφερειακό επίπεδο. Η περιφερειακή συνεργασία θα πρέπει να συμβαδίζει με την πρόοδο προς μια ανταγωνιστική και αποδοτική εσωτερική αγορά αερίου.
- (17) Όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά έχουν συμφέροντα στο έργο που αναμένεται να επιτελέσει το ΕΔΔΣΜ Φυσικού Αερίου. Ως εκ τούτου, είναι καθοριστικής σημασίας η ύπαρξη αποτελεσματικής διαδικασίας διαβούλευσης και θα πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο οι υπάρχουσες δομές που έχουν συσταθεί για τη διευκόλυνση και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας διαβούλευσης, όπως ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος για την Απλούστευση των Συναλλαγών Ενέργειας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή ο Οργανισμός.
- (18) Για να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς αερίου στην Κοινότητα το ΕΔΔΣΜ Αερίου θα πρέπει να συντάξει, να δημοσιεύσει και επί τακτικής βάσεως να επικαιροποιεί μη δεσμευτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου για ολόκληρη την Κοινότητα («διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου»). Αυτό το πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου θα πρέπει να περιλαμβάνει βιώσιμα δίκτυα μεταφοράς αερίου και τις απαραίτητες περιφερειακές διασυνδέσεις, στοιχεία που έχουν σημασία από πλευράς εμπορικής και ασφάλειας εφοδιασμού.

(1) Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- (19) Για να τονωθεί ο ανταγωνισμός μέσω ρευστών αγορών αερίου χονδρικής, είναι ουσιώδες να καταστεί δυνατό το εμπόριο αερίου ανεξάρτητα από τη θέση του στο σύστημα. Ο μόνος τρόπος για να επιτευχθεί τούτο είναι να παρέχεται η ελευθερία στους χρήστες δικτύου να προβαίνουν σε κρατήσεις δυναμικότητας εισόδου και εξόδου που να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους, με αποτέλεσμα το αέριο να μεταφέρεται κατά ζώνες αντί να ακολουθεί την προβλεπόμενη στη σύμβαση διαδρομή. Οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι που συμμετείχαν στο έκτο Φόρουμ της Μαδρίτης, στις 30 και 31 Οκτωβρίου 2002, εξέφρασαν την προτίμησή τους για συστήματα εισόδου-εξόδου προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Οι τιμές δεν θα πρέπει να εξαρτώνται από την οδό μεταφοράς. Ως εκ τούτου, οι τιμές που ορίζονται για ένα ή περισσότερα σημεία εισόδου δεν πρέπει να έχουν σχέση με τις τιμές που ορίζονται για ένα ή περισσότερα σημεία εξόδου και αντιστρόφως.
- (20) Οι αναφορές σε εναρμονισμένες συμβάσεις μεταφοράς στο πλαίσιο της χωρίς διακρίσεις πρόσβασης στο δίκτυο επιχειρήσεων εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς δεν σημαίνουν ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων μεταφοράς συγκεκριμένης επιχείρησης εκμετάλλευσης δικτύου μεταφοράς πρέπει να είναι ταυτόσημες με εκείνες άλλης επιχείρησης εκμετάλλευσης δικτύου μεταφοράς στο ίδιο κράτος μέλος ή σε άλλο, εκτός εάν έχουν τεθεί ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται από όλες τις συμβάσεις μεταφοράς.
- (21) Στα δίκτυα αερίου υπάρχει σημαντική συμβατική συμφόρηση. Κατά συνέπεια, οι αρχές σχετικά με τη διαχείριση της συμφόρησης και την κατανομή δυναμικότητας για νέες συμβάσεις ή συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης βασίζονται στην ελευθέρωση της αναξιοποίητης δυναμικότητας, η οποία συνίσταται στην παροχή της δυνατότητας στους χρήστες δικτύου να υπενοικιάζουν ή να επαναπωλούν τις συμβατικές δυναμικότητές τους και στην επιβολή υποχρέωσης στους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς να προσφέρουν αναξιοποίητη δυναμικότητα στην αγορά, τουλάχιστον μία ημέρα πριν και σε διακοπτόμενη βάση. Δεδομένου ότι είναι μεγάλο το μερίδιο των συμβάσεων που έχουν ήδη συναφθεί και ότι είναι αναγκαίο να διαμορφωθούν συνθήκες πραγματικά ισότιμου ανταγωνισμού μεταξύ των χρηστών νέας και υπάρχουσας δυναμικότητας, οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να εφαρμοστούν σε όλες τις συμβάσεις δυναμικότητας, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων που έχουν ήδη συναφθεί.
- (22) Παρόλο που η φυσική συμφόρηση των δικτύων σπάνια αποτελεί πρόβλημα προς το παρόν στην Κοινότητα, ενδέχεται να αποτελέσει πρόβλημα στο μέλλον. Κατά συνέπεια, είναι σημαντικό να διατυπωθεί η βασική αρχή για τη διάθεση της υπό συμφόρηση δυναμικότητας σε τέτοιες περιπτώσεις.
- (23) Η παρακολούθηση της αγοράς τα τελευταία χρόνια από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και από την Επιτροπή κατέδειξε ότι δεν επαρκούν οι απαιτήσεις διαφάνειας και οι κανόνες που ισχύουν για την πρόσβαση στην υποδομή για να διασφαλισθεί μια πραγματική, εύρυθμη λειτουργούσα, ανοικτή και αποδοτική εσωτερική αγορά αερίου.
- (24) Απαιτείται ισότιμη πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν την υλική κατάσταση και την αποδοτικότητα του συστήματος, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά να εκτιμούν τη συνολική κατάσταση ζήτησης και προσφοράς και να αντιλαμβάνονται για ποιους λόγους κυμαίνονται οι τιμές χονδρικής. Η απαίτηση αυτή συνεπάγεται ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με την προσφορά και τη ζήτηση, τη δυναμικότητα του δικτύου, τις ροές και τη συντήρηση, την εξισορρόπηση και την χρήση της αποθήκευσης. Η σημασία αυτών των πληροφοριών για τη λειτουργία της αγοράς απαιτεί τη χαλάρωση των υπαρχόντων περιορισμών δημοσίευσης για λόγους εμπιστευτικότητας.
- (25) Οι απαιτήσεις εμπιστευτικότητας για εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες είναι όμως ιδιαίτερες σημαντικές όταν πρόκειται για δεδομένα εμποροστρατηγικού χαρακτήρα για την επιχείρηση, όταν υπάρχει μόνον ένας χρήστης για μια εγκατάσταση αποθήκευσης ή όταν πρόκειται για δεδομένα σχετικά με σημεία εξόδου ενός συστήματος ή υποσυστήματος συνδεδεμένα όχι με άλλο σύστημα μεταφοράς ή διανομής παρά με ένα και μόνο βιομηχανικό τελικό καταναλωτή, η δημοσίευση των οποίων θα αποκάλυπτε εμπιστευτικά στοιχεία σχετικά με τις διεργασίες παραγωγής του.
- (26) Για να τονωθεί η εμπιστοσύνη στην αγορά, οι συμμετέχοντες σε αυτήν πρέπει να είναι βέβαιοι ότι μπορούν να επιβληθούν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις για καταχρηστική συμπεριφορά. Θα πρέπει να παρέχεται η αρμοδιότητα στις αρμόδιες αρχές να ερευνούν αποτελεσματικά καταγγελίες για χειραγώγηση της αγοράς. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαία η πρόσβαση των αρμοδίων αρχών στα δεδομένα που παρέχουν πληροφορίες σχετικά με επιχειρησιακές αποφάσεις που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις προμήθειας. Στην αγορά φυσικού αερίου όλες αυτές οι αποφάσεις κοινοποιούνται στους διαχειριστές συστημάτων ως κρατήσεις δυναμικότητας, ορισμοί δυναμικότητας και πραγματοποιηθείσες ροές. Οι διαχειριστές συστημάτων πρέπει να διατηρούν τις σχετικές πληροφορίες στη διάθεση των αρμοδίων αρχών για καθορισμένο χρονικό διάστημα και να εγγυώνται εύκολη πρόσβαση σε αυτές. Πέραν τούτων οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να παρακολουθούν τακτικά τη συμμόρφωση των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς προς τους κανόνες.
- (27) Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου και στις εγκαταστάσεις υδροποιημένου φυσικού αερίου («ΥΦΑ») είναι σε ορισμένα κράτη μέλη ανεπαρκής και, κατά συνέπεια, η εφαρμογή των υφισταμένων κανόνων χρειάζεται να βελτιωθεί. Από την παρακολούθηση της αγοράς, η Ευρωπαϊκή Ομάδα Ρυθμιστικών Αρχών για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις καλές πρακτικές πρόσβασης τρίτων μερών για διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης, που συμφωνήθηκαν από τους διαχειριστές συστημάτων στο Φόρουμ της Μαδρίτης, εφαρμόζονται ανεπαρκώς και, ως εκ τούτου, πρέπει να καταστούν υποχρεωτικές.
- (28) Τα διαφανή συστήματα εξισορρόπησης που δεν εισάγουν διακρίσεις για το αέριο, τη λειτουργία των οποίων εξασφαλίζουν οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δικτύων μεταφοράς, αποτελούν σημαντικούς μηχανισμούς, ιδίως για νεοεισερχόμενους στην αγορά, οι οποίοι έχουν, ενδεχομένως, μεγαλύτερη δυσκολία εξισορρόπησης του συνολικού τους χαρτοφυλακίου πωλήσεων από ό,τι οι εταιρείες που είναι ήδη εγκατεστημένες στη σχετική αγορά. Ενδείκνυται, συνεπώς, ο καθορισμός κανόνων που θα εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δικτύων μεταφοράς θέτουν σε λειτουργία τέτοιους μηχανισμούς κατά τρόπο συμβατό με διαφανείς και αποτελεσματικούς όρους πρόσβασης στο δίκτυο χωρίς να εισάγουν διακρίσεις.
- (29) Η εμπορία πρωτογενών δικαιωμάτων δυναμικότητας αποτελεί σημαντικό τμήμα της ανάπτυξης ανταγωνιστικής αγοράς και της δημιουργίας ρευστότητας. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίσει βασικούς κανόνες για το ζήτημα αυτό.

- (30) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες που περιέχονται στον παρόντα κανονισμό και τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται βάσει αυτού.
- (31) Στις κατευθυντήριες γραμμές που προσαρτώνται στον παρόντα κανονισμό, ορίζονται ειδικοί λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής, με βάση τις δεύτερες κατευθυντήριες οδηγίες καλής πρακτικής. Εφόσον ενδείκνυται, οι κανόνες αυτοί θα εξελίσσονται με το χρόνο, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών στα εθνικά δίκτυα αερίου.
- (32) Σε περίπτωση που προτείνει τροποποίηση των κατευθυντηρίων γραμμών που επισυνάπτονται στον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει την προηγούμενη διαβούλευση όλων των μερών τα οποία αφορούν οι κατευθυντήριες γραμμές και τα οποία εκπροσωπούνται από επαγγελματικές οργανώσεις, και των κρατών μελών στο πλαίσιο του φόρουμ της Μαδρίτης.
- (33) Θα πρέπει να απαιτείται από τα κράτη μέλη και τις αρμόδιες εθνικές αρχές να παρέχουν σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή. Η Επιτροπή θα πρέπει να χειρίζεται τις πληροφορίες αυτές ως εμπιστευτικές.
- (34) Ο παρών κανονισμός και οι κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται σύμφωνα με αυτόν, ισχύουν με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού.
- (35) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽¹⁾.
- (36) Ειδικότερα, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή εξουσία να καταρτίζει ή να εκδίδει τις κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση του ελάχιστου βαθμού εναρμόνισης που απαιτείται για να επιτευχθεί ο σκοπός του παρόντος κανονισμού. Επειδή τα εν λόγω μέτρα είναι γενικής εμβέλειας και αφορούν την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων διά της συμπληρώσεώς του με νέα μη ουσιώδη στοιχεία, πρέπει να εκδίδονται με εφαρμογή της κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5α της απόφασης αριθ. 1999/468/ΕΚ.
- (37) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η καδιέρωση δικαιών κοινών κανόνων για τους όρους πρόσβασης σε δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και εγκαταστάσεις ΥΦΑ, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, και, κατά συνέπεια, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (38) Δεδομένης της εμβέλειας των τροποποιήσεων τις οποίες υφίσταται, διά του παρόντος, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1775/2005, καλόν είναι, χάριν σαφήνειας και εξορθολογισμού, να αναδιατυπωθούν οι οικείες διατάξεις με την ενσωμάτωσή τους στο ενιαίο κείμενο ενός νέου κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι:

- α) η θέσπιση αμερόληπτων κανόνων για τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών για τη διασφάλιση της σωστής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου·
- β) η θέσπιση αμερόληπτων κανόνων για τους όρους πρόσβασης σε εγκαταστάσεις ΥΦΑ και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών· και
- γ) η διευκόλυνση της δημιουργίας εύρυθμης και διαφανούς αγοράς χονδρικής με υψηλή στάθμη ασφάλειας του εφοδιασμού σε αέριο. Ο παρών κανονισμός προβλέπει μηχανισμούς για την εναρμόνιση των κανόνων πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές αερίου.

Οι στόχοι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνουν τον καθορισμό εναρμονισμένων αρχών για την τιμολόγηση, ή τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την τιμολόγηση, για την πρόσβαση στο δίκτυο, όχι όμως για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, για την δημιουργία υπηρεσιών πρόσβασης τρίτων και εναρμονισμένων αρχών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαφάνειας, για τους κανόνες εξισορρόπησης και τα τέλη για τη διαταραχή της ισορροπίας και τη διευκόλυνση της εμπορίας δυναμικότητας.

Ο παρών κανονισμός, με εξαίρεση το άρθρο 19 παράγραφος 4, ισχύει μόνον για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης που εμπίπτουν στο άρθρο 33, παράγραφοι 3 ή 4 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συνιστούν οντότητα ή οργανισμό σύμφωνα με την οδηγία 2009/73/ΕΚ προκειμένου να διεκπεραιώνει μία ή περισσότερες από τις λειτουργίες που τυπικά ανατίθενται στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ο οποίος υπόκειται στις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Η εν λόγω οντότητα ή οργανισμός υπόκειται σε πιστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού και ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:

- 1) ως «μεταφορά» νοείται η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω δικτύου, το οποίο αποτελείται κυρίως από σωληναγωγούς υψηλής πίεσης, εκτός από δίκτυο σωληναγωγών προς τα ανάντη και εκτός από το τμήμα των σωληναγωγών υψηλής πίεσης που χρησιμοποιείται κυρίως για την τοπική διανομή φυσικού αερίου, με στόχο την παράδοσή του σε πελάτες, χωρίς όμως να περιλαμβάνει τον εφοδιασμό,

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

- 2) ως «σύμβαση μεταφοράς» νοείται σύμβαση που έχει συνάψει ο διαχειριστής δικτύου μεταφοράς με χρήση του δικτύου προκειμένου να γίνει μεταφορά,
- 3) ως «δυναμικότητα» νοείται η μέγιστη ροή, που εκφράζεται σε κανονικά κυβικά μέτρα ανά μονάδα χρόνου ή σε μονάδες ενέργειας ανά μονάδα χρόνου, την οποία δικαιούται ο χρήστης του δικτύου σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης μεταφοράς,
- 4) ως «αχρησιμοποίητη δυναμικότητα» νοείται η αμετάβλητη δυναμικότητα την οποία ένας χρήστης του δικτύου έχει αποκτήσει δυνάμει σύμβασης μεταφοράς, χωρίς όμως να την έχει ορίσει κατά τη στιγμή της συμβατικά καθορισμένης λήξης της προθεσμίας,
- 5) ως «διαχείριση συμφόρησης» νοείται η διαχείριση του χαρτοφυλακίου δυναμικότητας του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς με στόχο τη βέλτιστη και μέγιστη χρήση των τεχνικών δυνατοτήτων και τον έγκαιρο εντοπισμό των μελλοντικών σημείων συμφόρησης και κορεσμού,
- 6) ως «δευτερογενής αγορά» νοείται η αγορά της δυναμικότητας που αποτελεί αντικείμενο εμπορίας εκτός των πλαισίων της πρωτογενούς αγοράς,
- 7) ως «ορισμός» νοείται η εκ των προτέρων γνωστοποίηση από τον χρήστη του δικτύου προς τον διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς της πραγματικής ροής αερίου την οποία επιθυμεί να εισάγει ή να εξάγει από το σύστημα,
- 8) ως «επανορισμός» νοείται η μεταγενέστερη γνωστοποίηση διορθωμένου ορισμού,
- 9) ως «ακεραιότητα συστήματος» νοείται κάθε κατάσταση όσον αφορά δίκτυο μεταφοράς, περιλαμβανομένων των απαραίτητων εγκαταστάσεων μεταφοράς, στην οποία η πίεση και η ποιότητα του φυσικού αερίου παραμένει εντός των ελάχιστων και μέγιστων ορίων τα οποία καθορίζονται από τον διαχειριστή δικτύου μεταφοράς, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μεταφορά του φυσικού αερίου από τεχνικής πλευράς,
- 10) ως «περίοδος εξισορρόπησης» νοείται η περίοδος εντός της οποίας θα πρέπει να έχει αντισταθμισθεί από κάθε χρήστη του δικτύου η παράδοση ποσότητας φυσικού αερίου, εκπεφρασμένη σε μονάδες ενέργειας, μέσω της εισαγωγής της ίδιας ποσότητας φυσικού αερίου στο δίκτυο μεταφοράς σύμφωνα με τη σύμβαση μεταφοράς ή τον κώδικα του δικτύου,
- 11) ως «χρήστης του δικτύου» νοείται ο πελάτης ή ο πιθανός πελάτης του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς, καθώς και οι ίδιοι οι διαχειριστές δικτύου μεταφοράς, εφόσον αυτό απαιτείται προκειμένου να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τη μεταφορά,
- 12) ως «διακοπτόμενες υπηρεσίες» νοούνται υπηρεσίες που διατίθενται από διαχειριστές δικτύων μεταφοράς σε σχέση με διακοπτόμενη δυναμικότητα,
- 13) ως «διακοπτόμενη δυναμικότητα» νοείται η δυναμικότητα μεταφοράς φυσικού αερίου που είναι δυνατόν να διακόπτεται από τον διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς ανάλογα με τους όρους που καθορίζονται στη σύμβαση μεταφοράς,
- 14) ως «μακροπρόθεσμες υπηρεσίες» νοούνται υπηρεσίες που διατίθενται από τον διαχειριστή δικτύου μεταφοράς για περίοδο ενός έτους ή μεγαλύτερη,
- 15) ως «βραχυπρόθεσμες υπηρεσίες» νοούνται υπηρεσίες που διατίθενται από τον διαχειριστή δικτύου μεταφοράς για περίοδο μικρότερη του ενός έτους,
- 16) ως «αμετάβλητη δυναμικότητα» νοείται η δυναμικότητα μεταφοράς αερίου για την οποία υπάρχει συμβατική εγγύηση του διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς ότι δεν είναι διακοπτόμενη,
- 17) ως «αμετάβλητες υπηρεσίες» νοούνται υπηρεσίες που παρέχονται από τον διαχειριστή δικτύου μεταφοράς σε σχέση με αμετάβλητη δυναμικότητα,
- 18) ως «τεχνική δυναμικότητα» νοείται η μέγιστη αμετάβλητη δυναμικότητα την οποία είναι σε θέση να προσφέρει ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς στους χρήστες του δικτύου, λαμβανομένων υπόψη της ακεραιότητας του δικτύου και των λειτουργικών απαιτήσεων του δικτύου μεταφοράς,
- 19) ως «συμβατική δυναμικότητα» νοείται η δυναμικότητα την οποία έχει διαθέσει ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς στον χρήστη του δικτύου μέσω σύμβασης μεταφοράς,
- 20) ως «διαθέσιμη δυναμικότητα» νοείται το τμήμα της τεχνικής δυναμικότητας που δεν καταμερίζεται και διατίθεται ακόμη στο δίκτυο τη δεδομένη στιγμή,
- 21) ως «συμβατική συμφόρηση» νοείται η κατάσταση κατά την οποία το επίπεδο της ζήτησης της αμετάβλητης δυναμικότητας υπερβαίνει την τεχνική δυναμικότητα,
- 22) ως «πρωτογενής αγορά» νοείται η αγορά της δυναμικότητας που διατίθεται στο εμπόριο απευθείας από τον διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς,
- 23) ως «φυσική συμφόρηση» νοείται η κατάσταση κατά την οποία το επίπεδο της ζήτησης για τις πραγματικές παραδόσεις υπερβαίνει σε ορισμένες χρονικές στιγμές την τεχνική δυναμικότητα,
- 24) ως «δυναμικότητα εγκατάστασης αποθήκευσης υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ)» νοείται δυναμικότητα τερματικού σταθμού ΥΦΑ για την εισαγωγή, την εκφόρτωση, επικοινωνικές υπηρεσίες, την προσωρινή αποθήκευση και επαναεριοποίηση ΥΦΑ,
- 25) ως «χώρος» νοείται ο όγκος αερίου τον οποίο δικαιούται να χρησιμοποιεί χρήστης εγκατάστασης αποθήκευσης για την αποθήκευση αερίου,
- 26) ως «ικανότητα απόληψης» νοείται ο ρυθμός απόληψης αερίου από εγκατάσταση αποθήκευσης, τον οποίο δικαιούται ο χρήστης της,
- 27) ως «ικανότητα έγχυσης» νοείται ο ρυθμός τροφοδότησης με αέριο εγκατάστασης αποθήκευσης τον οποίο δικαιούται ο χρήστης της,
- 28) ως «δυναμικότητα αποθήκευσης» νοείται οιοσδήποτε συνδυασμός χώρου, ικανότητας απόληψης και ικανότητας έγχυσης.
2. Υπό την επιφύλαξη των ορισμών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ισχύουν επίσης οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και είναι συναφείς με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, εξαιρουμένου του ορισμού «μεταφορά» στο σημείο 3 του εν λόγω άρθρου.
- Οι ορισμοί στα σημεία 3 έως 23 της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου σχετικά με τη μεταφορά ισχύουν κατ' αναλογία για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και ΥΦΑ.

Άρθρο 3

Πιστοποίηση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς

1. Όταν κοινοποιείται στην Επιτροπή η απόφαση για την πιστοποίηση διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, η Επιτροπή την εξετάζει μόλις την λάβει. Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής της κοινοποίησης, η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της στην αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ως προς τη συμβατότητα προς το άρθρο 10 παράγραφος 2 ή το άρθρο 11, και προς το άρθρο 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Κατά την κατάρτιση της γνώμης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον Οργανισμό να γνωμοδοτήσει σχετικά με την απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Εν τοιαύτη περίπτωση, η δέμηνη προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο παρατείνεται κατά δύο περαιτέρω μήνες.

Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

2. Μέσα σε 2 μήνες αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής, η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται από κοινού.

3. Ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι ρυθμιστικές αρχές ή/και η Επιτροπή μπορούν να ζητούν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και επιχειρήσεις που ασκούν οιαδήποτε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού διά της συμπληρώσεώς του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 28, παράγραφος 2.

6. Όταν η Επιτροπή λαμβάνει κοινοποίηση πιστοποίησης από διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς κατά το άρθρο 9 παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση για την πιστοποίηση. Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται προς την απόφαση της Επιτροπής.

Άρθρο 4

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου

Όλοι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς συνεργάζονται σε κοινοτικό επίπεδο μέσω της σύστασης ΕΔΔΣΜ Αερίου, προκειμένου να προαγάγουν την ολοκλήρωση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και τη διασυννοριακή εμπορία και να εξασφαλίσουν τη βέλτιστη διαχείριση, τη συντονισμένη λειτουργία και την ορθή τεχνική εξέλιξη του ευρωπαϊκού δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου.

Άρθρο 5

Ίδρυση του ΕΔΔΣΜ Αερίου

1. Έως τις 3 Μαρτίου 2011 οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς αερίου υποβάλλουν στην Επιτροπή και τον Οργανισμό το σχέδιο καταστατικού, τον κατάλογο των μελών και το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού, περιλαμβανομένου του εσωτερικού κανονισμού για τις διαβουλεύσεις με άλλους ενδιαφερόμενους, του προς ίδρυση ΕΔΔΣΜ Αερίου.

2. Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής, ο Οργανισμός, αφού διαβουλευθεί επισήμως με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν όλους τους ενδιαφερομένους, συγκεκριμένα τους χρήστες του δικτύου περιλαμβανομένων των πελατών, γνωμοδοτεί στην Επιτροπή σχετικά με το σχέδιο καταστατικού, τον κατάλογο των μελών και το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού.

3. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη που εξέδωσε ο Οργανισμός δυνάμει της παραγράφου 2, γνωμοδοτεί σχετικά με το σχέδιο καταστατικού, τον κατάλογο των μελών και το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού εντός τριών μηνών από τη λήψη της εν λόγω γνώμης.

4. Εντός τριών μηνών από την ημέρα παραλαβής της γνώμης της Επιτροπής, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ιδρύουν το ΕΔΔΣΜ Αερίου, εγκρίνουν και δημοσιεύουν το καταστατικό και τον εσωτερικό κανονισμό του.

Άρθρο 6

Καθορισμός κωδικών δικτύου

1. Η Επιτροπή, έπειτα από διαβούλευση με τον Οργανισμό, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και τους λοιπούς ενδιαφερομένους, καταρτίζει κατάλογο ετήσιων προτεραιοτήτων προσδιορίζοντας τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 6 οι οποίοι πρέπει να περιληφθούν στην εκπόνηση των κωδικών δικτύου.

2. Η Επιτροπή καλεί τον Οργανισμό να της υποβάλει, εντός εύλογης προθεσμίας που δεν υπερβαίνει το εξάμηνο, μη δεσμευτική κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο (από τούδε «κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο») με σαφείς και αντικειμενικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 7, για την εκπόνηση κωδικών δικτύου που αφορούν τομείς προσδιοριζόμενους στον κατάλογο προτεραιοτήτων. Κάθε κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο συμβάλλει στην αποφυγή διακρίσεων, ουσιαστικό ανταγωνισμό και αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς. Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του Οργανισμού, η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία αυτή.

3. Η Επιτροπή διαβουλεύεται επισήμως με το ΕΔΔΣΜ Αερίου και με άλλους αρμόδιους ενδιαφερομένους για την κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο, επί διάστημα δύο τουλάχιστον μηνών, κατά ανοικτό και διαφανή τρόπο.

4. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι η κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο δεν συμβάλλει σε αποφυγή διακρίσεων, ουσιαστικό ανταγωνισμό και αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, μπορεί να ζητήσει από τον Οργανισμό να αναθεωρήσει την κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο εντός εύλογης προθεσμίας και να το υποβάλει εκ νέου στην Επιτροπή.

5. Εάν ο Οργανισμός δεν υποβάλει ή δεν υποβάλει εκ νέου κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο εντός της προθεσμίας που καθορίζεται βάσει των παραγράφων 2 ή 4, η Επιτροπή καταρτίζει τη συγκεκριμένη κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο.

6. Η Επιτροπή καλεί το ΕΔΔΣΜ Αερίου να υποβάλει στον Οργανισμό κώδικα δικτύου σύμφωνο προς τη σχετική κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο, εντός εύλογης προθεσμίας που δεν υπερβαίνει το δωδεκάμηνο.

7. Εντός τριών μηνών από την ημέρα παραλαβής κώδικα δικτύου, περίοδο κατά την οποία ο Οργανισμός μπορεί να διεξαγάγει επίσημη διαβούλευση με τους αρμόδιους ενδιαφερομένους, ο Οργανισμός υποβάλλει αιτιολογημένη γνώμη στο ΕΔΔΣΜ Αερίου για τον κώδικα δικτύου.

8. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου μπορεί να τροποποιήσει τον κώδικα δικτύου βάσει της γνώμης του Οργανισμού και να τον υποβάλει εκ νέου στον Οργανισμό.

9. Εάν ο Οργανισμός είναι ικανοποιημένος ότι ο κώδικας δικτύου είναι σύμφωνος προς τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο, ο Οργανισμός υποβάλλει τον κώδικα δικτύου στην Επιτροπή και μπορεί να εισηγηθεί την έγκρισή του εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Εάν η Επιτροπή δεν εγκρίνει τους κώδικες, αναφέρει για ποιους λόγους

10. Εάν το ΕΔΔΣΜ Αερίου δεν έχει εκπονήσει έναν κώδικα δικτύου εντός της περιόδου που έχει καθοριστεί από την Επιτροπή βάσει της παραγράφου 6, η Επιτροπή μπορεί να καλέσει τον Οργανισμό να εκπονήσει σχέδιο κώδικα δικτύου με βάση τη σχετική κατευθυντήρια γραμμή-πλαίσιο. Ο Οργανισμός μπορεί να κινήσει μια περαιτέρω διαβούλευση κατά τη διάρκεια της εκπόνησης σχεδίου κώδικα δικτύου βάσει της παρούσας παραγράφου. Ο Οργανισμός υποβάλλει στην Επιτροπή το σχέδιο κώδικα δικτύου που έχει εκπονηθεί βάσει της παρούσας παραγράφου και μπορεί να εισηγηθεί την έγκρισή του.

11. Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει, με δική της πρωτοβουλία σε περίπτωση που το ΕΔΔΣΜ Αερίου δεν έχει αναπτύξει κώδικα δικτύου ή ο Οργανισμός δεν έχει εκπονήσει σχέδιο κώδικα δικτύου όπως αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου, ή κατόπιν συστάσεως του Οργανισμού, του ΕΔΔΣΜ ή οιοσδήποτε άλλου ενδιαφερομένου, βάσει της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου, έναν ή περισσότερους κώδικες δικτύου στους τομείς που απαριθμούνται στο άρθρο 8 παράγραφος 6.

Όταν η Επιτροπή προτείνει την έγκριση κώδικα με δική της πρωτοβουλία, η Επιτροπή διαβουλεύεται με τον Οργανισμό, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους ως προς το σχέδιο κώδικα δικτύου επί διάστημα δύο τουλάχιστον μηνών. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού διά της συμπληρώσεώς του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 28, παράγραφος 2.

12. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα της Επιτροπής να εκδίδει και να τροποποιεί τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 23.

Άρθρο 7

Τροποποιήσεις των κωδίκων δικτύου

1. Πρόσωπα που ενδέχεται να ενδιαφέρονται για κώδικα δικτύου που έχει καθοριστεί δυνάμει του άρθρου 6, συμπεριλαμβανομένων του ΕΔΔΣΜ Αερίου, των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των χρηστών του δικτύου και των καταναλωτών, δύνανται να προτείνουν στον Οργανισμό σχέδια τροποποιήσεων του εν λόγω κώδικα. Ο Οργανισμός δύναται επίσης να προτείνει τροποποιήσεις εξ ιδίας πρωτοβουλίας.

2. Ο Οργανισμός διαβουλεύεται με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς συμφερόντων σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009. Κατά τις διαδικασίες αυτές, ο Οργανισμός μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αιτιολογημένες προτάσεις τροποποιήσεων, εκδίδοντας πώς αυτές συμβιβάζονται με τους οριζόμενους στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού στόχους των κωδίκων δικτύου.

3. Λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις του Οργανισμού, η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει τροποποιήσεις των κωδίκων δικτύου που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 6. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού διά της συμπληρώσεώς του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 28 παράγραφος 2.

4. Η εξέταση τυχόν προτεινόμενων τροποποιήσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 28 παράγραφος 2 περιορίζεται στην εξέταση θεμάτων που σχετίζονται με την προτεινόμενη τροποποίηση. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν θίγουν τυχόν άλλες τροποποιήσεις που ενδέχεται να προτείνει η Επιτροπή.

Άρθρο 8

Καθήκοντα του ΕΔΔΣΜ Αερίου

1. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου εκπονεί κώδικες δικτύου στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, κατόπιν προσκλήσεως που του απευθύνει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 6.

2. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου μπορεί να εκπονεί κώδικες δικτύου στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 6 με σκοπό την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 4 όταν οι κώδικες αυτοί δεν αφορούν τομείς που καλύπτονται από πρόσκληση που του απευθύνει η Επιτροπή. Αυτοί οι κώδικες δικτύου υποβάλλονται στον Οργανισμό προς γνωμοδότηση. Αυτή η γνωμοδότηση λαμβάνεται δεόντως υπόψη από το ΕΔΔΣΜ Αερίου.

3. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου εκπονεί:

α) κοινά εργαλεία λειτουργίας του δικτύου για να εξασφαλίζεται ο συντονισμός της λειτουργίας του δικτύου υπό κανονικές συνθήκες και συνθήκες έκτακτης ανάγκης, περιλαμβανομένης κοινής κλίμακας ταξινόμησης συμβάντων, και ερευνητικά προγράμματα·

β) μη δεσμευτικό δεκαετές κοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων («διακοινοτικό σχέδιο ανάπτυξης δικτύων»), συμπεριλαμβανομένης προβλέψεως επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής, ανά διετία·

γ) συστάσεις σχετικά με το συντονισμό της τεχνικής συνεργασίας μεταξύ κοινοτικών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς τρίτης χώρας·

δ) ετήσιο πρόγραμμα εργασιών·

ε) ετήσια έκθεση·

στ) ετήσιες προβλέψεις επάρκειας θερινής και χειμερινής παραγωγής.

4. Η πρόβλεψη επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 καλύπτει τη συνολική επάρκεια του συστήματος αερίου για την κάλυψη της τρέχουσας και της προβλεπόμενης ζήτησης αερίου για την επόμενη πενταετία καθώς και για την περίοδο μεταξύ πέντε και δέκα ετών από την ημερομηνία της πρόβλεψης. Αυτή η ευρωπαϊκή πρόβλεψη επάρκειας παραγωγής βασίζεται στις εθνικές προβλέψεις επάρκειας παραγωγής που εκπονούνται από τους επιμέρους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς.

5. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο δ) περιλαμβάνει κατάλογο και περιγραφή των προς εκπόνηση κωδικών δικτύου πρόγραμμα συντονισμού της λειτουργίας του δικτύου, και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, που πρέπει να υλοποιηθούν εντός του συγκεκριμένου έτους, καθώς και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα.

6. Οι κώδικες δικτύου που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 καλύπτουν τους εξής τομείς, λαμβανομένων υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, των περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων:

- α) κανόνες ασφαλείας και αξιοπιστίας δικτύου·
- β) κανόνες σύνδεσης με το δίκτυο·
- γ) κανόνες για την πρόσβαση τρίτων·
- δ) κανόνες για την ανταλλαγή δεδομένων και την εκκαθάριση·
- ε) κανόνες για τη διαλειτουργικότητα·
- στ) επιχειρησιακές διαδικασίες για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·
- ζ) κανόνες για την κατανομή δυναμικού και τη διαχείριση της συμφόρησης·
- η) κανόνες για την εμπορία σχετιζόμενους με την τεχνική και επιχειρησιακή παροχή υπηρεσιών πρόσβασης στο δίκτυο και την εξισορρόπηση συστημάτων·
- θ) κανόνες για τη διαφάνεια·
- ι) κανόνες για την εξισορρόπηση, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τις διαδικασίες ορισμού, κανόνων για τα τέλη εξισορρόπησης και κανόνων για τη λειτουργική εξισορρόπηση μεταξύ των συστημάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς·
- ια) κανόνες σχετικά με εναρμονισμένα τιμολόγια μεταφοράς· και
- ιβ) ενεργειακή απόδοση των δικτύων αερίου.

7. Οι κώδικες δικτύου αναπτύσσονται για θέματα διασυνοριακού δικτύου και θέματα ολοκλήρωσης της αγοράς και δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να θεσπίζουν εθνικούς κώδικες που δεν επηρεάζουν το διασυνοριακό εμπόριο.

8. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου παρακολουθεί και αναλύει την εφαρμογή των κωδικών δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 11, καθώς και τον αντίκτυπο τους στην εναρμόνιση των εφαρμοστέων κανόνων που αποσκοπούν στην διευκόλυνση της ολοκλήρωσης της αγοράς. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου υποβάλλει τα πορίσματά του στον Οργανισμό, και εκθέτει τα αποτελέσματα της ανάλυσης στην ετήσια έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου.

9. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου καθιστά διαθέσιμες όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από τον Οργανισμό προκειμένου αυτός να εκπληρώσει τα καθήκοντά του βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1.

10. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου καταρτίζει και δημοσιεύει ανά διετία πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων όπως προβλέπεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3. Το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων περιλαμβάνει μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου, εκπόνηση σεναρίων, πρόβλεψη επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής και ζήτησης και εκτίμηση της ανθεκτικότητας του συστήματος.

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου:

- α) βασίζεται σε εθνικά επενδυτικά προγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη τα περιφερειακά επενδυτικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1, και, ανάλογα με την περίπτωση, κοινοτικές πτυχές του σχεδιασμού δικτύου που περιλαμβάνουν τους προσανατολισμούς σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1364/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ ·
- β) όσον αφορά τις διασυνοριακές διασυνδέσεις, βασίζεται επίσης στις εύλογες ανάγκες των διαφορετικών χρηστών του δικτύου και περιλαμβάνει μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις των επενδυτών που αναφέρονται στα άρθρα 14 και 22 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ· και
- γ) εντοπίζει επενδυτικές ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά τα διασυνοριακά δυναμικά.

Σε ό,τι αφορά το στοιχείο γ) του δευτέρου εδαφίου, στο διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου μπορεί να επισυνάπτεται ανασκόπηση των φραγμών που τίθενται στην αύξηση της διασυνοριακής δυναμικότητας του δικτύου λόγω διαφορετικών διαδικασιών έγκρισης ή πρακτικών.

11. Ο Οργανισμός προβαίνει σε ανασκόπηση των δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων των κρατών μελών για να αποτιμήσει το συμβατό τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων. Εάν ο Οργανισμός εντοπίσει ασυνέπειες μεταξύ ενός δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων κράτους μέλους και του διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, συνιστά την τροποποίηση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων του κράτους μέλους ή του διακοινοτικού κοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων ανάλογα με την περίπτωση. Εάν αυτό το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων κράτους μέλους έχει καταρτισθεί σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, ο Οργανισμός συνιστά στην αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 7 της εν λόγω οδηγίας και πληροφορεί την Επιτροπή σχετικά.

12. Αν το ζητήσει η Επιτροπή, το ΕΔΔΣΜ Αερίου δίνει τη γνώμη του στην Επιτροπή για την έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών του άρθρου 23.

Άρθρο 9

Παρακολούθηση από τον Οργανισμό

1. Ο Οργανισμός παρακολουθεί την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΔΔΣΜ Αερίου τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3, και υποβάλλει σχετική έκθεση στην Επιτροπή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 262 της 22.9.2006, σ. 1.

Ο Οργανισμός παρακολουθεί την εφαρμογή, από το ΕΔΔΣΜ Αερίου, των κωδίκων δικτύου που εκπονούνται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 2 και των κωδίκων δικτύου που έχουν εκπονηθεί δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 έως 10 αλλά δεν έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 11. Οσάκις το ΕΔΔΣΜ Αερίου δεν έχει εφαρμόσει τους εν λόγω κώδικες δικτύου, ο Οργανισμός ζητεί από το ΕΔΔΣΜ Αερίου να παράσχει δεόντως τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της παράλειψης αυτής. Ο Οργανισμός γνωστοποιεί στην Επιτροπή την αιτιολόγηση παρέχοντάς της και τη γνώμη του επ' αυτής.

Ο Οργανισμός παρακολουθεί και αναλύει την εφαρμογή των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδει η Επιτροπή όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 11, καθώς και τις επιπτώσεις τους στην εναρμόνιση των εφαρμοστέων κανόνων που αποσκοπούν στην διευκόλυνση της ολοκλήρωσης της αγοράς, καθώς και την αποφυγή διακρίσεων, τον ουσιαστικό ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, και υποβάλλει σχετική έκθεση στην Επιτροπή.

2. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου υποβάλλει στον Οργανισμό, προκειμένου αυτός να γνωμοδοτήσει, το σχέδιο διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου και το σχέδιο ετήσιου προγράμματος εργασιών, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν τη διαδικασία διαβούλευσης και τα άλλα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3.

Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής, ο Οργανισμός διατυπώνει δεόντως αιτιολογημένη γνώμη καθώς και συστάσεις προς το ΕΔΔΣΜ Αερίου και την Επιτροπή, εάν κρίνει ότι το σχέδιο ετήσιου προγράμματος εργασιών ή το σχέδιο προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου που υπέβαλε το ΕΔΔΣΜ Αερίου δεν συμβάλλουν στην αποφυγή διακρίσεων, τον ουσιαστικό ανταγωνισμό, την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς ή σε επαρκές επίπεδο διασυνοριακής διασύνδεσης στην οποία έχουν πρόσβαση τρίτοι.

Άρθρο 10

Διαβουλεύσεις

1. Κατά την εκπόνηση των κωδίκων δικτύου, του σχεδίου διακοινοτικού προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου και του ετήσιου προγράμματος εργασιών του που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3, το ΕΔΔΣΜ Αερίου διαβουλεύεται εκτενώς, εγκαίρως και με τρόπο ανοικτό και διαφανή, με όλους τους σχετικούς συντελεστές της αγοράς, ιδίως δε με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν όλους τους ενδιαφερομένους, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1. Στη διαβούλευση συμμετέχουν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και άλλες εθνικές αρχές, οι επιχειρήσεις προμήθειας και παραγωγής, οι χρήστες του δικτύου και οι πελάτες, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κλαδικών ενώσεων, οι τεχνικοί οργανισμοί και οι πλατφόρμες ενδιαφερομένων. Η διαβούλευση αποσκοπεί στην καταγραφή των απόψεων και των προτάσεων όλων των σχετικών φορέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

2. Όλα τα έγγραφα και τα πρακτικά των συνεδριάσεων σχετικά με διαβουλεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιοποιούνται.

3. Πριν από την έγκριση του ετήσιου προγράμματος εργασιών και των κωδίκων δικτύου που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3, το ΕΔΔΣΜ Αερίου δηλώνει τις παρατηρήσεις που έλαβε κατά τη διαβούλευση και τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω παρατηρήσεις έχουν ληφθεί υπόψη. Αιτιολογεί τις περιπτώσεις όπου οι παρατηρήσεις δεν έχουν ληφθεί υπόψη.

Άρθρο 11

Δαπάνες

Οι δαπάνες για τις δραστηριότητες του ΕΔΔΣΜ Αερίου που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 12 βαρύνουν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και συνυπολογίζονται στη διαμόρφωση των τιμών. Οι ρυθμιστικές αρχές εγκρίνουν τις δαπάνες αυτές μόνον εάν είναι εύλογες και αναλογικές.

Άρθρο 12

Περιφερειακή συνεργασία διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς συνεργάζονται σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο του ΕΔΔΣΜ Αερίου για να συμβάλλουν στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3. Ειδικότερα, δημοσιεύουν ανά διετία περιφερειακό επενδυτικό πρόγραμμα, και μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις επενδύσεων με βάση το περιφερειακό επενδυτικό πρόγραμμα.

2. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς προάγουν λειτουργικές διευθετήσεις ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, και προάγουν την ανάπτυξη χρηματιστηρίων ενέργειας, τη συντονισμένη κατανομή διασυνοριακού δυναμικού με αμερόληπτες λύσεις που βασίζονται στην αγορά, με δέουσα προσοχή στα ειδικά πλεονεκτήματα των σιωπηρών δημοπρασιών για βραχυπρόθεσμο καταμερισμό και την ενοποίηση μηχανισμών εξισορρόπησης και εφεδρικής ισχύος.

3. Προς επίτευξη των στόχων των παραγράφων 1 και 2, η γεωγραφική περιοχή που καλύπτει κάθε περιφερειακή συνεργασία είναι δυνατόν να ορίζεται από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες δομές περιφερειακής συνεργασίας. Κάθε κράτος μέλος επιτρέπεται να προάγει τη συνεργασία με περισσότερες της μιας γεωγραφικές περιοχές. Το αναφερόμενο στην πρώτη πρόταση μέτρο, τα οποίο αποσκοπεί στην τροποποίηση μη ουσιαστών στοιχείων του παρόντος κανονισμού διά της συμπληρώσεώς του, εγκρίνεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή συμβουλευεται τον Οργανισμό και το ΕΔΔΣΜ Αερίου.

Άρθρο 13

Τιμολόγια πρόσβασης στα δίκτυα

1. Τα τιμολόγια ή οι μέθοδοι υπολογισμού των τιμολογίων που εφαρμόζονται από τους διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς και έχουν εγκριθεί από τις ρυθμιστικές αρχές δυνάμει του άρθρου 41, παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/73/EK, καθώς και τα τιμολόγια που έχουν δημοσιευθεί δυνάμει του άρθρου 32 παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας είναι διαφανή, λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη για ακεραιότητα και βελτίωση του δικτύου και αντιπροσωπεύουν το πραγματικά καταβληθέν κόστος, εφόσον αντιστοιχεί στο κόστος αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου διαχειριστή δικτύου και είναι διαφανές, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης απόδοσης των επενδύσεων, και, όπου ενδείκνυται, λαμβάνουν υπόψη τη συγκριτική αξιολόγηση των τιμολογίων από τις ρυθμιστικές αρχές. Τα τιμολόγια ή οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό τους, εφαρμόζονται κατά τρόπο που δεν συνεπάγεται διακρίσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι τα τιμολόγια μπορούν επίσης να καθορίζονται μέσω ρυθμίσεων με βάση την αγορά, όπως οι πλειστηριασμοί, υπό την προϋπόθεση ότι οι ρυθμίσεις αυτές και τα έσοδα που αποφέρουν έχουν εγκριθεί από τη ρυθμιστική αρχή.

Τα τιμολόγια ή οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό τους, διευκολύνουν το αποδοτικό εμπόριο αερίου και τον ανταγωνισμό με ταυτόχρονη αποφυγή των διασταυρούμενων επιδοτήσεων μεταξύ των χρηστών των δικτύων και παρέχουν κίνητρα για την πραγματοποίηση επενδύσεων και τη διατήρηση ή τη δημιουργία της διαλειτουργικότητας των δικτύων μεταφοράς.

Τα τιμολόγια πρόσβασης για τους χρήστες δικτύου δεν εισάγουν διακρίσεις και ορίζονται χωριστά για κάθε σημείο εισόδου ή εξόδου του συστήματος μεταφοράς. Οι μηχανισμοί επιμερισμού του κόστους και η μεθοδολογία καθορισμού των τιμών όσον αφορά τα σημεία εισόδου και εξόδου εγκρίνονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Έως τις 3 Σεπτεμβρίου 2011 τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι έπειτα από μεταβατική περίοδο τα τέλη δικτύου δεν υπολογίζονται με βάση την προβλεπόμενη στη σύμβαση διαδρομή.

2. Τα τιμολόγια πρόσβασης στα δίκτυα δεν περιορίζουν ούτε τη ρευστότητα της αγοράς ούτε στρεβλώνουν το διασυνοριακό εμπόριο των διαφόρων δικτύων μεταφοράς. Σε περίπτωση όπου οι διαφορές των δομών τιμολόγησης ή των μηχανισμών εξισορρόπησης παρεμποδίζουν το εμπόριο μεταξύ δικτύων μεταφοράς και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 41 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, οι διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, προχωρούν ενεργά στη σύγκλιση των δομών και των αρχών τιμολόγησης, συμπεριλαμβάνοντας και την εξισορρόπηση.

Άρθρο 14

Υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών που αφορούν διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς:

- α) μεριμνούν για την παροχή υπηρεσιών χωρίς διακρίσεις σε όλους τους χρήστες του δικτύου·
- β) παρέχουν αμετάβλητες και διακοπτόμενες υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών. Η τιμή της διακοπτόμενης δυναμικότητας αντιστοιχεί στην πιθανότητα διακοπής· και
- γ) προσφέρουν στους χρήστες των δικτύων μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υπηρεσίες.

Σε ό,τι αφορά το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, όταν διαχειριστής δικτύου μεταφοράς παρέχει την ίδια υπηρεσία σε διαφορετικούς πελάτες, το πράττει με τους ίδιους συμβατικούς όρους και με τις ίδιες προϋποθέσεις, χρησιμοποιώντας είτε εναρμονισμένες συμβάσεις μεταφοράς είτε κοινό κώδικα δικτύου εγκεκριμένα από αρμόδια αρχή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

2. Οι συμβάσεις μεταφοράς που υπογράφονται με μη τυποποιημένες ημερομηνίες έναρξης ή με βραχύτερη διάρκεια από την τυπική ετήσια σύμβαση μεταφοράς, δεν συνεπάγονται αυθαίρετα υψηλότερα ή χαμηλότερα τιμολόγια που δεν ανταποκρίνονται στην αξία της αγοράς της υπηρεσίας, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1.

3. Όταν ενδείκνυται, επιτρέπεται να παρέχονται υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών, υπό την προϋπόθεση της παροχής των απαραίτητων εγγυήσεων από τους χρήστες των δικτύων όσον αφορά τη φερεγγυότητά τους. Οι εγγυήσεις αυτές δεν πρέπει να συνιστούν αδικαιολόγητους φραγμούς στην είσοδο στην αγορά και πρέπει να μην συνεπάγονται διακρίσεις, να είναι διαφανείς και αναλογικές.

Άρθρο 15

Υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών που αφορούν εγκαταστάσεις αποθήκευσης και ΥΦΑ

1. Οι διαχειριστές συστημάτων ΥΦΑ και αποθήκευσης:

- α) προσφέρουν υπηρεσίες χωρίς διακρίσεις σε όλους τους χρήστες δικτύου οι οποίες ανταποκρίνονται στη ζήτηση της αγοράς· ειδικότερα, όταν διαχειριστής συστήματος ΥΦΑ ή αποθήκευσης παρέχει την ίδια υπηρεσία σε διαφορετικούς πελάτες, πρέπει να την προσφέρει με ισοδύναμους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις·
- β) παρέχουν υπηρεσίες συμβατές με τη χρήση διασυνδεδεμένων συστημάτων μεταφοράς αερίου και διευκολύνουν την πρόσβαση, μέσω της συνεργασίας με το διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς· και
- γ) δημοσιοποιούν τις σχετικές πληροφορίες, ειδικότερα δε δεδομένα σχετικά με τη χρήση και τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών, εντός χρονικού πλαισίου που ανταποκρίνεται στις εύλογες εμπορικές ανάγκες των χρηστών εγκατάστασης ΥΦΑ ή εγκατάστασης αποθήκευσης, υπό την προϋπόθεση της παρακολούθησης αυτής της δημοσιοποίησης από την εθνική ρυθμιστική αρχή.

2. Οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης:

- α) παρέχουν αμετάβλητες και διακοπτόμενες υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών υπό την προϋπόθεση ότι η τιμή της διακοπτόμενης δυναμικότητας αντιστοιχεί στην πιθανότητα διακοπής·
- β) προσφέρουν στους χρήστες εγκατάστασης αποθήκευσης μακροχρόνιες και βραχυχρόνιες υπηρεσίες· και
- γ) προσφέρουν στους χρήστες εγκατάστασης υπηρεσίες χώρου αποθήκευσης, ικανότητας απόληψης και ικανότητας έγχυσης, μεμονωμένες ή σε συνδυασμό.

3. Συμβάσεις με εγκαταστάσεις αποθήκευσης και ΥΦΑ δεν έχουν ως αποτέλεσμα αυθαίρετα υψηλότερα τιμολόγια στις περιπτώσεις που έχουν υπογραφεί:

- α) εκτός έτους φυσικού αερίου με μη τυπικές ημερομηνίες έναρξης, ή
- β) με βραχύτερη διάρκεια από την τυπική σύμβαση με εγκαταστάσεις αποθήκευσης και ΥΦΑ.

4. Όταν ενδείκνυται, επιτρέπεται να παρέχονται υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών, υπό την προϋπόθεση της παροχής των απαραίτητων εγγυήσεων από τους χρήστες των δικτύων όσον αφορά τη φερεγγυότητά τους. Οι εγγυήσεις αυτές δεν συνιστούν αδικαιολόγητους φραγμούς στην είσοδο στην αγορά και δεν συνεπάγονται διακρίσεις, είναι διαφανείς και πληρούν την αρχή της αναλογικότητας.

5. Συμβατικά όρια για το ελάχιστο μέγεθος δυναμικότητας εγκατάστασης ΥΦΑ ή αποθήκευσης αιτιολογούνται με βάση τεχνικούς περιορισμούς και επιτρέπουν σε χρήστες μικρότερου χώρου αποθήκευσης να αποκτούν πρόσβαση σε υπηρεσίες αποθήκευσης.

Άρθρο 16

Αρχές για τους μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας και τις διαδικασίες διαχείρισης συμφόρησης που αφορούν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς

1. Η μέγιστη δυναμικότητα σε όλα τα σχετικά σημεία που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 διατίθεται στους φορείς της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη την ακεραιότητα και την αποτελεσματική λειτουργία του δικτύου.

2. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εφαρμόζουν και δημοσιεύουν διαφανείς μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας που δεν συνεπάγονται διακρίσεις, οι οποίοι:

α) παρέχουν οικονομικά μηνύματα κατάλληλα για αποτελεσματική και μέγιστη αξιοποίηση της δυναμικότητας, διευκολύνουν τις επενδύσεις σε νέα υποδομή και διευκολύνουν τις διασυννοιακές ανταλλαγές φυσικού αερίου·

β) είναι συμβατοί με τους μηχανισμούς της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των αγορών άμεσης παράδοσης (spot) και των κόμβων διαπραγμάτευσης, και ταυτόχρονα είναι ευέλικτοι και ικανοί να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς· και

γ) είναι συμβατοί με τα συστήματα πρόσβασης στο δίκτυο των κρατών μελών.

3. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς εφαρμόζουν και δημοσιεύουν μη διακριτικές και διαφανείς διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης οι οποίες διευκολύνουν τις διασυννοιακές ανταλλαγές φυσικού αερίου επί βάσεως που δεν συνεπάγεται διακρίσεις και οι οποίες βασίζονται στις ακόλουθες αρχές:

α) σε περίπτωση συμβατικής συμφόρησης, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς προσφέρει αναξιόπιστη δυναμικότητα στην πρωτογενή αγορά, με προθεσμία ενημέρωσης τουλάχιστον μία ημέρα πριν και σε διακοπτόμενη βάση·

β) οι χρήστες του συστήματος που επιθυμούν να επαναπωλήσουν ή να υπενοικιάσουν τη αναξιόπιστη συμβατική τους δυναμικότητα στη δευτερογενή αγορά έχουν τη δυνατότητα να το πράξουν.

Όσον αφορά το σημείο β) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη δύνανται να απαιτούν από τους χρήστες του δικτύου κοινοποίηση ή ενημέρωση του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς.

4. Στην περίπτωση όπου υφίσταται φυσική συμφόρηση, οι διαχειριστές δικτύου μεταφοράς ή, ενδεχομένως, οι ρυθμιστικές αρχές εφαρμόζουν διαφανείς μηχανισμούς καταμερισμού της δυναμικότητας, οι οποίοι δεν συνεπάγονται διακρίσεις.

5. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς διενεργούν τακτικά εκτιμήσεις της ζήτησης στην αγορά για νέες επενδύσεις. Όταν προγραμματίζουν νέες επενδύσεις, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εκτιμούν τη ζήτηση στην αγορά και λαμβάνουν υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Άρθρο 17

Αρχές που διέπουν τους μηχανισμούς καταμερισμού δυναμικότητας και τις διαδικασίες διαχείρισης συμφόρησης όσον αφορά τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και ΥΦΑ

1. Στους συμμετέχοντες στην αγορά διατίθεται η μέγιστη δυναμικότητα εγκατάστασης αποθήκευσης και εγκατάστασης ΥΦΑ, λαμβάνοντας υπόψη την ακεραιότητα και την αποτελεσματική λειτουργία του δικτύου.

2. Οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ εφαρμόζουν και δημοσιεύουν διαφανείς μηχανισμούς καταμερισμού δυναμικότητας που δεν συνεπάγονται διακρίσεις, οι οποίοι:

α) παρέχουν οικονομικά μηνύματα κατάλληλα για την αποτελεσματική και μέγιστη αξιοποίηση της δυναμικότητας και διευκολύνουν τις επενδύσεις σε νέα υποδομή·

β) είναι συμβατοί με τους μηχανισμούς της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων και των αγορών άμεσης παράδοσης (spot) και των κόμβων διαπραγμάτευσης, και ταυτόχρονα είναι ευέλικτοι και ικανοί να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς· και

γ) είναι συμβατοί με τα συνδεδεμένα συστήματα πρόσβασης στο δίκτυο.

3. Οι συμβάσεις με εγκαταστάσεις αποθήκευσης και εγκαταστάσεις ΥΦΑ περιλαμβάνουν μέτρα για να εμποδίζεται η επί κερδοσκοπία αποθεματοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες αρχές που ισχύουν σε περίπτωση συμβατικής συμφόρησης:

α) σε περίπτωση συμβατικής συμφόρησης, ο διαχειριστής του συστήματος πρέπει να προσφέρει αναξιόπιστη δυναμικότητα ΥΦΑ και αποθήκευσης στην πρωτογενή αγορά χωρίς καθυστέρηση· η προσφορά για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης γίνεται τουλάχιστον μία ημέρα πριν και σε διακοπτόμενη βάση·

β) οι χρήστες εγκατάστασης αποθήκευσης και ΥΦΑ που επιθυμούν να επαναπωλήσουν τη συμβατική τους δυναμικότητα στη δευτερογενή αγορά πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν.

Άρθρο 18

Απαιτήσεις διαφάνειας που αφορούν διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς

1. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιοποιούν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχουν και τους σχετικούς όρους που ισχύουν, σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες τεχνικές πληροφορίες προκειμένου οι χρήστες του δικτύου να έχουν πλήρη πρόσβαση στο δίκτυο.

2. Για να εξασφαλίζεται η διαφανής, αντικειμενική και αμερόληπτη τιμολόγηση και να διευκολύνεται η αποτελεσματική χρήση του δικτύου αερίου, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς ή οι αρμόδιες εθνικές αρχές πρέπει να δημοσιεύουν δεόντως και επαρκώς αιτιολογημένες πληροφορίες σχετικά με την τιμολογιακή διαμόρφωση, τη μεθοδολογία και τη δομή.

3. Για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, κάθε διαχειριστής δικτύου μεταφοράς δημοσιοποιεί τακτικά και περιοδικά αριθμητικές πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές, συμβατικές και διαθέσιμες δυναμικότητες για όλα τα σχετικά σημεία, συμπεριλαμβανομένων των σημείων εισόδου και εξόδου, υπό εύχρηστη τυποποιημένη μορφή.

4. Τα σχετικά σημεία του δικτύου μεταφοράς για τα οποία πρέπει να δημοσιοποιούνται οι πληροφορίες, εγκρίνονται από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές κατόπιν διαβουλεύσεων με τους χρήστες του δικτύου.

5. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς κοινολογούν πάντα τις πληροφορίες που απαιτεί ο παρών κανονισμός κατά εύληπτο, ποσοτικώς σαφή και ευκόλως προσβάσιμο τρόπο, που δεν συνεπάγεται διακρίσεις.

6. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δημοσιοποιούν εκ των προτέρων και εκ των υστέρων πληροφορίες για την προσφορά και τη ζήτηση, με βάση ορισμούς δυναμικότητας, προβλέψεις και πραγματοποιηθείσες εισροές ή εκροές του συστήματος. Η εθνική ρυθμιστική αρχή εξασφαλίζει ότι όλες οι ως άνω πληροφορίες δημοσιοποιούνται. Ο βαθμός αναλυτικότητας των πληροφοριών δημοσιεύεται και ανταποκρίνεται στις πληροφορίες που διαδίδει ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς.

Διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δημοσιεύουν τα μέτρα που ληφθηκαν, καθώς και το κόστος που προέκυψε και τα έσοδα από την εξισορρόπηση του συστήματος.

Οι οικείοι συμμετέχοντες στην αγορά διαβιβάζουν στους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς τα δεδομένα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 19

Απαιτήσεις διαφάνειας που αφορούν τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ

1. Οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ δημοσιοποιούν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχουν και τους σχετικούς όρους που ισχύουν, σε συνδυασμό με τις τεχνικές πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου οι χρήστες εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ να έχουν πλήρη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και ΥΦΑ.

2. Για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, κάθε διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης και ΥΦΑ δημοσιοποιεί τακτικά και περιοδικά αριθμητικές πληροφορίες, σε εύχρηστη τυποποιημένη μορφή, σχετικά με τις συμβατικές και τις διαθέσιμες δυναμικότητες αποθήκευσης και ΥΦΑ.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ αποκαλύπτουν πάντα τις πληροφορίες που απαιτεί ο παρών κανονισμός κατά εύληπτο, ποσοτικώς σαφή και ευκόλως προσβάσιμο τρόπο, που δεν συνεπάγεται διακρίσεις.

4. Όλοι οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ δημοσιεύουν την ποσότητα αερίου σε κάθε εγκατάσταση αποθήκευσης ή ΥΦΑ, ή ομάδα εγκαταστάσεων αποθήκευσης εάν τούτο αντιστοιχεί προς τον τρόπο με τον οποίο προσφέρεται πρόσβαση στους χρήστες του συστήματος, εισροές και εκροές, καθώς και τη διαθέσιμη δυναμικότητα αποθήκευσης και εγκατάστασης ΥΦΑ, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων που εξαιρούνται από την πρόσβαση τρίτων μερών. Οι πληροφορίες κοινοποιούνται επίσης στο διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς, ο οποίος τις δημοσιεύει συγκεντρωτικά ανά σύστημα ή υποσύστημα που καθορίζεται από τα σχετικά σημεία. Οι πληροφορίες ενημερώνονται τουλάχιστον σε καθημερινή βάση.

Σε περιπτώσεις όπου ένας χρήστης συστήματος αποθήκευσης είναι ο μόνος χρήστης μιας εγκατάστασης αποθήκευσης, ο εν λόγω χρήστης μπορεί να υποβάλει στην εθνική ρυθμιστική αρχή αιτιολογημένη αίτηση για εμπιστευτική μεταχείριση των πληροφοριών στις οποίες αναφέρεται το πρώτο εδάφιο. Εφόσον η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το αίτημα είναι δικαιολογημένο, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την ανάγκη ισορροπίας μεταξύ του συμφέροντος νόμιμης προστασίας των επαγγελματικών μυστικών, η δημοσιοποίηση των οποίων θα μπορούσε να επιδράσει αρνητικά στην όλη εμπορική στρατηγική του χρήστη του συστήματος αποθήκευσης, και του στόχου της δημιουργίας ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς αερίου, μπορεί να επιτρέψει στον χρήστη του συστήματος αποθήκευσης να μη δημοσιοποιήσει τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο στοιχεία, επί έναν χρόνο κατ' ανώτατο όριο.

Το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων κοινοποίησης και δημοσιοποίησης του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, εκτός εάν τα συγκεκριμένα στοιχεία ταυτίζονται με τα στοιχεία του συγκεκριμένου συστήματος αποθήκευσης των οποίων η εθνική ρυθμιστική αρχή ενέκρινε τη μη δημοσιοποίηση.

5. Για να εξασφαλίζεται η διαφανής, αντικειμενική και αμερόληπτη τιμολόγηση και να διευκολύνεται η αποτελεσματική χρήση της υποδομής, οι διαχειριστές ΥΦΑ και εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή οι σχετικές ρυθμιστικές αρχές δημοσιοποιούν επαρκώς λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την τιμολογιακή διαμόρφωση, τη μεθοδολογία και τη δομή τιμολογήσεων για την υποδομή που υπάγεται σε ρυθμίσεις πρόσβασης από τρίτους.

Άρθρο 20

Τήρηση αρχείων από διαχειριστές συστημάτων

Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και οι διαχειριστές συστημάτων ΥΦΑ διατηρούν επί πέντε έτη στη διάθεση των εθνικών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, της εθνικής αρχής ανταγωνισμού και της Επιτροπής, όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 18 και 19 και στο μέρος 3 του Παραρτήματος Ι.

Άρθρο 21

Κανόνες εξισορρόπησης και τέλη διαταραχής ισορροπίας

1. Οι κανόνες εξισορρόπησης συγκροτούνται κατά δικαιο και διαφανή τρόπο που δεν συνεπάγεται διακρίσεις και στηρίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα. Οι κανόνες εξισορρόπησης αντιπροσωπεύουν πραγματικές ανάγκες του δικτύου, λαμβανομένων υπόψη των πόρων που διαθέτει ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς. Οι κανόνες εξισορρόπησης βασίζονται στην αγορά.

2. Προκειμένου οι χρήστες του δικτύου να είναι σε θέση να προβαίνουν εγκαίρως σε διορθωτικές ενέργειες, οι διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς παρέχουν επαρκείς, επίκαιρες και αξιόπιστες πληροφορίες μέσω του Διαδικτύου σχετικά με την κατάσταση εξισορρόπησης των χρηστών του δικτύου.

Το επίπεδο της πληροφόρησης αντιστοιχεί στο επίπεδο των πληροφοριών που διαθέτει ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς και στην περίοδο εκκαθάρισης για την οποία υπολογίστηκαν τα τέλη εξισορρόπησης.

Οι πληροφορίες της παρούσας παραγράφου παρέχονται ατελώς.

3. Τα τέλη διαταραχής ισορροπίας αντιπροσωπεύουν στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το κόστος, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου να εξισορροπούν τις εισαγωγές και τις απολήψεις αερίου. Δεν ενθαρρύνουν τη διασυνδεδεμένη επιδότηση μεταξύ χρηστών του δικτύου και δεν εμποδίζουν την είσοδο νεοεισερχόμενων στην αγορά.

Τυχόν μέθοδος υπολογισμού των τελών διαταραχής της ισορροπίας καθώς και τα τελικά τιμολόγια δημοσιοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές ή τον διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς, αναλόγως.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς εναρμονίζουν τα καθεστώτα εξισορρόπησης και βελτιώνουν τις δομές και τα επίπεδα των τελών εξισορρόπησης προκειμένου να διευκολύνουν το εμπόριο αερίου.

Άρθρο 22

Εμπορία δικαιωμάτων δυναμικότητας

Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης και διαχειριστής ΥΦΑ λαμβάνει εύλογα μέτρα προκειμένου να καθιστά δυνατή και να διευκολύνει την ελεύθερη εμπορία των δικαιωμάτων δυναμικότητας κατά τρόπο διαφανή ο οποίος δεν εισάγει διακρίσεις. Κάθε τέτοιος διαχειριστής αναπτύσσει για την πρωτογενή αγορά εναρμονισμένες συμβάσεις και διαδικασίες για τη μεταφορά, τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ και αποθήκευσης, προκειμένου να διευκολύνει το δευτερογενές εμπόριο δυναμικότητας και αναγνωρίζει τη μεταβίβαση δικαιωμάτων πρωτογενούς δυναμικότητας, εφόσον του κοινοποιείται από τους χρήστες του συστήματος.

Οι εναρμονισμένες συμβάσεις και διαδικασίες για τη μεταφορά, τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ και αποθήκευσης κοινοποιούνται στις ρυθμιστικές αρχές.

Άρθρο 23

Κατευθυντήριες γραμμές

1. Εφόσον ενδείκνυται, καθορίζονται με κατευθυντήριες γραμμές για τον ελάχιστο βαθμό εναρμόνισης που απαιτείται για να επιτευχθεί ο σκοπός του παρόντος κανονισμού:

- α) οι λεπτομέρειες σχετικά με τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών, συμπεριλαμβανομένου του χαρακτήρα, της διάρκειας και άλλων απαιτήσεων για τις υπηρεσίες αυτές, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15·
- β) οι λεπτομέρειες σχετικά με τις αρχές που διέπουν τους μηχανισμούς καταμερισμού δυναμικότητας και την εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης συμφορήσεων σε περίπτωση συμβατικής συμφόρησης, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17·
- γ) οι λεπτομέρειες σχετικά με την παροχή πληροφοριών και για τον καθορισμό των τεχνικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου οι χρήστες του δικτύου να αποκτήσουν αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, καθώς και ορισμός όλων των σχετικών σημείων για τις απαιτήσεις διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που πρέπει να δημοσιεύονται σε όλα τα σχετικά σημεία και χρονοδιάγραμμα για τη δημοσίευση των πληροφοριών αυτών, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19·
- δ) οι λεπτομέρειες σχετικά με τη μέθοδο τιμολόγησης για το διασυνδεδεμένο εμπόριο φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 13· και

- ε) οι λεπτομέρειες σχετικά με τα θέματα που απαριθμούνται στο άρθρο 8 παράγραφος 6.

Προς τούτο, η Επιτροπή διαβουλεύεται με τον Οργανισμό και το ΕΔΔΣΜ Αερίου.

2. Κατευθυντήριες γραμμές για τα θέματα που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1 όσον αφορά τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ορίζονται στο Παράρτημα Ι.

Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές στα θέματα που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και να τροποποιεί τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) αυτής. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων διά της συμπληρώσεώς του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 28 παράγραφος 2.

3. Η εφαρμογή και η τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου αντανakλούν τις διαφορές μεταξύ των εθνικών δικτύων φυσικού αερίου και, συνεπώς, δεν απαιτούν ενιαίους και αναλυτικούς όρους και προϋποθέσεις για την πρόσβαση τρίτων μερών σε κοινοτικό επίπεδο. Μπορούν να θέτουν, όμως, ελάχιστες απαιτήσεις για την επίτευξη αμερόληπτων και διαφανών συνθηκών πρόσβασης στο δίκτυο που είναι απαραίτητες για μια εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, οι οποίες στη συνέχεια μπορούν να εφαρμόζονται υπό το πρίσμα των διαφορών μεταξύ των εθνικών δικτύων αερίου.

Άρθρο 24

Ρυθμιστικές αρχές

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους με βάση τον παρόντα κανονισμό, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό και με τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 23.

Συνεργάζονται, οσάκις ενδείκνυται, μεταξύ τους και με την Επιτροπή και τον Οργανισμό, σύμφωνα με το κεφάλαιο VIII της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Άρθρο 25

Παροχή πληροφοριών

Τα κράτη μέλη και οι ρυθμιστικές αρχές παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος, όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τους σκοπούς του άρθρου 23.

Η Επιτροπή καθορίζει εύλογη προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να υποβάλλονται οι πληροφορίες, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των πληροφοριών και το πόσο επειγόντως ζητούνται οι πληροφορίες.

Άρθρο 26

Δικαίωμα των κρατών μελών να προβλέπουν λεπτομερέστερα μέτρα

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να διατηρούν σε ισχύ ή να θεσπίζουν μέτρα τα οποία περιέχουν διατάξεις λεπτομερέστερες από εκείνες που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 23.

Άρθρο 27

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες που διέπουν τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, έως την 1η Ιουλίου 2006, τους κανόνες που αντιστοιχούν στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 και της κοινοποιούν επίσης αμελλητί οιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίησή τους. Κοινοποιούν στην Επιτροπή τους κανόνες που δεν αντιστοιχούν σε διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 έως τις 3 Σεπτεμβρίου 2009 και της κοινοποιούν αμελλητί κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

2. Οι κυρώσεις που προβλέπονται με βάση την παράγραφο 1 δεν έχουν ποινικό χαρακτήρα.

Άρθρο 28

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που συνιστάται με βάση το άρθρο 51 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5α, παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.

Άρθρο 29

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή

Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Στην έκθεσή της που υποβάλλει βάσει του άρθρου 52 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, η Επιτροπή αναφέρει επίσης σχετικά με την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση εξετάζει ιδίως την έκταση στην οποία ο παρών κανονισμός επέτυχε να εξασφαλίσει όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς αερίου, οι οποίοι ανταποκρίνονται στο κόστος και δεν συνεπάγονται διακρίσεις, προκειμένου να συμβάλει αφενός στις επιλογές των καταναλωτών σε μια ομαλά λειτουργούσα εσωτερική αγορά και αφετέρου στην μακροπρόθεσμη ασφάλεια εφοδιασμού. Εάν κρίνεται αναγκαίο, η έκθεση συνοδεύεται από τις κατάλληλες προτάσεις ή/και συστάσεις.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
H.-G. PÖTTERING

Άρθρο 30

Παρεκκλίσεις και εξαιρέσεις

Ο παρών κανονισμός δεν ισχύει για:

- α) τα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου που βρίσκονται στα κράτη μέλη καθ' όσον χρόνο ισχύουν οι παρεκκλίσεις που έχουν χορηγηθεί δυνάμει του άρθρου 49 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ·
- β) τις σημαντικές νέες υποδομές, δηλαδή τις διασυνδέσεις, τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και ΥΦΑ και τις σημαντικές αυξήσεις δυναμικότητας των ήδη υφισταμένων υποδομών και τις τροποποιήσεις των υποδομών αυτών που καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη νέων πηγών προμήθειας αερίου κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 36 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, οι οποίες εξαιρούνται από τις διατάξεις των άρθρων 9, 14, 32, 33, 34 ή του άρθρου 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 της εν λόγω οδηγίας, εφόσον εξαιρούνται από τις διατάξεις που αναφέρονται στο παρόν εδάφιο, εκτός της παραγράφου 4 του άρθρου 19 του παρόντος κανονισμού· ή
- γ) τα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου για τα οποία έχουν χορηγηθεί παρεκκλίσεις δυνάμει του άρθρου 48 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (για κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου).

Όσον αφορά το σημείο α) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη στα οποία έχουν χορηγηθεί παρεκκλίσεις δυνάμει του άρθρου 49 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στην Επιτροπή για προσωρινή παρέκκλιση από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, για περίοδο μέχρι δύο ετών από την ημερομηνία κατά την οποία παύει να ισχύει η αναφερόμενη στο παρόν σημείο παρέκκλιση.

Άρθρο 31

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 καταργείται από τις 3 Μαρτίου 2011. Οι αναφορές στον καταργούμενο κανονισμό νοούνται ως αναφορές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στο Παράρτημα II.

Άρθρο 32

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από τις 3 Σεπτεμβρίου 2009.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
E. ERLANDSSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

1. Υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων μερών που αφορούν διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς

1. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς παρέχουν αμετάβλητες και διακοπτόμενες υπηρεσίες μέχρι ελάχιστης περιόδου μίας ημέρας.
2. Οι εναρμονισμένες τυπικές συμβάσεις μεταφοράς και ο κοινός κώδικας του δικτύου συντάσσονται κατά τρόπο που να διευκολύνεται η εμπορία και η επαναχρησιμοποίηση της δυναμικότητας την οποία κατέχουν οι χρήστες του δικτύου βάσει σύμβασης, χωρίς να εμποδίζεται η απελευθέρωση δυναμικότητας.
3. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς αναπτύσσουν κώδικες δικτύου και εναρμονισμένες συμβάσεις μετά από κατάλληλη διαβούλευση με τους χρήστες δικτύου.
4. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς εφαρμόζουν τυποποιημένες διαδικασίες ορισμού και επανορισμού. Αναπτύσσουν πληροφοριακά συστήματα και ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας προκειμένου να διαθέτουν επαρκή δεδομένα στους χρήστες των δικτύων και να απλοποιούν τις συναλλαγές, όπως τους ορισμούς, τις συμβάσεις δυναμικότητας και τη μεταφορά δικαιωμάτων δυναμικότητας μεταξύ χρηστών του δικτύου.
5. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς εναρμονίζουν τις τυποποιημένες διαδικασίες αίτησης και τους χρόνους απόκρισης σύμφωνα με τις καλύτερες βιομηχανικές πρακτικές με στόχο την ελαχιστοποίηση των χρόνων απόκρισης. Το αργότερο μέχρι την 1η Ιουλίου 2006, παρέχουν ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης και επιβεβαίωσης δυναμικότητας μέσω δικτύου και διαδικασίες ορισμού και επανορισμού, μετά από διαβούλευση με τους σχετικούς χρήστες του δικτύου.
6. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δεν χρεώνουν χωριστά τους χρήστες του δικτύου για αιτήματα παροχής πληροφοριών και συναλλαγές που σχετίζονται με τις συμβάσεις μεταφοράς τις οποίες έχουν συνάψει και που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τυποποιημένους κανόνες και διαδικασίες.
7. Τα αιτήματα παροχής πληροφοριών που απαιτούν εξαιρετικές ή υπέρογκες δαπάνες, όπως μελέτες σκοπιμότητας, είναι δυνατόν να χρεώνονται χωριστά, εφόσον τα έξοδα είναι δυνατόν να δικαιολογηθούν δεόντως.
8. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς συνεργάζονται με άλλους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς για τον συντονισμό της συντήρησης των αντίστοιχων δικτύων τους, προκειμένου να ελαχιστοποιούν την πιθανότητα διαταραχής των υπηρεσιών μεταφοράς για τους χρήστες του δικτύου και τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς σε άλλους τομείς και προκειμένου να εξασφαλίζουν ισότιμα οφέλη όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της διαμετακόμισης.
9. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν τουλάχιστον μία φορά ετησίως, σε προκαθορισμένη προθεσμία και κατόπιν έγκαιρης προειδοποίησης, όλες τις προγραμματισμένες περιόδους συντήρησης που είναι δυνατόν να επηρεάζουν τα δικαιώματα των χρηστών των δικτύων, τα οποία απορρέουν από τις συμβάσεις μεταφοράς καθώς και τις σχετικές λειτουργικές πληροφορίες. Αυτό περιλαμβάνει την έγκαιρη και χωρίς διακρίσεις δημοσίευση κάθε μεταβολής των προγραμματισμένων περιόδων συντήρησης και ενημέρωση μη προγραμματισμένης συντήρησης, ευθύς ως η πληροφορία περιέρχεται σε γνώση του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς. Κατά τις περιόδους συντήρησης, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν τακτικά επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις λεπτομέρειες και την αναμενόμενη διάρκεια καθώς και τις επιπτώσεις της συντήρησης.
10. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς διατηρούν και μεταβιβάζουν στην αρμόδια αρχή, κατόπιν αιτήματος, ημερήσιο ημερολόγιο της πραγματοποιηθείσας συντήρησης και των διαταραχών της ροής που σημειώθηκαν. Οι πληροφορίες διατίθενται επίσης κατόπιν αιτήματος σε όσους επηρεάζονται από τυχόν διαταραχές.

2. Αρχές που διέπουν τους μηχανισμούς καταμερισμού δυναμικότητας και τις διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης και που αφορούν διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και την εφαρμογή τους σε περίπτωση συμβατικής συμφόρησης

- 2.1. Αρχές που διέπουν τους μηχανισμούς καταμερισμού δυναμικότητας και τις διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης και που αφορούν διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς
 1. Οι μηχανισμοί καταμερισμού δυναμικότητας και οι διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης διευκολύνουν την ανάπτυξη του ανταγωνισμού και την ομαλή εμπορία της δυναμικότητας και είναι συμβατοί με τους μηχανισμούς της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των αγορών άμεσης παράδοσης (spot) και των κόμβων διαπραγμάτευσης. Είναι ευέλικτοι και προσαρμόσιμοι στις εξελισσόμενες συνθήκες της αγοράς.
 2. Οι ανωτέρω μηχανισμοί και διαδικασίες λαμβάνουν υπόψη την ακεραιότητα του σχετικού δικτύου καθώς και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

3. Αυτοί οι μηχανισμοί και οι διαδικασίες δεν εμποδίζουν την είσοδο νεοεισερχόμενων στην αγορά ούτε δημιουργούν αδικαιολόγητους φραγμούς για την είσοδο στην αγορά. Δεν εμποδίζουν τους φορείς της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων στην αγορά και εταιρειών με μικρό μερίδιο αγοράς, να ανταγωνίζονται αποτελεσματικά.
4. Οι εν λόγω μηχανισμοί και διαδικασίες αποτελούν τους κατάλληλους οικονομικούς δείκτες για την αποτελεσματική και μέγιστη αξιοποίηση της τεχνικής δυναμικότητας και τη διευκόλυνση των επενδύσεων σε νέες υποδομές.
5. Οι χρήστες του δικτύου ειδοποιούνται για περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη διαθεσιμότητα της συμβατικής δυναμικότητας. Η πληροφόρηση όσον αφορά τη διακοπή πρέπει να απηχεί το επίπεδο της πληροφόρησης που διαθέτουν οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς.
6. Σε περίπτωση δυσκολιών όσον αφορά την εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων παράδοσης που οφείλονται στην ακεραιότητα του συστήματος, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς θα πρέπει να ενημερώνουν τους χρήστες του δικτύου και προσπαθούν να εξεύρουν, αμελλητί, λύση που δεν θα συνεπάγεται διακρίσεις.

Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς συνεργάζονται με τους χρήστες του δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες πριν από την εφαρμογή τους, και συμφωνούν επ' αυτών με τη ρυθμιστική αρχή.

2.2. Διαδικασίες διαχείρισης συμφόρησης σε περίπτωση συμβατικής συμφόρησης

1. Στην περίπτωση που η συμβατική δυναμικότητα δεν χρησιμοποιείται, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς διαθέτουν τη δυναμικότητα αυτή στην πρωτογενή αγορά σε διακοπτόμενη βάση, μέσω συμβάσεων διαφοροποιημένης διάρκειας, για όσον καιρό η δυναμικότητα αυτή δεν διατίθεται από τον ενδιαφερόμενο χρήστη του δικτύου στη δευτερογενή αγορά σε εύλογη τιμή.
2. Τα έσοδα από τη διατεθείσα διακοπτόμενη δυναμικότητα κατανέμονται με βάση τους κανόνες που καθορίζει ή εγκρίνει η αρμόδια ρυθμιστική αρχή. Οι κανόνες αυτοί είναι συμβατοί με την απαίτηση αποτελεσματικής και αποδοτικής χρήσης του συστήματος.
3. Η αρμόδια ρυθμιστική αρχή είναι δυνατόν να καθορίζει εύλογη τιμή της διατεθείσας διακοπτόμενης δυναμικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές επικρατούσες συνθήκες.
4. Εφόσον απαιτείται, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες να προσφέρουν τουλάχιστον μέρος της αχρησιμοποίητης δυναμικότητας στην αγορά ως αμετάβλητη δυναμικότητα.
3. **Καθορισμός των τεχνικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου οι χρήστες του δικτύου να αποκτήσουν πλήρη πρόσβαση στο δίκτυο και ορισμός όλων των σχετικών σημείων για τις απαιτήσεις διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που πρέπει να δημοσιεύονται σε όλα τα σχετικά σημεία και χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με το οποίο πρέπει να δημοσιεύονται οι πληροφορίες αυτές**

3.1. Καθορισμός των τεχνικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου οι χρήστες του δικτύου να αποκτήσουν πλήρη πρόσβαση στο δίκτυο

Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν τις ακόλουθες τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες τους:

- α) Λεπτομερή και πλήρη περιγραφή των διάφορων υπηρεσιών που προσφέρονται καθώς και τις τιμές·
- β) τους διάφορους τύπους των συμβάσεων μεταφοράς που διατίθενται για τις υπηρεσίες αυτές και, όπου ισχύει, τον κώδικα του δικτύου και/ή τους τυπικούς όρους που περιγράφουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όλων των χρηστών του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των εναρμονισμένων συμβάσεων μεταφοράς και άλλων σχετικών εγγράφων·
- γ) τις εναρμονισμένες διαδικασίες που ισχύουν κατά τη χρήση του δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των κυριότερων όρων·
- δ) διατάξεις σχετικά με τον καταμερισμό της δυναμικότητας, τη διαχείριση συμφορήσεων και τις διαδικασίες εναντίον της επί κερδοσκοπία αποθεματοποίησης και της επαναχρησιμοποίησης·
- ε) κανόνες που ισχύουν για την εμπορία δυναμικότητας στη δευτερογενή αγορά έναντι του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς·
- στ) εφόσον ισχύουν, τα επίπεδα ευελιξίας και ανοχής που περιλαμβάνονται στις υπηρεσίες μεταφοράς και άλλες υπηρεσίες χωρίς χωριστό τέλος, την επιπλέον παρεχόμενη ευελιξία καθώς και τα αντίστοιχα τέλη·

- ζ) λεπτομερή περιγραφή του δικτύου αερίου του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς, που περιλαμβάνει όλα τα σχετικά σημεία διασύνδεσης του δικτύου με εκείνα άλλων διαχειριστών δικτύων μεταφοράς και/ή υποδομές αερίου, όπως υδροποιημένο φυσικό αέριο (LNG) και την υποδομή που απαιτείται για την παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, όπως καθορίζονται στο άρθρο 2, σημείο 14 της οδηγίας 2009/73/EK·
- η) πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα του αερίου και τις απαιτήσεις πίεσης·
- θ) κανόνες που ισχύουν για τη σύνδεση με το δίκτυο του διαχειριστή·
- ι) κάθε έγκαιρα παρεχόμενη πληροφορία σχετικά με προτεινόμενες ή/και υφιστάμενες αλλαγές στις υπηρεσίες ή τους όρους, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία α) έως θ).

3.2. Ορισμός όλων των σχετικών σημείων για τις απαιτήσεις διαφάνειας

Τα σχετικά σημεία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

- α) όλα τα σημεία εισόδου στο δίκτυο του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς·
- β) τα σημαντικότερα σημεία εξόδου και ζώνες εξόδου που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % της συνολικής δυναμικότητας εξόδου του δικτύου για δεδομένο διαχειριστή δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων όλων των σημείων εξόδου ή ζωνών εξόδου που καλύπτουν τουλάχιστον το 2 % της συνολικής δυναμικότητας εξόδου του δικτύου·
- γ) όλα τα σημεία που συνδέουν διαφορετικά δίκτυα του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς·
- δ) όλα τα σημεία που συνδέουν το δίκτυο ενός διαχειριστή δικτύου μεταφοράς με τερματικό υδροποιημένου φυσικού αερίου·
- ε) όλα τα σημαντικά σημεία εντός του δικτύου δεδομένου διαχειριστή δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των σημείων σύνδεσης με κόμβους αερίου· Όλα τα σημεία θεωρούνται σημαντικά όταν, βάσει της εμπειρίας, υπάρχει πιθανότητα να παρουσιάσουν φυσική συμφόρηση·
- στ) όλα τα σημεία που συνδέουν το δίκτυο δεδομένου διαχειριστή δικτύου μεταφοράς με την υποδομή που απαιτείται για την παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 14 της οδηγίας 2009/73/EK.

3.3. Πληροφορίες που πρέπει να δημοσιεύονται σε όλα τα σχετικά σημεία και χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με το οποίο πρέπει να δημοσιεύονται οι πληροφορίες αυτές

1. Σε όλα τα σχετικά σημεία, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της δυναμικότητας μέχρι και σε ημερήσια βάση· η δημοσίευση γίνεται στο διαδίκτυο σε τακτικά/κυλιόμενα διαστήματα και με τυποποιημένο, φιλικό προς τον χρήστη, τρόπο:
 - α) Μέγιστη τεχνική δυναμικότητα για τη ροή και στις δύο κατευθύνσεις·
 - β) συνολική συμβατική και διακοπτόμενη δυναμικότητα·
 - γ) διαθέσιμη δυναμικότητα.
2. Για όλα τα σχετικά σημεία, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν τις διαθέσιμες δυναμικότητες για περίοδο τουλάχιστον 18 μηνών εκ των προτέρων και επικαιροποιούν τις πληροφορίες αυτές τουλάχιστον κάθε μήνα ή συχνότερα, σε περίπτωση που διατίθενται νέες πληροφορίες.
3. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν ημερήσιες επικαιροποιήσεις της διαθεσιμότητας βραχυπρόθεσμων υπηρεσιών (προηγούμενη ημέρα, προηγούμενη εβδομάδα) με βάση, μεταξύ άλλων, ορισμούς, επικρατούσες συμβατικές δεσμεύσεις και κανονικές μακροπρόθεσμες προβλέψεις διαθέσιμων δυναμικοτήτων σε ετήσια βάση για τα επόμενα 10 έτη και για όλα τα σχετικά σημεία.
4. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν ιστορικά στοιχεία μέγιστου και ελάχιστου ποσοστού χρήσης δυναμικότητας και μέσους ετήσιους όρους της ροής σε όλα τα σχετικά σημεία για τα τρία τελευταία έτη και σε κυλιόμενη βάση.
5. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς διατηρούν ημερήσιο ημερολόγιο της πραγματικής συνολικής ροής τουλάχιστον επί τρίμηνο.
6. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς διατηρούν αρχεία όλων των συμβάσεων δυναμικότητας και άλλων σχετικών πληροφοριών που αφορούν τον υπολογισμό και την εξασφάλιση πρόσβασης στις διαθέσιμες δυναμικότητες, στα οποία έχουν πρόσβαση οι αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές προκειμένου να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους.

7. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς παρέχουν φιλικά προς τον χρήστη εργαλεία υπολογισμού των τιμολογίων για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και για την επαλήθευση της διαθέσιμης δυναμικότητας σε σύνδεση.
 8. Στην περίπτωση που οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δεν έχουν τη δυνατότητα να δημοσιεύσουν τις πληροφορίες σύμφωνα με τα σημεία 1, 3 και 7, ζητούν τη γνώμη των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών τους αρχών και εκπονούν πρόγραμμα δράσης για να υλοποιήσουν τις απαιτήσεις αυτές, το ταχύτερο δυνατόν, και, πάντως, το αργότερο, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1775/2005	Παρόν κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
—	Άρθρο 3
—	Άρθρο 4
—	Άρθρο 5
—	Άρθρο 6
—	Άρθρο 7
—	Άρθρο 8
—	Άρθρο 9
—	Άρθρο 10
—	Άρθρο 11
—	Άρθρο 12
Άρθρο 3	Άρθρο 13
Άρθρο 4	Άρθρο 14
—	Άρθρο 15
Άρθρο 5	Άρθρο 16
—	Άρθρο 17
Άρθρο 6	Άρθρο 18
—	Άρθρο 19
—	Άρθρο 20
Άρθρο 7	Άρθρο 21
Άρθρο 8	Άρθρο 22
Άρθρο 9	Άρθρο 23
Άρθρο 10	Άρθρο 24
Άρθρο 11	Άρθρο 25
Άρθρο 12	Άρθρο 26
Άρθρο 13	Άρθρο 27
Άρθρο 14	Άρθρο 28
Άρθρο 15	Άρθρο 29
Άρθρο 16	Άρθρο 30
—	Άρθρο 31
Άρθρο 17	Άρθρο 32
Παράρτημα	Παράρτημα I

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2009/72/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2009

σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2, και τα άρθρα 55 και 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Κοινότητα από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε είναι πολίτες είτε επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και η αύξηση του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν κέρδη σε απόδοση, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, και να ενισχυθεί ταυτόχρονα η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.
- (2) Η οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁴⁾ συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία της εν λόγω αγοράς.
- (3) Οι ελευθερίες που εγγυάται η συνθήκη στους πολίτες της Ένωσης —μεταξύ άλλων η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, η ελευθερία παροχής υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης— είναι δυνατές μόνο σε πλαίσιο

πλήρως ανοικτής αγοράς, η οποία παρέχει σε όλους τους καταναλωτές τη δυνατότητα να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους και δίνει σε όλους τους προμηθευτές την ελευθερία να προμηθεύουν τους πελάτες τους.

- (4) Ωστόσο, υπάρχουν σήμερα εμπόδια στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα ισότιμα και χωρίς διακρίσεις ή μειονεκτήματα. Συγκεκριμένα, δεν παρέχεται ακόμη πρόσβαση στο δίκτυο χωρίς διακρίσεις και με εξίσου αποτελεσματική ρυθμιστική εποπτεία σε όλα τα κράτη μέλη.
- (5) Η ασφάλεια του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας είναι ζωτική για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής κοινωνίας, για την εφαρμογή μιας βιώσιμης πολιτικής για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας εντός της εσωτερικής αγοράς. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω διασυνοριακές διασυνδέσεις ώστε να εξασφαλισθεί η προσφορά όλων των πηγών ενέργειας στη χαμηλότερη δυνατή τιμή τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τη βιομηχανία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (6) Μια λειτουργούσα εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να παρέχει κατάλληλα κίνητρα στους παραγωγούς για να επενδύουν σε νέες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, με ιδιαίτερη προσοχή στις πιο απομονωμένες χώρες και περιφέρειες στην κοινοτική αγορά ενέργειας. Μια λειτουργούσα εσωτερική αγορά πρέπει επίσης να ενθαρρύνει, μέσω κατάλληλων μέτρων, τους καταναλωτές να προωθούν μια αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η ασφάλεια του εφοδιασμού ενέργειας.

- (7) Η από 10 Ιανουαρίου 2007 ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη» τόνισε τη σημασία της ενοποίησης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της δημιουργίας ίσων όρων ανταγωνισμού για όλες τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Οι από 10 Ιανουαρίου 2007 ανακοινώσεις της Επιτροπής με τίτλο «Προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας» και «Έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (Τελική Έκθεση)» κατέδειξαν ότι οι υφιστάμενοι κανόνες και μέτρα δεν παρέχουν το αναγκαίο πλαίσιο για την επίτευξη του στόχου μιας εύρυθμα λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς.

⁽¹⁾ ΕΕ C 211 της 19.8.2008, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ C 172 της 5.7.2008, σ. 55.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Ιανουαρίου 2009 (ΕΕ C 70 E της 24.3.2009, σ. 1), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2009 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), και απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2009.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 37.

- (8) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο ανταγωνισμός και ο εφοδιασμός με ηλεκτρική ενέργεια με τις πιο ανταγωνιστικές τιμές, τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να εξασφαλίσουν τη διαμεδοριακή πρόσβαση σε νέους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας από διαφορετικές ενεργειακές πηγές, καθώς και σε νέους παρόχους παραγωγής ενέργειας.
- (9) Χωρίς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δικτύων από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας («αποτελεσματικός διαχωρισμός»), υφίσταται ο κίνδυνος διακρίσεων στην εκμετάλλευση των δικτύων, αλλά και στην παροχή κινήτρων στις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση των ενδεδειγμένων επενδύσεων στα δικά τους.
- (10) Οι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού που προβλέπονται στην οδηγία 2003/54/EK δεν οδήγησαν σε αποτελεσματικό διαχωρισμό των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς. Έτσι, στη σύνοδό των Βρυξελλών στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για τον «αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων προμήθειας και παραγωγής από τις επιχειρήσεις δικτύου».
- (11) Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μπορεί να γίνει μόνο με την άρση του κινήτρου για τις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις να κάνουν διακρίσεις κατά των ανταγωνιστών τους όσον αφορά την πρόσβαση στο δίκτυο και τις επενδύσεις. Ο διαχωρισμός της ιδιοκτησίας, πράγμα που προϋποθέτει ότι ο ιδιοκτήτης δικτύου ορίζεται ως ο διαχειριστής του δικτύου και είναι ανεξάρτητος από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής, είναι σαφώς αποτελεσματικός και σταθερός τρόπος για την επίλυση της εγγενούς σύγκρουσης συμφερόντων και την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού. Για τον λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2007 σχετικά με τις προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, αναφέρει τον διαχωρισμό της μεταφοράς από την ιδιοκτησία ως το πιο αποτελεσματικό μέσο για την προώθηση των επενδύσεων σε υποδομή χωρίς διακρίσεις, τη δίκαιη πρόσβαση των νεοεισερχομένων στο δίκτυο και τη διαφάνεια της αγοράς. Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας, κατά συνέπεια, θα πρέπει να απαιτείται από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι το αυτό πρόσωπο ή πρόσωπα δεν δικαιούνται να ασκούν έλεγχο επί επιχείρησης παραγωγής ή προμήθειας και, ταυτοχρόνως, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς. Αντιστρόφως, θα πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα να ασκεί έλεγχο ή δικαιώματα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας όποιος ελέγχει σύστημα μεταφοράς ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Εντός των εν λόγω ορίων, επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας θα πρέπει να μπορεί να έχει μετοχές μειοψηφίας σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς.
- (12) Οποιοδήποτε σύστημα διαχωρισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματικό όσον αφορά την άρση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ παραγωγών, προμηθευτών και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, προκειμένου να δημιουργηθούν κίνητρα για τις απαραίτητες επενδύσεις και να εξασφαλιστεί η πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά στο πλαίσιο ενός διαφανούς και αποτελεσματικού κανονιστικού καθεστώτος και δεν πρέπει να δημιουργήσει επαχδές και δύσχορστο ρυθμιστικό καθεστώς για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.
- (13) Ο ορισμός του όρου «έλεγχος» έχει ληφθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων) ⁽²⁾.
- (14) Επειδή για τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας απαιτείται, σε ορισμένες περιπτώσεις, η αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων, πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη που αποφασίζουν να εφαρμόσουν διαχωρισμό ιδιοκτησίας πρόσθετος χρόνος για να εφαρμόσουν τις σχετικές διατάξεις. Λαμβάνοντας υπόψη τους κάθετους δεσμούς μεταξύ των κλάδων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, οι διατάξεις σχετικά με τον διαχωρισμό θα πρέπει να εφαρμοστούν οριζόντια και στους δύο κλάδους.
- (15) Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας, για να εξασφαλιστεί η πλήρης ανεξαρτησία της εκμετάλλευσης του δικτύου από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής και για να αποφευχθεί η ανταλλαγή οποιωνδήποτε εμπιστευτικών πληροφοριών, θα πρέπει να μην είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή προμήθειας. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να μην έχει το δικαίωμα να διορίζει μέλη του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο ασκεί έλεγχο ή οιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας.
- (16) Η καθιέρωση διαχειριστών συστημάτων ή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να παρέχει στις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να διατηρούν την ιδιοκτησία των πάγιων στοιχείων του δικτύου, διασφαλίζοντας παράλληλα τον αποτελεσματικό διαχωρισμό συμφερόντων, υπό τον όρο ότι ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ο ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς ασκεί όλες τις δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος και ότι έχουν θεσπισθεί λεπτομερές κανονιστική ρύθμιση και εκτενείς μηχανισμοί ρυθμιστικού ελέγχου.
- (17) Επομένως, όταν στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, επιχείρηση στην οποία ανήκει σύστημα μεταφοράς είναι μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, θα πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας και της καθιέρωσης διαχειριστών συστημάτων ή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής.
- (18) Προκειμένου να διαφυλαχθούν πλήρως τα συμφέροντα των μετόχων των κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν να εφαρμόσουν τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας είτε μέσω άμεσης πώλησης είτε μέσω διάσπασης των μετοχών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης σε μετοχές της επιχείρησης δικτύου και σε μετοχές των εναπομεινουσών επιχειρήσεων προμήθειας και παραγωγής, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προκύπτουν από τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.

⁽¹⁾ EE C 175 E της 10.7.2008, σ. 206.⁽²⁾ EE L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

- (19) Η πλήρης αποτελεσματικότητα της καθιέρωσης ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει να εξασφαλισθεί με ειδικούς πρόσθετους κανόνες. Οι κανόνες για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς προσφέρουν κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο που εγγυάται τον θεμιτό ανταγωνισμό, επαρκείς επενδύσεις, πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά και ολοκλήρωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας. Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μέσω των διατάξεων για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς βασίζεται σε ένα πυλώνα μέτρων οργάνωσης και διοίκησης των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και σε έναν πυλώνα μέτρων για τις επενδύσεις, τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων παραγωγής με το δίκτυο και την ενοποίηση των αγορών μέσω της περιφερειακής συνεργασίας. Η ανεξαρτησία του διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να εξασφαλισθεί και με ορισμένες περιόδους υπαναχώρησης κατά τη διάρκεια των οποίων δεν ασκείται στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση διαχειριστική ή άλλη συναφής δραστηριότητα που να παρέχει πρόσβαση στις αυτές πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί σε διαχειριστική θέση. Το πρότυπο αποτελεσματικού διαχωρισμού του ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007.
- (20) Προκειμένου να αναπτυχθεί ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οι μη οικιακοί καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τους προμηθευτές τους και να συνάπτουν συμβάσεις για την κάλυψη των αναγκών τους σε ηλεκτρική ενέργεια με περισσότερους προμηθευτές. Οι καταναλωτές αυτοί θα πρέπει να προστατεύονται από ρήτρες αποκλειστικότητας σε συμβάσεις, οι οποίες συνεπάγονται τον αποκλεισμό ανταγωνιστικών ή/και συμπληρωματικών προσφορών.
- (21) Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας εντός της επικράτειάς τους. Εφόσον κράτος μέλος έχει ασκήσει το δικαίωμά του αυτό, η επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να διαμορφώσει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς. Επίσης, επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας δεν μπορούν, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα επί διαχειριστού συστήματος μεταφοράς από κράτος μέλος που έχει επιλέξει τον πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.
- (22) Βάσει της παρούσας οδηγίας, στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας θα υπάρχουν διάφορες μορφές οργάνωσης της αγοράς. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λάβουν τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσουν συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού, θα πρέπει να βασίζονται σε επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Θα πρέπει να ζητείται η γνώμη της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα των μέτρων με τη συνθήκη και το κοινοτικό δίκαιο.
- (23) Η υλοποίηση του αποτελεσματικού διαχωρισμού θα πρέπει να τηρεί την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Για τον σκοπό αυτό, δεν θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στο αυτό πρόσωπο να ασκεί οιοδήποτε έλεγχο ή δικαίωμα, κατά παραβίαση των κανόνων περί διαχωρισμού της ιδιοκτησίας ή της λύσης του ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού, στη σύνθεση, την ψηφοφορία ή τη λήψη αποφάσεων των οργάνων τόσο των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ή των συστημάτων μεταφοράς όσο και των επιχειρήσεων παραγωγής ή προμήθειας. Όσον αφορά τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας και την καθιέρωση ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς, αν το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει ότι η ως άνω απαίτηση τηρείται, δύο χωριστοί δημόσιοι οργανισμοί θα πρέπει να μπορούν να ελέγχουν τις δραστηριότητες παραγωγής και εφοδιασμού, αφενός, και τις δραστηριότητες μεταφοράς, αφετέρου.
- (24) Ο πλήρως αποτελεσματικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων δικτύου από τις δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε ολόκληρη την Κοινότητα, τόσο για τις κοινοτικές όσο και για τις εξωκοινοτικές επιχειρήσεις. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι δραστηριότητες δικτύου και οι δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής σε ολόκληρη την Κοινότητα παραμένουν ανεξάρτητες μεταξύ τους, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να αρνούνται την πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που δεν τηρούν τους κανόνες διαχωρισμού. Για να εξασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή των κανόνων αυτών σε ολόκληρη την Κοινότητα, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη στο έπακρο τη γνώμη της Επιτροπής όταν αυτή λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την πιστοποίηση. Περαιτέρω, για να εξασφαλιστεί η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, καθώς και η αλληλεγγύη και η ασφάλεια εφοδιασμού εντός της Κοινότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δώσει τη γνώμη της σχετικά με την πιστοποίηση σε σχέση με τον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που ελέγχεται από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.
- (25) Η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού συνιστά σημαντικό στοιχείο της δημόσιας ασφάλειας και, κατά συνέπεια, συνδέεται εγγενώς με την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την ολοκλήρωση των απομονωμένων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας των κρατών μελών. Η ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να φθάσει στους πολίτες της Ένωσης μόνο μέσω του δικτύου. Οι λειτουργικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και, ειδικότερα, τα δίκτυα και τα άλλα πάγια στοιχεία που συνδέονται με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας είναι ουσιώδη για τη δημόσια ασφάλεια, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και για την ευημερία των πολιτών της Ένωσης. Δεν θα πρέπει συνεπώς να επιτρέπεται σε πρόσωπα από τρίτες χώρες να ελέγχουν συστήματα μεταφοράς ή διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς παρά μόνον εφόσον συμμορφώνονται προς τις προδιαγραφές περί πραγματικού διαχωρισμού που ισχύουν εντός της Κοινότητας. Με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, η Κοινότητα θεωρεί ότι ο κλάδος του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Κοινότητα και, κατά συνέπεια, απαιτούνται πρόσθετες διασφαλίσεις σχετικά με τη διαφύλαξη της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας, ώστε να αποφεύγονται τυχόν απειλές κατά της δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας εντός της Κοινότητας, καθώς κατά της ευημερίας των πολιτών της Ένωσης. Η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας απαιτεί ειδικότερα να αξιολογείται η ανεξαρτησία της λειτουργίας του δικτύου, το

επίπεδο της εξάρτησης του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας και των διαφόρων κρατών μελών από τρίτες χώρες, καθώς και η αντιμετώπιση, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, του εμπορίου και των επενδύσεων ενεργείας στην εκάστοτε συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Η ασφάλεια του εφοδιασμού θα πρέπει συνεπώς να εκτιμάται υπό το φως των πραγματικών περιστάσεων της κάθε περίπτωσης και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων βάσει του διεθνούς δικαίου, ιδίως των διεθνών συμφωνιών μεταξύ της Κοινότητας και της οικείας τρίτης χώρας. Όπου χρειάζεται, η Επιτροπή ενθαρρύνεται να υποβάλει συστάσεις για τη διαπραγμάτευση σχετικών συμφωνιών με τρίτες χώρες, με αντικείμενο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας ή την προσθήκη των αναγκαίων θεμάτων σε άλλες διαπραγματεύσεις με τις τρίτες αυτές χώρες.

(26) Η άνευ διακρίσεων πρόσβαση στο δίκτυο διανομής καθορίζει την πρόσβαση από τους πελάτες λιανικής στα επόμενα στάδια της αγοράς. Ωστόσο, το ενδεχόμενο διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση τρίτων και τις επενδύσεις είναι λιγότερο σημαντικό σε επίπεδο διανομής από ό,τι σε επίπεδο μεταφοράς, ενώ η συμφόρηση και η επιρροή των συμφερόντων παραγωγής ή προμήθειας είναι γενικά εντονότερες σε επίπεδο διανομής. Επιπλέον, ο νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής κατέστη υποχρεωτικός, σύμφωνα με την οδηγία 2003/54/ΕΚ, μόλις από 1ης Ιουλίου 2007 και τα αποτελέσματά του στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί. Επομένως, οι υφιστάμενοι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε αποτελεσματικό διαχωρισμό αν καθορισθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια, εφαρμοστούν ορθά και παρακολουθούνται στενά. Για τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής θα πρέπει επίσης να μην μπορούν να εκμεταλλευθούν την κάθετη ολοκλήρωσή τους όσον αφορά την ανταγωνιστική θέση τους στην αγορά, ιδίως σε σχέση με οικιακούς και μικρούς μη οικιακούς πελάτες.

(27) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τον εκσυγχρονισμό των δικτύων διανομής, π.χ. μέσω της εισαγωγής ευφών πλεγμάτων, τα οποία πρέπει να κατασκευαστούν με τρόπο που να ενθαρρύνει την αποκεντρωμένη παραγωγή και την ενεργειακή απόδοση.

(28) Στην περίπτωση μικρών δικτύων, μπορεί να χρειαστεί να διασφαλίζεται η παροχή βοηθητικών υπηρεσιών από διαχειριστές δικτύων μεταφοράς συνδεδεμένους με μικρά δίκτυα.

(29) Προκειμένου να μην επιβληθεί δυσανάλογο οικονομικό και διοικητικό βάρος στους μικρούς διαχειριστές συστήματος διανομής, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη, όποτε αυτό είναι αναγκαίο, να απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις αυτές από τις απαιτήσεις νομικού διαχωρισμού της διανομής.

(30) Όταν χρησιμοποιείται κλειστό σύστημα για να εξασφαλίζεται η βέλτιστη αποτελεσματικότητα ολοκληρωμένου ενεργειακού εφοδιασμού που απαιτεί ειδικά επιχειρησιακά πρότυπα, ή όταν διατηρείται ένα κλειστό σύστημα διανομής κυρίως για χρήση από τον ιδιοκτήτη του συστήματος, πρέπει να υπάρχει δυνατότητα να εξαιρεθεί ο διαχειριστής του συστήματος διανομής από υποχρεώσεις οι οποίες θα αποτελούσαν περιττή

διοικητική επιβάρυνση λόγω της ιδιαίτερης φύσης της σχέσης μεταξύ του διαχειριστή του συστήματος διανομής και των χρηστών του συστήματος. Βιομηχανικές και εμπορικές εγκαταστάσεις ή κοινές εγκαταστάσεις υπηρεσιών όπως κτίρια σιδηροδρομικών σταθμών, αερολιμένες, νοσοκομεία, μεγάλοι χώροι κατασκήνωσης με ενσωματωμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις χημικής βιομηχανίας είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν κλειστά συστήματα διανομής, λόγω του ειδικευμένου χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους.

(31) Οι διαδικασίες χορήγησης αδειών δεν θα πρέπει να οδηγούν σε διοικητική επιβάρυνση δυσανάλογη προς το μέγεθος και τη δυνητική σπουδαιότητα των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Οι αδικαιολόγητα μακροχρόνιες διαδικασίες χορήγησης αδειών μπορεί να συνιστούν φραγμό στην πρόσβαση νεοεισερχομένων.

(32) Θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να διασφαλιστούν τιμολόγια διαφανή και άνευ διακρίσεων για την πρόσβαση στα δίκτυα. Τα εν λόγω τιμολόγια θα πρέπει να ισχύουν για όλους τους χρήστες του δικτύου σε αμερόληπτη βάση.

(33) Η οδηγία 2003/54/ΕΚ επέβαλε στα κράτη μέλη την υποχρέωση να συστήσουν ρυθμιστικούς φορείς με συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Ωστόσο, η πείρα δείχνει ότι η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης συχνά παρεμποδίζεται, λόγω της έλλειψης ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών φορέων από την κυβέρνηση και της ανεπάρκειας εξουσιών και διακριτικής ευχέρειας. Για τον λόγο αυτό, στη σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για την περαιτέρω εναρμόνιση των εξουσιών και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας των εθνικών ρυθμιστικών φορέων. Οι εν λόγω εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να καλύπτουν τον τομέα τόσο της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και του φυσικού αερίου.

(34) Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα προκειμένου να λειτουργεί ορθώς η εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και να είναι πλήρως ανεξάρτητες από οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό συμφέρον. Αυτό δεν εμποδίζει ούτε τον δικαστικό έλεγχο ούτε την κοινοβουλευτική εποπτεία σύμφωνα με το συνταγματικό δίκαιο των κρατών μελών. Επιπλέον, η έγκριση του προϋπολογισμού των ρυθμιστικών φορέων από τον εθνικό νομοθέτη δεν εμποδίζει την αυτονομία του προϋπολογισμού. Οι διατάξεις σχετικά με την αυτονομία κατά την εκτέλεση του διατεθέντος προϋπολογισμού της ρυθμιστικής αρχής θα πρέπει να υλοποιούνται στο πλαίσιο που έχει οριστεί από την εθνική δημοσιονομική νομοθεσία και κανόνες. Τα κράτη μέλη συμβάλλουν μεν στην ανεξαρτησία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής από πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα μέσω κατάλληλου συστήματος περιτροπής, αλλά θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν δεόντως υπόψη και τη διαθεσιμότητα ανθρώπινων πόρων και το μέγεθος του συμβουλίου.

(35) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση όλων των συντελεστών της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχομένων στην αγορά, επιχειρήσεων απαιτείται η εφαρμογή μηχανισμών εξισορρόπησης που δεν επιβάλλουν

διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος. Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί, μόλις η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας αποκτήσει επαρκή ρευστότητα, με την καθιέρωση των διαφανών και βασισμένων στην αγορά μηχανισμών εφοδιασμού και αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που είναι αναγκαίοι στο πλαίσιο των απαιτήσεων εξισορρόπησης. Όταν δεν υπάρχει τέτοια ρευστότητα στην αγορά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποχρεούνται να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι τα τιμολόγια εξισορρόπησης δεν επιβάλλουν διακρίσεις και ότι αντικατοπτρίζουν το κόστος. Συγχρόνως, θα πρέπει να παρασχεθούν κατάλληλα κίνητρα για την εξισορρόπηση της εισροής και άντλησης ηλεκτρισμού και για να μην τεθεί σε κίνδυνο το σύστημα. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να διευκολύνουν τη συμμετοχή των τελικών καταναλωτών και των συγκεντρώσεων τελικών καταναλωτών σε εφειδρικές και εξισορροπητικές αγορές.

(36) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να δύνανται να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τιμολόγια ή μεθοδολογίες οι οποίες διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων, βάσει προτάσεως του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς ή του(των) διαχειριστή(ων) του δικτύου διανομής, ή βάσει προτάσεως με την οποία συμφώνησαν (οι) εν λόγω διαχειριστής(ές) και οι χρήστες του δικτύου. Διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντα αυτά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, θα πρέπει δε να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τον επιμερισμό της παραγωγής και τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης.

(37) Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας θα πρέπει να έχουν εξουσία να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που αθετούν τις υποχρεώσεις τους ή να προτείνουν στο αρμόδιο δικαστήριο να τους επιβάλει τέτοιες κυρώσεις. Θα πρέπει επίσης να ανατεθεί στους ρυθμιστικούς φορείς ενέργειας η εξουσία να αποφασίζουν, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, τη λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζονται οφέλη για τους καταναλωτές μέσα από την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η εγκαθίδρυση εικονικών εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής — νοουμένων ως πρόγραμμα απελευθέρωσης ηλεκτρικής ενέργειας με το οποίο μια επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι υποχρεωμένη είτε να πωλήσει είτε να καταστήσει διαθέσιμη μια ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή να χορηγήσει πρόσβαση σε μέρος του παραγωγικού δυναμικού της στους ενδιαφερόμενους προμηθευτές για ορισμένο χρονικό διάστημα — είναι ένα από τα πιθανά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας θα πρέπει επίσης να διαθέτουν την εξουσία να συμβάλλουν στην εξασφάλιση υψηλών προτύπων καθολικής και δημόσιας υπηρεσίας σε συμμόρφωση προς το άνοιγμα της αγοράς, την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και την πλήρη αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας των καταναλωτών. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να ισχύουν χωρίς να θίγονται ούτε οι εξουσίες της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των συγχωνεύσεων που έχουν κοινοτική διάσταση, αλλά ούτε και οι κανόνες για την εσωτερική αγορά, όπως, λόγω χάρη, για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Ο ανεξάρτητος φορέας στον οποίο δικαιούται να

προσφύγει ένα μέρος που θίγεται από την απόφαση του εθνικού ρυθμιστικού φορέα θα μπορούσε να είναι ένα δικαστήριο ή δικαστική αρχή με εξουσία διεξαγωγής δικαστικής επανεξέτασης.

(38) Οποιαδήποτε εναρμόνιση των εξουσιών των εθνικών ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει να περιλαμβάνει την εξουσία παροχής κινήτρων στις εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας και την εξουσία επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων στις εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας, ή την εξουσία προσφυγής σε δικαστήριο με αίτημα την επιβολή παρομοίων κυρώσεων. Επιπλέον, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να ζητούν σχετικές πληροφορίες από εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας, να κάνουν κατάλληλες και επαρκείς έρευνες και να διευθετούν αντιδικίες.

(39) Η εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας πάσχει από έλλειψη ρευστότητας και διαφάνειας, η οποία εμποδίζει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, την αντιστάθμιση του κινδύνου και την είσοδο νέων επιχειρήσεων. Απαιτείται ενίσχυση του ανταγωνισμού και της ασφάλειας του εφοδιασμού διευκολύνοντας την ένταξη νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ηλεκτρικό δίκτυο σε όλα τα κράτη μέλη, ενθαρρύνοντας ιδίως τους νεοεισερχομένους στην αγορά. Η εμπιστοσύνη στην αγορά, η ρευστότητα στην αγορά και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην αγορά θα πρέπει να αυξηθούν και, προς τούτο, θα πρέπει να αναβαθμιστεί η ρυθμιστική εποπτεία επί των επιχειρήσεων που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια. Οι απαιτήσεις αυτές θα πρέπει να μην θίγουν την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, και να συμβιβάζονται με αυτήν. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας και οι ρυθμιστικές αρχές των χρηματοπιστωτικών αγορών θα πρέπει να συνεργάζονται, ούτως ώστε να δίνεται και στις δύο η δυνατότητα να έχουν συνολική άποψη των εμπλεκόμενων αγορών.

(40) Προτού η Επιτροπή εγκρίνει τις κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό περαιτέρω απαιτήσεων τήρησης αρχείων, ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ο οποίος ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με την ίδρυση του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ⁽¹⁾ (ο «Οργανισμός»), και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών που θεσπίστηκε με την απόφαση 2009/77/ΕΚ της Επιτροπής ⁽²⁾ θα πρέπει να συνεργαστούν και να γνωμοδοτήσουν στην Επιτροπή σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Ο Οργανισμός και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών θα πρέπει επίσης να συνεργαστούν για να διερευνήσουν περαιτέρω και να γνωμοδοτήσουν επί του κατά πόσον οι συναλλαγές που αφορούν συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις διαφάνειας πριν ή/και μετά τη συναλλαγή και, εφόσον ναι, ποιο πρέπει να είναι το περιεχόμενο των εν λόγω απαιτήσεων.

(41) Τα κράτη μέλη ή, όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, η ρυθμιστική αρχή, θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη συμβάσεων εφοδιασμού με δυνατότητα διακοπής.

(42) Όλοι οι κοινοτικοί τομείς της βιομηχανίας και του εμπορίου, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων,

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ ΕΕ L 25 της 29.1.2009, σ. 18.

καθώς και όλοι οι πολίτες της Ένωσης που επωφελούνται από τα οικονομικά πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς, θα πρέπει να μπορούν να απολαύουν επίσης υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή. Ειδικότερα, οι οικιακοί πελάτες και, εφόσον τα κράτη μέλη το κρίνουν αναγκαίο, οι μικρές επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να απολαύουν εγγυήσεων δημόσιας υπηρεσίας, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού και τις προσιτές τιμές, για λόγους ακριβοδικαίας μεταχείρισης, ανταγωνιστικότητας και, εμμέσως, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Οι εν λόγω πελάτες θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση σε επιλογή, δίκαιη μεταχείριση, αντιπροσώπευση και μηχανισμούς διακανονισμού διαφορών.

υπηρεσίας υψηλών προδιαγραφών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να προστατεύουν τους ευάλωτους καταναλωτές στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τα μέτρα αυτά είναι δυνατό να διαφέρουν ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος και να περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για την πληρωμή των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος, ή γενικότερα μέτρα λαμβανόμενα στο πλαίσιο του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Όταν παρέχεται καθολική υπηρεσία και σε μικρές επιχειρήσεις, τα μέτρα που εξασφαλίζουν την παροχή της καθολικής αυτής υπηρεσίας μπορούν να διαφέρουν αναλόγως του αν απευθύνονται σε οικιακούς πελάτες ή σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

(43) Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη έχουν επιλέξει να διασφαλίσουν τον ανταγωνισμό στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διαφανούς διαδικασίας χορήγησης αδειών. Εντούτοις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη δυνατότητα συμβολής στην ασφάλεια του εφοδιασμού δρομολογώντας — σε περίπτωση που με τη διαδικασία χορήγησης αδειών δεν δημιουργείται επαρκές δυναμικό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας— διαδικασία υποβολής προσφορών ή ισοδύναμη διαδικασία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, χάριν της προστασίας του περιβάλλοντος και της προώθησης εκκολαπτόμενων νέων τεχνολογιών, να προβαίνουν σε πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για τη δημιουργία νέου δυναμικού βάσει δημοσιευμένων κριτηρίων. Το νέο δυναμικό αφορά, μεταξύ άλλων, ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας.

(44) Χάριν ασφαλείας του εφοδιασμού, θα πρέπει να παρακολουθείται το ισοζύγιο εφοδιασμού/ζήτησης κάθε κράτους μέλους και να ακολουθεί η υποβολή σχετικής έκθεσης για την κατάσταση που επικρατεί σε κοινοτικό επίπεδο, λαμβανομένου υπόψη του δυναμικού διασύνδεσης μεταξύ των περιοχών. Η παρακολούθηση θα πρέπει να διεξάγεται αρκετά χωρίς ώστε σε περίπτωση που διακυβεύεται η ασφάλεια του εφοδιασμού να μπορούν να ληφθούν τα ενδεδειγμένα μέτρα. Η κατασκευή και η συντήρηση των απαιτούμενων υποδομών δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης, θα πρέπει να συντελεί στο να υπάρχει σταθερός εφοδιασμός ηλεκτρικής ενέργειας. Η κατασκευή και η συντήρηση της απαραίτητης υποδομής δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης και της αποκεντρωμένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αποτελούν σημαντικά στοιχεία για έναν σταθερό εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια.

(45) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να φροντίζουν ώστε οι οικιακοί πελάτες και, όπου κρίνεται σκόπιμο από τα κράτη μέλη, οι μικρές επιχειρήσεις να απολαύουν του δικαιώματος εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας σε σαφώς συγκρίσιμες, διαφανείς και λογικές τιμές. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση των υψηλών επιπέδων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στην Κοινότητα, όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την επίτευξη του στόχου της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να κοινοποιούνται τακτικά στην Επιτροπή. Η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει τακτικά έκθεση η οποία να αναλύει τα μέτρα που ελήφθησαν σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, συγκρίνοντας την αποτελεσματικότητά τους, με σκοπό την παροχή συστάσεων για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο προς επίτευξη δημόσιας

(46) Η τήρηση των προδιαγραφών περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση της παρούσας οδηγίας, η δε παρούσα οδηγία θα πρέπει προπάντων να καθορίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα τα οποία θα τηρούνται από όλα τα κράτη μέλη και τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη. Είναι σημαντικό οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας να μπορούν να ερμηνεύονται σε εθνική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου.

(47) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να ορίσουν ύστατο προμηθευτή. Ο προμηθευτής αυτός μπορεί να είναι το τμήμα πωλήσεων μιας κάθεται ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελεί επίσης και τα καθήκοντα διανομής, υπό την προϋπόθεση ότι ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις διαχωρισμού της παρούσας οδηγίας.

(48) Τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής ενδέχεται να περιλαμβάνουν, ιδίως, την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, με χρήση, όπου είναι σκόπιμο, όλων των υφιστάμενων εθνικών και κοινοτικών μέσων. Τα μέσα αυτά δύνανται να περιλαμβάνουν μηχανισμούς ευθύνης ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες επενδύσεις.

(49) Στο βαθμό που τα μέτρα τα θεσπιζόμενα από τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης, η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή είναι, σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 3 της συνθήκης, υποχρεωτική.

(50) Οι απαιτήσεις δημόσιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων της καθολικής υπηρεσίας, και τα κοινά ελάχιστα πρότυπα που αυτές συνεπάγονται θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι καταναλωτές, και ιδιαίτερα οι πιο ευάλωτοι, έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τον ανταγωνισμό και τις δικαιότερες τιμές. Οι απαιτήσεις δημόσιας υπηρεσίας ορίζονται σε εθνικό επίπεδο, με συνεκτίμηση των εθνικών συνθηκών και με παράλληλο σεβασμό του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους των κρατών μελών. Οι πολίτες της Ένωσης και, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο από τα κράτη μέλη, οι μικρές επιχειρήσεις, θα πρέπει να μπορούν να απολαμβάνουν υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού και

τις εύλογες τιμές. Βασική πτυχή της προμήθειας των πελατών είναι η πρόσβαση σε αντικειμενικά και διαφανή δεδομένα που αφορούν την κατανάλωση. Επομένως, οι καταναλωτές πρέπει να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα κατανάλωσής τους, τις συναφείς τιμές και τις δαπάνες εξυπηρέτησης, ώστε να μπορούν να ζητήσουν από τους ανταγωνιστές να υποβάλουν προσφορές βάσει των δεδομένων αυτών. Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα ορθής ενημέρωσης σχετικά με την ενέργεια που καταναλώνουν. Οι προπληρωμές θα πρέπει να αντανακλούν την πιθανή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και τα διάφορα συστήματα πληρωμής δεν πρέπει να εισάγουν διακρίσεις. Η τακτική παροχή πληροφοριών σχετικά με το κόστος της ενέργειας θα δημιουργήσει κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς θα παρέχει στους πελάτες άμεση ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση, και για την αλλαγή συμπεριφοράς. Από την άποψη αυτή, η πλήρης υλοποίηση της οδηγίας 2006/32/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, σχετικά με την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες (1) θα βοηθήσει τους καταναλωτές να μειώσουν το ενεργειακό κόστους τους.

- (51) Τα συμφέροντα των καταναλωτών θα πρέπει να βρίσκονται στην καρδιά της παρούσας οδηγίας και η ποιότητα εξυπηρέτησης θα πρέπει να αποτελεί κεντρική ευθύνη των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας. Τα υφιστάμενα δικαιώματα των καταναλωτών θα πρέπει να ενισχυθούν και να διασφαλισθούν, και να περιλαμβάνουν μεγαλύτερη διαφάνεια και εκπροσώπηση. Η προστασία των καταναλωτών θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι οι καταναλωτές στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο απολαμβάνουν τα οφέλη μιας ανταγωνιστικής αγοράς. Τα δικαιώματα των καταναλωτών θα πρέπει να επιβάλλονται από τα κράτη μέλη ή, όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, από τις ρυθμιστικές αρχές.
- (52) Οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν σαφείς και κατανοητές πληροφορίες όσον αφορά τα δικαιώματά τους σε σχέση με τον ενεργειακό τομέα. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει, ύστερα από διαβούλευση με εμπλεκόμενους συμμετόχους που περιλαμβάνουν τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τις καταναλωτικές οργανώσεις και τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, ένα προσιτό, φιλικό προς το χρήστη, Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας, το οποίο προσφέρει στους πολίτες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματά τους. Το εν λόγω Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας θα πρέπει να προσφέρεται σε όλους τους καταναλωτές και να είναι δημόσια διαθέσιμος.
- (53) Η ενεργειακή φτώχεια είναι διογκούμενο πρόβλημα στην Κοινότητα. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη που πλήττονται από αυτήν και δεν το έχουν ακόμη πράξει θα πρέπει να αναπτύξουν εθνικά προγράμματα δράσης ή άλλα κατάλληλα πλαίσια δράσης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, που αποβλέπουν στη μείωση του αριθμού των ανθρώπων που υποφέρουν από μια τέτοια κατάσταση. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τον απαραίτητο ενεργειακό εφοδιασμό των εύάλωτων καταναλωτών. Προς τούτο, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, π.χ. στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής και τα

μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν κοινωνικές πολιτικές ή βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης για την κατοικία. Στο ελάχιστο, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει εθνικές πολιτικές υπέρ των εύάλωτων καταναλωτών.

- (54) Εγγύηση για μεγαλύτερη προστασία των καταναλωτών αποτελεί η διαθεσιμότητα αποτελεσματικών μέσων διακανονισμού διενέξεων για όλους τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν διαδικασίες για τον ταχύ και αποτελεσματικό διακανονισμό των παραπόνων.
- (55) Η εισαγωγή ευφών συστημάτων μέτρησης θα πρέπει να μπορεί να βασίζεται σε οικονομική αξιολόγηση. Σε περίπτωση που η αξιολόγηση καταλήξει ότι η εισαγωγή παρόμοιων συστημάτων μέτρησης είναι οικονομικά εύλογη και αποδοτική από πλευράς κόστους μόνο για καταναλωτές με μια ορισμένη ποσότητα κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, τα κράτη μέλη μπορούν να το λαμβάνουν αυτό υπόψη κατά την υλοποίηση ευφών συστημάτων μέτρησης.
- (56) Οι τιμές αγοράς θα πρέπει να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα για την ανάπτυξη του δικτύου και την πραγματοποίηση επενδύσεων σε νέα παραγωγή ενέργειας.
- (57) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδίδουν μεγίστη σημασία στην προώθηση του θεμιτού ανταγωνισμού και της ευχερούς πρόσβασης για διάφορους προμηθευτές, καθώς και στην εξασφάλιση δυναμικού για νέα παραγωγή ενέργειας, προκειμένου οι καταναλωτές να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει μια ελευθερωμένη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- (58) Για να δημιουργηθεί εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους και τη συνεργασία των διαχειριστών δικτύων σε κοινοτικό και περιφερειακό επίπεδο, ενσωματώνοντας επίσης τα απομονωμένα συστήματα που απαρτίζουν τις «νησίδες» ηλεκτρικής ενέργειας που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Κοινότητα.
- (59) Ένας από τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη μιας πραγματικά εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω ενός ευρωπαϊκού συνδεδεμένου δικτύου και, ως εκ τούτου, τα κανονιστικά θέματα που αφορούν τις διασυνοριακές διασυνδέσεις και τις περιφερειακές αγορές θα πρέπει να είναι ένα από τα βασικά καθήκοντα, σε στενή συνεργασία των ρυθμιστικών αρχών με τον Οργανισμό, όπου αρμόζει.
- (60) Η επίτευξη κοινών κανόνων για μια πραγματικά εσωτερική αγορά και η γενικευμένη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας προσιτής στον καθένα θα πρέπει να είναι επίσης ανάμεσα στους κύριους στόχους αυτής της οδηγίας. Προς το σκοπό αυτό, μη στρεβλωμένες τιμές αγοράς θα ήταν ένα κίνητρο για την ανάπτυξη διασυνοριακών διασυνδέσεων και την πραγματοποίηση επενδύσεων σε νέα παραγωγή ενέργειας, οδηγώντας μακροπρόθεσμα σε σύγκλιση των τιμών.
- (61) Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να παρέχουν πληροφορίες στην αγορά ώστε να παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ασκεί τα καθήκοντα παρατήρησης και παρακολούθησης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και

(1) EE L 114 της 27.4.2006, σ. 64.

μακροπρόθεσμης εξέλιξης της, περιλαμβανομένων πτυχών όπως το παραγωγικό δυναμικό, οι διάφορες πηγές ηλεκτροπαραγωγής, οι υποδομές μεταφοράς και διανομής, η ποιότητα εξυπηρέτησης, οι διασυνοριακές συναλλαγές, η διαχείριση της συμφόρησης, οι επενδύσεις, οι τιμές χονδρικής και λιανικής κατανάλωσης, η ρευστότητα της αγοράς, και οι βελτιώσεις ως προς το περιβάλλον και την απόδοση. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αναφέρουν στις αρχές ανταγωνισμού και στην Επιτροπή εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία οι τιμές παρακωλύουν τον ανταγωνισμό και την ορθή λειτουργία της αγοράς.

(62) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η δημιουργία πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και συνεπώς είναι δυνατόν να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(63) Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για να επιτευχθεί ο αναγκαίος βαθμός εναρμόνισης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, που συνιστούν δεσμευτικά εκτελεστικά μέτρα, αποτελούν, και σε σχέση με ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας, χρήσιμο εργαλείο που είναι δυνατόν να προσαρμοστεί γρήγορα όταν είναι αναγκαίο.

(64) Τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽²⁾.

(65) Ενδεικνύεται ιδίως να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εγκρίνει τις κατευθυντήριες γραμμές που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί ο ελάχιστος βαθμός εναρμόνισης που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου της παρούσας οδηγίας. Δεδομένου ότι τα εν λόγω μέτρα είναι γενικής εμβέλειας και έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της με νέα μη ουσιώδη στοιχεία, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 5α της απόφασης αριθ. 1999/468/ΕΚ.

(66) Σύμφωνα με το σημείο 34 της Διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽³⁾, τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίζουν, προς ίδια χρήση και προς όφελος της Κοινότητας, δικούς τους πίνακες οι οποίοι να αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και να τους δημοσιοποιούν.

(67) Δεδομένης της εμβέλειας των τροποποιήσεων της οδηγίας 2003/54/ΕΚ, καλό είναι, για λόγους σαφήνειας και εξορθολογισμού, να ενσωματωθούν οι εν λόγω διατάξεις στο ενιαίο κείμενο νέας οδηγίας.

(68) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις βασικές αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την προστασία των καταναλωτών, με στόχο τη βελτίωση και την ολοκλήρωση ανταγωνιστικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα. Ορίζει τους κανόνες για την οργάνωση και λειτουργία του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, την ανοικτή πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών και τη χορήγηση αδειών καθώς και για την εκμετάλλευση των δικτύων. Θεσπίζει επίσης υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας και δικαιώματα των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και αποσαφηνίζει τις υποχρεώσεις του ανταγωνισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «παραγωγή»: η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας·
- 2) «παραγωγός»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια·
- 3) «μεταφορά»: η μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διασυνδεδεμένου συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης με σκοπό την παροχή σε τελικούς πελάτες ή σε διανομείς, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας·
- 4) «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- 5) «διανομή»: η μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω συστημάτων διανομής υψηλής, μεσαίας και χαμηλής τάσης με σκοπό την παράδοση της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας·

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 15 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽³⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

- 6) «διαχειριστής συστήματος διανομής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας·
- 7) «πελάτης»: ο πελάτης χονδρικής ή ο τελικός πελάτης ηλεκτρικής ενέργειας·
- 8) «πελάτης χονδρικής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό τη μεταπώλησή της εντός ή εκτός του συστήματος όπου είναι εγκατεστημένο·
- 9) «τελικός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του χρήση·
- 10) «οικιακός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλεισμένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων·
- 11) «μη οικιακός πελάτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια που δεν προορίζεται για τη δική του οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών και των πελατών χονδρικής·
- 12) «επιλέξιμος πελάτης»: ο πελάτης που είναι ελεύθερος να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από τον προμηθευτή της επιλογής του κατά την έννοια του άρθρου 33·
- 13) «διασύνδεση»: ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για τη διασύνδεση των ηλεκτρικών συστημάτων·
- 14) «διασυνδεδεμένο σύστημα»: το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις·
- (15) «απευθείας γραμμή»: είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη είτε η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνδέει έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας και μία επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέξιμους πελάτες·
- 16) «οικονομική προτεραιότητα»: η κατάταξη των πηγών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας βάσει οικονομικών κριτηρίων·
- 17) «βοηθητική υπηρεσία»: όλες οι υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή διανομής·
- 18) «χρήστης συστήματος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί ένα σύστημα μεταφοράς ή διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα·
- 19) «προμήθεια»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες·
- 20) «ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας»: η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη·
- 21) «κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·
- 22) «συνδεδεμένη επιχείρηση»: οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 41 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 44, παράγραφος 2, στοιχείο ζ) (*) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς⁽¹⁾, ή/και οι συγγενείς επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 33 παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας ή/και οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους·
- 23) «οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση»: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση, ή μεταφοράς, διανομής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·
- 24) «διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών»: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής·
- 25) «μακροπρόθεσμος προγραμματισμός»: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών·
- 26) «μικρό απομονωμένο σύστημα»: κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 3 000 GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό κάτω του 5 % της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα·
- 27) «απομονωμένο μικροσύστημα»: κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 500 GWh το 1996, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με άλλα συστήματα·
- 28) «ασφάλεια»: τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και η τεχνική ασφάλεια·
- 29) «ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης»: η συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής·

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ προσαρμόστηκε για να ληφθεί υπόψη η αναρίθμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ· η αρχική παραπομπή ήταν για το άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ).

(1) ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1.

- 30) «ανανεώσιμες πηγές ενέργειας»: οι ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές ενέργειας (αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, από τα κύματα, παλιρροϊκή, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια)·
- 31) «αποκεντρωμένη παραγωγή»: οι μονάδες παραγωγής που συνδέονται με το σύστημα διανομής·
- 32) «σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας»: σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας·
- 33) «παράγωγο ηλεκτρικής ενέργειας»: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος I της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων ⁽¹⁾, όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια·
- 34) «έλεγχος»: δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής σε επιχείρηση, και ιδίως μέσω:
- α) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων επιχείρησης,
 - β) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνδεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης·
- 35) «επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία του πελάτη

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, βάσει της θεσμικής τους οργάνωσης και τηρώντας δεόντως την αρχή της επικουρικότητας, ότι, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας, με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

⁽¹⁾ EE L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

2. Τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 86, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας του κλίματος. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας της Κοινότητας στους εθνικούς καταναλωτές. Όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο τρίτα μέρη να ζητήσουν πρόσβαση στο δίκτυο.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλοι οι οικιακοί πελάτες και, όπου κρίνεται σκόπιμο από τα κράτη μέλη, οι μικρές επιχειρήσεις (ήτοι οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών η ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR) απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας, δηλαδή του δικαιώματος να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας εντός του εδάφους τους σε λογικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές που δεν εισάγουν διακρίσεις. Για να διασφαλίσουν την παροχή καθολικής υπηρεσίας, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να καθορίσουν έναν ύστατο προμηθευτή. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν στις εταιρείες διανομής την υποχρέωση σύνδεσης των πελατών με το δίκτυό τους υπό όρους, προϋποθέσεις και τιμολόγια που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 37, παράγραφος 6. Η παρούσα οδηγία επ' ουδενί εμποδίζει τα κράτη μέλη να ενισχύουν τη θέση των οικιακών, μικρών και μεσαίων καταναλωτών στην αγορά, με τη διεύρυνση των δυνατοτήτων για προαιρετικές συγκεντρώσεις των εκπροσώπων αυτής της κατηγορίας των καταναλωτών.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο και δεν εμποδίζει το άνοιγμα της αγοράς που προβλέπει το άρθρο 33.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι σε όλους τους καταναλωτές είναι δυνατόν να παρέχεται ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης. Από την άποψη αυτή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν διακρίσεις εναντίον προμηθευτικών επιχειρήσεων που έχουν ήδη καταχωριστεί σε άλλο κράτος μέλος.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:

- α) όταν οι καταναλωτές επιθυμούν, τηρώντας τους όρους των συμβάσεων, να αλλάξουν προμηθευτή, η αλλαγή θα πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο διαχειριστή μέσα σε τρεις εβδομάδες, και
- β) οι καταναλωτές έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα σχετικά στοιχεία για την κατανάλωση.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) παρέχονται σε όλους τους καταναλωτές χωρίς διακρίσεις σε σχέση με το κόστος, την προσπάθεια ή το χρόνο.

6. Όταν παρέχεται οικονομική αντιστάθμιση, άλλες μορφές αντιστάθμισης και αποκλειστικά δικαιώματα τα οποία παραχωρεί ένα κράτος μέλος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των παραγράφων 2 και 3, τούτο γίνεται χωρίς διακρίσεις και με διαφάνεια.

7. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών και, ειδικότερα, μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε κράτος μέλος ορίζει την έννοια των «ευάλωτων καταναλωτών», όπου μπορεί να γίνεται μνεία στην ενεργειακή φτώχεια, καθώς και, μεταξύ άλλων, την απαγόρευση διακοπής σύνδεσης τέτοιων καταναλωτών σε κρίσιμες περιόδους. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τους ευάλωτους καταναλωτές τηρούνται και ειδικότερα λαμβάνουν μέτρα προστασίας των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές. Διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο δικαιούχος πελάτης μπορεί πραγματικά να αλλάξει προμηθευτή εύκολα. Όσον αφορά τουλάχιστον τους οικιακούς πελάτες, τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

8. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, όπως Εθνικά σχέδια Ενεργειακής Δράσης, ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, για την εξασφάλιση του απαραίτητου ενεργειακού εφοδιασμού σε ευάλωτους πελάτες ή την υποστήριξη των βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης, έτσι ώστε να αντιμετωπίζεται η ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται, μεταξύ άλλων και μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας. Τέτοια μέτρα δεν εμποδίζουν το ουσιαστικό άνοιγμα της αγοράς που ορίζεται στο άρθρο 33 ή τη λειτουργία της αγοράς και πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή, όπου αρμόζει, βάσει της παραγράφου 15 του παρόντος άρθρου. Αυτή η γνωστοποίηση μπορεί επίσης να περιλαμβάνει μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνουν ή επισυνάπτουν στους λογαριασμούς και στο διαφημιστικό υλικό που διαθέτουν στον τελικό πελάτη διευκρινίσεις σχετικά με:

- α) η συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος με κατανοητό και, σε εθνικό επίπεδο, σαφώς συγκρίσιμο τρόπο,
- β) τουλάχιστον την παραπομπή σε υφιστάμενες πηγές αναφοράς, όπως π.χ. ιστοσελίδες, όπου διατίθενται στο κοινό πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές CO₂ και τα ραδιενεργά απόβλητα που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά τα μέσα διακανονισμού αντιδικιών που έχουν στη διάθεσή τους σε περίπτωση αντιδικίας.

Όσον αφορά τα σημεία α) και β) του πρώτου εδαφίου, σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από ανταλλαγή ηλεκτρικής ενέργειας ή εισάγεται από επιχείρηση που βρίσκεται εκτός της Κοινότητας, μπορεί να χρησιμοποιούνται συγκεντρωτικά στοιχεία που έχουν δοθεί για την ανταλλαγή ή από την εν λόγω επιχείρηση κατά το προηγούμενο έτος.

Η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια εθνική αρχή μεριμνά για την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους πελάτες τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο και για την παροχή τους στο εθνικό επίπεδο με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.

10. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν μέτρα για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης και μέσων για την καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, και την επίτευξη ασφάλειας εφοδιασμού, όπου αρμόζει. Τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, αξιοποιώντας, όπου είναι σκόπιμο, όλα τα υφιστάμενα εθνικά και κοινοτικά μέσα για τη συντήρηση και την κατασκευή της απαιτούμενης υποδομής δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

11. Προκειμένου να προωθηθεί η ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος έχει σχετικά προβλέψει, η ρυθμιστική αρχή, συνιστούν ένδερμα στις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας να βελτιστοποιήσουν τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, για παράδειγμα με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης, ή τη θέσπιση ευφών συστημάτων μέτρησης ή ευφών πλεγμάτων, όπου αρμόζει.

12. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη δημιουργία ενιαίων σημείων επαφής, απ' όπου θα διατίθεται στους καταναλωτές το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς. Τα σημεία επαφής μπορεί να αποτελούν τμήμα γενικών σημείων πληροφόρησης των καταναλωτών.

13. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχει ανεξάρτητος μηχανισμός, όπως διαμεσολαβητής ενέργειας ή φορέας των καταναλωτών, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση παραπόνων και τον εξωδικαστικό διακανονισμό διαφορών.

14. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν τα άρθρα 7, 8, 32 ή/και 34 αν η εφαρμογή τους θα παρεμπόδιζε, από νομική ή πραγματική άποψη, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας προς το κοινό οικονομικό συμφέρον, και αν η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται σε βαθμό που να αντιβαίνει προς τα συμφέροντα της Κοινότητας. Τα συμφέροντα της Κοινότητας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον ανταγωνισμό όσον αφορά τους επιλέξιμους πελάτες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το άρθρο 86 της συνθήκης.

15. Τα κράτη μέλη, κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ενημερώνουν την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό, ανεξαρτήτως του εάν τα μέτρα απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία. Στη συνέχεια, ενημερώνουν την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων, ανεξαρτήτως του εάν τα μέτρα αυτά απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία.

16. Η Επιτροπή καταρτίζει, σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους κύκλους συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των καταναλωτικών οργανώσεων, επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και, αξιοποιώντας την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής, κοινωνικών εταίρων, ένα σαφές και συνοπτικό Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενεργείας με πρακτικές πληροφορίες που συνδέονται με τα δικαιώματα των καταναλωτών ενεργείας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας ή οι διαχειριστές συστημάτων διανομής, σε συνεργασία με τη ρυθμιστική αρχή, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διαβιβάσουν σε όλους τους καταναλωτές ένα αντίγραφο του Ερωτηματολογίου Καταναλωτή Ενεργείας και μεριμνούν ώστε το Ερωτηματολόγιο να είναι δημόσια διαθέσιμο.

Άρθρο 4

Παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού. Όταν θεωρούν ότι ενδείκνυται, μπορούν να αναθέσουν αυτό το έργο στις ρυθμιστικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 35. Η παρακολούθηση καλύπτει, ιδίως, το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και το προβλεπόμενο επιπλέον δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, καθώς και μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν ανά διετία, μέχρι την 31η Ιουλίου, έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση των εν λόγω θεμάτων, και τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους, και διαβιβάζουν πάραυτα την έκθεση στην Επιτροπή.

Άρθρο 5

Τεχνικοί κανόνες

Οι ρυθμιστικές αρχές, όπου τα κράτη μέλη έχουν προβλέψει σχετικά, ή τα κράτη μέλη, εξασφαλίζουν τον καθορισμό κριτηρίων τεχνικής ασφάλειας και την εκπόνηση και δημοσιοποίηση τεχνικών κανόνων που ορίζουν τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά τη σύνδεση με το σύστημα εγκαταστάσεων παραγωγής, τα συστήματα διανομής, τον εξοπλισμό καταναλωτών με άμεση σύνδεση, τα κυκλώματα διασυνδέσεων και τις απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Ο Οργανισμός δύναται να διατυπώνει τις κατάλληλες συστάσεις προς επίτευξη συμβατότητας των εν λόγω κανόνων, όπου χρειάζεται. Κοινοποιούνται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 98/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (1).

Άρθρο 6

Προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας

1. Τα κράτη μέλη, καθώς και οι ρυθμιστικές αρχές, συνεργάζονται μεταξύ τους για την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους σε ένα ή περισσότερα περιφερειακά επίπεδα, ως πρώτο βήμα προς μια πλήρως απελευθερωμένη εσωτερική αγορά. Ειδικότερα, οι ρυθμιστικές αρχές,

όπου τα κράτη μέλη έχουν προβλέψει σχετικά, ή τα κράτη μέλη, προωθούν και διευκολύνουν τη συνεργασία των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς σε περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων και σε διαμεθοριακά ζητήματα, με στόχο τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού, ενισχύουν τη συνεκτικότητα του νομικού και ρυθμιστικού και τεχνικού πλαισίου τους και διευκολύνουν την ενσωμάτωση των απομονωμένων συστημάτων που αποτελούν «νησίδες» ηλεκτρικής ενέργειας που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Κοινότητα. Οι γεωγραφικές περιοχές που καλύπτει αυτή η περιφερειακή συνεργασία περιλαμβάνουν τη συνεργασία στις γεωγραφικές περιοχές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009. Η συνεργασία αυτή μπορεί να καλύψει και άλλες γεωγραφικές περιοχές.

2. Ο Οργανισμός συνεργάζεται με εθνικές ρυθμιστικές αρχές και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ώστε να εξασφαλίσει τη συμβατότητα των κανονιστικών πλαισίων μεταξύ περιφερειών με στόχο να δημιουργηθεί μια εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Όταν ο Οργανισμός κρίνει ότι απαιτούνται δεσμευτικοί κανόνες για την εν λόγω συνεργασία, διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, μέσω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς έχουν ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα συστήματα σε περιφερειακό επίπεδο τα οποία καλύπτουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη όσον αφορά την κατανομή δυναμικού και τον έλεγχο της ασφάλειας του δικτύου.

4. Σε περίπτωση που διαχειριστές καθέτως ολοκληρωμένου συστήματος διανομής συμμετέχουν σε κοινή επιχείρηση που έχει συσταθεί για την εφαρμογή της εν λόγω συνεργασίας, η κοινή επιχείρηση καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική και αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του στόχου της αποτροπής μεροληπτικής και αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς. Το πρόγραμμα υπόκειται στην έγκριση του Οργανισμού. Η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται σε ανεξάρτητη παρακολούθηση από τους υπεύθυνους συμμόρφωσης των διαχειριστών του κάθε ολοκληρωμένου συστήματος διανομής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Άρθρο 7

Διαδικασία χορήγησης αδειών για τη δημιουργία νέου δυναμικού

1. Για την κατασκευή νέων εγκαταστάσεων παραγωγής, τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασία χορήγησης αδειών, η οποία ακολουθεί κριτήρια αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τα κριτήρια χορήγησης αδειών για την κατασκευή εγκαταστάσεων παραγωγής στο έδαφός τους. Κατά τον προσδιορισμό των κατάλληλων κριτηρίων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη:

α) την εν γένει ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού·

(1) EE L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

- β) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας·
- γ) την προστασία του περιβάλλοντος·
- δ) τη χρήση γης και τη χωροθέτηση·
- ε) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων·
- στ) την ενεργειακή αποδοτικότητα·
- ζ) τη φύση των πρωτογενών πηγών·
- η) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος, όπως οι τεχνικές, οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυνατότητες·
- θ) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3·
- ι) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Κοινότητας για μερίδιο 20 % της ενεργείας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22 Απριλίου 2009 για την προώθηση της χρήσης ενεργείας από ανανεώσιμες πηγές ⁽¹⁾ και
- ια) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών.

3. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε να υπάρχουν ειδικές διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μικρή, αποκεντρωμένη ή/και την καταναεμένη παραγωγή, οι οποίες να λαμβάνουν υπόψη το περιορισμένο τους μέγεθος και τη δυνητική τους σπουδαιότητα.

Τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν κατευθυντήριες γραμμές για αυτή την ειδική διαδικασία χορήγησης αδειών. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών σχεδιασμού, εξετάζουν αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές και δύνανται να συνιστούν τροποποιήσεις.

Όταν τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ιδιαίτερες διαδικασίες χρήσης της γης που έχουν εφαρμογή σε μείζονος σημασίας νέα έργα υποδομών στη δυναμικότητα παραγωγής ενεργείας, τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν, όπου αρμόζει, την κατασκευή νέας δυναμικότητας παραγωγής στο πεδίο αυτών των διαδικασιών και τις εφαρμόζουν με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και στο κατάλληλο χρονικό πλαίσιο.

4. Οι διαδικασίες χορήγησης των αδειών και τα σχετικά κριτήρια δημοσιοποιούνται. Οι αιτούντες ενημερώνονται για τους λόγους τυχόν απόρριψης αίτησης για χορήγηση άδειας. Οι λόγοι πρέπει να είναι αντικειμενικοί, ακριβοδίκαιοι, βάσιμοι και τεκμηριωμένοι. Στους αιτούντες παρέχεται η δυνατότητα προσφυγής.

Άρθρο 8

Υποβολή προσφορών για τη δημιουργία νέου δυναμικού

1. Χάριν της ασφάλειας του εφοδιασμού, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δυνατότητα δημιουργίας νέου δυναμικού ή λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης μέσω πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ή άλλης διαδικασίας

ανάλογης ως προς τη διαφάνεια και την αμεροληψία, βάσει δημοσιευμένων κριτηρίων. Εντούτοις, οι διαδικασίες αυτές μπορούν να κινηθούν μόνον εάν, βάσει της διαδικασίας χορήγησης αδειών, το δυναμικό παραγωγής που δημιουργείται ή τα μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης που λαμβάνονται δεν επαρκούν για τη διασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να διασφαλίζουν, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και προώθησης εκκολαπτόμενων νέων τεχνολογιών, τη δυνατότητα πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών για τη δημιουργία νέου δυναμικού βάσει δημοσιευμένων κριτηρίων. Οι εν λόγω προσφορές μπορούν να αφορούν νέο δυναμικό ή μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης. Εντούτοις, η διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών μπορεί να κινηθεί μόνον εάν, βάσει της διαδικασίας χορήγησης αδειών, το δυναμικό παραγωγής που δημιουργείται ή τα μέτρα που λαμβάνονται δεν επαρκούν για την επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων.

3. Οι λεπτομέρειες της διαδικασίας υποβολής προσφορών για μέσα παραγωγής δυναμικού και μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

Οι προδιαγραφές της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών διατίθενται εγκαίρως σε κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση εγκατεστημένη στο έδαφος κράτους μέλους, ώστε να έχει στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την υποβολή της προσφοράς.

Με σκοπό τη διασφάλιση διαφάνειας και αμεροληψίας, οι προδιαγραφές της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών περιέχουν λεπτομερή περιγραφή των προδιαγραφών ανάθεσης της σύμβασης και της διαδικασίας που θα πρέπει να ακολουθήσουν όλοι οι προσφέροντες, καθώς και εξαντλητικό κατάλογο των κριτηρίων που διέπουν την επιλογή των υποψηφίων και την ανάθεση της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων, όπως οι επιδοτήσεις, που καλύπτονται από την πρόσκληση. Οι προδιαγραφές αυτές μπορούν επίσης να αφορούν τους τομείς που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2.

4. Στις προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών για το απαιτούμενο δυναμικό παραγωγής, πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι προσφορές υφισταμένων μονάδων παραγωγής για προμήθεια ηλεκτρικής ενεργείας, οι οποίες συνοδεύονται από μακροπρόθεσμες εγγυήσεις, εφόσον με τον τρόπο αυτόν μπορούν να αντιμετωπιστούν οι πρόσθετες απαιτήσεις.

5. Τα κράτη μέλη ορίζουν μια δημόσια αρχή ή έναν δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα ανεξάρτητο από δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας, που μπορεί να είναι μια ρυθμιστική αρχή όπως αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1, υπεύθυνη(ο) για την οργάνωση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της διαδικασίας πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών που αναφέρεται στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου. Όταν ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς είναι εντελώς ανεξάρτητος από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με το σύστημα μεταφοράς από άποψη ιδιοκτησιακού καθεστώτος, ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς μπορεί να διορίζεται ως υπεύθυνος φορέας για την οργάνωση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της διαδικασίας πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών. Η εν λόγω αρχή ή φορέας φροντίζει για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που περιέχονται στις προσφορές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 9

Διαχωρισμός συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι από την 3η Μαρτίου 2012:
 - α) κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς·
 - β) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:
 - i) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχειρήσεως που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς, ούτε
 - ii) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας·
 - γ) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας· και
 - δ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας όσο και σε διαχειριστή δικτύου μεταφοράς ή σε δίκτυο μεταφοράς.
2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) περιλαμβάνουν ειδικότερα:
 - α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,
 - β) την εξουσία διορισμού μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή
 - γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), η έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» περιλαμβάνει την έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» όπως νοείται στην οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς

κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽¹⁾, και οι όροι «διαχειριστής δικτύου μεταφοράς» και «δίκτυο μεταφοράς» περιλαμβάνουν τους όρους «διαχειριστής δικτύου μεταφοράς» και «δίκτυο μεταφοράς» όπως νοούνται στην οδηγία 2009/73/ΕΚ.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν παρεκκλίσεις από την παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) έως την 3η Μαρτίου 2013 όταν οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

5. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους συστήματα μεταφοράς έχουν συστήσει κοινοπραξία η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς. Καμία άλλη επιχείρηση δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει εγκριθεί ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 13 ή ως ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς για τους σκοπούς του κεφαλαίου V.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ) είναι το κράτος μέλος ή άλλος δημόσιος φορέας, τότε δύο διαφορετικοί δημόσιοι φορείς που ασκούν έλεγχο σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς, αφενός, και σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας, αφετέρου, δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 16 και κατέχονται από διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ο οποίος ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, καθώς και το προσωπικό του εν λόγω διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας.

8. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1.

Στην περίπτωση αυτή, τα οικεία κράτη μέλη είτε:

- α) ορίζουν ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 13, είτε
- β) συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του κεφαλαίου V.

9. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και τελεί υπό ρυθμίσεις που εγγυώνται ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του Κεφαλαίου V, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1.

10. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 10 παράγραφοι 4, 5 και 6 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, δυνάμει των οποίων η Επιτροπή οφείλει να επαληθεύει ότι οι ισχύουσες ρυθμίσεις εγγυώνται σαφώς ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του κεφαλαίου V.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 94 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

11. Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με την παράγραφο 1.

12. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν την παράγραφο 1.

Άρθρο 10

Διορισμός και πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

2. Επιχειρήσεις οι οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους σύστημα μεταφοράς και έχουν πιστοποιηθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή ως πληρούσες τις απαιτήσεις του άρθρου 9, σύμφωνα με την κατωτέρω διαδικασία πιστοποίησης, εγκρίνονται και διορίζονται ως διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς από τα κράτη μέλη. Ο διορισμός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς κοινοποιείται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής τους προς τις επιταγές του άρθρου 9.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαρκή συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς προς τις επιταγές του άρθρου 9. Κινούν τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω συμμόρφωση:

- α) ύστερα από γνωστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- β) με δική τους πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση τους ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της επιρροής επί των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς ή των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση του άρθρου 9, ή όταν έχουν λόγο να θεωρήσουν ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση· ή
- γ) ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Επιτροπής.

5. Οι ρυθμιστικές αρχές εκδίδουν απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή από την ημερομηνία της αίτησης της Επιτροπής. Μετά την παρέλευση του εν λόγω χρονικού διαστήματος, η πιστοποίηση θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ρυθμιστικής αρχής παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας της παραγράφου 6.

6. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση. Η Επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

7. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή δύνανται να ζητήσουν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

8. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Άρθρο 11

Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες

1. Όταν υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που τελεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ρυθμιστική αρχή ειδοποιεί την Επιτροπή.

Η ρυθμιστική αρχή γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου συστημάτων μεταφοράς ή διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

2. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Η ρυθμιστική αρχή εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Αρνείται την πιστοποίηση εάν δεν έχει αποδειχθεί:

- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 9, και
- β) στη ρυθμιστική αρχή ή σε άλλη αρμόδια αρχή που έχει ορίσει το κράτος μέλος, ότι η χορήγηση της πιστοποίησης αυτής δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους και της Κοινότητας. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή που έχει οριστεί λαμβάνουν υπόψη:

- i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα ασφαλείας του ενεργειακού εφοδιασμού,

- ii) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, που απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχουν συνάψει με αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία, και
- iii) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.
4. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση αυτή.
5. Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ρυθμιστική αρχή σχετικά με την πιστοποίηση, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η ρυθμιστική αρχή ή/και η ορισθείσα αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής για το:
- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 9, και
- β) κατά πόσον η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας.
6. Η Επιτροπή εξετάζει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 5 μόλις το λάβει. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος, η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της στην εθνική ρυθμιστική αρχή ή, αν το αίτημα έγινε από την ορισθείσα αρμόδια αρχή, στην αρχή αυτή.
- Κατά την κατάρτιση της γνώμης, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού, του οικείου κράτους μέλους και των ενδιαφερόμενων μερών. Αν η Επιτροπή το ζητήσει, η δίμηνη προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες.
- Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.
7. Όταν εκτιμά το κατά πόσον ο έλεγχος προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:
- α) τα συγκεκριμένα δεδομένα της περίπτωσης και της τρίτης χώρας ή τρίτων χωρών για την οποία πρόκειται, και
- β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας ή τρίτων χωρών που απορρέουν από το διεθνές δικαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα ασφάλειας του εφοδιασμού.
8. Η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει εντός δύο μηνών από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 6 την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασης της η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Τα κράτη μέλη έχουν πάντοτε το δικαίωμα να αρνηθούν πιστοποίηση εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του

ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους ή την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού άλλου κράτους μέλους. Εάν το κράτος μέλος έχει ορίσει άλλη αρμόδια αρχή προς αξιολόγηση του σημείου β) της παραγράφου 3, μπορεί να ζητήσει από την εθνική ρυθμιστική αρχή να λάβει την τελική της απόφαση σύμφωνα με την αξιολόγηση της εν λόγω αρμόδιας αρχής. Η τελική απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται ταυτοχρόνως. Όταν η τελική απόφαση διαφέρει από τη γνώμη της Επιτροπής, το κράτος μέλος παρέχει και δημοσιεύει, μαζί με την απόφαση, το αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης.

9. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να ασκούν νομικούς ελέγχους σε εθνικό επίπεδο για την προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας, κατά τα οριζόμενα στην κοινοτική νομοθεσία.

10. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με συμπλήρωσή της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 46, παράγραφος 2.

11. Το παρόν άρθρο, εξαιρουμένης της παραγράφου 3 στοιχείο α), εφαρμόζεται επίσης και στα κράτη μέλη στα οποία έχει χορηγηθεί παρέκκλιση κατά το άρθρο 44.

Άρθρο 12

Καθήκοντα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς είναι υπεύθυνος για:

- α) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλών, αξιοπιστών και αποτελεσματικών συστημάτων μεταφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον·
- β) την εξασφάλιση επαρκών μέσων για την ικανοποίηση των υποχρεώσεων εξυπηρέτησης·
- γ) τη συμβολή στην ασφάλεια του εφοδιασμού μέσω επαρκούς δυναμικού μεταφοράς και αξιοπιστίας του συστήματος·
- δ) τη διαχείριση των ροών ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα με συνεκτίμηση των ανταλλαγών με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα. Για το σκοπό αυτό, ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς είναι υπεύθυνος για να εξασφαλίζει την ασφάλεια, αξιοπιστία και αποδοτικότητα του δικτύου και, στα πλαίσια αυτά, για να μεριμνά ώστε να είναι διαθέσιμες όλες οι αναγκαίες βοηθητικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που ανταποκρίνονται στη ζήτηση, στο βαθμό που η διαθεσιμότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από οιοδήποτε άλλο δίκτυο μεταφοράς με το οποίο το σύστημά του είναι διασυνδεδεμένο·
- ε) την παροχή, στον διαχειριστή κάθε άλλου συστήματος με το οποίο είναι διασυνδεδεμένο το σύστημά του, επαρκών πληροφοριών για την ασφάλεια και αποδοτική λειτουργία καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος·

- στ) την αποφυγή κάθε διάκρισης μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως δε κάθε διάκρισης υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·
- ζ) την παροχή στους χρήστες του δικτύου των πληροφοριών που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα· και
- η) την είσπραξη μισθωμάτων συμφόρησης και πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών δικτύων μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, τη χορήγηση και διαχείριση της πρόσβασης τρίτων και την παροχή αιτιολογημένων εξηγήσεων σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης· κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει του εν λόγω άρθρου, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς διευκολύνουν κατά κύριο λόγο την ολοκλήρωση της αγοράς.

Άρθρο 13

Ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων

1. Εάν το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν τη μη εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 1 και να διορίσουν ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ύστερα από πρόταση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς. Ο διορισμός υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής.
2. Το κράτος μέλος δύναται να εγκρίνει και να διορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος μόνον εφόσον:
- α) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ)·
 - β) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι διαθέτει τους απαιτούμενους οικονομικούς, τεχνικούς, υλικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του άρθρου 12·
 - γ) ο υποψήφιος διαχειριστής ανέλαβε να συμμορφωθεί προς δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υπό την παρακολούθηση της ρυθμιστικής αρχής·
 - δ) ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς απέδειξε την ικανότητά του να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παράγραφο 5. Για τον σκοπό αυτό, οφείλει να παράσχει όλα τα σχέδια συμβατικών ρυθμίσεων με την υποψήφια επιχείρηση και κάθε άλλη συναφή οντότητα· και
 - ε) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε την ικανότητά του να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο.
3. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν και διορίζουν ως ανεξάρτητους διαχειριστές συστημάτων επιχειρήσεις που έχουν πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ως πληρούσες τις απαιτήσεις του άρθρου 11 και της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 10 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 είτε του άρθρου 11 της παρούσας οδηγίας.

4. Κάθε ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης τελών πρόσβασης, επιβαρύνσεων συμφόρησης, και πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, καθώς και για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση, με προγραμματισμό επενδύσεων. Για την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αδειοδότησης), την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας νέας υποδομής. Για τον σκοπό αυτό, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς δεν είναι υπεύθυνοι για τη χορήγηση και τη διαχείριση πρόσβασης τρίτων ούτε και για τον προγραμματισμό των επενδύσεων.

5. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος, ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς:

- α) παρέχει κάθε σχετική συνεργασία και στήριξη στον ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα όλων των συναφών πληροφοριών·
- β) χρηματοδοτεί τις επενδύσεις τις οποίες αποφασίζει ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος και εγκρίνει η ρυθμιστική αρχή ή συμφωνεί στη χρηματοδότησή τους από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος. Οι σχετικοί διακανονισμοί χρηματοδότησης υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Πριν από την έγκριση αυτή, η ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τον ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, μαζί με τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη·
- γ) μεριμνά για την κάλυψη της ευθύνης που αφορά τα πάγια στοιχεία του δικτύου, με εξαίρεση το μέρος της ευθύνης που αφορά τα καθήκοντα του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος· και
- δ) παρέχει εγγυήσεις για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του δικτύου, με εξαίρεση τις επενδύσεις για τις οποίες, σύμφωνα με το στοιχείο β), συμφώνησε να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή του συστήματος.

6. Σε στενή συνεργασία με τη ρυθμιστική αρχή, παρέχονται στην οικεία εθνική αρχή ανταγωνισμού όλες οι σχετικές εξουσίες για την αποτελεσματική επιτήρηση της συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παράγραφο 5.

Άρθρο 14

Διαχωρισμός ιδιοκτητών συστήματος μεταφοράς

1. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος, οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς που αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων είναι ανεξάρτητοι, τουλάχιστον ως προς τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεών τους, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση από τον ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς δεν συμμετέχουν σε εταιρικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία είναι υπεύθυνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής, της διανομής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία· και
- γ) ο ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για να αποκλείεται η μεροληπτική συμπεριφορά, και διασφαλίζει τη δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και η οποία δημοσιεύεται.

3. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για να διασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με συμπλήρωσή της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 46, παράγραφος 2.

Άρθρο 15

Κατανομή φορτίων και εξισορρόπηση

1. Με την επιφύλαξη της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας βάσει συμβατικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που απορρέουν από τις προδιαγραφές της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς είναι, όπου ασκεί τα καθήκοντα αυτά, υπεύθυνος για την κατανομή φορτίων στις εγκαταστάσεις παραγωγής που βρίσκονται στην περιοχή του και για τον καθορισμό της χρήσης των διασυνδέσεων με τα άλλα συστήματα.

2. Η κατανομή φορτίων στις εγκαταστάσεις παραγωγής και η χρήση των διασυνδέσεων γίνονται βάσει κριτηρίων που εγκρίνονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, όπου αυτές είναι αρμόδιες, και που πρέπει να είναι αντικειμενικά, να δημοσιεύονται και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τα εν λόγω κριτήρια λαμβάνουν υπόψη την οικονομική προτεραιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής ή από μεταφορές μέσω διασύνδεσης καθώς και τους τεχνικούς περιορισμούς του συστήματος.

3. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν στον διαχειριστή συστήματος να ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ όταν κατανέμει τα φορτία στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Μπορούν επίσης να επιβάλλουν στον διαχειριστή συστήματος να δίνει προτεραιότητα όταν κατανέμει τα φορτία στις εγκαταστάσεις παραγωγής που παράγουν συνδυασμένα θερμότητα και ηλεκτρισμό.

4. Ένα κράτος μέλος μπορεί, για λόγους ασφάλειας του εφοδιασμού, να επιτάσσει να δίδεται προτεραιότητα, κατά την κατανομή φορτίων, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν εγχώριες πηγές πρωτογενούς ενεργειακού καυσίμου, σε αναλογία που δεν υπερβαίνει, κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, το 15 % της συνολικής ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας η οποία απαιτείται για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στο εν λόγω κράτος μέλος.

5. Οι ρυθμιστικές αρχές, όπου τα κράτη μέλη έχουν προβλέψει σχετικά, ή τα κράτη μέλη, μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές του δικτύου μεταφοράς να πληρούν ορισμένα ελάχιστα πρότυπα για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

6. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς προμηθεύονται την ενέργεια που χρησιμοποιούν για να καλύπτουν τις απώλειες ενέργειας και να διατηρούν εφεδρικό δυναμικό στο σύστημά τους με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, όταν ασκούν τα καθήκοντα αυτά.

7. Οι κανόνες που θεσπίζονται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους λόγω έλλειψης ενεργειακής ισορροπίας, είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 37 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

Άρθρο 16

Εχεμύθεια των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς και κάθε ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του και αποτρέπει τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. Συγκεκριμένα δεν κοινοποιεί τυχόν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς και τα λοιπά μέρη της επιχείρησης δεν χρησιμοποιούν κοινές υπηρεσίες, όπως κοινή νομική υπηρεσία, παρά μόνο για αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες πληροφορικής.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν καταχρώνται των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

3. Οι πληροφορίες οι απαραίτητες για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς δημοσιοποιούνται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει το δικαίωμα προστασίας του εμπιστευτικού χαρακτήρα εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 17

Πάγια στοιχεία, εξοπλισμός, προσωπικό και ταυτότητα

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εξοπλίζονται με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι απαραίτητοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και την άσκηση της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικότερα:

- α) τα πάγια στοιχεία που είναι απαραίτητα για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου μεταφοράς, είναι ιδιοκτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- β) το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης όλων των εταιρικών καθηκόντων, προσλαμβάνεται από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- γ) Η εκμίσθωση προσωπικού και η παροχή υπηρεσιών προς οποιοδήποτε και από οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης απαγορεύεται. Ένας διαχειριστής συστήματος μεταφοράς μπορεί, ωστόσο, να παρέχει υπηρεσίες στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση εφόσον:
 - i) η παροχή των υπηρεσιών αυτών δεν οδηγεί σε διακρίσεις εις βάρος άλλων χρηστών, διατίθεται σε όλους τους χρήστες υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό κατά την παραγωγή ή προμήθεια, και
 - ii) οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των εν λόγω υπηρεσιών έχουν εγκριθεί από τη ρυθμιστική αρχή·
- δ) με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 20, οι κατάλληλοι οικονομικοί πόροι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων πάγιων στοιχείων, παρέχονται στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε εύθετο χρόνο από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, κατόπιν σχετικού αιτήματός του.

2. Η δραστηριότητα της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής καθήκοντα πέραν των απαριθμούμενων στο άρθρο 12:

- α) την εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τις επαφές με τρίτους και με τις ρυθμιστικές αρχές·
- β) την εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας («ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας»)·
- γ) τη χορήγηση και διαχείριση πρόσβασης τρίτων σε αμερόληπτη βάση μεταξύ χρηστών του δικτύου ή κατηγοριών χρηστών του δικτύου·
- δ) τη συλλογή όλων των τελών των σχετικών με το σύστημα μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των τελών πρόσβασης, των τελών εξισορρόπησης για τις βοηθητικές υπηρεσίες όπως η αγορά υπηρεσιών (κόστος εξισορρόπησης, ενέργεια για τις απώλειες)·
- ε) τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη ασφαλούς, αποτελεσματικού και οικονομικού συστήματος μεταφοράς·
- στ) τον προγραμματισμό επενδύσεων για διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση και εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού·
- ζ) τη σύσταση κατάλληλων κοινών επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας και άλλους σχετικούς φορείς, με στόχο τη δημιουργία περιφερειακών αγορών ή τη διευκόλυνση της διαδικασίας ελευθέρωσης της αγοράς· και
- η) όλες τις εταιρικές υπηρεσίες, όπως οι νομικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες λογιστικής και πληροφορικής.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς οργανώνονται με τη νομική μορφή που αναφέρεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

4. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να δημιουργεί σύγχυση, με την ταυτότητα, τις ανακοινώσεις, τα σήματα και τις εγκαταστάσεις της εταιρείας του, όσον αφορά την ιδιαίτερη ταυτότητα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή μέρους αυτής.

5. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς δεν μοιράζεται συστήματα πληροφορικής ή εξοπλισμό, χώρους και συστήματα ασφαλείας για την πρόσβαση με κανένα τμήμα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ούτε χρησιμοποιεί τους ίδιους συμβούλους ή εξωτερικούς εργολάβους για συστήματα πληροφορικής ή εξοπλισμό και συστήματα ασφαλείας.

6. Οι λογαριασμοί των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ελέγχονται από ελεγκτή άλλον από εκείνον που ελέγχει την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή μέρος αυτής.

⁽¹⁾ Πρώτη οδηγία 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1968, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 58 δεύτερη παράγραφος της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες (ΕΕ L 65 της 14.3.1968, σ. 8) (Ελληνική ειδική έκδοση: κεφάλαιο 06 τόμος 1 σ. 0080).

Άρθρο 18

Ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 20, ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς:

α) διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς· και

β) έχει την εξουσία να αντλεί κεφάλαια στην κεφαλαιαγορά, ιδίως μέσω δανεισμού και αύξησης του κεφαλαίου.

2. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς ενεργεί πάντα κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι διαθέτει τους πόρους που χρειάζεται για την ομαλή και αποτελεσματική διενέργεια της δραστηριότητας της μεταφοράς και για την ανάπτυξη και διατήρηση αποτελεσματικού, ασφαλούς και οικονομικού συστήματος μεταφοράς.

3. Οι θυγατρικές της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελούν δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού δεν έχουν καμία άμεση ή έμμεση συμμετοχή στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει ούτε άμεση ούτε έμμεση συμμετοχή σε καμία θυγατρική της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελεί δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού, ούτε λαμβάνει μερίσματα ή άλλο οικονομικό όφελος από τη θυγατρική αυτή.

4. Η συνολική δομή διαχείρισης και το εταιρικό καταστατικό του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πρέπει να διασφαλίζουν ουσιαστική ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δεν ορίζει άμεσα ή έμμεσα την ανταγωνιστική συμπεριφορά του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε σχέση με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, ή σε σχέση με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 22.

5. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στα άρθρα 12 και 17 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας, και σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15 και 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν προβαίνουν σε διακρίσεις κατά διαφορετικών ατόμων ή φορέων και δεν περιορίζουν, στρεβλώνουν ή παρεμποδίζουν τον ανταγωνισμό στην παραγωγή ή την προμήθεια.

6. Όλες οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των δανείων από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς προς την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς διατηρεί λεπτομερή αρχεία των εν λόγω εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και τα θέτει στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής κατόπιν αιτήσεως.

7. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς υποβάλλει προς έγκριση στη ρυθμιστική αρχή όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

8. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ενημερώνει τη ρυθμιστική αρχή για τους οικονομικούς πόρους οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και είναι διαθέσιμοι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων παγίων στοιχείων.

9. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δεν προβαίνει σε πράξεις οι οποίες παρεμποδίζουν ή επηρεάζουν τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς κατά τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από το παρόν κεφάλαιο και δεν απαιτεί από τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς να ζητεί άδεια από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.

10. Επιχείρηση που έχει πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ότι συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου εγκρίνεται και διορίζεται ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 10 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 είτε του άρθρου 11 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 19

Ανεξαρτησία του προσωπικού και διοίκηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Οι αποφάσεις σχετικά με το διορισμό και την ανανέωση, οι όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της διάρκειας της περιόδου απασχόλησης των υπευθύνων για τη διαχείριση ή/και των μελών των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται από το εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20.

2. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης των προσώπων που ορίζει το εποπτικό όργανο για διορισμό ή ανανέωση ως υπευθύνους για την εκτελεστική διαχείριση ή/και ως μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης, κοινοποιούνται στη ρυθμιστική αρχή. Οι όροι αυτοί και οι αποφάσεις περί των οποίων η παράγραφος 1 καθίστανται δεσμευτικοί μόνον εάν, εντός τριών εβδομάδων από την κοινοποίηση, η ρυθμιστική αρχή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις.

Η ρυθμιστική αρχή μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις ως προς τις αποφάσεις περί των οποίων η παράγραφος 1:

α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία διορισμένου προσώπου υπευθύνου για τη διαχείριση ή/και μέλους των διοικητικών οργάνων, ή

β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

3. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που υπόκεινται στην παράγραφο αυτήν δεν κατέχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή οποιοδήποτε μέρος της ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς για διάστημα τριών ετών πριν από το διορισμό τους.

4. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν άλλη επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της.

5. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν κανένα συμφέρον ούτε να λαμβάνουν οικονομικό όφελος, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Η αμοιβή τους δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

6. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς έχουν δικαίωμα παραγγελίας της ρυθμιστικής αρχής για οποιοδήποτε καταγγελίες τους όσον αφορά πρόωρη λήξη της απασχόλησής τους.

7. Μετά τη λήξη της περιόδου απασχόλησής τους στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του δεν έχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή με τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της για διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων ετών.

8. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται στην πλειονότητα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση ή/και μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση ή/και μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που δεν υπόκεινται στην παράγραφο 3 δεν πρέπει να έχουν ασκήσει δραστηριότητα διαχείρισης ή άλλη σχετική δραστηριότητα στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών πριν από τον διορισμό τους.

Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και οι παράγραφοι 4 έως 7 εφαρμόζονται σε όλα τα άτομα που υπάγονται στην εκτελεστική διαχείριση και στα άτομα που λογοδοτούν απευθείας σε αυτά για ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη του δικτύου.

Άρθρο 20

Εποπτικό όργανο

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς έχει εποπτικό όργανο υπεύθυνο για τη λήψη των αποφάσεων που μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση στην αξία των πάγιων στοιχείων των μετόχων στο πλαίσιο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ειδικότερα των αποφάσεων σχετικά με την έγκριση του ετήσιου σχεδίου χρηματοδότησης, το επίπεδο χρέωσης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και το ύψος των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους. Από τις αποφάσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του εποπτικού οργάνου εξαιρούνται όσες σχετίζονται με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, και με τις δραστηριότητες που είναι

απαραίτητες για την κατάρτιση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 22.

2. Το εποπτικό όργανο αποτελείται από μέλη εκπροσωπούντα την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, μέλη εκπροσωπούντα τρίτους μετόχους και, εφόσον το προβλέπει η σχετική νομοθεσία κράτους μέλους, μέλη εκπροσωπούντα άλλους ενδιαφερομένους όπως οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

3. Το άρθρο 19 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 19 παράγραφοι 3 έως 7 εφαρμόζονται τουλάχιστον στο ήμισυ των μελών του εποπτικού οργάνου, πλην ενός.

Το άρθρο 19 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) εφαρμόζεται έναντι όλων των μελών του εποπτικού οργάνου.

Άρθρο 21

Πρόγραμμα συμμόρφωσης και υπεύθυνος συμμόρφωσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταρτίζουν και εκτελούν πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς το εν λόγω πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του εθνικού ρυθμιστικού φορέα, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του υπεύθυνου συμμόρφωσης.

2. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης διορίζεται από το εποπτικό όργανο, με την επιφύλαξη της έγκρισης της ρυθμιστικής αρχής. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να αρνηθεί την έγκριση του υπεύθυνου συμμόρφωσης μόνο για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Το άρθρο 19, παράγραφοι 2 έως 8, εφαρμόζεται στον υπεύθυνο συμμόρφωσης.

3. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

- α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης·
- β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης στην οποία καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης και την υποβολή της στη ρυθμιστική αρχή·
- γ) την υποβολή έκθεσης στο εποπτικό όργανο και την έκδοση συστάσεων σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του·
- δ) την κοινοποίηση προς τη ρυθμιστική αρχή κάθε ουσιαστικής παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης· και
- ε) την υποβολή έκθεσης στη ρυθμιστική αρχή για όλες τις εμπο- ρικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

4. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο δίκτυο. Καταληκτική ημερομηνία τούτου είναι όταν η διαχείριση ή/και το αρμόδιο διοικητικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς τις υποβάλλουν στο εποπτικό όργανο.

5. Εάν η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, στη γενική συνέλευση ή με την ψηφοφορία των μελών του εποπτικού οργάνου που έχει διορίσει, έχει εμποδίσει τη λήψη απόφασης για την παρεμπόδιση ή την καθυστέρηση των επενδύσεων οι οποίες βάσει του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης επρόκειτο να εκτελεστούν μέσα στα επόμενα τρία χρόνια, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης το αναφέρει στη ρυθμιστική αρχή, η οποία στη συνέχεια ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 22.

6. Οι όροι που διέπουν την εντολή ή οι όροι απασχόλησης του υπευθύνου συμμόρφωσης, περιλαμβανομένης και της διάρκειας της εντολής του, υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία του υπευθύνου συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής όλων των πόρων που απαιτούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Κατά τη διάρκεια της εντολής του, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης δεν επιτρέπεται να κατέχει άλλη επαγγελματική θέση, ευθύνη ή συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή σε οποιοδήποτε τμήμα της ή στους ελέγχοντες μετόχους της.

7. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, προς τη ρυθμιστική αρχή και έχει το δικαίωμα να υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, στο εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

8. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις των οργάνων διαχείρισης ή διοίκησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και στις συνεδριάσεις του εποπτικού οργάνου και της γενικής συνέλευσης. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις που εξετάζουν τα ακόλουθα θέματα:

- α) τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο, όπως καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009, ειδικότερα όσον αφορά τα τιμολόγια, τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων, την κατανομή δυναμικού και τη διαχείριση της συμφόρησης, τη διαφάνεια, την εξισορρόπηση και τις δευτερογενείς αγορές·
- β) έργα που αναλαμβάνονται για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του διασυνδεδεμένου δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων διασύνδεσης και σύνδεσης·
- γ) αγορές ή πωλήσεις ενεργειών απαραίτητες για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς.

9. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης παρακολουθεί τη συμμόρφωση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς με το άρθρο 16.

10. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

11. Με την εκ των προτέρων έγκριση της ρυθμιστικής αρχής, το εποπτικό όργανο μπορεί να απολύσει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης. Απολύει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας, κατόπιν αιτήσεων της ρυθμιστικής αρχής.

12. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς χωρίς προηγούμενη αναγγελία.

Άρθρο 22

Ανάπτυξη δικτύου και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις

1. Κάθε έτος, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταθέτουν στη ρυθμιστική αρχή δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου βασισμένο στην παρούσα και στην προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού συμβουλευθούν όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους. Το πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου:

- α) υποδεικνύει στους συντελεστές της αγοράς τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα έτη,
- β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία, και
- γ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς προβαίνει σε λογικές υποθέσεις όσον αφορά την εξέλιξη της παραγωγής, του εφοδιασμού, της κατανάλωσης και των ανταλλαγών με άλλες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά δίκτυα και τα δίκτυα κοινοτικής εμβέλειας.

4. Η ρυθμιστική αρχή συμβουλεύεται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του δικτύου για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή. Μπορεί να ζητηθεί από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους. Η ρυθμιστική αρχή δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων, ιδίως τις πιθανές επενδυτικές ανάγκες.

5. Η ρυθμιστική αρχή εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων) που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009. Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ρυθμιστική αρχή συμβουλεύεται τον Οργανισμό. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να ζητήσει από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμά του.

6. Η ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου.

7. Αν ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχο του, δεν εκτελέσει μια επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία έτη, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ρυθμιστική αρχή να έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο ύπαρξης βάσει του πλέον πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου:

- α) ζητεί από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να εκτελέσει την εν λόγω επένδυση,
- β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση, ή
- γ) υποχρεώνει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις και να επιτραπεί σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο κεφάλαιο.

Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, μπορεί να υποχρεώσει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα εξής:

- α) χρηματοδότηση από οποιονδήποτε τρίτο,
- β) κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο,
- γ) διαμόρφωση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν, ή
- δ) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν.

Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου.

Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.

8. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7, πρώτο εδάφιο, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια.

Άρθρο 23

Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο σύστημα μεταφοράς

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο σύστημα μεταφοράς. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση των εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

2. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του δικτύου, π.χ. συμφόρηση στα απομακρυσμένα σημεία του συστήματος μεταφοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες.

3. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί ένα νέο σημείο σύνδεσης, με το αιτιολογικό ότι θα επιφέρει πρόσθετες δαπάνες συνδεδεμένες με την απαραίτητη αύξηση δυναμικού των στοιχείων του συστήματος στην εγγύτητα του σημείου σύνδεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Άρθρο 24

Διορισμός διαχειριστών συστημάτων διανομής

Τα κράτη μέλη ορίζουν, ή ζητούν από τις επιχειρήσεις που είναι ιδιοκτήτριες των συστημάτων διανομής ή υπεύθυνες για αυτά να ορίζουν, για χρονικό διάστημα καθοριζόμενο από τα κράτη μέλη για λόγους αποτελεσματικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές του συστήματος διανομής. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι διαχειριστές συστημάτων διανομής να ενεργούν σύμφωνα με τα άρθρα 25, 26 και 27.

Άρθρο 25

Καθήκοντα των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Ο διαχειριστής συστήματος διανομής διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται σε εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, θέτοντας σε λειτουργία, συντηρώντας και αναπτύσσοντας υπό οικονομικούς όρους ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποδοτικό δίκτυο διανομής στην περιοχή που καλύπτει, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, και την ενεργειακή απόδοση.

2. Εν πάση περιπτώσει, αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, και ιδίως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

3. Ο διαχειριστής δικτύου διανομής παρέχει στους χρήστες του δικτύου τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στον διαχειριστή συστήματος διανομής, όταν κατανέμει τα φορτία στις εγκαταστάσεις παραγωγής, την υποχρέωση να δίνει προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή απόβλητα ή που παράγουν συνδυασμένα ενέργεια και θερμότητα.

5. Οι διαχειριστές συστήματος διανομής προμηθεύονται την ενέργεια που χρησιμοποιούν για να καλύπτουν τις απώλειες ενεργείας και να διατηρούν εφεδρικό δυναμικό στο σύστημά τους με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, όταν ασκούν τα καθήκοντα αυτά. Η απαίτηση αυτή δεν θίγει τη χρήση ηλεκτρικής ενεργείας που απεκτήθη δυνάμει συμβάσεων που συνήφθησαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002.

6. Όταν οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής είναι υπεύθυνοι για την εξισορρόπηση του συστήματος διανομής, οι κανόνες που θεσπίζουν για τον σκοπό αυτόν, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους λόγω έλλειψης ενεργειακής ισορροπίας, είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών των συστημάτων διανομής καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 6, κατά τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

7. Όταν προγραμματίζει την ανάπτυξη του δικτύου διανομής, ο διαχειριστής εξετάζει τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης του δυναμικού ηλεκτρικής ενεργείας.

Άρθρο 26

Διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Όταν ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

2. Επιπλέον των απαιτήσεων της παραγράφου 1, όταν ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, σε επίπεδο οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Προς τούτο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής δεν μπορούν να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης ηλεκτρικής ενεργείας που φέρουν την ευθύνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς ή προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας·
- β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία·
- γ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής πρέπει να διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του δικτύου. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς

πόρους. Αυτό δεν θα πρέπει να αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 6. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του συστήματος διανομής και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου· και

- δ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής πρέπει να καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο, ήτοι ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής, υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής είναι πλήρως ανεξάρτητος και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή συστήματος διανομής και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

3. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρακολουθούνται από ρυθμιστικές αρχές ή άλλους αρμόδιους φορείς οι δραστηριότητες του διαχειριστή του συστήματος διανομής, ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί την κάθετη ολοκλήρωσή του για να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συστημάτων διανομής με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν τις παραγράφους 1, 2 και 3 στις ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενεργείας οι οποίες εξυπηρετούν λιγότερους από 100 000 συνδεδεμένους πελάτες ή εξυπηρετούν μικρά απομονωμένα συστήματα.

Άρθρο 27

Υποχρέωση εχεμύθειας των διαχειριστών συστημάτων διανομής

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 30 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

Άρθρο 28

Κλειστά συστήματα διανομής

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή άλλων αρμόδιων αρχών να κατατάσσουν ένα σύστημα, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό χώρο ή χώρο κοινών υπηρεσιών, και το οποίο δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, εάν:

- α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες, ή
- β) το εν λόγω σύστημα διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή το φορέα εκμετάλλευσης του συστήματος ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να εξαιρούν τον φορέα εκμετάλλευσης ενός κλειστού συστήματος διανομής από:

- α) τις υποχρεώσεις του άρθρου 25 παράγραφος 5 σε σχέση με την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει απώλειες ενέργειας και τη διατήρηση εφεδρικού δυναμικού στο σύστημά τους με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες·
- β) της υποχρέωσης του άρθρου 32 παράγραφος 1 σύμφωνα με την οποία τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται πριν από τη θέση σε ισχύ του σύμφωνα με το άρθρο 37.

3. Όταν αναγνωρίζεται εξαίρεση σύμφωνα με την παράγραφο 2, τα ισχύοντα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες πάνω στις οποίες στηρίζεται ο υπολογισμός τους, εξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 37, ύστερα από αίτηση χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής.

4. Η περιστασιακή χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών που έχουν εργασιακές ή παρόμοιες σχέσεις με τον ιδιοκτήτη του συστήματος διανομής και που βρίσκονται μέσα στην περιοχή την οποία εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν αποκλείουν την αναγνώριση των εξαιρέσεων της παραγράφου 2.

Άρθρο 29

Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής

Το άρθρο 26 παράγραφος 1 δεν αποκλείει τη λειτουργία διαχειριστή συνδυασμένου συστήματος μεταφοράς και διανομής, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω διαχειριστής συμμορφώνεται με τα άρθρα 9, παράγραφος 1, ή 13 και 14 ή με το κεφάλαιο V ή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 44, παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 30

Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς

1. Τα κράτη μέλη ή κάθε αρμόδια αρχή οριζόμενη από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο

άρθρο 35, έχουν, στο βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 31.

2. Τα κράτη μέλη και κάθε διορισμένη αρμόδια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών, διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την άσκηση των καθηκόντων των αρμοδίων αρχών.

Άρθρο 31

Διαχωρισμός των λογαριασμών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας τηρούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

2. Ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού καταρτίζουν, δημοσιεύουν και υποβάλλουν σε έλεγχο τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες τους σχετικούς με τους ετήσιους λογαριασμούς των κεφαλαιουχικών εταιρειών οι οποίοι έχουν θεσπιστεί με την τέταρτη οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενη στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) (*) της συνθήκης περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών (†).

Οι επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται από τον νόμο να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, διατηρούν στα κεντρικά γραφεία τους αντίγραφα στη διάθεση του κοινού.

3. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς και διανομής, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούσαν από χωριστές επιχειρήσεις, για να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν επίσης λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά και τη διανομή. Έως την 1η Ιουλίου 2007, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες προμήθειας για επιλέξιμους πελάτες και για τις δραστηριότητες προμήθειας για μη επιλέξιμους πελάτες. Στους λογαριασμούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του συστήματος μεταφοράς ή διανομής. Εφόσον ενδείκνυται, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.

4. Ο έλεγχος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρέπει ιδίως να αφορά την τήρηση της κατά την παράγραφο 3 υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και διασταυρούμενων επιδοτήσεων.

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ προσαρμόστηκε για να ληφθεί υπόψη η αναρτίμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ· η αρχική παραπομπή ήταν για το άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ).

(†) ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Άρθρο 32

Πρόσβαση τρίτων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή ενός συστήματος για την πρόσβαση τρίτων στα συστήματα μεταφοράς και διανομής με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους επιλέξιμους πελάτες και εφαρμόζεται αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του συστήματος. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται προτού τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 37, τα δε τιμολόγια αυτά και οι μεθοδολογίες — στην περίπτωση που μόνο μεθοδολογίες εγκρίνονται — να δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.

2. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς ή διανομής μπορεί να αρνείται την πρόσβαση λόγω έλλειψης χωρητικότητας. Η άρνηση αυτή πρέπει να αιτιολογείται δεόντως, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του άρθρου 3, και να βασίζεται σε αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά αιτιολογημένα κριτήρια. Οι ρυθμιστικές αρχές όπου τα κράτη μέλη έχουν προβλέψει σχετικά, ή τα κράτη μέλη, εξασφαλίζουν ότι τα κριτήρια αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια και ότι ο χρήστης του συστήματος ο οποίος έχει συναντήσει άρνηση πρόσβασης μπορεί να χρησιμοποιήσει διαδικασία διακανονισμού διαφορών. Οι ρυθμιστικές αρχές μεριμνούν επίσης, όπου ενδείκνυται και στις περιπτώσεις άρνησης της πρόσβασης, προκειμένου ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς ή διανομής να παρέχει πληροφορίες για τα μέτρα που θα ήταν αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου. Η πλευρά που έχει ζητήσει τη χορήγηση των στοιχείων αυτών μπορεί να επιβαρύνεται με εύλογο τέλος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω πληροφοριών.

Άρθρο 33

Άνοιγμα της αγοράς και αμοιβαιότητα

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επιλέξιμοι πελάτες να περιλαμβάνουν:

α) έως την 1η Ιουλίου 2004, τους επιλέξιμους πελάτες που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφοι 1 έως 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν, έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό αυτών των επιλέξιμων πελατών·

β) από την 1η Ιουλίου 2004, όλους τους μη οικιακούς πελάτες·

γ) από την 1η Ιουλίου 2007, όλους τους πελάτες.

2. Προκειμένου να μην διαταραχθεί η ισορροπία κατά το άνοιγμα των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας:

α) δεν απαγορεύονται οι συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με επιλέξιμο πελάτη στο σύστημα άλλου κράτους μέλους, εάν ο πελάτης αυτός θεωρείται επιλέξιμος και στα δύο εμπλεκόμενα συστήματα· και

β) όταν η διεξαγωγή των συναλλαγών που περιγράφονται στο στοιχείο α) δεν γίνει δεκτή διότι ο πελάτης είναι επιλέξιμος σε ένα μόνον από τα δύο συστήματα, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο επιλέξιμος πελάτης και αφού λάβει υπόψη την κατάσταση της αγοράς και το κοινό συμφέρον, να υποχρεώνει το αρνούμενο μέρος να εκτελέσει την αιτούμενη προμήθεια.

Άρθρο 34

Απευθείας γραμμές

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε:

α) όλες οι εγκατεστημένες στο έδαφός τους επιχειρήσεις παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας να μπορούν να εφοδιάζουν με απευθείας γραμμή τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και τους επιλέξιμους πελάτες τους· και

β) κάθε επιλέξιμος πελάτης εντός του εδάφους τους να μπορεί να εφοδιάζεται με απευθείας γραμμή από επιχειρήσεις παραγωγής και προμήθειας.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών κατασκευής απευθείας γραμμών στο έδαφός τους. Τα κριτήρια αυτά είναι αντικειμενικά και αμερόληπτα.

3. Η δυνατότητα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας με απευθείας γραμμή, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν θίγει τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 32.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν ως προϋπόθεση για την έκδοση άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής είτε την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα βάσει, οσάκις ενδείκνυται, του άρθρου 32, είτε την κίνηση διαδικασίας επίλυσης διαφορών δυνάμει του άρθρου 37.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αρνηθούν τη χορήγηση άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής, εάν η χορήγηση της άδειας αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 3. Η άρνηση είναι δεόντως αιτιολογημένη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 35

Διορισμός και ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία εθνική ρυθμιστική αρχή σε εθνικό επίπεδο.

2. Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν θίγεται ο διορισμός άλλων ρυθμιστικών αρχών σε περιφερειακό επίπεδο εντός ορισμένων κρατών μελών, υπό τον όρο να υπάρχει ένας ανώτερος εκπρόσωπος για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε κοινотικό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ένα κράτος μέλος μπορεί να διορίσει ρυθμιστικές αρχές για μικρά συστήματα σε γεωγραφικά χωριστή περιοχή η οποία, κατά το έτος 2008, είχε κατανάλωση μικρότερη του 3 % της συνολικής κατανάλωσης του κράτους μέλους του οποίου αποτελεί τμήμα. Με την παρέκκλιση αυτή δεν θίγεται ο διορισμός ενός ανώτερου εκπροσώπου για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε κοινοτικό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009.

4. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής και διασφαλίζουν ότι ασκεί τις εξουσίες της με αμεροληψία και διαφάνεια. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που τους ανατίθενται βάσει της παρούσας οδηγίας και της σχετικής νομοθεσίας, η ρυθμιστική αρχή:

- α) είναι νομικά διακριτή και λειτουργικά ανεξάρτητη από κάθε άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα,
- β) διασφαλίζει ότι το προσωπικό τους και όλα τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διοίκησή της:
 - i) ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε αγοραίο συμφέρον και
 - ii) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων. Με την απαίτηση αυτή δεν θίγεται η, κατά περίπτωση, στενή συνεργασία με άλλες συναφείς εθνικές αρχές ούτε οι γενικοί πολιτικοί προσανατολισμοί που εκδίδει η κυβέρνηση και οι οποίοι δεν συνδέονται με τα κατά το άρθρο 37 καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής.

5. Για να προστατεύσουν την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ιδίως ότι:

- α) η ρυθμιστική αρχή μπορεί να λαμβάνει αυτόνομες αποφάσεις, ανεξάρτητα από κάθε πολιτικό οργανισμό, και να διαθέτει ξεχωριστές ετήσιες δημοσιονομικές προβλέψεις, με αυτονομία ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού, και επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων της, και
- β) τα μέλη του συμβουλίου της ρυθμιστικής αρχής ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση της ρυθμιστικής αρχής, διορίζονται για ορισμένη θητεία πέντε έως επτά ετών, ανανεώσιμη άπαξ.

Όσον αφορά το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κατάλληλο σύστημα περικοπής για το συμβούλιο ή την ανώτερη διοίκηση. Τα μέλη του συμβουλίου ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση είναι δυνατόν να απαλλαγούν από τα καθήκοντά τους, διαρκούσης της θητείας τους, μόνον αν δεν πληρούν πλέον τους όρους που ορίζονται στο παρόν άρθρο ή εάν έχουν κριθεί ένοχα για σοβαρό παράπτωμα βάσει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 36

Γενικοί στόχοι των ρυθμιστικών αρχών

Κατά την εκτέλεση των ρυθμιστικών καθηκόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία, οι ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των κατωτέρω στόχων εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών τους που καθορίζονται στο άρθρο 37, διαβουλευόμενες στενά με άλλες ενδιαφερόμενες εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ανταγωνισμού, κατά περίπτωση, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων τους:

- α) προώθηση, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό, τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών και την Επιτροπή, ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Κοινότητας, και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Κοινότητα και εξασφαλίζοντας κατάλληλες συνθήκες για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους·
- β) ανάπτυξη περιφερειακών αγορών εντός της Κοινότητας που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη του στόχου του στοιχείου α)·
- γ) κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου διασυννοριακού δυναμικού μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τις ροές ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Κοινότητα·
- δ) βοήθεια για την επίτευξη, με τον οικονομικά αποτελεσματικότερο τρόπο, ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων που είναι προσανατολισμένα στον καταναλωτή και προώθηση της επάρκειας συστημάτων και, σύμφωνα με γενικούς στόχους ενεργειακής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης καθώς και της ενσωμάτωσης της μεγάλης και μικρής κλίμακας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της καταναεμένης παραγωγής ενέργειας, τόσο στο πλέγμα μεταφοράς όσο και στο πλέγμα διανομής·
- ε) διευκόλυνση της πρόσβασης στο δίκτυο νέου παραγωγικού δυναμικού, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων ή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην αγορά·
- στ) εξασφάλιση της προσφοράς κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και χρήστες του δικτύου, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των επιδόσεων των δικτύων και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς·
- ζ) εξασφάλιση ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών, προαγωγή του ουσιαστικού ανταγωνισμού και βοήθεια στην εξασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών·
- η) βοήθεια στην επίτευξη υψηλών προτύπων καθολικής και δημόσιας υπηρεσίας στον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια, συμβολή στην προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και συμβολή στην συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων που είναι απαραίτητες για την εναλλαγή πελατών.

Άρθρο 37

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής

1. Στη ρυθμιστική αρχή ανατίθενται τα εξής καθήκοντα:

- α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθοδολογίες τους·
- β) να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διανομής και, όπου συντρέχει περίπτωση, των ιδιοκτητών των συστημάτων, καθώς και όλων των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία και από κάθε άλλη συναφή κοινοτική νομοθεσία, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυννοριακά θέματα·
- γ) να συνεργάζεται για διασυννοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον Οργανισμό·
- δ) να συμμορφώνεται προς τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές, αποφάσεις του Οργανισμού και της Επιτροπής και να τις υλοποιεί·
- ε) να υποβάλλει ετησίως στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τον Οργανισμό και την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά τους και την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Οι εκθέσεις αυτές αφορούν όλα τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν για κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο·
- στ) να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας·
- ζ) να παρακολουθεί τα επενδυτικά προγράμματα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπειά τους με το κοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009· η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις για τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων·
- η) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς και την εξέταση της παρελθούσας απόδοσης των κανόνων ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου καθώς και τη θέσπιση ή έγκριση των προτύπων και απαιτήσεων για την ποιότητα της υπηρεσίας και την προσφορά ή συμβολή σε αυτό μαζί με άλλες αρμόδιες αρχές·
- θ) να παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας·
- ι) να παρακολουθεί τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, τις τιμές τους για τους οικιακούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων προπληρωμής, ποσοστό αλλαγής προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής της παροχής, παροχή υπηρεσιών συντήρησης και σχετικά τέλη, και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών, και να φέρει ενώπιον των οικείων αρχών ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·

- ια) να παρακολουθεί την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων ρητρών αποκλειστικότητας οι οποίες μπορεί να εμποδίζουν μεγάλους μη οικιακούς καταναλωτές να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα εκλογής τους. Όπου αρμόζει, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού για παρόμοιες πρακτικές·
- ιβ) να σέβεται τη συμβατική ελευθερία σχετικά με συμβάσεις εφοδιασμού με δυνατότητα διακοπής καθώς και σε σχέση με μακροπρόθεσμες συμβάσεις, υπό τον όρο ότι είναι συμβατές με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο και συνεπείς προς τις πολιτικές της Κοινότητας·
- ιγ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζονται οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής για τη σύνδεση και τις επισκευές·
- ιδ) να βοηθά ώστε να εξασφαλίζεται, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες αρχές, ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων όσων εκτίθενται στο παράρτημα Ι, είναι αποτελεσματικά και εφαρμόζονται·
- ιε) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς το άρθρο 3, και να τις διαβιβάζει στις αρχές ανταγωνισμού, όπου αρμόζει·
- ιστ) να εξασφαλίζει την πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός ευνόητου εναρμονισμένου μορφότυπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και άμεση πρόσβαση όλων των πελατών σε παρόμοια δεδομένα σύμφωνα με το στοιχείο η) του παραρτήματος Ι·
- ιζ) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν το ρόλο και τις αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009·
- ιη) να παρακολουθεί τις επενδύσεις σε παραγωγικό δυναμικό σε συνάρτηση με την ασφάλεια εφοδιασμού·
- ιθ) να παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των κοινοτικών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες·
- κ) να παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 42·
- κα) να συμβάλλει στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

2. Όταν προβλέπεται σε κάποιο κράτος μέλος, τα καθήκοντα παρακολούθησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκτελούνται από αρχές άλλες από τη ρυθμιστική. Στην περίπτωση αυτή, οι πληροφορίες που προκύπτουν από την παρακολούθηση αυτή τίθενται στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής το συντομότερο δυνατόν.

Διατηρώντας την ανεξαρτησία τους, με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, οι ρυθμιστικές αρχές συνεννοούνται, κατά περίπτωση, με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, συνεργάζονται στενά με τις άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Τυχόν εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί από ρυθμιστική αρχή ή τον Οργανισμό δυνάμει της παρούσας οδηγίας δεν θίγουν τη δεόντως αιτιολογημένη μελλοντική χρήση των εξουσιών της από τη ρυθμιστική αρχή δυνάμει του παρόντος άρθρου ή τυχόν κυρώσεις που επιβάλλονται από άλλες σχετικές αρχές ή την Επιτροπή.

3. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος με βάση το άρθρο 13, πέραν των καθηκόντων που της ανατίθενται με βάση την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η ρυθμιστική αρχή οφείλει:

- α) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από το παρόν άρθρο και να επιβάλλει ποινές για μη συμμόρφωση σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ)·
- β) να παρακολουθεί τις σχέσεις και την επικοινωνία μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, για να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, και ειδικότερα να εγκρίνει συμβάσεις και να ενεργεί ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους οιασδήποτε εξ αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 11·
- γ) με την επιφύλαξη της διαδικασίας του άρθρου 13 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σχετικά με το πρώτο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, να εγκρίνει τον προγραμματισμό των επενδύσεων και το πολυετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλει κάθε χρόνο ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος·
- δ) να εξασφαλίζει ότι τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο, τα οποία εισπράττουν οι ανεξάρτητοι διαχειριστές συστήματος, προβλέπουν αμοιβή για τον ιδιοκτήτη ή τους ιδιοκτήτες του δικτύου, η οποία περιλαμβάνει κατάλληλο αντίτιμο για τα πάγια στοιχεία του δικτύου και τυχόν νέες επενδύσεις σε αυτό, εφόσον έχουν γνώμονα την οικονομία και την αποτελεσματικότητα·
- ε) να διαθέτει εξουσία διενέργειας επιθεωρήσεων, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος· και
- στ) να παρακολουθεί τη χρήση των επιβαρύνσεων συμφόρησης που εισπράττει ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές οι αρμοδιότητες που τους παρέχουν τη δυνατότητα να εκτελούν ταχέως και αποτελεσματικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3 και 6. Για τον σκοπό αυτό, οι ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν τουλάχιστον τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) να ερευνούν τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και να αποφασίζουν και να επιβάλλουν τα κατάλληλα, αναγκαία και

αναλογικά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Εφόσον απαιτείται, οι ρυθμιστικές αρχές δύνανται επίσης να συνεργάζονται με την εθνική αρχή ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές της χρηματοπιστωτικής αγοράς ή την Επιτροπή στη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το νόμο περί ανταγωνισμού·

- γ) να απαιτούν πληροφορίες από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης για οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε τρίτους, καθώς και οποιασδήποτε πληροφορίας σχετικά με μέτρα αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου·
- δ) να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών ή του Οργανισμού ή να προτείνουν σε αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλλει τις εν λόγω κυρώσεις. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνεται η επιβολή ή η πρόταση επιβολής κυρώσεων ύψους έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, για τη μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία· και
- ε) να διενεργούν έρευνες και να εντέλλονται τη διευθέτηση διαφορών δυνάμει των παραγράφων 11 και 12.

5. Εκτός από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου, όταν οριστεί διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το κεφάλαιο V, τους ανατίθενται τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

- α) να επιβάλλουν ποινές σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ) για μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- β) να παρακολουθούν την επικοινωνία μεταξύ του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- γ) να ενεργούν ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε περίπτωση οποιασδήποτε καταγγελίας που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 11·
- δ) να παρακολουθούν τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- ε) να εγκρίνουν όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς·

στ) να ζητούν αιτιολόγηση από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση όταν ειδοποιείται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 4. Η αιτιολόγηση περιλαμβάνει κυρίως αποδείξεις ότι δεν σημειώθηκε καμία μεροληπτική συμπεριφορά προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·

ζ) να πραγματοποιούν επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς· και

η) να αναθέτουν όλα ή συγκεκριμένα καθήκοντα του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος διορισμένο σύμφωνα με το άρθρο 13 σε περίπτωση διαρκούς παραβίασης από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς των υποχρεώσεων που υπέχει από την παρούσα οδηγία, ιδίως σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

6. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση αρκετά πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:

α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ή των μεθοδολογιών τους. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα, κατά τρόπο ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων·

β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης οι οποίες θα εκτελούνται κατά τον πλέον οικονομικό τρόπο και θα παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε να εξισορροπούν τις εισροές και εκροές τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης παρέχονται ισοτίμα και χωρίς διακρίσεις και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια· και

γ) την πρόσβαση στις διασυννοριακές υποδομές, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφορήσεων.

7. Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 δημοσιεύονται.

8. Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας.

9. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαχείριση συμφόρησης των εθνικών συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων, και την υλοποίηση των κανόνων διαχείρισης συμφόρησης. Προς τούτο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς υποβάλλουν τους κανόνες διαχείρισης συμφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν τροποποιήσεις αυτών των κανόνων.

10. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν την εξουσία να ορίζουν ή εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες μεταφοράς και διανομής και να αποφασίζουν τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από αυτά τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες.

11. Οποιοδήποτε μέρος έχει να υποβάλει καταγγελία κατά διαχειριστών δικτύου μεταφοράς ή διανομής που αφορά υποχρεώσεις του διαχειριστή που απορρέουν από την παρούσα οδηγία, μπορεί να υποβάλει την καταγγελία στη ρυθμιστική αρχή, η οποία, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης των διαφορών, εκδίδει απόφαση εντός δύο μηνών από τη λήψη της καταγγελίας. Η περίοδος αυτή είναι δυνατό να παραταθεί κατά δύο μήνες όταν οι ρυθμιστικές αρχές ζητούν πρόσθετες πληροφορίες. Η παραταθείσα περίοδος μπορεί να παραταθεί περαιτέρω με τη σύμφωνη γνώμη του καταγγέλλοντος. Η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

12. Κάθε διγόμενος έχει δικαίωμα προσφυγής σχετικά με απόφαση για μεθόδους που ελήφθη σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή, όταν η ρυθμιστική αρχή έχει υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τα προτεινόμενα τιμολόγια ή μεθόδους, δύναται, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της πρότασης απόφασης, ή και εντός μικρότερου διαστήματος εφόσον αυτό προβλέπεται από τα κράτη μέλη, να υποβάλει προσφυγή για επανεξέταση. Η εν λόγω προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

13. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 82.

14. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών ή ποινικών μέτρων, σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις τους, κατά των υπεύθυνων φυσικών ή νομικών προσώπων, στις περιπτώσεις παραβίασης των κανόνων περί εμπιστευτικότητας τους οποίους επιβάλλει η παρούσα οδηγία.

15. Οι προσφυγές που αναφέρονται στις παραγράφους 11 και 12 δεν θίγουν τα δικαιώματα άσκησης προσφυγής δυνάμει του κοινοτικού ή/και του εθνικού δικαίου.

16. Οι αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και διατίθενται στο κοινό υπό την επιφύλαξη της προστασίας της εμπιστευτικότητας εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

17. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί σε εθνικό επίπεδο δυνάμει των οποίων μέρος διγόμενο από την απόφαση ρυθμιστικής αρχής έχει δικαίωμα προσφυγής σε φορέα ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη και από οποιαδήποτε κυβέρνηση.

Άρθρο 38

Καθεστώς ρύθμισης διασυνοριακών θεμάτων

1. Οι ρυθμιστικές αρχές διαβουλεύονται και συνεργάζονται στενά και κοινοποιούν εκατέρωθεν και στον Οργανισμό οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

2. Οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για:

- α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών σε διάφορα κράτη μέλη·
- β) τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδικών δικτύου για τους σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και άλλους παράγοντες της αγοράς· και
- γ) τον συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων σχετικά με τη διαχείριση της συμφόρησης.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν συμφωνία συνεργασίας μεταξύ τους έτσι ώστε να προωθείται η ρυθμιστική συνεργασία.

4. Οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εκτελούνται, κατά περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

5. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έκταση των καθηκόντων των ρυθμιστικών αρχών να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τον Οργανισμό. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με συμπλήρωσή της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 46, παράγραφος 2.

Άρθρο 39

Συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές

1. Κάθε ρυθμιστική αρχή και η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού σχετικά με το αν απόφαση της ρυθμιστικής αρχής είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

2. Ο Οργανισμός υποβάλλει τη γνώμη του στη ρυθμιστική αρχή που τη ζήτησε ή στην Επιτροπή, αντίστοιχα, και στη ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την επίμαχη απόφαση, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος.

3. Εάν η ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την απόφαση δεν συμμορφωθεί προς τη γνώμη του Οργανισμού εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής, ο Οργανισμός ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

4. Κάθε ρυθμιστική αρχή δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή, εφόσον θεωρεί ότι απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυνοριακό εμπόριο δεν είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.

5. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή της από τον Οργανισμό σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή από ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 4, ή με δική της πρωτοβουλία εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόφασης, ότι η απόφαση ρυθμιστικής αρχής εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμφωνία της με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή, καλεί τη ρυθμιστική αρχή και τα μέρη που εμπλέκονται στη διαδικασία ενώπιον της ρυθμιστικής αρχής να υποβάλουν παρατηρήσεις.

6. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση, εκδίδει, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης, τελική απόφαση:

- α) να μην εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής, ή
- β) με την οποία ζητεί από την οικεία ρυθμιστική αρχή να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον θεωρεί ότι δεν τηρήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές.

7. Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση ή δεν εκδώσει τελική απόφαση εντός των προθεσμιών που ορίζονται, αντιστοίχως, στις παραγράφους 5 και 6, θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

8. Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός δύο μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την απόφαση της αρχής και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

9. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με συμπλήρωσή της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 46, παράγραφος 2.

Άρθρο 40

Τήρηση αρχείων

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις προμήθειας να τηρούν στη διάθεση των εθνικών αρχών, περιλαμβανομένης της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Επιτροπής, για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστήματος μεταφοράς.

2. Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως λόγου χάρι οι κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, η ποσότητα, η ημερομηνία και η ώρα εκτέλεσης και οι τιμές συναλλαγής και ο τρόπος ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς και λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της.

3. Οι ρυθμιστικές αρχές δύνανται να αποφασίσουν να θέσουν στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, εφόσον δεν κοινοποιούνται εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικές με χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK.

4. Για να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές διά των οποίων ορίζονται οι μέθοδοι και οι μηχανισμοί για την τήρηση αρχείων καθώς και ο μορφότυπος και το περιεχόμενο τήρησης των δεδομένων. Τα εν λόγω μέτρα, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με συμπλήρωσή της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 46, παράγραφος 2.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις συναλλαγές παραγώγων ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων προμήθειας με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, μόνον μετά την έκδοση από την Επιτροπή των κατευθυντηρίων γραμμών που προβλέπονται στη παράγραφο 4.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν δημιουργούν πρόσθετες υποχρεώσεις έναντι των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK.

7. Όταν οι κατά την παράγραφο 1 αρχές χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία τους παρέχουν τα δεδομένα που ζητούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

ΑΓΟΡΕΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Άρθρο 41

Αγορές λιανικής

Για να διευκολυνθεί η δημιουργία εύρυθμων και διαφανών αγορών λιανικής στην Κοινότητα, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των επιχειρήσεων προμήθειας και

των πελατών και, εφόσον είναι αναγκαίο, άλλων συντελεστών της αγοράς, να καθορίζονται στις συμβατικές ρυθμίσεις, τις δεσμεύσεις προς πελάτες, τους κανόνες ανταλλαγής δεδομένων και εκκαθάρισης, την κυριότητα δεδομένων και την ευθύνη των μετρήσεων.

Οι εν λόγω κανόνες δημοσιοποιούνται, στοχεύουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης των πελατών και των προμηθευτών στα δίκτυα και υπόκεινται στον έλεγχο των ρυθμιστικών αρχών ή άλλων αρμόδιων εθνικών αρχών.

Οι μεγάλοι μη οικιακοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με περισσότερους του ενός προμηθευτές ταυτόχρονα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

Μέτρα διασφάλισης

Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων, ή η αρτιότητα του συστήματος, ένα κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει προσωρινώς τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης.

Τα μέτρα αυτά δεν επιτρέπεται να προκαλούν παρά ελάχιστη διαταραχή στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ούτε επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα απολύτως απαραίτητα όρια για την αντιμετώπιση των αιφνιδίων δυσχερειών που ανέκυψαν.

Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί τα μέτρα αυτά στα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή, η οποία μπορεί να αποφασίζει ότι το κράτος μέλος πρέπει να τα τροποποιήσει ή να τα καταργήσει, εφόσον προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και διαταράσσουν τις συναλλαγές κατά τρόπο ασυμβίβαστο με το κοινό συμφέρον.

Άρθρο 43

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού

1. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία προκειμένου να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού πρέπει να συνάδουν προς τη συνθήκη ΕΚ, ιδίως δε προς το άρθρο 30, και το κοινοτικό δίκαιο.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνο μετά την κοινοποίησή τους στην Επιτροπή και την έγκρισή τους από αυτήν.

3. Η Επιτροπή αντιδρά στην κοινοποίηση της παραγράφου 2 εντός δύο μηνών από την παραλαβή της. Η προθεσμία αρχίζει από την ημέρα που ακολουθεί την παραλαβή της κοινοποίησης. Εάν δεν αντιδράσει εντός της διμήνης προθεσμίας, η Επιτροπή θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά των κοινοποιηθέντων μέτρων.

Άρθρο 44

Παρεκκλίσεις

1. Τα κράτη μέλη τα οποία, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ουσιαστικών προβλημάτων στη λειτουργία των μικρών απομονωμένων συστημάτων τους, μπορούν να υποβάλουν αίτηση να τους χορηγηθούν από την Επιτροπή παρεκκλίσεις από τις σχετικές διατάξεις των κεφαλαίων IV, VI, VII και VIII, καθώς και του κεφαλαίου III, στην περίπτωση των απομονωμένων μικροσυστημάτων όσον αφορά την ανακαίνιση, την αναβάθμιση και την επέκταση του υπάρχοντος δυναμικού. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις εν λόγω αιτήσεις προτού λάβει απόφαση, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας. Η απόφαση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Το άρθρο 9 δεν εφαρμόζεται στην Κύπρο, στο Λουξεμβούργο ή/και στη Μάλτα. Επιπλέον, τα άρθρα 26, 32 και 33 δεν εφαρμόζονται στη Μάλτα.

Για τους σκοπούς του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο β), η έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» δεν περιλαμβάνει τους τελικούς πελάτες που εκτελούν οποιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή/και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, είτε άμεσα είτε μέσω επιχειρήσεων επί των οποίων ασκούν έλεγχο, είτε ατομικά είτε από κοινού, υπό τον όρο ότι οι τελικοί πελάτες, περιλαμβανομένων των μεριδίων τους επί της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σε ελεγχόμενες επιχειρήσεις είναι, κατ' ετήσιο μέσο όρο, καθαροί καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και υπό τον όρο ότι η οικονομική αξία της ηλεκτρικής ενέργειας που πωλούν σε τρίτους είναι αμελητέα σε σχέση προς τις άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητές τους.

Άρθρο 45

Διαδικασία επανεξέτασης

Εάν, στην κατά το άρθρο 47, παράγραφος 6, έκθεση, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι, δεδομένης της ουσιαστικής πρακτικής εφαρμογής της πρόσβασης στο δίκτυο σε κάποιο κράτος μέλος — που συνεπάγεται πλήρως αποτελεσματική, χωρίς διακρίσεις και εμπόδια πρόσβαση στο δίκτυο— ορισμένες υποχρεώσεις που επιβάλλει η παρούσα οδηγία σε επιχειρήσεις (μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις νομικού διαχωρισμού των διαχειριστών συστημάτων διανομής) δεν είναι ανάλογες προς τον επιδιωκόμενο στόχο, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να υποβάλλει αίτημα στην Επιτροπή για να εξαιρεθεί από τη συγκεκριμένη απαίτηση.

Το κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή το αίτημα, μαζί με όλα τα σχετικά απαραίτητα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θα εξακολουθήσει να ισχύει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η έκθεση ότι, δηλαδή, εξασφαλίζεται η ουσιαστική πρόσβαση στο δίκτυο.

Η Επιτροπή, εντός τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, υιοθετεί γνώμη σχετικά με το αίτημα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και, οσάκις ενδείκνυται, υποβάλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, στις προτάσεις τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, την εξαίρεση των ενδιαφερομένων κράτους μέλους από συγκεκριμένες απαιτήσεις, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος εφαρμόζει εξίσου αποτελεσματικά μέτρα, οσάκις ενδείκνυται.

Άρθρο 46

Διαδικασία επιτροπών

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Άρθρο 47

Υποβολή εκθέσεων

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί και επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει γενική έκθεση προόδου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το πρώτον μέχρι τις 4 Αυγούστου 2004, και στη συνέχεια σε ετήσια βάση. Η έκθεση προόδου καλύπτει τουλάχιστον τα εξής:

- α) την πείρα που αποκτήθηκε και την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και απολύτως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα εμπόδια που εξακολουθούν να υπάρχουν από την άποψη αυτή, συμπεριλαμβανομένης της κατοχής δεσποζουσας θέσης, της συγκέντρωσης, της επιθετικής ή αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς, καθώς και του αντίκτυπου όσον αφορά τη στρέβλωση της αγοράς·
- β) τον βαθμό στον οποίο οι απαιτήσεις διαχωρισμού και τιμολόγησης που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία έχουν επιτύχει τη διασφάλιση ισότιμης και αμερόληπτης πρόσβασης στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας της Κοινότητας και ισοδυναμών επιπέδων ανταγωνισμού, καθώς και τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες που έχει το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας για τους πελάτες·
- γ) την εξέταση ζητημάτων που σχετίζονται με τα επίπεδα χωρητικότητας του συστήματος και την ασφάλεια του εφοδιασμού της Κοινότητας με ηλεκτρική ενέργεια, και ιδίως την υφιστάμενη και προβλεπόμενη ισορροπία μεταξύ ζήτησης και προσφοράς, λαμβανομένων υπόψη των φυσικών δυνατοτήτων ανταλλαγών μεταξύ των εκάστοτε περιοχών·
- δ) με ιδιαίτερη προσοχή, τα μέτρα που λαμβάνονται στα κράτη μέλη για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών·
- ε) την εφαρμογή της παρέκκλισης που προβλέπεται δυνάμει του άρθρου 26 παράγραφος 4, ενόψει πιθανής επανεξέτασης του ορίου·
- στ) τη γενική αποτίμηση της προόδου που έχει επιτευχθεί σε ό,τι αφορά τις διμερείς σχέσεις με τρίτες χώρες οι οποίες παράγουν και εξάγουν ή μεταφέρουν ηλεκτρική ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της προόδου στα θέματα της ολοκλήρωσης της αγοράς, των κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνεπειών του εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας και της πρόσβασης στα δίκτυα των εν λόγω τρίτων χωρών·

ζ) την ανάγκη για πιθανές απαιτήσεις εναρμόνισης οι οποίες δεν συνδέονται με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας· και

η) τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφάρμοσαν στην πράξη τις απαιτήσεις σχετικά με την ενεργειακή επισήμανση που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3 παράγραφος 9 και τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη τυχόν συστάσεις της Επιτροπής σχετικά με το θέμα.

Οσάκις αυτό ενδείκνυται, η έκθεση προόδου μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις, ιδίως όσον αφορά το πεδίο και τις λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων για την επισήμανση, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου αναφοράς στις υπάρχουσες πηγές πληροφόρησης και του περιεχομένου των πηγών αυτών, και κυρίως του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να δίδονται, με τρόπο διαφανή, εύληπτο και συγκρίσιμο, σε ολόκληρη την Κοινότητα, οι πληροφορίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τουλάχιστον όσον αφορά τις εκπομπές CO₂ και τα ραδιενεργά απόβλητα της ηλεκτροπαραγωγής από διάφορες πηγές και τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να απλοποιηθούν τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τον έλεγχο της ακρίβειας των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές, καθώς και τα μέτρα για την αντιστάθμιση των αρνητικών συνεπειών από την κατοχή δεσπόζουσας θέσης και τις συγκεντρώσεις στην αγορά.

2. Ανά διετία, η έκθεση προόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει επίσης ανάλυση των διαφόρων μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας μαζί με εξέταση της αποτελεσματικότητας των προαναφερόμενων μέτρων και, ιδίως, των επιπτώσεών τους στον ανταγωνισμό στον τομέα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Οσάκις ενδείκνυται, η έκθεση μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη υψηλών προδιαγραφών παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας, ή τα μέτρα για την αποφυγή μονοπωλιακού ελέγχου της αγοράς.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει, το αργότερο στις 3 Μαρτίου 2013, διεξοδική έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία περιγράφεται ο βαθμός επιτυχίας των προϋποθέσεων διαχωρισμού στο πλαίσιο του κεφαλαίου V όσον αφορά την εξασφάλιση πλήρους και αποτελεσματικής ανεξαρτησίας των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό.

4. Για τον σκοπό της αξιολόγησής της στο πλαίσιο της παραγράφου 3, η Επιτροπή λαμβάνει ιδίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: ισότιμη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στο δίκτυο, αποτελεσματικές κανονιστικές ρυθμίσεις, ανάπτυξη δικτύου που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς, επενδυτικών κινήτρων χωρίς στρεβλώσεις, ανάπτυξη της υποδομής διασύνδεσης, αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές ενέργειας της Κοινότητας και ασφάλεια της κατάστασης του εφοδιασμού στην Κοινότητα.

5. Εφόσον απαιτείται, και ειδικότερα εφόσον η διεξοδική ειδική έκθεση της παραγράφου 3 προβλέπει ότι οι όροι της παραγράφου 4 δεν έχουν διασφαλισθεί στην πράξη, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προκειμένου να εξασφαλισθεί πλήρως η αποτελεσματική ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς πριν από τις 3 Μαρτίου 2014.

6. Το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2006, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λεπτομερή έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Στην έκθεση αυτή εξετάζονται συγκεκριμένα:

- η άνευ διακρίσεων δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο,
- η ύπαρξη αποτελεσματικών ρυθμίσεων,
- η ανάπτυξη υποδομών διασύνδεσης και η κατάσταση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Κοινότητα,
- ο βαθμός στον οποίο τα πλήρη οφέλη του ανοίγματος των αγορών αναλογούν στις μικρές επιχειρήσεις και τους οικιακούς πελάτες, κυρίως όσον αφορά τις προδιαγραφές παροχής δημόσιας υπηρεσίας και καθολικής υπηρεσίας,
- ο βαθμός στον οποίο οι αγορές είναι στην πράξη ανοιχτές στον ουσιαστικό ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της κατοχής δεσπόζουσας θέσης και των συγκεντρώσεων στην αγορά και της επιθετικής ή αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς,
- ο βαθμός στον οποίο οι καταναλωτές αλλάζουν πράγματι προμηθευτές και επαναδιαπραγματεύονται τιμολόγια,
- η εξέλιξη των τιμών, συμπεριλαμβανομένων των τιμών προμήθειας, σε σχέση με το βαθμό ανοίγματος των αγορών, και
- η αποκτηθείσα εμπειρία κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά την ουσιαστική ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων σε κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις και εάν, πέραν της ανεξαρτησίας όσον αφορά τη λειτουργία και του διαχωρισμού των λογαριασμών, έχουν αναπτυχθεί και άλλα μέτρα με αποτελέσματα ισοδύναμα με το νομικό διαχωρισμό.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προτάσεις, με στόχο κυρίως την εξασφάλιση υψηλών προδιαγραφών παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ιδίως για την εξασφάλιση της πλήρους και ουσιαστικής ανεξαρτησίας των διαχειριστών συστημάτων διανομής πριν από την 1η Ιουλίου 2007. Οσάκις απαιτείται, αυτές οι προτάσεις μπορούν επίσης να αφορούν, στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, μέτρα για την αντιμετώπιση φαινομένων κατοχής δεσπόζουσας θέσης και συγκεντρώσεων στην αγορά και επιθετικής ή αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς.

Άρθρο 48

Κατάργηση

Η οδηγία 2003/54/EK καταργείται από τις 3 Μαρτίου 2011, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών σχετικά με τις προθεσμίες για τη μεταφορά στο εθνικό σύστημα και την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας. Οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται βάσει του πίνακα αντιστοιχιών του παραρτήματος II.

Άρθρο 49

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 3 Μαρτίου 2011. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 3 Μαρτίου 2011, εκτός του άρθρου 11, το οποίο εφαρμόζουν από τις 3 Μαρτίου 2013.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 50

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 51

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
H.- G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
E. ERLANDSSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

1. Με την επιφύλαξη των κοινοτικών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, ιδίως της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις ⁽¹⁾ και της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές ⁽²⁾, τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 έχουν ως στόχο να εξασφαλίζουν ότι οι πελάτες:

α) έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας, στην οποία καθορίζονται:

- τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής,
- οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,
- τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης,
- οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε τελευταίες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης,
- η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της παροχής υπηρεσιών και της σύμβασης, η ύπαρξη τυχόν δικαιώματος λύσης της σύμβασης και κατά πόσον επιτρέπεται η υπαναχώρηση από τη σύμβαση χωρίς επιβάρυνση,
- οι αποζημιώσεις και οι διακανονισμοί επιστροφών που εφαρμόζονται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης,
- η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το στοιχείο στ),
- πληροφορίες για τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού των παραπόνων, καθώς και κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο παρόν σημείο, οι οποίες γνωστοποιούνται σαφώς στα έντυπα των λογαριασμών ή στις ιστοθίδες των εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι όροι πρέπει να είναι δίκαιοι και γνωστοί εκ των προτέρων. Οποσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα που εκτίθενται στο παρόν σημείο παρέχονται επίσης πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

β) ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα λύσης της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ειδοποιούν τους συνδρομητές τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ με τρόπο διαφανή και κατανοητό. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να λύσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους όρους οι οποίοι τους έχουν κοινοποιηθεί από το φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας.

γ) λαμβάνουν διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας.

δ) έχουν ευρεία ελευθερία επιλογής των μεθόδων πληρωμής, οι οποίες δεν πραγματοποιούν αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ πελατών. Τα συστήματα προπληρωμής είναι δίκαια και αντανακλούν σαφώς την αναμενόμενη κατανάλωση. Οιαδήποτε διαφορά στους όρους και στις προϋποθέσεις θα αντανακλά τις δαπάνες που φέρει ο προμηθευτής των διαφόρων συστημάτων πληρωμών. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις πρέπει να είναι δίκαιοι και διαφανείς. Πρέπει να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και δεν πρέπει να περιλαμβάνουν μη συμβατικούς φραγμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, για παράδειγμα μέσω υπέρμετρης συμβατικής τεκμηρίωσης. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

ε) δεν επιβαρύνονται για αλλαγή προμηθευτή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19.

⁽²⁾ ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29.

- στ) έχουν στη διάθεσή τους διαφανείς, απλές και ανεξόδες διαδικασίες εξέτασης των αντίστοιχων καταγγελιών τους. Ειδικότερα, όλοι οι πελάτες έχουν δικαίωμα σε καλό επίπεδο υπηρεσιών και χειρισμό παραπόνων εκ μέρους του παρόχου υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτές οι εξωδικαστικές διαδικασίες επίλυσης διαφορών παρέχουν τη δυνατότητα δίκαιης και ταχείας επίλυσης των διαφορών εντός τριών μηνών κατά προτίμηση, προβλέποντας, όπου αυτό επιβάλλεται, σύστημα επιστροφής ή/και αποζημίωσης. Όταν αυτό είναι δυνατόν, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στη σύσταση 98/257/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1998, σχετικά με τις αρχές που διέπουν τα αρμόδια όργανα για την εξώδικη επίλυση των διαφορών κατανάλωσης ⁽¹⁾.
- ζ) όταν έχουν πρόσβαση σε καθολική υπηρεσία δυνάμει των διατάξεων που θέσπισαν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3, ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά την καθολική υπηρεσία·
- η) έχουν στη διάθεσή τους τα δεδομένα κατανάλωσης τους και τους παρέχεται η δυνατότητα, με ρητή συναίνεση και ατελώς, να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε καταχωρημένη επιχείρηση προμήθειας την πρόσβαση στα δεδομένα μετρητών που τους αφορούν. Το μέρος που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση δεδομένων οφείλει να χορηγεί τα εν λόγω δεδομένα στην επιχείρηση. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον μορφότυπο των δεδομένων και τη διαδικασία για την πρόσβαση των προμηθευτών και των καταναλωτών στα δεδομένα. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία·
- θ) ενημερώνονται δεόντως για την πραγματική κατανάλωση και το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας αρκετά συχνά ώστε να μπορούν να ρυθμίσουν οι ίδιοι την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Οι πληροφορίες δίδονται στο πλαίσιο επαρκούς χρονικού πλαισίου που λαμβάνει υπόψη την ικανότητα του εξοπλισμού μετρήσεων του πελάτη και το εν λόγω προϊόν ηλεκτρικής ενέργειας. Η δέουσα προσοχή δίδεται στην οικονομική αποδοτικότητα αυτών των μέτρων. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία·
- ι) λαμβάνουν τελικό λογαριασμό κλεισίματος, μετά από κάθε αλλαγή προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, μέσα σε 6 εβδομάδες από την αλλαγή αυτή.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την εφαρμογή ευφών συστημάτων μέτρησης τα οποία βοηθούν την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η υλοποίηση αυτών των συστημάτων μέτρησης δύναται να υπόκειται σε οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τους επιμέρους καταναλωτές, σε σχέση με τη μορφή ευφών μέτρησης που είναι οικονομικά περισσότερο εύλογη και αποδοτική, καθώς και το χρονικό πλαίσιο στο οποίο είναι εφικτή η εξάπλωση των συστημάτων.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται μέχρι την 3η Σεπτεμβρίου 2012.

Με βάση αυτή την αξιολόγηση, τα κράτη μέλη ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή έχουν αυτά ορίσει, καταρτίζει χρονοδιάγραμμα με στόχο έως τη δεκαετία για την υλοποίηση ευφών συστημάτων μέτρησης.

Εάν η ανάπτυξη ευφών μετρητών εκτιμηθεί θετικά, τουλάχιστον το 80 % των καταναλωτών πρέπει να εξοπλιστούν με ευφυή συστήματα μέτρησης έως το 2020.

Τα κράτη μέλη, ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή έχουν αυτά ορίσει, εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων μέτρησης που εφαρμόζονται στην επικράτειά τους και λαμβάνει δεόντως υπόψη τη χρήση κατάλληλων προτύπων και της βέλτιστης πρακτικής, καθώς και τη σημασία της ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

⁽¹⁾ EE L 115 της 17.4.1998, σ. 31.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2003/54/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
—	Άρθρο 6
Άρθρο 6	Άρθρο 7
Άρθρο 7	Άρθρο 8
Άρθρο 10	Άρθρο 9
Άρθρο 8	Άρθρο 10
—	Άρθρο 11
Άρθρο 9	Άρθρο 12
—	Άρθρο 13
—	Άρθρο 14
Άρθρο 11	Άρθρο 15
Άρθρο 12	Άρθρο 16
—	Άρθρο 17
—	Άρθρο 18
—	Άρθρο 19
—	Άρθρο 20
—	Άρθρο 21
—	Άρθρο 22
—	Άρθρο 23
Άρθρο 13	Άρθρο 24
Άρθρο 14	Άρθρο 25
Άρθρο 15	Άρθρο 26
Άρθρο 16	Άρθρο 27
Άρθρο 17	Άρθρο 29
Άρθρο 18	Άρθρο 30
Άρθρο 19	Άρθρο 31
Άρθρο 20	Άρθρο 32
Άρθρο 21	Άρθρο 33
Άρθρο 22	Άρθρο 34
Άρθρο 23 παράγραφος 1 (πρώτη και δεύτερη περίοδος)	Άρθρο 35
—	Άρθρο 36
Άρθρο 23 (υπόλοιπο)	Άρθρο 37
—	Άρθρο 38
—	Άρθρο 39
—	Άρθρο 40
—	Άρθρο 41
Άρθρο 24	Άρθρο 42

Οδηγία 2003/54/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
—	Άρθρο 43
Άρθρο 25	—
Άρθρο 26	Άρθρο 44
Άρθρο 27	Άρθρο 45
—	Άρθρο 46
Άρθρο 28	Άρθρο 47
Άρθρο 29	Άρθρο 48
Άρθρο 30	Άρθρο 49
Άρθρο 31	Άρθρο 50
Άρθρο 32	Άρθρο 51
Παράρτημα Α	Παράρτημα Ι

ΟΔΗΓΙΑ 2009/73/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2009

σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2, και τα άρθρα 55 και 95,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Κοινότητα από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε είναι πολίτες είτε επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και η αύξηση του διασυννοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν βελτιώσεις αποδοτικότητας, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, και να ενισχυθεί ταυτόχρονα η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.
- (2) Η οδηγία 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽⁴⁾ συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία της εν λόγω αγοράς.
- (3) Οι ελευθερίες που εγγυάται η συνθήκη στους πολίτες της Ένωσης — μεταξύ άλλων η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, η ελευθερία παροχής υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης — είναι δυνατές μόνο στο πλαίσιο της εντελώς ανοικτής αγοράς, η οποία παρέχει σε όλους τους καταναλωτές τη δυνατότητα να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους και δίνει σε όλους τους προμηθευτές την ελευθερία να προμηθεύουν τους πελάτες τους.
- (4) Ωστόσο, υφίστανται σήμερα εμπόδια στην πώληση φυσικού αερίου στην Κοινότητα επί ίσοις όροις και χωρίς διακρίσεις ή μειονεκτήματα. Συγκεκριμένα, δεν παρέχεται ακόμη πρόσβαση στο δίκτυο χωρίς διακρίσεις και με εξίσου αποτελεσματική

ρυθμιστική εποπτεία σε όλα τα κράτη μέλη, επειδή το ισχύον νομικό πλαίσιο είναι ανεπαρκές.

- (5) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη» τονίσθηκε η σημασία της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και της δημιουργίας ίσων όρων ανταγωνισμού για όλες τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις φυσικού αερίου. Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας» και «Έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (Τελική Έκθεση)» έδειξαν ότι οι υφιστάμενοι κανόνες και μέτρα δεν παρέχουν το αναγκαίο πλαίσιο για μια ομαλώς λειτουργούσα εσωτερική αγορά.
- (6) Χωρίς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δικτύων από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας («αποτελεσματικός διαχωρισμός»), υπάρχει κίνδυνος διακρίσεων στην εκμετάλλευση των δικτύων, αλλά και στην παροχή κινήτρων στις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις για να κάνουν τις αναγκαίες επενδύσεις στα δίκτυά τους.
- (7) Οι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού που προβλέπονται στην οδηγία 2003/55/ΕΚ δεν έφεραν τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς. Στη σύνοδό του στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για τον «αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων προμήθειας και παραγωγής από τις επιχειρήσεις δικτύου».
- (8) Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μπορεί να γίνει μόνον με την άρση του κινήτρου για τις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις να κάνουν διακρίσεις κατά των ανταγωνιστών τους όσον αφορά την πρόσβαση στο δίκτυο και τις επενδύσεις. Ο διαχωρισμός της ιδιοκτησίας, πράγμα που προϋποθέτει ότι ο ιδιοκτήτης δικτύου ορίζεται ως ο διαχειριστής του δικτύου και είναι ανεξάρτητος από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής, είναι σαφώς αποτελεσματικός τρόπος για την επίλυση της εγγενούς σύγκρουσης συμφερόντων και την εξασφάλιση του εφοδιασμού. Για τον λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2007 σχετικά με τις προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁵⁾, αναφέρει τον διαχωρισμό μεταφοράς και ιδιοκτησίας ως το πιο αποτελεσματικό μέσο για την άνευ διακρίσεων προώθηση των επενδύσεων υποδομής, τη δίκαιη πρόσβαση των νεοεισρχομένων στο δίκτυο και τη διαφάνεια της αγοράς. Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας θα πρέπει κατά συνέπεια να απαιτείται από τα κράτη μέλη να

⁽¹⁾ ΕΕ C 211 της 19.8.2008, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ C 172 της 5.7.2008, σ. 55.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Ιανουαρίου 2009 (ΕΕ C 70 E της 24.3.2009, σ. 37), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2009 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2009.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 57.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 175 E της 10.7.2008, σ. 206.

εξασφαλίζουν ότι το αυτό πρόσωπο ή πρόσωπα δεν μπορούν να ελέγχουν μιας επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας και, ταυτοχρόνως, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς. Αντιστρόφως, πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα να ασκεί έλεγχο ή δικαιώματα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας όποιος ελέγχει σύστημα μεταφοράς ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Εντός των ορίων αυτών, μια επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας θα πρέπει να μπορεί να έχει μειοψηφική συμμετοχή σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σύστημα μεταφοράς

- (9) Οποιοδήποτε σύστημα διαχωρισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματικό όσον αφορά την άρση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ παραγωγών, προμηθευτών και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, ώστε να δοθούν κίνητρα για τις απαραίτητες επενδύσεις και να εξασφαλισθεί η πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά στο πλαίσιο ενός διαφανούς και αποτελεσματικού κανονιστικού καθεστώτος και δεν πρέπει να δημιουργήσει επαχδές και δύσχρηστο ρυθμιστικό καθεστώς για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.
- (10) Ο ορισμός του όρου «έλεγχος» έχει ληφθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων) ⁽¹⁾.
- (11) Επειδή για τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας απαιτείται, σε ορισμένες περιπτώσεις, η αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων, θα πρέπει να δοθεί σε εκείνα τα κράτη μέλη που επιλέγουν το διαχωρισμό της ιδιοκτησίας πρόσθετος χρόνος για να εφαρμόσουν τις σχετικές διατάξεις. Λαμβάνοντας υπόψη τους κάδτους δεσμούς μεταξύ των κλάδων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, οι διατάξεις για τον διαχωρισμό θα πρέπει να εφαρμοστούν οριζόντια και στους δύο κλάδους.
- (12) Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας, για να εξασφαλιστεί η πλήρης ανεξαρτησία της εκμετάλλευσης του δικτύου από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής και για να αποφευχθούν οι ανταλλαγές οποιονδήποτε εμπιστευτικών πληροφοριών, θα πρέπει να μην είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή προμήθειας. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να μην έχει το δικαίωμα να διορίζει μέλη του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο ασκεί έλεγχο ή οιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας.
- (13) Η καθιέρωση διαχειριστών συστήματος ή διαχειριστή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να καθιστά δυνατόν να διατηρούν οι κάδτοι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις την ιδιοκτησία των πάγιων στοιχείων του δικτύου, διασφαλίζοντας παράλληλα τον αποτελεσματικό διαχωρισμό συμφερόντων, υπό τον όρο ότι ο

ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ο ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς ασκεί όλες τις δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος και ότι έχουν θεσπισθεί λεπτομερείς κανονιστικές ρυθμίσεις και εκτενείς μηχανισμοί ρυθμιστικού ελέγχου.

- (14) Επομένως, από τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν επιχείρηση στην οποία ανήκει σύστημα μεταφοράς είναι μέρος κάδτοι ολοκληρωμένης επιχείρησης, θα πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας και της καθιέρωσης διαχειριστών συστήματος ή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής.
- (15) Προκειμένου να διαφυλαχθούν πλήρως τα συμφέροντα των μετόχων των κάδτοι ολοκληρωμένων επιχειρήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν να εφαρμόσουν τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας είτε μέσω άμεσης πώλησης είτε μέσω διάσπασης των μετοχών της κάδτοι ολοκληρωμένης επιχείρησης σε μετοχές της επιχείρησης δικτύου και σε μετοχές των εναπομενουσών επιχειρήσεων προμήθειας και παραγωγής, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προκύπτουν από τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.
- (16) Η πλήρης αποτελεσματικότητα της καθιέρωσης ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει να εξασφαλισθεί με ειδικούς πρόσθετους κανόνες. Οι κανόνες για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς προσφέρουν ένα κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο που εγγυάται τον θεμιτό ανταγωνισμό, επαρκείς επενδύσεις, πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά και ολοκλήρωση των αγορών φυσικού αερίου. Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μέσω των διατάξεων για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς βασίζεται σε έναν πυλώνα οργανωτικών μέτρων και μέτρων για τη διοίκηση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και σε έναν πυλώνα μέτρων για τις επενδύσεις, τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων παραγωγής με το δίκτυο και την ενοποίηση των αγορών μέσω της περιφερειακής συνεργασίας. Η ανεξαρτησία του διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει επίσης, μεταξύ άλλων, να εξασφαλισθεί με ορισμένες περιόδους υπαναχώρησης κατά τη διάρκεια των οποίων δεν ασκείται στην κάδτοι ολοκληρωμένη επιχείρηση διαχειριστική ή άλλη συναφής δραστηριότητα που να παρέχει πρόσβαση στις αυτές πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί σε διαχειριστική θέση. Το πρότυπο αποτελεσματικού διαχωρισμού του ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη σύνοδο του στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007.
- (17) Προκειμένου να αναπτυχθεί ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, οι μεγάλοι μη οικιακοί πελάτες θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν τους προμηθευτές τους και να συνάπτουν συμβάσεις για την κάλυψη των απαιτήσεών τους σε φυσικό αέριο με περισσότερους προμηθευτές. Οι πελάτες αυτοί θα πρέπει να προστατεύονται εναντίον ρητρών αποκλειστικότητας οι οποίες συνεπάγονται τον αποκλεισμό ανταγωνιστικών ή/και συμπληρωματικών προσφορών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

- (18) Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας εντός της επικράτειάς τους. Εάν κράτος μέλος έχει ασκήσει το δικαίωμά του αυτό, η επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να εφαρμόσει την επιλογή ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς. Επιπλέον, επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας δεν μπορούν, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα επί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από κράτος μέλος που έχει επιλέξει πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.
- (19) Βάσει της παρούσας οδηγίας, στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου θα υπάρχουν διάφορες μορφές οργάνωσης της αγοράς. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνουν τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού θα πρέπει να βασίζονται σε επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Θα πρέπει να ζητείται η γνώμη της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα των μέτρων με τη συνθήκη και το κοινοτικό δίκαιο.
- (20) Η υλοποίηση του αποτελεσματικού διαχωρισμού πρέπει να τηρεί την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Για τον σκοπό αυτό, δεν θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στο αυτό πρόσωπο να ασκεί οποιοδήποτε έλεγχο ή δικαίωμα, κατά παραβίαση των κανόνων περί διαχωρισμού της ιδιοκτησίας ή της επιλογής του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού, στη σύνθεση, την ψηφοφορία ή τη λήψη αποφάσεων των οργάνων τόσο των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς ή των συστημάτων μεταφοράς όσο και των επιχειρήσεων παραγωγής ή προμήθειας. Όσον αφορά τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας και τη λύση του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος είναι σε θέση να αποδείξει ότι τηρείται η ως άνω απαίτηση, δύο χωριστοί δημόσιοι οργανισμοί θα πρέπει να μπορούν να ελέγχουν τις δραστηριότητες παραγωγής και εφοδιασμού αφενός και τις δραστηριότητες μεταφοράς αφετέρου.
- (21) Ο πλήρως αποτελεσματικός διαχωρισμός όσον αφορά τις δραστηριότητες δικτύου και τις δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε ολόκληρη την Κοινότητα, τόσο για τις κοινοτικές όσο και για τις εξωκοινοτικές επιχειρήσεις. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι δραστηριότητες δικτύου και οι δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής σε ολόκληρη την Κοινότητα παραμένουν ανεξάρτητες μεταξύ τους, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να αρνούνται την πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που δεν συμμορφώνονται προς τους κανόνες διαχωρισμού. Για να εξασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή των κανόνων αυτών σε ολόκληρη την Κοινότητα, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη στο έπακρο τη γνώμη της Επιτροπής όταν αυτή λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την πιστοποίηση. Περαιτέρω, για να εξασφαλιστεί η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, καθώς και η αλληλεγγύη και η ασφάλεια εφοδιασμού εντός της Κοινότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δώσει τη γνώμη της σχετικά με την πιστοποίηση σε σχέση με τον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που ελέγχεται από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.
- (22) Η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού συνιστά σημαντικό στοιχείο της δημόσιας ασφάλειας και, κατά συνέπεια, συνδέεται εγγενώς με την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και την ενσωμάτωση των απομονωμένων αγορών φυσικού αερίου των κρατών μελών. Το αέριο μπορεί να φθάσει στους πολίτες της Ένωσης μόνο μέσω του δικτύου. Οι λειτουργικές ανοικτές αγορές αερίου και, συγκεκριμένα, τα δίκτυα και λοιπά πάγια στοιχεία που συνδέονται με την προμήθεια αερίου είναι ουσιώδη για τη δημόσια ασφάλεια, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και για την ευημερία των πολιτών της Ένωσης. Δεν θα πρέπει συνεπώς να επιτρέπεται σε πρόσωπα από τρίτες χώρες να ελέγχουν συστήματα μεταφοράς ή διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς παρά μόνον εφόσον συμμορφώνονται προς τις προδιαγραφές περί πραγματικού διαχωρισμού που ισχύουν εντός της Κοινότητας. Με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, η Κοινότητα θεωρεί ότι ο κλάδος του συστήματος μεταφοράς αερίου είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Κοινότητα και, κατά συνέπεια, απαιτούνται πρόσθετες διασφαλίσεις σχετικά με τη διαφύλαξη της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας και την αποφυγή οιασδήποτε απειλής κατά της δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας εντός της Κοινότητας και της ευημερίας των πολιτών της Ένωσης. Η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας απαιτεί ειδικότερα να αξιολογείται η ανεξαρτησία της λειτουργίας του δικτύου, το επίπεδο της εξάρτησης του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας και των διαφόρων κρατών μελών από τρίτες χώρες, καθώς και η αντιμετώπιση, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, του εμπορίου και των επενδύσεων ενέργειας στην εκάστοτε συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Η ασφάλεια του εφοδιασμού θα πρέπει επομένως να αξιολογείται με γνώμονα τα πραγματικά στοιχεία κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και ειδικότερα από τις διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Κοινότητας και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας. Όπου κρίνεται απαραίτητο, η Επιτροπή ενθαρρύνεται να υποβάλει συστάσεις για τη διαπραγμάτευση των σχετικών συμφωνιών με τρίτες χώρες που να διαλαμβάνουν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας ή να συμπεριλαμβάνει τα αναγκαία ζητήματα σε άλλες διαπραγματεύσεις με αυτές τις τρίτες χώρες.
- (23) Θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να διασφαλισθούν τιμολόγια διαφανή και άνευ διακρίσεων για την πρόσβαση στη μεταφορά. Τα εν λόγω τιμολόγια θα πρέπει να ισχύουν για όλους τους χρήστες σε αμερόληπτη βάση. Σε περίπτωση που οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, η αποθήκευση αγωγών (linpack) ή οι βοηθητικές υπηρεσίες λειτουργούν στο πλαίσιο επαρκώς ανταγωνιστικής αγοράς, η πρόσβαση θα μπορούσε να επιτρέπεται βάσει διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών οι οποίοι δεν εισάγουν διακρίσεις.
- (24) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης, για να βελτιωθεί η πρόσβαση τρίτων σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαίες για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα για τον εφοδιασμό των πελατών. Επομένως, η διαχείριση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενδείκνυται να ασκείται από νομικά χωριστές οντότητες που διαθέτουν ουσιαστικά δικαιώματα λήψης αποφάσεων σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που είναι αναγκαία

για τη συντήρηση, την εκμετάλλευση και την ανάπτυξη εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Είναι επίσης αναγκαίο να αυξηθεί η διαφάνεια σχετικά με τη δυναμικότητα αποθήκευσης που προσφέρεται σε τρίτους, υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν ένα σαφές πλαίσιο χωρίς διακρίσεις, το οποίο θα καθορίζει το κατάλληλο ρυθμιστικό καθεστώς που θα εφαρμόζεται στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Η υποχρέωση αυτή δεν θα πρέπει να απαιτήσει νέα απόφαση για τα καθεστώτα πρόσβασης αλλά να βελτιώσει τη διαφάνεια όσον αφορά το καθεστώς πρόσβασης στην αποθήκευση. Οι απαιτήσεις εμπιστευτικότητας για εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές όταν πρόκειται για πληροφορίες στρατηγικού χαρακτήρα ή όταν υπάρχει ένας μόνο χρήστης εγκατάστασης αποθήκευσης.

(25) Η πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο διανομής είναι καθοριστικής σημασίας για την πρόσβαση στους πελάτες λιανικής, στα επόμενα στάδια της αγοράς. Ωστόσο, το ενδεχόμενο διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση τρίτων και τις επενδύσεις είναι λιγότερο σημαντικό σε επίπεδο διανομής από ό,τι σε επίπεδο μεταφοράς, ενώ η συμφόρηση και η επιρροή των συμφερόντων παραγωγής είναι εν γένει σημαντικότερες απ' ό,τι σε επίπεδο διανομής. Επιπλέον, ο νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής κατέστη υποχρεωτικός, σύμφωνα με την οδηγία 2003/55/EK, μόλις από 1ης Ιουλίου 2007 και τα αποτελέσματά του στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί. Επομένως, οι υφιστάμενοι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε αποτελεσματικό διαχωρισμό, εφόσον καθορισθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια, εφαρμοστούν ορθά και παρακολουθούνται στενά. Για τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής πρέπει επίσης να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθούν την κάθετη ολοκλήρωσή τους όσον αφορά την ανταγωνιστική θέση τους στην αγορά, ιδίως σε σχέση με οικιακούς και μικρούς μη οικιακούς πελάτες.

(26) Τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για τη στήριξη της ευρύτερης χρήσης του βιοαερίου και του φυσικού αερίου από βιομάζα, στους παραγωγούς των οποίων θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο σύστημα φυσικού αερίου, υπό τον όρο ότι η πρόσβαση αυτή είναι συμβατή με τους σχετικούς τεχνικούς κανόνες και τις προδιαγραφές ασφαλείας σε συνεχή βάση.

(27) Προκειμένου να μην επιβληθεί δυσανάλογο οικονομικό και διοικητικό βάρος στις μικρές διαχειριστές συστήματος διανομής, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη, όποτε αυτό είναι αναγκαίο, να απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις αυτές από τις απαιτήσεις νομικού διαχωρισμού της διανομής.

(28) Όταν χρησιμοποιείται κλειστό σύστημα διανομής για να εξασφαλίζεται η βέλτιστη αποτελεσματικότητα ολοκληρωμένου ενεργειακού εφοδιασμού που απαιτεί ειδικά επιχειρησιακά πρότυπα, ή όταν διατηρείται ένα κλειστό σύστημα διανομής κυρίως για χρήση από τον ιδιοκτήτη του συστήματος, πρέπει να υπάρχει δυνατότητα να εξαιρεθεί ο διαχειριστής του συστήματος διανομής από υποχρεώσεις οι οποίες θα αποτελούσαν περιττή διοικητική επιβάρυνση λόγω της ιδιαίτερης φύσης της σχέσης μεταξύ του διαχειριστή του συστήματος διανομής και των χρηστών του συστήματος.

Βιομηχανικές και εμπορικές εγκαταστάσεις ή κοινές εγκαταστάσεις υπηρεσιών όπως κτίρια σιδηροδρομικών σταθμών, αερολιμένες, νοσοκομεία, μεγάλοι χώροι κατασκήνωσης με ενσωματωμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις χημικής βιομηχανίας είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν κλειστά συστήματα διανομής, λόγω του ειδικευμένου χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους.

(29) Η οδηγία 2003/55/EK επέβαλε στα κράτη μέλη την υποχρέωση να συστήσουν ρυθμιστικούς φορείς με συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Ωστόσο, η πείρα δείχνει ότι η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης συχνά παρεμποδίζεται, λόγω της έλλειψης ανεξαρτησίας των ρυθμιστών φορέων από την κυβέρνηση και της ανεπάρκειας εξουσιών και διακριτικής ευχέρειας. Για τον λόγο αυτό, στη σύνοδο του που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για την περαιτέρω εναρμόνιση των εξουσιών και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας των εθνικών ρυθμιστικών φορέων ενέργειας. Οι εν λόγω εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να καλύπτουν τόσο τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και του φυσικού αερίου.

(30) Οι ρυθμιστικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα προκειμένου να λειτουργεί ορθώς η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και να είναι πλήρως ανεξάρτητοι από οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό συμφέρον. Αυτό δεν εμποδίζει ούτε τον δικαστικό έλεγχο ούτε την κοινοβουλευτική εποπτεία σύμφωνα με το συνταγματικό δίκαιο των κρατών μελών. Επιπλέον, η έγκριση του προϋπολογισμού των ρυθμιστικών αρχών από τον εθνικό νομοθέτη δεν εμποδίζει την αυτονομία του προϋπολογισμού. Οι διατάξεις σχετικά με την αυτονομία εκτέλεσης του διατεθέντος προϋπολογισμού της ρυθμιστικής αρχής θα πρέπει να υλοποιούνται στο πλαίσιο που έχει οριστεί από την εθνική νομοθεσία περί προϋπολογισμών και τις κείμενες εθνικές διατάξεις. Συμβάλλοντας στην ανεξαρτησία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής από οποιοδήποτε πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα μέσω ενός κατάλληλου συστήματος περιτροπής, τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη διαθεσιμότητα ανθρώπινων πόρων ή το μέγεθος του συμβουλίου.

(31) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά όλων των συντελεστών της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων στην αγορά, απαιτείται η εφαρμογή μηχανισμών εξισορρόπησης που δεν επιβάλλουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί με την καθιέρωση των διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών εφοδιασμού και αγοράς φυσικού αερίου που είναι αναγκαίοι στο πλαίσιο των απαιτήσεων εξισορρόπησης. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποχρεούνται να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι τα τιμολόγια εξισορρόπησης δεν επιβάλλουν διακρίσεις και ότι αντικατοπτρίζουν το κόστος. Συγχρόνως, θα πρέπει να παρασχεθούν κατάλληλα κίνητρα για την εξισορρόπηση της εισροής και άντλησης αερίου και για να μην τεθεί σε κίνδυνο το σύστημα.

- (32) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να δύνανται να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τιμολόγια ή μεθοδολογίες οι οποίες διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων, βάσει προτάσεως του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς ή του(των) διαχειριστή(ων) του δικτύου διανομής ή του διαχειριστή συστήματος Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ), ή βάσει προτάσεως με την οποία συμφώνησαν ο(οι) εν λόγω διαχειριστής(ές) και οι χρήστες του δικτύου. Διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντα αυτά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, θα πρέπει δε να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης.
- (33) Οι εθνικοί ρυθμιστικοί φορείς θα πρέπει να έχουν εξουσία να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και να επιβάλλουν ή να προτείνουν στο αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου που δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους. Οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει επίσης να έχουν την εξουσία να αποφασίζουν, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, ως προς τη λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζονται οφέλη για τους καταναλωτές μέσα από την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Τα προγράμματα απελευθέρωσης φυσικού αερίου είναι ένα από τα πιθανά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας αρχές θα πρέπει επίσης να διαθέτουν τις εξουσίες να συμβάλλουν στην εξασφάλιση υψηλών προτύπων δημόσιας υπηρεσίας σε συμμόρφωση με το άνοιγμα της αγοράς, την προστασία των εύαλτων καταναλωτών και την πλήρη αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας των καταναλωτών. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να ισχύουν χωρίς να θίγονται ούτε οι εξουσίες της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των συγχωνεύσεων που έχουν κοινοτική διάσταση, αλλά ούτε και οι κανόνες για την εσωτερική αγορά, όπως, λόγου χάρι, για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Ο ανεξάρτητος φορέας ενώπιον του οποίου δικαιούται να προσφύγει μέρος θυγόμενο από απόφαση του ρυθμιστικού φορέα θα μπορούσε να είναι δικαστική αρχή αρμόδια για τη διενέργεια δικαστικού ελέγχου.
- (34) Οποιαδήποτε εναρμόνιση των εξουσιών των εθνικών ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει να περιλαμβάνει την εξουσία παροχής κινήτρων στις εταιρείες φυσικού αερίου και την επιβολή σε αυτές αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων ή την εξουσία προσφυγής σε δικαστήριο με αίτημα την επιβολή των κυρώσεων αυτών. Επιπλέον, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την αρμοδιότητα να ζητούν σχετικές πληροφορίες από επιχειρήσεις φυσικού αερίου, να προβαίνουν σε κατάλληλες και επαρκείς έρευνες και να επιλύουν διαφορές.
- (35) Οι επενδύσεις σε κύριες νέες υποδομές θα πρέπει να προωθηθούν δυναμικά, με παράλληλη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Για να τονωθεί η θετική επίδραση των εξαιρουμένων έργων υποδομής στον ανταγωνισμό και την ασφάλεια του εφοδιασμού, θα πρέπει να αξιολογείται το ενδιαφέρον της αγοράς κατά τη φάση σχεδιασμού του έργου και να εφαρμόζονται κανόνες για τη διαχείριση της συμφόρησης. Εάν έργο υποδομής είναι στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, το αίτημα εξαίρεσης πρέπει να χειρίζεται ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, ο οποίος ιδρύεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με την ίδρυση του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ⁽¹⁾ (ο «Οργανισμός»), ώστε να συνεκτιμώνται καλύτερα οι διασυνοριακές επιπτώσεις του και να διευκολύνεται ο διοικητικός χειρισμός του. Επιπλέον, λόγω των ασυνήθιστων χαρακτηριστικών κινδύνου της κατασκευής αυτών των εξαιρουμένων κύριων έργων υποδομής, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να χορηγούνται προσωρινά στις επιχειρήσεις με συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής εν μέρει παρεκκλίσεις από τους κανόνες διαχωρισμού για τα σχετικά έργα. Αυτό πρέπει να εφαρμόζεται ιδίως, για λόγους ασφαλείας του εφοδιασμού, σε νέους αγωγούς εντός της Κοινότητας που μεταφέρουν αέριο από τρίτες χώρες στην Κοινότητα. Οι εξαίρεσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/55/ΕΚ εξακολουθούν να ισχύουν έως την προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης, όπως έχει αποφασιστεί στο πλαίσιο της απόφασης για τη χορηγούμενη εξαίρεση.
- (36) Η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου πάσχει από έλλειψη ρευστότητας και διαφάνειας, η οποία εμποδίζει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, την αντιστάθμιση του κινδύνου και την εμφάνιση νέων επιχειρήσεων. Η εμπιστοσύνη στην αγορά, η ρευστότητα στην αγορά και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην αγορά θα πρέπει να αυξηθούν και, προς τούτο, πρέπει να αναβαθμιστεί η ρυθμιστική εποπτεία επί των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια αερίου. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να μην θίγουν την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, και να συμβιβάζονται με αυτήν. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας και οι ρυθμιστικές αρχές των χρηματοπιστωτικών αγορών πρέπει να συνεργάζονται, ούτως ώστε να δίνεται και στις δύο η δυνατότητα να έχουν συνολική άποψη των εμπλεκόμενων αγορών.
- (37) Το φυσικό αέριο εισάγεται στην Κοινότητα κυρίως, και ολοένα περισσότερο, από τρίτες χώρες. Το κοινοτικό δίκαιο θα πρέπει να συνεκτιμά τα χαρακτηριστικά του φυσικού αερίου, όπως ορισμένες διαρθρωτικές δυσκαμψίες που απορρέουν από τη συγκέντρωση των προμηθευτών, τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις ή την έλλειψη κατάντη ρευστότητας. Συνεπώς, απαιτείται περισσότερη διαφάνεια, μεταξύ άλλων στη διαμόρφωση των τιμών.
- (38) Προτού εγκριθούν από την Επιτροπή οι κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό περαιτέρω απαιτήσεων τήρησης αρχείων, ο Οργανισμός και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών, που θεσπίστηκε με την απόφαση 2009/77/ΕΚ της Επιτροπής ⁽²⁾, θα πρέπει να συνεργαστούν για να εξετάσουν το περιεχόμενο των κατευθυντηρίων γραμμών και να γνωμοδοτήσουν στην

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ ΕΕ L 25 της 29.1.2009, σ. 18.

Επιτροπή. Ο Οργανισμός και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών θα πρέπει επίσης να συνεργαστούν για να διερευνήσουν περαιτέρω και να γνωμοδοτήσουν επί του κατά πόσον οι συναλλαγές που αφορούν συμβάσεις προμήθειας αερίου και παραγώγων αερίου πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις διαφάνειας πριν ή/και μετά τη συναλλαγή και, εφόσον ναι, ποιο πρέπει να είναι το περιεχόμενο των εν λόγω απαιτήσεων.

(39) Τα κράτη μέλη ή, όταν ένα κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, η ρυθμιστική αρχή, θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη συμβάσεων προμήθειας με δυνατότητα διακοπής.

(40) Για την ασφάλεια του εφοδιασμού, θα πρέπει να παρακολουθείται το ισοζύγιο εφοδιασμού/ζήτησης ανά τα κράτη μέλη, και να ακολουθεί η υποβολή σχετικής έκθεσης για την κατάσταση που επικρατεί σε κοινοτικό επίπεδο, λαμβανομένου υπόψη του δυναμικού διασύνδεσης μεταξύ των περιοχών. Η παρακολούθηση θα πρέπει να γίνεται αρκετά νωρίς ώστε σε περίπτωση που διακυβεύεται η ασφάλεια του εφοδιασμού να μπορούν να ληφθούν τα ενδεδειγμένα μέτρα. Η κατασκευή και η συντήρηση των απαιτούμενων υποδομών δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης, θα πρέπει να συντελεί στο να υπάρχει σταθερός εφοδιασμός αερίου.

(41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε, λαμβάνοντας υπόψη τις απαραίτητες απαιτήσεις ποιότητας, να παρέχεται στο βιοαέριο και στο αέριο που παράγεται από βιομάζα ή σε άλλα είδη αερίων πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο φυσικού αερίου, εφόσον η πρόσβαση αυτή τηρεί συνεχώς τους συναφείς τεχνικούς κανόνες και προδιαγραφές ασφαλείας. Οι εν λόγω κανόνες και προδιαγραφές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι είναι τεχνικώς δυνατή η ασφαλής διοχέτευση των αερίων αυτών στο δίκτυο φυσικού αερίου καθώς και η μεταφορά τους μέσω αυτού και θα πρέπει επίσης να αφορούν και τα χημικά τους χαρακτηριστικά.

(42) Οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις θα εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικό σκέλος της προμήθειας φυσικού αερίου των κρατών μελών και θα πρέπει να διατηρηθούν ως εναλλακτική λύση για τις εταιρείες προμήθειας φυσικού αερίου, εφόσον δεν υπονομεύουν τους στόχους της παρούσας οδηγίας και εφόσον συνάδουν με τη συνθήκη, καθώς και με τους κανόνες του ανταγωνισμού. Είναι επομένως απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις κατά τον προγραμματισμό του δυναμικού προμήθειας και μεταφοράς των επιχειρήσεων φυσικού αερίου.

(43) Προκειμένου να διασφαλισθεί η διατήρηση των υψηλών επιπέδων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας στην Κοινότητα, όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να κοινοποιούνται τακτικά στην Επιτροπή. Η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει τακτικά έκθεση η οποία να αναλύει τα μέτρα που ελήφθησαν σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας, συγκρίνοντας την αποτελεσματικότητά τους, με απώτερο σκοπό την παροχή συστάσεων για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο προς επίτευξη υπηρεσιών κοινής ωφελείας υψηλών προδιαγραφών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι καταναλωτές, όταν συνδέονται με το δίκτυο αερίου, να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους να

προμηθεύονται αέριο συγκεκριμένης ποιότητας σε λογικές τιμές. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την προστασία των τελικών καταναλωτών ενδέχεται να διαφέρουν αναλόγως του αν πρόκειται για τους οικιακούς πελάτες ή για μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

(44) Η τήρηση των απαιτήσεων περί υπηρεσιών κοινής ωφελείας αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση της παρούσας οδηγίας, η δε παρούσα οδηγία θα πρέπει προπάντων να καθορίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα τα οποία θα τηρούνται από όλα τα κράτη μέλη και τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ισοδυνάμων επιπέδων ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη. Είναι σημαντικό οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφελείας να μπορούν να ερμηνεύονται σε εθνική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου.

(45) Τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής ενδέχεται να περιλαμβάνουν, ιδίως, την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, με χρήση, όπου είναι σκόπιμο, όλων των υφιστάμενων εθνικών και κοινοτικών μέσων. Τα μέσα αυτά δύναται να συμπεριλαμβάνουν μηχανισμούς ευθύνης ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες επενδύσεις.

(46) Στο βαθμό που τα μέτρα τα θεσιζόμενα από τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή είναι, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, υποχρεωτική.

(47) Οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφελείας και τα κοινά ελάχιστα πρότυπα που αυτές συνεπάγονται πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω ώστε να διασφαλισθεί ότι όλοι οι καταναλωτές, και ιδιαίτερα οι πιο εύαλστοι, έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τον ανταγωνισμό και τις δικαιότερες τιμές. Οι απαιτήσεις δημόσιας υπηρεσίας ορίζονται σε εθνικό επίπεδο, με συνεκτίμηση των εθνικών συνθηκών και με παράλληλο σεβασμό του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους των κρατών μελών. Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο από τα κράτη μέλη, οι μικρές επιχειρήσεις, θα πρέπει να μπορούν να απολαμβάνουν υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού και τις εύλογες τιμές. Βασική πτυχή της προμήθειας των πελατών είναι η πρόσβαση σε αντικειμενικά και διαφανή δεδομένα που αφορούν την κατανάλωση. Επομένως, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα κατανάλωσής τους, τις συναφείς τιμές και τις δαπάνες εξυπηρέτησης, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από τους ανταγωνιστές να υποβάλουν προσφορές βάσει των δεδομένων αυτών. Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα ορθής ενημέρωσης σχετικά με την ενέργεια που καταναλώνουν. Οι προπληρωμές θα πρέπει να αντανakλούν την πιθανή κατανάλωση φυσικού αερίου και τα διάφορα συστήματα πληρωμής δεν πρέπει να εισάγουν διακρίσεις. Η αρκετά συχνή παροχή πληροφοριών προς τους καταναλωτές σχετικά με το κόστος της ενέργειας θα δημιουργήσει κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς θα παρέχει στους πελάτες άμεση ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση, και για την αλλαγή συμπεριφοράς.

- (48) Τα συμφέροντα των καταναλωτών θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της παρούσας οδηγίας και η ποιότητα εξυπηρέτησης να αποτελεί κεντρική ευθύνη των επιχειρήσεων φυσικού αερίου. Τα υφιστάμενα δικαιώματα των καταναλωτών θα πρέπει να ενισχυθούν και να διασφαλισθούν, και να περιλαμβάνουν μεγαλύτερη διαφάνεια. Η προστασία των καταναλωτών θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι οι καταναλωτές στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο απολαμβάνουν τα οφέλη μιας ανταγωνιστικής αγοράς. Τα δικαιώματα των καταναλωτών θα πρέπει να επιβάλλονται από τα κράτη μέλη ή, όταν το κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, από τις ρυθμιστικές αρχές.
- (49) Οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν σαφείς και κατανοητές πληροφορίες όσον αφορά τα δικαιώματά τους σε σχέση με τον ενεργειακό τομέα. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει, ύστερα από διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους, ήτοι τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τις καταναλωτικές οργανώσεις και τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, ένα προσιτό και εύχρηστο Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας, που θα δίνει στους πολίτες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματά τους. Το Ερωτηματολόγιο θα πρέπει να προσφέρεται σε όλους τους καταναλωτές και να είναι διαθέσιμο στο κοινό.
- (50) Η ενεργειακή φτώχεια είναι διογκούμενο πρόβλημα στην Κοινότητα. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη που πλήττονται από αυτήν θα πρέπει, αν δεν το έχουν ακόμη πράξει, να αναπτύξουν εθνικά προγράμματα δράσης ή άλλα κατάλληλα πλαίσια δράσης κατά της ενεργειακής φτώχειας με σκοπό τη μείωση του αριθμού των ανθρώπων που υποφέρουν από μια τέτοια κατάσταση. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τον απαραίτητο ενεργειακό εφοδιασμό των εύλωτων καταναλωτών. Προς τούτο, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ολοκληρωμένη προσέγγιση, π.χ. στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής, και τα μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν κοινωνικές πολιτικές ή βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης για την κατοικία. Κατ'ελάχιστον, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει εθνικές πολιτικές υπέρ των εύλωτων καταναλωτών.
- (51) Εγγύηση για μεγαλύτερη προστασία των καταναλωτών αποτελεί η διαθεσιμότητα αποτελεσματικών μέσων επίλυσης των διαφορών για όλους τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν διαδικασίες για την ταχεία και αποτελεσματική εξέταση των παραπόνων.
- (52) Η εισαγωγή ευφών συστημάτων μέτρησης μπορεί να βασίζεται σε οικονομική αξιολόγηση. Αν η αξιολόγηση δείξει ότι η εισαγωγή παρόμοιων συστημάτων μέτρησης είναι οικονομικά εύλογη και αποδοτική από πλευράς κόστους μόνο για καταναλωτές με μια ορισμένη ποσότητα κατανάλωσης φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη μπορούν να το λαμβάνουν αυτό υπόψη κατά την υλοποίηση ευφών συστημάτων μέτρησης.
- (53) Οι τιμές αγοράς θα πρέπει να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα για την ανάπτυξη του δικτύου.
- (54) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδίδουν μέγιστη σημασία στην προώθηση του θεμιτού ανταγωνισμού και της ευχερούς πρόσβασης για διάφορους προμηθευτές προκειμένου οι καταναλωτές να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει μια ελευθερωμένη εσωτερική αγορά φυσικού αερίου.
- (55) Για να υποστηριχθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με παράλληλη διατήρηση πνεύματος αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως σε περίπτωση κρίσης ενεργειακού εφοδιασμού, είναι σημαντικό να υπάρχει ένα πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας σε πνεύμα αλληλεγγύης. Αυτή η συνεργασία σε πνεύμα αλληλεγγύης μπορεί να χρησιμοποιήσει, εφόσον το αποφασίσουν τα κράτη μέλη, πρώτα και καταρχήν μηχανισμούς βασισμένους στην αγορά. Μια τέτοια περιφερειακή και διμερής συνεργασία δεν θα πρέπει να επιβάλλει δυσανάλογο φόρτο στους συμμετέχοντες στην αγορά ή να δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ τους.
- (56) Για να δημιουργηθεί εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους και τη συνεργασία των διαχειριστών δικτύων σε κοινοτικό και περιφερειακό επίπεδο, ενσωματώνοντας επίσης τα απομονωμένα συστήματα φυσικού αερίου που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Κοινότητα.
- (57) Ένας από τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη μιας πραγματικά ευρωπαϊκής αγοράς φυσικού αερίου, μέσω ενός συνδεδεμένου δικτύου σε ολόκληρη την Κοινότητα και, ως εκ τούτου, τα κανονιστικά θέματα που αφορούν τις διασυνοριακές διασυνδέσεις και τις περιφερειακές αγορές θα πρέπει να είναι ένα από τα βασικά καθήκοντα, σε στενή συνεργασία των ρυθμιστικών αρχών με τον Οργανισμό, όπου απαιτείται.
- (58) Προκειμένου να εξασφαλισθούν κοινοί κανόνες για μια πραγματικά εσωτερική αγορά, ένας από τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας πρέπει να είναι ο ευρείας κλίμακας εφοδιασμός με φυσικό αέριο. Προς το σκοπό αυτό, μη στρεβλωμένες τιμές αγοράς θα αποτελούσαν κίνητρο για διασυνοριακές διασυνδέσεις, οδηγώντας μακροπρόθεσμα σε σύγκλιση των τιμών.
- (59) Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να παρέχουν πληροφορίες στην αγορά ώστε να επιτρέπουν στην Επιτροπή να ασκεί τα καθήκοντα παρατήρησης και παρακολούθησης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και της βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης εξέλιξής της, όπου περιλαμβάνονται πτυχές όπως η προσφορά και η ζήτηση, οι υποδομές μεταφοράς και διανομής, η ποιότητα εξυπηρέτησης, οι διασυνοριακές συναλλαγές, η διαχείριση της συμφόρησης, οι επενδύσεις, οι τιμές χονδρικής και λιανικής κατανάλωσης, η ρευστότητα της αγοράς, και οι βελτιώσεις ως προς το περιβάλλον και την απόδοση. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αναφέρουν στις αρχές ανταγωνισμού και στην Επιτροπή εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία οι τιμές παρακωλύουν τον ανταγωνισμό και την ορθή λειτουργία της αγοράς.

(60) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η δημιουργία πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και συνεπώς είναι δυνατόν να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

(61) Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα για τις διασυνοριακές ανταλλαγές φυσικού αερίου ⁽¹⁾, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για να επιτευχθεί ο αναγκαίος βαθμός εναρμόνισης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, που συνιστούν δεσμευτικά εκτελεστικά μέτρα, αποτελούν, και σε σχέση με ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας, χρήσιμο εργαλείο που είναι δυνατόν να προσαρμοστεί γρήγορα όταν είναι αναγκαίο.

(62) Τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽²⁾.

(63) Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εγκρίνει τις κατευθυντήριες γραμμές που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί ο ελάχιστος βαθμός εναρμόνισης που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου της παρούσας οδηγίας. Καθώς τα εν λόγω μέτρα είναι γενικής εμβέλειας και προορίζονται να τροποποιήσουν μη ουσιώδη στοιχεία της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της με νέα μη ουσιώδη στοιχεία, πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 5α της απόφασης αριθ. 1999/468/ΕΚ.

(64) Σύμφωνα με το σημείο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽³⁾, τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίζουν, προς ιδία χρήση και προς όφελος της Κοινότητας, δικούς τους πίνακες οι οποίοι να αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και να τους δημοσιοποιούν.

(65) Δεδομένης της εμβέλειας των τροποποιήσεων της οδηγίας 2003/55/ΕΚ, καλόν είναι, χάριν σαφήνειας και εξορθολογισμού, να ενσωματωθούν οι εν λόγω διατάξεις στο ενιαίο κείμενο νέας οδηγίας.

(66) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις βασικές αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα του φυσικού αερίου, την πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου και για την εκμετάλλευση των δικτύων.

2. Οι κανόνες που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία για το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), ισχύουν αδιακρίτως και για το βιοαέριο και το αέριο που παράγεται από βιομάζα ή άλλα είδη αερίου, εφόσον τα αέρια αυτά είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο σύστημα φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

(1) «επιχείρηση φυσικού αερίου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση φυσικού αερίου, περιλαμβανομένου του ΥΦΑ, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες,

(2) «προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών»: κάθε αγωγός ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου, ή χρησιμοποιείται για την παροχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς ένα εργοστάσιο ή τερματικό σταθμό επεξεργασίας ή τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης,

(3) «μεταφορά»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω δικτύου που αποτελείται κυρίως από αγωγούς υψηλής πίεσης πλην δικτύου αγωγών προς τα ανάντη και πλην δικτύου στο οποίο το τμήμα των αγωγών υψηλής πίεσης χρησιμοποιείται κυρίως στο πλαίσιο τοπικής διανομής φυσικού αερίου, με σκοπό την παροχή σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένου όμως του εφοδιασμού,

(4) «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς φυσικού αερίου,

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 36 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽³⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

- (5) «διανομή»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω τοπικών ή περιφερειακών δικτύων αγωγών με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας,
- (6) «διαχειριστής συστήματος διανομής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της διανομής και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, εφόσον είναι ανάγκη, την ανάπτυξη του συστήματος διανομής σε μία δεδομένη περιοχή, ενδεχομένως δε και των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής φυσικού αερίου,
- (7) «προμήθεια»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, φυσικού αερίου καθώς και ΥΦΑ σε πελάτες,
- (8) «επιχείρηση προμήθειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα προμήθειας,
- (9) «εγκατάσταση αποθήκευσης»: η εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση φυσικού αερίου η οποία ανήκει ή/και την οποία εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος των εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του τμήματος που χρησιμοποιείται για δραστηριότητες παραγωγής και εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- (10) «διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης»: το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα αποθήκευσης και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης,
- (11) «εγκατάσταση ΥΦΑ»: ο τερματικός σταθμός που χρησιμοποιείται για την υγροποίηση φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, την εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ, και περιλαμβάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνει τμήματα τερματικών σταθμών ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση,
- (12) «διαχειριστής συστήματος ΥΦΑ»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί την υγροποίηση του φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης ΥΦΑ,
- (13) «σύστημα»: τα δίκτυα μεταφοράς, τα δίκτυα διανομής, οι εγκαταστάσεις ΥΦΑ ή/και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης που ανήκουν σε επιχείρηση φυσικού αερίου ή/και τα εκμεταλλεύεται τέτοια επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων εντός αγωγών και των εγκαταστάσεων για την παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, καθώς και των εγκαταστάσεων συνδεδεμένων επιχειρήσεων που απαιτούνται για την παροχή πρόσβασης στη μεταφορά, τη διανομή και το ΥΦΑ,
- (14) «βοηθητικές υπηρεσίες»: όλες οι υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για την πρόσβαση και την εκμετάλλευση των δικτύων μεταφοράς ή/και δικτύων διανομής, των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, ή/και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στις οποίες περιλαμβάνεται η εξισορρόπηση φορτίου και οι διατάξεις ανάμειξης, όχι όμως και οι εγκαταστάσεις που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- (15) «αποθέματα εντός αγωγών (linerack)»: το αέριο που είναι αποθηκευμένο με συμπίεση στα συστήματα μεταφοράς και διανομής αερίου, εξαιρουμένων, όμως, των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- (16) «διασυνδεδεμένο δίκτυο»: δίκτυο αποτελούμενο από αριθμό συστημάτων που συνδέονται μεταξύ τους,
- (17) «γραμμή διασύνδεσης»: η γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο κρατών μελών με αποκλειστικό σκοπό τη σύνδεση των εθνικών συστημάτων μεταφοράς αυτών των κρατών μελών,
- (18) «απευθείας γραμμή»: αγωγός φυσικού αερίου συμπληρωματικός του διασυνδεδεμένου δικτύου,
- (19) «ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου»: η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη,
- (20) «κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση φυσικού αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων φυσικού αερίου, όπου το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου,
- (21) «οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση»: η επιχείρηση που ασκεί μια τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας ή αποθήκευσης φυσικού αερίου, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα του φυσικού αερίου,
- (22) «συνδεδεμένη επιχείρηση»: οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 41 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) (*) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (1) ή/και οι συγγενείς επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 33 παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας ή/και οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους,
- (23) «χρήστης συστήματος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί το σύστημα ή τροφοδοτείται από αυτό,
- (24) «πελάτης»: ο χονδρικός και ο τελικός πελάτης φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που αγοράζουν φυσικό αέριο,
- (25) «οικιακός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει φυσικό αέριο για δική του οικιακή κατανάλωση,
- (26) «μη οικιακός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει φυσικό αέριο το οποίο δεν προορίζεται για οικιακή του χρήση,
- (27) «τελικός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει φυσικό αέριο για δική του χρήση,
- (28) «επιλέξιμος πελάτης»: ο πελάτης που είναι ελεύθερος να αγοράζει φυσικό αέριο από τον προμηθευτή της επιλογής του κατά την έννοια του άρθρου 37,

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ προσαρμόστηκε για να ληφθεί υπόψη η αναρίθμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ: η αρχική παραπομπή ήταν για το άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ).

(1) ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1.

- (29) «πελάτης χονδρικής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων διανομής, το οποίο αγοράζει φυσικό αέριο προκειμένου να το μεταπωλήσει εντός ή εκτός του συστήματος στο οποίο είναι εγκατεστημένο,
- (30) «μακροπρόθεσμος προγραμματισμός»: ο προγραμματισμός του εφοδιασμού και του μακροπρόθεσμου μεταφορικού δυναμικού των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, με σκοπό την κάλυψη της ζήτησης σε φυσικό αέριο του συστήματος, τη διαφοροποίηση των πηγών και την εξασφάλιση του εφοδιασμού των πελατών,
- (31) «αναδυόμενη αγορά»: το κράτος μέλος στο οποίο η πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασής του για την προμήθεια φυσικού αερίου πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών,
- (32) «ασφάλεια»: τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής φυσικού αερίου, όσο και η τεχνική ασφάλεια,
- (33) «νέα υποδομή»: υποδομή που δεν έχει ολοκληρωθεί στις 4 Αυγούστου 2003,
- (34) «σύμβαση προμήθειας αερίου»: σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου φυσικού αερίου,
- (35) «παραγώγο φυσικού αερίου»: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται σε ένα από τα σημεία 5, 6 ή 7 του μέρους Γ του παραρτήματος I της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων ⁽¹⁾, και το οποίο σχετίζεται με το φυσικό αέριο,
- (36) «έλεγχος»: δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:
- δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης·
 - δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία των πελατών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, βάσει της θεσμικής τους οργάνωσης και τηρώντας δεόντως την αρχή της επικουρικότητας, ότι, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας, με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς φυσικού αερίου και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

⁽¹⁾ ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

2. Τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 86, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του φυσικού αερίου, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής αποδοτικότητας. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου της Κοινότητας στους εθνικούς καταναλωτές. Όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των στόχων για το περιβάλλον και την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο τρίτα μέρη να ζητήσουν πρόσβαση στο σύστημα.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών, και μεριμνούν ιδίως ώστε να υπάρχουν επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των ευάλωτων πελατών. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε κράτος μέλος ορίζει την έννοια των ευάλωτων πελατών, η οποία μπορεί να αναφέρεται στην ενεργειακή πενία και, μεταξύ άλλων, στην απαγόρευση αποσύνδεσης των πελατών αυτών σε κρίσιμες περιόδους. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνδέονται με ευάλωτους πελάτες. Ειδικότερα, θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές που έχουν σύνδεση με το σύστημα φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν έναν προμηθευτή εσχάτου ανάγκης για πελάτες που συνδέονται με το δίκτυο φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο επιλέξιμος πελάτης είναι στην πράξη σε θέση να αλλάξει εύκολα προμηθευτή. Όσον αφορά τουλάχιστον τους οικιακούς πελάτες, τα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, όπως εθνικά σχέδια δράσης στον τομέα της ενέργειας, παροχές στο πλαίσιο των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, για να εξασφαλίσουν στους ευάλωτους καταναλωτές τον αναγκαίο εφοδιασμό με φυσικό αέριο ή τη στήριξη βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται, μεταξύ άλλων στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας. Τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να εμποδίζουν το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς, που προβλέπεται στο άρθρο 37, ούτε τη λειτουργία της αγοράς, και θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή, όπου αρμόζει, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου. Η κοινοποίηση αυτή δεν περιλαμβάνει τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλοι οι καταναλωτές που συνδέονται με το δίκτυο φυσικού αερίου έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν το φυσικό τους αέριο από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρημένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης. Από την άποψη αυτή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν εμπόδια εις βάρος επιχειρήσεων προμήθειας που έχουν ήδη καταχωρηθεί σε άλλο κράτος μέλος.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:

- α) όταν ένας πελάτης, ενώ τηρεί τους συμβατικούς όρους, επιθυμεί να αλλάξει προμηθευτή, η αλλαγή θα πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο ή τους ενδιαφερόμενους διαχειριστές εντός τριών εβδομάδων και
- β) οι πελάτες έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα σχετικά στοιχεία για την κατανάλωση.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου παρέχονται σε όλους τους πελάτες και χωρίς διακρίσεις σε σχέση με το κόστος, την προσπάθεια ή το χρόνο.

7. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, μέσων για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών, και της ασφάλειας του εφοδιασμού. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν ειδικότερα τη χορήγηση κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, αξιοποιώντας, ανάλογα με την περίπτωση, όλα τα υφιστάμενα εθνικά και κοινοτικά μέσα, για τη συντήρηση και την κατασκευή της αναγκαίας υποδομής δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

8. Προκειμένου να προωθηθεί η ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, η ρυθμιστική αρχή, συνιστούν ένθερμα στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου να βελτιστοποιήσουν τη χρήση φυσικού αερίου, για παράδειγμα με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης ή την εισαγωγή ευφύων συστημάτων μέτρησης ή ευφύων δικτύων, όπου αρμόζει.

9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη δημιουργία ενιαίων σημείων επαφής, απ' όπου θα διατίθεται στους καταναλωτές το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς. Τα εν λόγω σημεία επαφής μπορούν να αποτελούν τμήμα γενικών σημείων πληροφόρησης των καταναλωτών.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχει ανεξάρτητος μηχανισμός, όπως διαμεσολαβητής ενέργειας ή φορέας των καταναλωτών, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση παραπόνων και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών.

10. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην εφαρμόζουν τις διατάξεις του άρθρου 4 όσον αφορά τη διανομή, αν η εφαρμογή τους θα παρεμπόδιζε, από νομική ή πραγματική άποψη, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου προς το κοινό οικονομικό συμφέρον και στο μέτρο που η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν θα επηρεαζόταν σε βαθμό αντίθετο προς τα συμφέροντα της Κοινότητας. Τα συμφέροντα της Κοινότητας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον ανταγωνισμό όσον αφορά τους επιλέξιμους πελάτες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το άρθρο 86 της συνθήκης.

11. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν, κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό, ανεξαρτήτως εάν τα εν λόγω μέτρα απαιτούν

ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία. Στη συνέχεια τα κράτη μέλη γνωστοποιούν ανά διετία στην Επιτροπή οποιεσδήποτε αλλαγές έχουν επέλθει στα εν λόγω μέτρα, αναφέροντας εάν επιβάλλεται ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία

12. Η Επιτροπή καταρτίζει, σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους κύκλους συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των καταναλωτικών οργανώσεων και των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, ένα σαφές και συνοπτικό Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας με πρακτικές πληροφορίες που συνδέονται με τα δικαιώματα των καταναλωτών ενέργειας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές φυσικού αερίου ή οι διαχειριστές συστημάτων διανομής, σε συνεργασία με τη ρυθμιστική αρχή, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να στείλουν σε όλους τους καταναλωτές τους ένα αντίγραφο του Ερωτηματολογίου και μεριμνούν ώστε το Ερωτηματολόγιο να είναι διαθέσιμο στο κοινό.

Άρθρο 4

Διαδικασία χορήγησης αδειών

1. Οσάκις απαιτείται άδεια (π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση) για την κατασκευή ή την εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη ή η αρμόδια αρχή την οποία ορίζουν χορηγούν άδειες κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης τέτοιων εγκαταστάσεων, αγωγών και συναφών εξοπλισμών στο έδαφός τους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 4. Τα κράτη μέλη ή η υπ' αυτών οριζόμενη αρμόδια αρχή δύνανται επίσης να χορηγούν άδειες στην ίδια βάση για την προμήθεια φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων και σε πελάτες χονδρικής.

2. Όταν εφαρμόζουν σύστημα χορήγησης αδειών, τα κράτη μέλη καθορίζουν αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληροί η επιχείρηση που ζητά άδεια κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, ή άδεια προμήθειας φυσικού αερίου. Τα αμερόληπτα κριτήρια και διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών δημοσιοποιούνται. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες χορήγησης αδειών για εγκαταστάσεις, αγωγούς και συναφή εξοπλισμό, λαμβάνουν υπόψη τη σημασία του έργου για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, όπου αρμόζει.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των λόγων απόρριψης μιας αίτησης για χορήγηση άδειας, καθώς και τη γνωστοποίησή τους στον αιτούντα. Οι λόγοι απόρριψης διαβιβάζονται στην Επιτροπή προς ενημέρωσή της. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασία που παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόρριψης της αίτησης.

4. Για την ανάπτυξη νεοεφοδιαζόμενων περιοχών και για την εν γένει αποτελεσματική λειτουργία, με την επιφύλαξη του άρθρου 38, τα κράτη μέλη δύνανται να αρνούνται τη χορήγηση και άλλης άδειας για κατασκευή και εκμετάλλευση δικτύων αγωγών διανομής σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περιοχή εφόσον έχουν ήδη κατασκευασθεί ή προβλέπεται να κατασκευασθούν εκεί τέτοια δίκτυα αγωγών και εφόσον το υπάρχον ή προβλεπόμενο μεταφορικό δυναμικό δεν έχει κορεσθεί.

Άρθρο 5

Παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού. Όταν θεωρούν ότι ενδείκνυται, μπορούν να αναθέτουν αυτό το καθήκον στις ρυθμιστικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1. Η παρακολούθηση καλύπτει, ιδίως, το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, το προβλεπόμενο επιπλέον δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, και την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, καθώς και μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν, μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους, έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση των εν λόγω θεμάτων και τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους, και διαβιβάζουν πάραυτα την έκθεση στην Επιτροπή.

Άρθρο 6

Περιφερειακή αλληλεγγύη

1. Για να διασφαλιστεί η ασφάλεια του εφοδιασμού στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη συνεργάζονται με σκοπό την προώθηση της περιφερειακής και διμερούς αλληλεγγύης.

2. Η συνεργασία αυτή αφορά καταστάσεις που συνεπάγονται ή ενδέχεται να συνεπάγονται βραχυπρόθεσμα σοβαρή διαταραχή του εφοδιασμού που να επηρεάζει κράτος μέλος. Περιλαμβάνει:

- α) συντονισμό των εθνικών μέτρων έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2004/67/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 2004, σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης του εφοδιασμού με φυσικό αέριο ⁽¹⁾·
- β) προσδιορισμό και, όταν είναι αναγκαίο, ανάπτυξη ή αναβάθμιση των διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου· και
- γ) προϋποθέσεις και πρακτικούς όρους παροχής αμοιβαίας συνδρομής.

3. Η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη τηρούνται ενήμεροι για την εν λόγω συνεργασία.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για την περιφερειακή συνεργασία σε πνεύμα αλληλεγγύης. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 7

Προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας

1. Τα κράτη μέλη καθώς και οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους για την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους σε ένα και περισσότερα περιφερειακά επίπεδα, ως ένα βήμα προς μια πλήρως απελευθερωμένη εσωτερική αγορά. Ειδικότερα, οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη προωθούν και διευκολύνουν τη συνεργασία των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς σε περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων σε

διασυννοριακά ζητήματα με στόχο τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς, ενισχύουν τη συνεκτικότητα του νομικού, ρυθμιστικού και τεχνικού πλαισίου τους και διευκολύνουν την ενσωμάτωση των απομονωμένων συστημάτων που δημιουργούν νησίδες φυσικού αερίου, που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Κοινότητα. Οι γεωγραφικές περιοχές που καλύπτει μια τέτοια περιφερειακή συνεργασία περιλαμβάνουν τη συνεργασία στις γεωγραφικές περιοχές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Η συνεργασία αυτή μπορεί να καλύψει και άλλες γεωγραφικές περιοχές.

2. Ο Οργανισμός συνεργάζεται με εθνικές ρυθμιστικές αρχές και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ώστε να εξασφαλίσει τη συμβατότητα των κανονιστικών πλαισίων μεταξύ περιφερειών με στόχο να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική εσωτερική αγορά φυσικού αερίου. Όταν ο Οργανισμός κρίνει ότι απαιτούνται δεσμευτικοί κανόνες για την εν λόγω συνεργασία, διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, μέσω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς έχουν ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα συστήματα σε περιφερειακό επίπεδο τα οποία καλύπτουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη όσον αφορά την κατανομή δυναμικού και τον έλεγχο της ασφάλειας του δικτύου.

4. Αν διαχειριστές κατέχουν ολοκληρωμένου συστήματος μεταφοράς συμμετέχουν σε κοινή επιχείρηση που έχει συσταθεί για την εφαρμογή της συνεργασίας, η κοινή επιχείρηση καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλειστεί οποιαδήποτε μεροληπτική και αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του στόχου της αποτροπής μεροληπτικής και αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς. Το πρόγραμμα υπόκειται στην έγκριση του Οργανισμού. Η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται σε ανεξάρτητη παρακολούθηση από τους υπευθύνους συμμόρφωσης των κάθετα ολοκληρωμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.

Άρθρο 8

Τεχνικοί κανόνες

Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον καθορισμό κριτηρίων τεχνικής ασφαλείας και την εκπόνηση και δημοσιοποίηση τεχνικών κανόνων που ορίζουν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά τη σύνδεση με το δίκτυο εγκαταστάσεων ΥΦΑ, εγκαταστάσεις αποθήκευσης, άλλα δίκτυα μεταφοράς ή διανομής, και απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Ο Οργανισμός μπορεί να προβεί σε κατάλληλες συστάσεις για την επίτευξη συμβατότητας των κανόνων αυτών, όταν χρειάζεται. Οι κανόνες αυτοί κοινοποιούνται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 127 της 29.4.2004, σ. 92.

⁽²⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΜΕΤΑΦΟΡΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΦΑ

Άρθρο 9

Διαχωρισμός συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι από τις 3 Μαρτίου 2012:
 - a) κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς·
 - β) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:
 - i) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς, ούτε
 - ii) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή επί συστήματος μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας,
 - γ) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας· και
 - δ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας όσο και σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σύστημα μεταφοράς.
2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) περιλαμβάνουν ειδικότερα:
 - a) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου·
 - β) την εξουσία διορισμού μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση· ή
 - γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), η έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» περιλαμβάνει την έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» κατά την έννοια της οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, και οι όροι «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» περιλαμβάνουν τους όρους «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» όπως νοούνται σε αυτή την οδηγία.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν παρεκκλίσεις από την παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) έως τις 3 Μαρτίου 2013, υπό τον όρο ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

5. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούνται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους συστήματα μεταφοράς έχουν συστήσει κοινοπραξία η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς. Καμία άλλη επιχείρηση δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ως ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς για τους σκοπούς του κεφαλαίου IV.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ) είναι το κράτος μέλος ή άλλος δημόσιος φορέας, τότε δύο διαφορετικοί δημόσιοι φορείς που ασκούν έλεγχο σε έναν διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς αφενός και σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας αφετέρου, δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 16 και κατέχονται από διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ο οποίος ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, καθώς και το προσωπικό του εν λόγω διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν διαβιβάζονται ούτε μετατίθενται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας.

8. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παράγραφο 1.

Στην περίπτωση αυτή, το οικείο κράτος μέλος είτε:

- a) ορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 14· ή
- β) συμμορφώνεται με τις διατάξεις του κεφαλαίου IV.

9. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και υφίστανται ρυθμίσεις που εγγυώνται ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του Κεφαλαίου IV, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 55 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

10. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 10 παράγραφοι 4, 5 και 6 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, δυνάμει των οποίων η Επιτροπή οφείλει να επαληθεύει ότι οι ρυθμίσεις που υφίστανται εγγυώνται σαφώς ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του κεφαλαίου IV.

11. Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με την παράγραφο 1.

12. Οι επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν την παράγραφο 1.

Άρθρο 10

Διορισμός και πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Επιχειρήσεις οι οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους σύστημα μεταφοράς και έχουν πιστοποιηθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή ότι πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 9, σύμφωνα με την κατωτέρω διαδικασία πιστοποίησης, εγκρίνονται και διορίζονται ως διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς από τα κράτη μέλη. Ο διορισμός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς κοινοποιείται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής τους προς τις επιταγές του άρθρου 9.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαρκή συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς προς τις επιταγές του άρθρου 9. Κινούν τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω συμμόρφωση:

- α) ύστερα από γνωστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- β) με δική τους πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση τους ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της επιρροής επί των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς ή των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση του άρθρου 9, ή όταν έχουν λόγο να θεωρήσουν ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση· ή
- γ) ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Επιτροπής.

5. Οι ρυθμιστικές αρχές εκδίδουν απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή από την ημερομηνία της αίτησης της Επιτροπής. Μετά την παρέλευση του εν λόγω χρονικού διαστήματος, θεωρείται ότι η πιστοποίηση έχει χορηγηθεί. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ρυθμιστικής αρχής παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας που καθορίζεται στην παράγραφο 6.

6. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση. Η Επιτροπή ενεργεί με τη διαδικασία του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

7. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή δύνανται να ζητήσουν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

8. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Άρθρο 11

Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες

1. Όταν υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που τελεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ρυθμιστική αρχή ειδοποιεί την Επιτροπή.

Η ρυθμιστική αρχή γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε τυχόν περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου συστημάτων μεταφοράς ή διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

2. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε τυχόν περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Η ρυθμιστική αρχή εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Αρνείται την πιστοποίηση εάν δεν έχει αποδειχθεί:

- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 9, και
- β) στη ρυθμιστική αρχή ή σε άλλη αρμόδια αρχή που έχει ορίσει το κράτος μέλος, ότι η χορήγηση της πιστοποίησης αυτής δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους και της Κοινότητας. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή που έχει οριστεί λαμβάνουν υπόψη:

- i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,
- ii) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, που απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχουν συνάψει με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με το κοινοτικό δίκαιο, και
- iii) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση αυτή.

5. Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ρυθμιστική αρχή σχετικά με την πιστοποίηση, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η ρυθμιστική αρχή ή/και η αρμόδια αρχή που ορίζουν, όπως αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3, ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής για τα εξής:

- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 9 και
- β) κατά πόσον η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας.

6. Η Επιτροπή εξετάζει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 5 μόλις το λάβει. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος, η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της στην εθνική ρυθμιστική αρχή ή, σε περίπτωση που το αίτημα έγινε από την αρμόδια αρχή που έχει οριστεί, στην αρχή αυτή.

Κατά την κατάρτιση της γνώμης, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού, του οικείου κράτους μέλους και των ενδιαφερομένων μερών. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διατυπώσει τέτοιο αίτημα, η δίμηνη προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες.

Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός της περιόδου που αναφέρεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

7. Όταν εκτιμά το κατά πόσον ο έλεγχος προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

- α) τα συγκεκριμένα δεδομένα της περίπτωσης και της τρίτης χώρας ή των τρίτων χωρών για τις οποίες πρόκειται και
- β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας ή των εν λόγω τρίτων χωρών που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα της ασφάλειας του εφοδιασμού.

8. Η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει εντός δύο μηνών από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 6 την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της τελικής απόφασής της η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Εν πάση περιπτώσει, τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν πιστοποίηση εάν η πιστοποίηση θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους ή την ασφάλεια του εφοδιασμού άλλου κράτους μέλους. Εάν το κράτος μέλος έχει ορίσει άλλη αρμόδια αρχή προς αξιολόγηση του στοιχείου β) της παραγράφου 3, μπορεί να ζητήσει από την εθνική ρυθμιστική αρχή να λάβει την τελική της απόφαση σύμφωνα με την αξιολόγηση της εν λόγω αρμόδιας αρχής. Η τελική απόφαση της ρυθμιστικής αρχής και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται ταυτοχρόνως. Εάν η τελική απόφαση διαφέρει από τη γνώμη της Επιτροπής, το οικείο κράτος μέλος παρέχει και δημοσιεύει, μαζί με την απόφαση αυτή, το αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης.

9. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να ασκούν εθνικούς νομικούς ελέγχους για την προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας, τηρώντας την κοινοτική νομοθεσία.

10. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

11. Το παρόν άρθρο, εξαιρουμένου του στοιχείου α) παραγράφου 3, εφαρμόζεται επίσης και στα κράτη μέλη στα οποία έχει χορηγηθεί παρέκκλιση κατά το άρθρο 49.

Άρθρο 12

Ορισμός διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ

Τα κράτη μέλη ορίζουν ή απαιτούν από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή ΥΦΑ να ορίσουν, για χρονικό διάστημα που καθορίζεται από τα κράτη μέλη βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ.

Άρθρο 13

Καθήκοντα μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ των διαχειριστών συστημάτων

1. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ:

- α) εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλείς, αξιόπιστες και αποτελεσματικές εγκαταστάσεις μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και εγκαταστάσεις ΥΦΑ για τη διασφάλιση ενιαίας αγοράς, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, και την εξασφάλιση των κατάλληλων μέσων για την τήρηση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας·

- β) δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του δικτύου ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·
- γ) παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος ΥΦΑ ή/και σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος διανομής, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η μεταφορά και η αποθήκευση φυσικού αερίου μπορούν να πραγματοποιούνται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου συστήματος και
- δ) παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα.

2. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δημιουργεί επαρκή διασυννοιακή ικανότητα με στόχο την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής υποδομής μεταφοράς, ώστε να ανταποκρίνεται σε όλα τα οικονομικά λογικά και τεχνικά εφικτά αιτήματα ικανότητας, και λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού σε φυσικό αέριο.

3. Οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς να συμμορφώνονται προς τις στοιχειώδεις προδιαγραφές για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

5. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς προμηθεύονται την ενέργεια που χρησιμοποιούν για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες.

Άρθρο 14

Ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων

1. Εάν το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, τα κράτη μέλη δύναται να αποφασίσουν τη μη εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 1 και να διορίσουν ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ύστερα από πρόταση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς. Ο εν λόγω διορισμός υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής.

2. Το κράτος μέλος δύναται να εγκρίνει και να διορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος μόνον εφόσον:

- α) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ)·

- β) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι διαθέτει τους απαιτούμενους οικονομικούς, τεχνικούς, υλικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων του βάσει του άρθρου 13·

- γ) ο υποψήφιος διαχειριστής ανέλαβε να συμμορφωθεί με δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων υπό την παρακολούθηση της ρυθμιστικής αρχής·

- δ) ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς απέδειξε την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παράγραφο 5. Για τον σκοπό αυτό, οφείλει να παράσχει όλα τα σχέδια συμβατικών ρυθμίσεων με την υποψήφια επιχείρηση και κάθε άλλη συναφή οντότητα και

- ε) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο.

3. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν και διορίζουν ως ανεξάρτητους διαχειριστές συστημάτων επιχείρησης που έχουν πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ότι συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 11 της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 10 και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 είτε του άρθρου 11 της παρούσας οδηγίας.

4. Κάθε ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, συμπεριλαμβανομένης της εισπραξης τελών πρόσβασης και επιβαρύνσεων συμφόρησης, για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση, με προγραμματισμό επενδύσεων. Για την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αδειοδότησης), την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας νέας υποδομής. Για τον σκοπό αυτό, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς δεν είναι υπεύθυνοι για τη χορήγηση και τη διαχείριση πρόσβασης τρίτων ούτε και για τον προγραμματισμό των επενδύσεων.

5. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος, ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς:

- α) παρέχει κάθε σχετική συνεργασία και στήριξη στον ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα όλων των συναφών πληροφοριών·

- β) χρηματοδοτεί τις επενδύσεις τις οποίες αποφασίζει ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος και εγκρίνει η ρυθμιστική αρχή ή συμφωνεί στη χρηματοδότησή τους από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος. Οι σχετικοί διακανονισμοί χρηματοδότησης υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Πριν από την έγκριση αυτή, η ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τον ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, μαζί με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη·

- γ) μεριμνά για την κάλυψη της ευθύνης η οποία αφορά τα πάγια στοιχεία του δικτύου, με εξαίρεση την ευθύνη που αφορά τα καθήκοντα του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος· και
- δ) παρέχει εγγυήσεις για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του δικτύου, με εξαίρεση των επενδύσεων που, σύμφωνα με το στοιχείο β), έχει συμφωνήσει να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή του συστήματος.

6. Σε στενή συνεργασία με τη ρυθμιστική αρχή, παρέχονται στην οικεία εθνική αρχή ανταγωνισμού όλες οι σχετικές εξουσίες για την αποτελεσματική επιτήρηση της συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς με τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παράγραφο 5.

Άρθρο 15

Διαχωρισμός ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς και διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης

1. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος, οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης που αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων είναι ανεξάρτητοι, τουλάχιστον ως προς τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεών τους, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά, τη διανομή και την αποθήκευση.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνον σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης οι οποίες είναι αναγκαίες από τεχνική ή/και οικονομική άποψη για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα για τον εφοδιασμό πελατών σύμφωνα με το άρθρο 33.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης δεν συμμετέχουν σε εταιρικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου, οι οποίες είναι υπεύθυνες, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής και της προμήθειας φυσικού αερίου·
- β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα και
- γ) ο διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης διαθέτει αποτελεσματικά δικαιώματα λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Αυτό δεν αποκλείει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των οικονομικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων εποπτείας της μητρικής εταιρείας σε σχέση με την απόδοση των πάγιων στοιχείων μιας

θυγατρικής, τα οποία ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 6. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου, και

- δ) ο ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς και ο διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης καταρτίζουν πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της τήρησης του εν λόγω προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των στόχων αυτών. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και η οποία δημοσιεύεται.

3. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για να διασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 16

Εχεμύθεια των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ και κάθε ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. Συγκεκριμένα πρέπει να μην κοινοποιεί οποιοδήποτε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς, περιλαμβανομένου του διαχειριστή συστήματος διανομής στην περίπτωση διαχειριστή συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής, και τα λοιπά μέρη της επιχείρησης δεν χρησιμοποιούν κοινές υπηρεσίες, για παράδειγμα κοινή νομική υπηρεσία, με εξαίρεση τις αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες ή τις λειτουργίες πληροφορικής.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ δεν καταχωρώντας των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

3. Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για έναν πραγματικό ανταγωνισμό και για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, δημοσιεύονται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 17

Πάγια στοιχεία, εξοπλισμός, προσωπικό και ταυτότητα

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εξοπλίζονται με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι απαραίτητοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, ειδικότερα:

α) τα πάγια στοιχεία που είναι απαραίτητα για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου μεταφοράς, είναι ιδιοκτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·

β) το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης όλων των εταιρικών καθηκόντων, προσλαμβάνεται από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·

γ) η εκμίσθωση προσωπικού και η παροχή υπηρεσιών προς οποιοδήποτε και από οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης απαγορεύεται. Ένας διαχειριστής συστήματος μεταφοράς μπορεί ωστόσο να παρέχει υπηρεσίες στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση εφόσον:

i) η παροχή των υπηρεσιών αυτών δεν προβαίνει σε διακρίσεις εις βάρος άλλων χρηστών του δικτύου, διατίθεται σε όλους τους χρήστες του δικτύου υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό κατά την παραγωγή ή προμήθεια και

ii) οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παροχή των υπηρεσιών αυτών έχουν εγκριθεί από τη ρυθμιστική αρχή·

δ) με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 20, οι κατάλληλοι οικονομικοί πόροι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων πάγιων στοιχείων παρέχονται στο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε εύθετο χρόνο από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση κατόπιν σχετικού αιτήματος του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

2. Η άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα πέραν όσων απαριθμούνται στο άρθρο 13:

α) εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και επαφές με τρίτους και τις ρυθμιστικές αρχές·

β) εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ Αερίου»)·

γ) χορήγηση και διαχείριση πρόσβασης τρίτων χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών συστήματος ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος·

δ) συλλογή όλων των τελών των σχετικών με το σύστημα μεταφοράς· συμπεριλαμβανομένων των τελών πρόσβασης, των τελών εξισορρόπησης για τις βοηθητικές υπηρεσίες όπως η επεξεργασία αερίων, η αγορά υπηρεσιών (κόστος εξισορρόπησης, ενέργεια για τις απώλειες)·

ε) λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη ασφαλούς, αποτελεσματικού και οικονομικού συστήματος μεταφοράς·

στ) προγραμματισμός επενδύσεων για διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση και εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού·

ζ) σύσταση κατάλληλων κοινών επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, χρηματοστήρια φυσικού αερίου και άλλους σχετικούς φορείς με στόχους να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών ή να διευκολυνθεί η διαδικασία ελευθέρωσης της αγοράς· και

η) όλες οι εταιρικές υπηρεσίες, όπως οι νομικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες λογιστικής και πληροφορικής.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς οργανώνονται με τη νομική μορφή που αναφέρεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου (¹).

4. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να επιφέρει σύγχυση, με την ταυτότητα, τις ανακοινώσεις, τα σήματα και τις εγκαταστάσεις της εταιρείας του, όσον αφορά την ιδιαίτερη ταυτότητα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή οιοδήποτε μέρους της.

5. Ο διαχειριστής συστημάτων μεταφοράς δεν χρησιμοποιεί από κοινού με τα μέρη της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης συστήματα τεχνολογίας των πληροφοριών ή εξοπλισμό, χώρους, εγκαταστάσεις και συστήματα ασφαλείας της πρόσβασης, ούτε συνεργάζεται με τους ίδιους συμβούλους ή εξωτερικούς αναδόχους για συστήματα πληροφορικής ή εξοπλισμό και συστήματα ασφαλείας.

6. Οι λογαριασμοί των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ελέγχονται από ελεγκτή άλλον από εκείνον που ελέγχει την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή μέρος της.

Άρθρο 18

Ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 20, ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς:

(¹) Πρώτη οδηγία 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1968, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 58 δεύτερη παράγραφος της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες (ΕΕ L 65 της 14.3.1968, σ. 8).

α) διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς και

β) έχει την αρμοδιότητα να συγκεντρώνει χρηματικούς πόρους στην κεφαλαιαγορά, ιδίως μέσω δανεισμού και αύξησης του κεφαλαίου.

2. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς λαμβάνει διαρκώς μέτρα ώστε να εξασφαλίζει τους απαιτούμενους πόρους για την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της δραστηριότητας της μεταφοράς και αναπτύσσει και διατηρεί αποτελεσματικό, ασφαλές και οικονομικό σύστημα μεταφοράς.

3. Οι θυγατρικές της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελούν δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού δεν έχουν καμία άμεση ή έμμεση συμμετοχή στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει ούτε άμεση ούτε έμμεση συμμετοχή σε καμία θυγατρική της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελεί δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού, ούτε λαμβάνει μερίσματα ή άλλο οικονομικό όφελος από αυτή τη θυγατρική.

4. Η συνολική δομή διαχείρισης και το εταιρικό καταστατικό του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πρέπει να διασφαλίζουν ουσιαστική ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δεν ορίζει άμεσα ή έμμεσα την ανταγωνιστική συμπεριφορά του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε σχέση με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, ή σε σχέση με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 22.

5. Κατά την εκτέλεση των κατά το άρθρο 13 και το άρθρο 17 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας καθηκόντων τους και την εφαρμογή των άρθρων 13 παράγραφος 1, 14 παράγραφος 1 στοιχείο α), 16 παράγραφος 2, 3 και 5, 18 παράγραφος 6 και 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς, δεν προβαίνουν σε διακρίσεις κατά προσώπων ή οντοτήτων και δεν περιορίζουν, δεν στρεβλώνουν και δεν εμποδίζουν τον ανταγωνισμό στον τομέα της παραγωγής ή του εφοδιασμού.

6. Όλες οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των δανείων από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς προς την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς διατηρεί λεπτομερή αρχεία των εν λόγω εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και τα θέτει στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής κατόπιν αιτήσεως.

7. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς υποβάλλει προς έγκριση στη ρυθμιστική αρχή όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

8. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ενημερώνει τη ρυθμιστική αρχή για τους οικονομικούς πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και είναι διαθέσιμοι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων παγίων στοιχείων.

9. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση απέχει από κάθε ενέργεια που παρεμποδίζει ή θίγει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ως προς τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις του παρόντος κεφαλαίου και δεν απαιτεί από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να ζητεί την άδειά της για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.

10. Επιχείρηση που έχει πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ότι συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου εγκρίνεται και διορίζεται ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 10 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 είτε του άρθρου 11 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 19

Ανεξαρτησία του προσωπικού και η διαχείριση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Οι αποφάσεις σχετικά με το διορισμό και την ανανέωση, οι όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της διάρκειας της περιόδου απασχόλησης των υπευθύνων για τη διαχείριση ή/και των μελών των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται από το εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20.

2. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης των προσώπων που ορίζει το εποπτικό όργανο για διορισμό ή ανανέωση ως υπευθύνους για την εκτελεστική διαχείριση ή/και ως μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης, κοινοποιούνται στη ρυθμιστική αρχή. Οι όροι αυτοί και οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθίστανται δεσμευτικοί μόνο εάν, εντός τριών εβδομάδων από την κοινοποίηση, η ρυθμιστική αρχή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις.

Η ρυθμιστική αρχή μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις έναντι των αποφάσεων της παραγράφου 1:

α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία διορισμένου προσώπου υπευθύνου για τη διαχείριση ή/και μέλους των διοικητικών οργάνων ή

β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

3. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που υπόκεινται στην παράγραφο αυτή δεν κατέχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή οποιοδήποτε μέρος της ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς για διάστημα τριών ετών πριν από το διορισμό τους.

4. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν καμία άλλη επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της.

5. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν κανένα συμφέρον ούτε να λαμβάνουν οικονομικό όφελος, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Η αμοιβή τους δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

6. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής στη ρυθμιστική αρχή για οποιοδήποτε καταγγελία τους όσον αφορά πρόωρη λήξη της απασχόλησής τους.

7. Μετά τη λήξη της περιόδου απασχόλησής τους στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του δεν πρέπει να έχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή με τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της, για διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων ετών.

8. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται στην πλειοψηφία των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση ή/και μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση και/ή μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, τα οποία δεν υπόκεινται στην παράγραφο 3, δεν πρέπει να έχουν ασκήσει διαχείριση ή άλλη συναφή δραστηριότητα στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών πριν από τον διορισμό τους.

Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και οι παράγραφοι 4 έως 7 εφαρμόζονται στο σύνολο του προσωπικού της εκτελεστικής διαχείρισης και σε όσους αναφέρονται απευθείας στην εκτελεστική διαχείριση για θέματα που άπτονται της λειτουργίας, της συντήρησης ή της ανάπτυξης του δικτύου.

Άρθρο 20

Εποπτικό όργανο

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς έχει εποπτικό όργανο υπεύθυνο για τη λήψη των αποφάσεων που μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση στην αξία των πάγιων στοιχείων των μετόχων στο πλαίσιο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ειδικότερα των αποφάσεων σχετικά με την έγκριση των ετήσιων και πιο μακροπρόθεσμων σχεδίων χρηματοδότησης, το επίπεδο χρέωσης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και το ύψος των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους. Από τις αποφάσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του εποπτικού οργάνου εξαιρούνται όσες σχετίζονται με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, καθώς και με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 22.

2. Το εποπτικό όργανο αποτελείται από μέλη εκπροσωπούμενα την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, μέλη εκπροσωπούμενα τρίτους μετόχους και, εφόσον το προβλέπει η σχετική νομοθεσία κράτους μέλους, μέλη εκπροσωπούμενα άλλους ενδιαφερομένους όπως οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

3. Το άρθρο 19 παράγραφος 2 και το άρθρο 19 παράγραφοι 3 έως 7 εφαρμόζονται τουλάχιστον στο ήμισυ των μελών του εποπτικού οργάνου, πλην ενός.

Το άρθρο 19 παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β) εφαρμόζεται στα μέλη του εποπτικού οργάνου.

Άρθρο 21

Πρόγραμμα συμμόρφωσης και υπεύθυνος συμμόρφωσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταρτίζουν και εκτελούν πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς το εν λόγω πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του εθνικού ρυθμιστικού φορέα, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του υπευθύνου συμμόρφωσης.

2. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης διορίζεται από το εποπτικό όργανο, υπό την αίρεση της έγκρισης από τη ρυθμιστική αρχή. Η ρυθμιστική αρχή μπορεί μόνον να απορρίψει την έγκριση του υπευθύνου συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής ικανότητας. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Στον υπεύθυνο συμμόρφωσης εφαρμόζεται το άρθρο 19, παράγραφοι 2 έως 8.

3. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

- α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης·
- β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης στην οποία καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης και την υποβολή της στη ρυθμιστική αρχή·
- γ) την υποβολή έκθεσης στο εποπτικό όργανο και έκδοση συστάσεων σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του·
- δ) την κοινοποίηση προς τη ρυθμιστική αρχή κάθε ουσιαστικής παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης και
- ε) την υποβολή έκθεσης στη ρυθμιστική αρχή για όλες τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

4. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο δίκτυο. Καταληκτική ημερομηνία τούτου είναι όταν η διαχείριση ή/και το αρμόδιο διοικητικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς τις υποβάλλουν στο εποπτικό όργανο.

5. Εάν η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, στη γενική συνέλευση ή με την ψηφοφορία των μελών του εποπτικού οργάνου που έχει διορίσει, έχει εμποδίσει τη λήψη απόφασης για την παρεμπόδιση ή την καθυστέρηση των επενδύσεων οι οποίες, στο πλαίσιο του 10ετούς σχεδίου ανάπτυξης του δικτύου, έπρεπε να εκτελεσθούν κατά τα επόμενα τρία χρόνια, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης το αναφέρει στη ρυθμιστική αρχή, η οποία ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 22.

6. Οι όροι που δίδουν την εντολή ή οι όροι απασχόλησης του υπευθύνου συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της εντολής του, υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Οι όροι αυτοί εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία του υπευθύνου συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων παρέχοντάς του όλους τους απαραίτητους πόρους για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Στη διάρκεια της θητείας του, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης δεν μπορεί να έχει άλλη επαγγελματική θέση, ευθύνη ή συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, σε ή με οιοδήποτε τμήμα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή με τους ελέγχοντες μετόχους της.

7. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, προς τη ρυθμιστική αρχή και έχει το δικαίωμα να υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, στο εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

8. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις των οργάνων διαχείρισης ή διοίκησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και στις συνεδριάσεις του εποπτικού οργάνου και της γενικής συνέλευσης. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις που εξετάζουν τα ακόλουθα θέματα:

- α) τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο, όπως καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, ειδικότερα όσον αφορά τα τιμολόγια, τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων, την κατανομή δυναμικού και τη διαχείριση της συμφόρησης, τη διαφάνεια, την εξισορρόπηση και τις δευτερογενείς αγορές·
- β) έργα που αναλαμβάνονται για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του διασυνδεδεμένου δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε νέες συνδέσεις μεταφοράς, στην επέκταση του δυναμικού και στη βελτιστοποίηση του υπάρχοντος δυναμικού και
- γ) αγορές ή πωλήσεις ενέργειας απαραίτητες για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς.

9. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης παρακολουθεί τη συμμόρφωση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς με το άρθρο 16.

10. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

11. Με εκ των προτέρων έγκριση της ρυθμιστικής αρχής, το εποπτικό όργανο μπορεί να απολύσει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης. Απολύει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής ικανότητας, κατόπιν αιτήματος της ρυθμιστικής αρχής.

12. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς χωρίς προηγούμενη αναγγελία.

Άρθρο 22

Ανάπτυξη δικτύου και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις

1. Κάθε έτος, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταθέτουν στη ρυθμιστική αρχή δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου βασισμένο στην παρούσα και στην προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού συμβουλευθούν όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους. Το πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου:

- α) υποδεικνύει στους συντελεστές της αγοράς τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα έτη·
- β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία και
- γ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς προβαίνει σε λογικές υποθέσεις όσον αφορά την εξέλιξη της παραγωγής του εφοδιασμού, της κατανάλωσης και των ανταλλαγών με άλλες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά και τα κοινοτικής εμβέλειας δίκτυα, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια για εγκαταστάσεις αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ.

4. Η ρυθμιστική αρχή συμβουλεύεται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του δικτύου για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή. Μπορεί να ζητηθεί από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες του δικτύου να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους. Η ρυθμιστική αρχή δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων, ιδίως τις πιθανές επενδυτικές ανάγκες.

5. Η ρυθμιστική αρχή εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (διακοινοτικό

πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου). Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ρυθμιστική αρχή συμβουλευτεί τον Οργανισμό. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να ζητήσει από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να τροποποιήσει το πρόγραμμά του.

6. Η ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου.

7. Αν ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχό του, δεν εκτελέσει μια επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία έτη, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ρυθμιστική αρχή να έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο ύπαρξης βάσει του πλέον πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου:

- α) ζητεί από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις·
- β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση· ή
- γ) υποχρεώνει το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις και να επιτραπεί σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο κεφάλαιο.

Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, μπορεί να υποχρεώσει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- α) χρηματοδότηση από οποιονδήποτε τρίτο·
- β) κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο·
- γ) οικοδόμηση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν·
- δ) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν.

Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου.

Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.

8. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7 πρώτο εδάφιο, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια.

Άρθρο 23

Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο σύστημα μεταφοράς

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και τιμολόγια για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο δίκτυο μεταφοράς. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.

2. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ ή βιομηχανικών πελατών λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του δικτύου ή πρόσθετων δαπανών συνδεόμενων με την απαραίτητη αύξηση δυναμικού. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς εξασφαλίζει το κατάλληλο δυναμικό εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ

Άρθρο 24

Διορισμός διαχειριστών συστημάτων διανομής

Τα κράτη μέλη ορίζουν ή ζητούν από τις επιχειρήσεις που είναι ιδιοκτήτριες ή υπεύθυνες των συστημάτων διανομής, ή υπεύθυνες γι' αυτά, να ορίσουν, για χρονικό διάστημα καθοριζόμενο από τα κράτη μέλη για λόγους αποτελεσματικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές του συστήματος διανομής, και μεριμνούν ώστε οι διαχειριστές αυτοί να ενεργούν σύμφωνα με τα άρθρα 25, 26 και 27.

Άρθρο 25

Καθήκοντα των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Ο διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται σε λογικά αιτήματα για τη διανομή αερίου, καθώς και για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη, υπό οικονομικώς αποδεκτές συνθήκες ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποτελεσματικό δίκτυο στην περιοχή του, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

2. Εν πάση περιπτώσει, ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

3. Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος διανομής, μεταφοράς, ΥΦΑ ή/και σε διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η μεταφορά και η αποθήκευση του φυσικού αερίου διενεργείται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου δικτύου.

4. Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.

5. Όταν ένας διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για την εξισορρόπηση του συστήματος διανομής φυσικού αερίου, οι κανόνες που θεσπίζει για την εκπλήρωση του προαναφερόμενου σκοπού πρέπει να είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του συστήματος για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων διανομής καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται...

Άρθρο 26

Διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

2. Επιπλέον των απαιτήσεων της παραγράφου 1, σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, σε επίπεδο οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Προς τούτο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου οι οποίες έχουν την ευθύνη άμεσα ή έμμεσα, για την τρέχουσα εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς και προμήθειας φυσικού αερίου,
- β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι έχουν τη δυνατότητα να δρουν με ανεξαρτησία,
- γ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής πρέπει να διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, οικονομικούς και υλικούς πόρους. Αυτό δεν θα πρέπει να αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εσοπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 6. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο διαχειριστή του συστήματος διανομής και να θέτει συνολικά όρια για

τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου, και

- δ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής πρέπει να καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής, υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής είναι πλήρως ανεξάρτητος και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή συστήματος διανομής και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

3. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, οι ρυθμιστικές αρχές, αν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρακολουθούνται οι δραστηριότητες του διαχειριστή του συστήματος διανομής από τις ρυθμιστικές αρχές ή άλλους αρμοδίους φορείς, ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί την κάθετη ολοκλήρωσή του για να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συστημάτων διανομής με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στις ολοκληρωμένες επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι οποίες εξυπηρετούν λιγότερους από 100 000 συνδεδεμένους πελάτες.

Άρθρο 27

Υποχρέωση εχεμύθειας των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίησης πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής δεν καταχρώνται των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο δίκτυο.

Άρθρο 28

Κλειστά συστήματα διανομής

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να κατατάσσουν ένα σύστημα, το οποίο διανέμει φυσικό αέριο σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό, εμπορικό ή κατανεμομένων υπηρεσιών χώρο και το οποίο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, εάν:

- α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή η παραγωγική διεργασία των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες, ή
- β) το εν λόγω σύστημα διανέμει φυσικό αέριο κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή το διαχειριστή του συστήματος ή στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να εξαιρούν τον διαχειριστή ενός κλειστού συστήματος διανομής από την υποχρέωση του άρθρου 32 παράγραφος 1, σύμφωνα με την οποία τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται πριν από τη θέση σε ισχύ του σύμφωνα με το άρθρο 41.

3. Όταν χορηγείται εξαίρεση δυνάμει της παραγράφου 2, τα εφαρμόζόμενα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους επανεξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 41 κατόπιν αιτήματος ενός χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής.

4. Η παρεμπόδιση χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών με σύνδεση απασχόλησης ή άλλη συναφή σχέση με τον ιδιοκτήτη του συστήματος διανομής, τα οποία βρίσκονται στην περιοχή που εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν απαγορεύει τη χορήγηση εξαιρέσεων της παραγράφου 2.

Άρθρο 29

Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής

Το άρθρο 26 παράγραφος 1 δεν αποκλείει τη λειτουργία διαχειριστή συνδυασμένου συστήματος μεταφοράς, ΥΦΑ, αποθήκευσης και διανομής, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω διαχειριστής συμμορφώνεται με τα άρθρα 9 παράγραφος 1, ή 14 και 15 ή με το κεφάλαιο IV ή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 49 παράγραφος 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 30

Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς

1. Τα κράτη μέλη, ή κάθε αρμόδια αρχή οριζόμενη από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 και των αρμόδιων για την επίλυση των διαφορών αρχών κατά το άρθρο 34 παράγραφος 3, έχουν, στον βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 31.

2. Τα κράτη μέλη και κάθε διορισμένη αρμόδια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 και των αρμόδιων για την επίλυση των διαφορών αρχών, διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την άσκηση των καθηκόντων των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 31

Διαχωρισμός των λογαριασμών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων φυσικού αερίου τηρούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 5 του παρόντος άρθρου. Όταν οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου επωφελούνται από παρέκκλιση από την παρούσα διάταξη βάσει του άρθρου 49 παράγραφος 2 και 4, υποχρεούνται τουλάχιστον να τηρούν τους εσωτερικούς τους λογαριασμούς σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου καταρτίζουν, δημοσιεύουν και υποβάλλουν σε έλεγχο τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες τους σχετικούς με τους ετήσιους λογαριασμούς των κεφαλαιουχικών εταιρειών οι οποίοι έχουν θεσπιστεί με την τέταρτη οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενη στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) (*) της συνθήκης περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών ⁽¹⁾.

Οι επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται από το νόμο να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους διατηρούν στην έδρα τους αντίγραφα στη διάθεση του κοινού.

3. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου τηρούν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούσαν από χωριστές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν επίσης λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με το φυσικό αέριο που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά, τη διανομή, το ΥΦΑ και την αποθήκευση. Έως την 1η Ιουλίου 2007, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες προμήθειας για επιλέξιμους πελάτες και για τις δραστηριότητες προμήθειας για μη επιλέξιμους πελάτες. Στους λογαριασμούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δικτύου μεταφοράς ή διανομής. Εφόσον ενδείκνυται, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα του φυσικού αερίου. Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.

4. Ο έλεγχος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρέπει, ιδίως, να αφορά την τήρηση της κατά την παράγραφο 3 υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και διασταυρούμενων επιδοτήσεων.

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ προσαρμόστηκε για να ληφθεί υπόψη η αναρτίμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ· η αρχική παραπομπή ήταν στο άρθρο 54 παράγραφος 3.

(1) ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11.

5. Οι επιχειρήσεις διευκρινίζουν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και του παθητικού, των δαπανών και των εσόδων, καθώς και τους κανόνες απόσβεσης, με την επιφύλαξη των εφαρμοζομένων σε εθνικό επίπεδο κανόνων περί λογιστικής τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι εσωτερικοί αυτοί κανόνες μπορούν να τροποποιούνται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Οι τροποποιήσεις πρέπει να επισημαίνονται και να αιτιολογούνται δεόντως.

6. Οι ετήσιοι λογαριασμοί αναφέρουν, σε παράρτημα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί με συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Άρθρο 32

Πρόσβαση τρίτων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή ενός συστήματος πρόσβασης τρίτων στο σύστημα μεταφοράς και διανομής και στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους επιλέξιμους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων προμήθειας, και εφαρμόζεται αντικειμενικά και αμερόληπτα μεταξύ των χρηστών του συστήματος. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μέθοδοι που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 41 από τη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1, τα δε τιμολόγια αυτά και οι μέθοδοι — στην περίπτωση που μόνο μέθοδοι εγκρίνονται — να δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.

2. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, εάν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων που σχετίζονται με τη διασυνοριακή μεταφορά, έχουν πρόσβαση στο σύστημα άλλων διαχειριστών δικτύων μεταφοράς.

3. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εμποδίζουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων στον βαθμό που συμμορφώνονται προς τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού.

Άρθρο 33

Πρόσβαση στην αποθήκευση

1. Για την οργάνωση της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο προμήθειας πελατών, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε βοηθητικές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν μία ή και τις δύο διαδικασίες που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4. Οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόζονται σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια.

Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη ορίζουν και δημοσιεύουν κριτήρια βάσει των οποίων καθορίζεται ποιο καθεστώς πρόσβασης πρέπει να εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών. Δημοσιοποιούν ή υποχρεώνουν τους διαχειριστές

συστημάτων αποθήκευσης και μεταφοράς να δημοσιοποιούν, ποιες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή μέρη αυτών και ποια αποθέματα εντός αγωγών προσφέρονται βάσει των διαφόρων διαδικασιών που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4.

Η υποχρέωση της δεύτερης πρότασης του δευτέρου εδαφίου δεν θίγει το δικαίωμα επιλογής που παραχωρείται στα κράτη μέλη στο πρώτο εδάφιο.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν ισχύουν για τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που σχετίζονται με εγκαταστάσεις ΥΦΑ και είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του δικτύου μεταφοράς.

3. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο κατόπιν διαπραγματεύσεων, τα κράτη μέλη ή, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, οι ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέξιμοι πελάτες εντός και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο δίκτυο, να είναι σε θέση να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών, όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να διαπραγματεύονται καλόπιστα την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες.

Οι συμβάσεις για την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, τα αποθέματα εντός αγωγών και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τον εκάστοτε διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης ή τις εκάστοτε επιχειρήσεις φυσικού αερίου. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου να δημοσιεύουν τους κύριους εμπορικούς όρους για τη χρήση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, των αποθεμάτων εντός αγωγών και άλλων βοηθητικών υπηρεσιών μέχρι τις 1 Ιανουαρίου 2005 και ακολούθως σε ετήσια βάση.

Κατά την εκπόνηση των όρων αυτών, οι διαχειριστές αποθήκευσης και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου διαβουλευονται με τους χρήστες του συστήματος.

4. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο βάσει ρυθμιστικών διατάξεων, οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να παρέχεται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και στους επιλέξιμους πελάτες, τόσο εντός όσο και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο δίκτυο, δικαίωμα πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες, βάσει δημοσιευμένων τιμολογίων ή/και άλλων γενικών και ειδικών όρων για τη χρησιμοποίηση αυτών των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και του περιεχομένου των αγωγών, όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη συμβουλευονται τους χρήστες του συστήματος κατά την ανάπτυξη των τιμολογίων αυτών ή των μεθόδων υπολογισμού αυτών των τιμολογίων. Το εν λόγω δικαίωμα μπορεί να παρέχεται στους επιλέξιμους πελάτες με το να τους επιτρέπεται να συνάπτουν συμβάσεις προμήθειας με ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις φυσικού αερίου άλλες από τον ιδιοκτήτη ή/και τον διαχειριστή του συστήματος ή συνδεδεμένη επιχείρηση.

Άρθρο 34

Πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέξιμοι πελάτες να μπορούν, όπου και αν είναι εγκατεστημένοι, να έχουν πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παροχής τεχνικών υπηρεσιών που συνεπάγεται η πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εκτός από τα μέρη των εν λόγω δικτύων και εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για τοπικές δραστηριότητες παραγωγής στον τόπο όπου παράγεται το φυσικό αέριο. Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54.

2. Η πρόσβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρέχεται όπως ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τους στόχους της δίκαιης και ελεύθερης πρόσβασης, της δημιουργίας ανταγωνιστικής αγοράς στον τομέα του φυσικού αερίου και της αποφυγής καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια και την τακτικότητα του εφοδιασμού, την υπαρκτή ή εφικτή παραγωγική ικανότητα και την προστασία του περιβάλλοντος. Λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- α) η ανάγκη άρνησης της πρόσβασης σε περίπτωση ασυμβατότητας των τεχνικών προδιαγραφών, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ευλόγως,
- β) η ανάγκη αποφυγής δυσκολιών οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν ευλόγως και θα ζημίωναν την αποτελεσματική, υφιστάμενη ή μελλοντική, παραγωγή υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένων των κοιτασμάτων οριακής οικονομικής βιωσιμότητας,
- γ) η ανάγκη ικανοποίησης των ευλόγων και δεόντως αποδεδειγμένων αναγκών του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή του ανάντη δικτύου αγωγών για τη μεταφορά και επεξεργασία φυσικού αερίου και των συμφερόντων όλων των άλλων χρηστών του ανάντη δικτύου ή των σχετικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας ή διεκπεραίωσης που ενδέχεται να θίγονται, και
- δ) η ανάγκη εφαρμογής των νόμων και των διοικητικών τους διαδικασιών, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή ανάντη αναπτυξιακής δραστηριότητας.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη μηχανισμών επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένης μιας αρχής ανεξάρτητης από τα μέρη η οποία έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες, ώστε να καθίσταται δυνατή η ταχεία επίλυση διαφορών όσον αφορά την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της παραγράφου 2 και τον αριθμό των μερών που μπορεί να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε τέτοια δίκτυα.

4. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, εφαρμόζονται οι μηχανισμοί επίλυσης διαφορών του κράτους μέλους που έχει δικαιοδοσία στο ανάντη δίκτυο αγωγών και το οποίο αρνείται την πρόσβαση. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών όπου περισσότερα από ένα κράτη μέλη καλύπτουν το οικείο δίκτυο, τα οικεία κράτη μέλη συνεννοούνται με σκοπό τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 35

Άρνηση πρόσβασης

1. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου μπορούν να αρνηθούν την πρόσβαση στο σύστημα είτε λόγω έλλειψης χωρητικότητας, είτε όταν η πρόσβαση στο σύστημα θα τις εμπόδιζε να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και οι οποίες τους έχουν ανατεθεί, είτε λόγω σοβαρών οικονομικών και χρηματοοικονομικών δυσχερειών στο πλαίσιο συμβάσεων υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια και τις διαδικασίες του άρθρου 48 και την εναλλακτική λύση που επιλέγει το κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου. Η άρνηση αιτιολογείται δεόντως.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι η επιχείρηση φυσικού αερίου που αρνείται την πρόσβαση στο σύστημα λόγω έλλειψης χωρητικότητας ή λόγω έλλειψης σύνδεσης προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις, όταν αυτό είναι οικονομικώς εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα αυτά σε περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζουν την παράγραφο 4 του άρθρου 4.

Άρθρο 36

Νέες υποδομές

1. Η κύρια νέα υποδομή φυσικού αερίου, δηλαδή οι διασυνδέσεις, το ΥΦΑ και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, μπορεί, κατόπιν αιτήσεως, να εξαιρείται, για καθορισμένο χρονικό διάστημα, από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32, 33 και 34 και του άρθρου 41 παράγραφοι 6, 8 και 10, υπό τους εξής όρους:

- α) η επένδυση πρέπει να ενισχύει, αφενός, τον ανταγωνισμό για την προμήθεια αερίου και, αφετέρου, την ασφάλεια του εφοδιασμού·
- β) το ύψος του επενδυτικού κινδύνου πρέπει να είναι τέτοιο ώστε η επένδυση δεν θα πραγματοποιηθεί εάν δεν χορηγηθεί απαλλαγή·
- γ) η υποδομή πρέπει να ανήκει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο διακριτό, τουλάχιστον από την άποψη της νομικής του προσωπικότητας, από τους διαχειριστές συστημάτων στα δίκτυα των οποίων θα κατασκευασθεί η εν λόγω υποδομή·
- δ) πρέπει να επιβάλλονται τέλη στους χρήστες της εν λόγω υποδομής και
- ε) η χορήγηση απαλλαγής δεν πρέπει να αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, ή της αποτελεσματικής λειτουργίας του διεπόμενου από ρυθμιστικές διατάξεις συστήματος με το οποίο συνδέεται η υποδομή.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει επίσης και σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του δυναμικού ήδη υπάρχουσας υποδομής ή σε περίπτωση τροποποίησης ήδη υπάρχουσας υποδομής που έχουν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη νέων πηγών προμήθειας φυσικού αερίου.

3. Η ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο κεφάλαιο VIII αποφασίζει, κατά περίπτωση, σχετικά με την εξαίρεση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Εάν η εν λόγω υποδομή χωροθετείται στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, ο Οργανισμός μπορεί να υποβάλει συμβουλευτική γνώμη στις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την απόφασή τους, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ζητήθηκε η εξαίρεση από την τελευταία από τις ρυθμιστικές αυτές αρχές.

Εάν όλες οι οικείες ρυθμιστικές αρχές καταλήξουν σε συμφωνία για την απόφαση εξαίρεσης εντός έξι μηνών, ενημερώνουν τον Οργανισμό για την απόφαση αυτή.

Ο Οργανισμός ασκεί τα καθήκοντα που ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές του οικείου κράτους μέλους από το παρόν άρθρο:

α) εφόσον δεν κατέστη δυνατόν να επιτευχθεί συμφωνία όλων των οικείων ρυθμιστικών αρχών εντός έξι μηνών από την ημερομηνία που ζητήθηκε η εξαίρεση από την τελευταία εκ των δύο ρυθμιστικών αρχών· ή

β) κατόπιν κοινής αιτήσεως των οικείων ρυθμιστικών αρχών.

Όλες οι σχετικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν από κοινού την παράταση της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο α) του τρίτου εδαφίου για μέγιστο διάστημα τριών μηνών.

5. Προτού λάβει απόφαση, ο Οργανισμός διαβουλεύεται με τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές και τους αιτούντες.

6. Η εξαίρεση επιτρέπεται να καλύπτει το σύνολο ή μέρος του δυναμικού της νέας υποδομής ή της υφιστάμενης υποδομής με σημαντικά αυξημένο δυναμικό.

Κατά τη λήψη απόφασης για τη χορήγηση εξαίρεσης, λαμβάνεται υπόψη, για κάθε περίπτωση χωριστά, η ανάγκη να επιβληθούν όροι όσον αφορά τη διάρκεια της εξαίρεσης και τη χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στην υποδομή. Κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με τους εν λόγω όρους λαμβάνονται υπόψη κυρίως το πρόσθετο δυναμικό που πρόκειται να κατασκευασθεί ή η τροποποίηση του υπάρχοντος δυναμικού, ο χρονικός ορίζοντας του έργου και οι εθνικές περιστάσεις.

Πριν από τη χορήγηση εξαίρεσης, η ρυθμιστική αρχή αποφασίζει τους κανόνες και τους μηχανισμούς για τη διαχείριση και την κατανομή δυναμικού. Σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς πρέπει να απαιτείται να καλούνται όλοι οι δυνητικοί χρήστες της υποδομής να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για μίσθωση δυναμικού, προτού γίνει η κατανομή δυναμικού στη νέα υποδομή, ακόμη και για ίδια χρήση. Η ρυθμιστική αρχή απαιτεί οι κανόνες διαχείρισης της συμφόρησης να περιλαμβάνουν την υποχρέωση προσφοράς του αχρησιμοποίητου δυναμικού στην αγορά και οι χρήστες της υποδομής να έχουν το δικαίωμα να διαπραγματεύονται το δυναμικό που διαθέτουν βάσει συμβάσεων στη δευτερογενή αγορά. Κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και ε), η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της εν λόγω διαδικασίας κατανομής δυναμικού.

Η απόφαση εξαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων των όρων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, αιτιολογείται δεόντως και δημοσιεύεται.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η ρυθμιστική αρχή ή ο οργανισμός, ανάλογα με την περίπτωση, υποβάλλουν στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους, για τη λήψη τυπικής απόφασης, τη γνώμη τους σχετικά με το αίτημα εξαίρεσης. Η γνώμη αυτή δημοσιεύεται μαζί με τη σχετική απόφαση.

8. Η ρυθμιστική αρχή διαβιβάζει αμελλητί στην Επιτροπή αντίγραφο κάθε αίτησης εξαίρεσης μόλις τη λάβει. Η απόφαση κοινοποιείται αμελλητί από την αρμόδια αρχή στην Επιτροπή, μαζί με όλες τις σχετικές με την εν λόγω απόφαση πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή συνολικά, ώστε να της επιτρέπουν να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση. Ειδικότερα, οι πληροφορίες περιλαμβάνουν:

α) τους λεπτομερείς λόγους βάσει των οποίων η ρυθμιστική αρχή ή το κράτος μέλος χορήγησε ή απέρριψε την απαλλαγή, μαζί με παραπομπή στην παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένου και του σχετικού σημείου ή σημείων της προαναφερθείσας παραγράφου επί των οποίων βασίστηκε η απόφαση αυτή, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πληροφοριών που αιτιολογούν την ανάγκη απαλλαγής·

β) την ανάλυση η οποία διεξήχθη για τις επιπτώσεις της απαλλαγής στον ανταγωνισμό και στην αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου·

γ) τους λόγους για τη χρονική περίοδο και το μερίδιο του συνολικού δυναμικού της υποδομής φυσικού αερίου για το οποίο χορηγείται η απαλλαγή·

δ) σε περίπτωση που η εξαίρεση αφορά διασύνδεση, το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές και

ε) τη συμβολή της υποδομής στη διαφοροποίηση της προμήθειας φυσικού αερίου.

9. Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής της σχετικής κοινοποίησης, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση, με την οποία θα υποχρεώνεται η ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση χορήγησης εξαιρέσης. Η δίμηνη προθεσμία είναι δυνατόν να παραταθεί κατά δύο μήνες, όταν ζητούνται συμπληρωματικές πληροφορίες από την Επιτροπή. Η εν λόγω συμπληρωματική προθεσμία αρχίζει από την επομένη της λήψης του συνόλου των πληροφοριών. Η αρχική δίμηνη προθεσμία μπορεί επίσης να παραταθεί με τη συγκατάθεση τόσο της Επιτροπής όσο και της ρυθμιστικής αρχής.

Εάν οι ζητούμενες πληροφορίες δεν παρασχεθούν εντός της οριζόμενης στην αίτηση προθεσμίας, η κοινοποίηση θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί, εκτός εάν, πριν την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας, η προθεσμία παραταθεί με συγκατάθεση τόσο της Επιτροπής όσο και της ρυθμιστικής αρχής ή η ρυθμιστική αρχή ενημερώσει την Επιτροπή, με δέοντως αιτιολογημένη δήλωση, ότι θεωρεί την κοινοποίηση πλήρη.

Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός μηνός με την απόφαση της Επιτροπής να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση εξαιρέσης και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Η έγκριση μιας απόφασης εξαιρέσης από την Επιτροπή παύει να ισχύει δύο έτη μετά την έκδοση της απόφασης, εάν έως τότε δεν έχει αρχίσει ακόμη η κατασκευή της υποδομής, και πέντε έτη μετά την έκδοση της απόφασης, εάν η υποδομή δεν έχει τεθεί σε λειτουργία, εκτός εάν η Επιτροπή αποφασίσει ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε μείζονα εμπόδια που βρίσκονται πέρα από τον έλεγχο του προσώπου στο οποίο χορηγήθηκε η εξαιρέση.

10. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των όρων που προβλέπει η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου για τον καθορισμό της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή των παραγράφων 3, 6, 8 και 9 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 37

Άνοιγμα της αγοράς και αμοιβαιότητα

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επιλέξιμοι πελάτες να είναι:

- α) έως την 1η Ιουλίου 2004, οι επιλέξιμοι πελάτες που ορίζονται στο άρθρο 18 της οδηγίας 98/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου⁽¹⁾. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν, έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό αυτών των επιλέξιμων πελατών·

β) από την 1η Ιουλίου 2004, όλοι οι μη οικιακοί πελάτες·

γ) από την 1η Ιουλίου 2007, όλοι οι πελάτες.

2. Προκειμένου να αποφευχθεί η έλλειψη ισορροπίας με το άνοιγμα των αγορών φυσικού αερίου:

- α) δεν απαγορεύονται οι συμβάσεις προμήθειας με επιλέξιμο πελάτη στο σύστημα άλλου κράτους μέλους, εάν ο πελάτης αυτός θεωρείται επιλέξιμος και στα δύο εμπλεκόμενα συστήματα και
- β) όταν η διεξαγωγή των συναλλαγών που περιγράφονται στο στοιχείο α) δεν γίνει δεκτή διότι ο πελάτης είναι επιλέξιμος σε ένα μόνο από τα δύο συστήματα, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των κρατών μελών από τα δύο συστήματα, και αφού λάβει υπόψη την κατάσταση της αγοράς και το κοινό συμφέρον, να υποχρεώνει το αρνούμενο μέρος να εκτελέσει την αιτούμενη προμήθεια.

Άρθρο 38

Απευθείας γραμμές

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε:

- α) οι εγκατεστημένες στο έδαφός τους επιχειρήσεις φυσικού αερίου να μπορούν να εφοδιάζονται με απευθείας αγωγό τους επιλέξιμους πελάτες και
- β) κάθε τέτοιος επιλέξιμος πελάτης εντός του εδάφους τους να μπορεί να εφοδιάζεται από επιχειρήσεις φυσικού αερίου με απευθείας αγωγό.

2. Όταν η κατασκευή ή εκμετάλλευση απευθείας αγωγών απαιτεί άδεια (π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση), τα κράτη μέλη ή οι υπ' αυτών οριζόμενες αρμόδιες αρχές καθορίζουν τα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών κατασκευής ή εκμετάλλευσης απευθείας αγωγών στο έδαφός τους. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν ως προϋπόθεση για την έκδοση άδειας κατασκευής απευθείας αγωγού είτε την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα βάσει του άρθρου 35 είτε την κίνηση διαδικασίας επίλυσης διαφορών δυνάμει του άρθρου 41.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 39

Διορισμός και ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία εθνική ρυθμιστική αρχή σε εθνικό επίπεδο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 1.

2. Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν θίγεται ο διορισμός άλλων ρυθμιστικών αρχών σε περιφερειακό επίπεδο εντός ορισμένων κρατών μελών, υπό τον όρο να υπάρχει ένας ανώτερος εκπρόσωπος για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε κοινοτικό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ένα κράτος μέλος μπορεί να διορίσει ρυθμιστικές αρχές για μικρά συστήματα σε γεωγραφικά χωριστή περιοχή η οποία, κατά το έτος 2008, είχε κατανάλωση μικρότερη του 3 % της συνολικής κατανάλωσης του κράτους μέλους του οποίου αποτελεί τμήμα. Με την παρέκκλιση αυτή δεν θίγεται ο διορισμός ενός ανώτερου εκπροσώπου για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε κοινοτικό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009.

4. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής και διασφαλίζουν ότι ασκεί τις εξουσίες της με αμεροληψία και διαφάνεια. Για το σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει της παρούσας οδηγίας και της σχετικής νομοθεσίας, η ρυθμιστική αρχή:

- α) είναι νομικά διακριτή και λειτουργικά ανεξάρτητη από κάθε άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα·
- β) διασφαλίζει ότι το προσωπικό της και όλα τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διοίκησή της:
 - i) ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε αγοραίο συμφέρον και
 - ii) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων. Με την απαίτηση αυτή δεν θίγεται η, κατά περίπτωση, στενή συνεργασία με άλλες συναφείς εθνικές αρχές ούτε οι γενικοί πολιτικοί προσανατολισμοί που εκδίδει η κυβέρνηση και οι οποίοι δεν συνδέονται με τα κατά το άρθρο 41 καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής.

5. Για να προστατεύσουν την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ιδίως ότι:

- α) η ρυθμιστική αρχή μπορεί να λαμβάνει αυτόνομες αποφάσεις, ανεξάρτητα από κάθε πολιτικό οργανισμό, και διαθέτει ξεχωριστές ετήσιες δημοσιονομικές προβλέψεις, ώστε να διαθέτει αυτονομία στην εκτέλεση του χορηγούμενου προϋπολογισμού, και επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων της και
- β) τα μέλη του συμβουλίου της ρυθμιστικής αρχής ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση της ρυθμιστικής αρχής διορίζονται για ορισμένη θητεία πέντε έως επτά ετών, ανανεώσιμη άπαξ.

Όσον αφορά το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κατάλληλο σύστημα περιτροπής για το συμβούλιο ή την ανώτερη διοίκηση. Τα μέλη του συμβουλίου ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση είναι δυνατόν να απαλλαγούν από τα καθήκοντά τους, διαρκούς της θητείας τους, μόνον εφόσον δεν πληρούν πλέον τους όρους που ορίζονται στο παρόν άρθρο ή εάν έχουν κριθεί ένοχα για σοβαρό παράπτωμα βάσει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 40

Γενικοί στόχοι της ρυθμιστικής αρχής

Κατά την εκτέλεση των ρυθμιστικών καθηκόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία, η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των κατωτέρω στόχων εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών της που καθορίζονται στο άρθρο 41, διαβουλευόμενη στενά με άλλες σχετικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ανταγωνισμού, κατά περίπτωση, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων τους:

- α) προώθηση, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό, τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών και την Επιτροπή, ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου εντός της Κοινότητας και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Κοινότητα, και διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων αερίου, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους·
- β) ανάπτυξη περιφερειακών αγορών εντός της Κοινότητας που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη του στόχου του στοιχείου α)·
- γ) κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο φυσικού αερίου μεταξύ κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου διασυνοριακού δυναμικού μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τη ροή φυσικού αερίου σε ολόκληρη την Κοινότητα·
- δ) συμβολή στη διασφάλιση, με τον πλέον αποδοτικό από άποψη κόστους τρόπο, της ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων χωρίς διακρίσεις, προσανατολισμένων προς τον καταναλωτή, και προώθηση της επάρκειας των συστημάτων και, σύμφωνα με τους στόχους γενικής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης, καθώς επίσης και της ενσωμάτωσης της ευρείας και μικρής κλίμακας παραγωγής φυσικού αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της διανεμόμενης παραγωγής, τόσο στα δίκτυα μεταφοράς όσο και στα δίκτυα διανομής·
- ε) διευκόλυνση της πρόσβασης νέου παραγωγικού δυναμικού στο δίκτυο, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων στην αγορά και φυσικού αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

- στ) εξασφάλιση της προσφοράς κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και τους χρήστες δικτύου, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των επιδόσεων των δικτύων και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς·
- ζ) εξασφάλιση ότι οι πελάτες ωφελούνται από την αποδοτική λειτουργία των εθνικών αγορών, προαγωγή του ουσιαστικού ανταγωνισμού και συμβολή στη διασφάλιση της ουσιαστικής προστασίας των καταναλωτών·
- η) υποβοήθηση της επίτευξης υψηλών προτύπων δημόσιας υπηρεσίας για το φυσικό αέριο, συμβολή στην προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και συμβολή στη συμβατότητα των απαραίτητων διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων, ώστε να μπορεί ο πελάτης να αλλάζει προμηθευτή·
- η) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς τους κανόνες ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου και να αξιολογεί τις προηγούμενες επιδόσεις, καθώς και να ορίζει ή να εγκρίνει τα πρότυπα και τις απαιτήσεις για την ποιότητα υπηρεσίας και εφοδιασμού, ή να συμβάλει σε αυτό σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές·
- θ) να παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας·
- ι) να παρακολουθεί τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα του ανοίγματος της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων φυσικού αερίου, τις τιμές για τους οικιακούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής της παροχής, τα τέλη για την εκτέλεση των υπηρεσιών συντήρησης και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών, και να φέρει ενώπιον των οικείων αρχών ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·
- ια) να ελέγχει την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, μεταξύ δε άλλων, ρητρών αποκλειστικότητας, που θα μπορούσαν να εμποδίσουν μεγάλους μη οικιακούς πελάτες να συνάψουν σύμβαση ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές, ή που μπορούν να περιορίσουν την επιλογή τους στο θέμα αυτό. Όπου αρμόζει, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού για τις πρακτικές αυτές·
- ιβ) να σέβεται τη συμβατική ελευθερία όσον αφορά τις συμβάσεις προμήθειας με δυνατότητα διακοπής, καθώς και όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις, υπό τον όρο ότι είναι συμβατές με το κοινοτικό και το εθνικό δίκαιο και συνεπείς προς τις πολιτικές της Κοινότητας·
- ιγ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζονται οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής για τη σύνδεση και τις επισκευές·
- ιδ) να παρακολουθεί και να εξετάζει τους όρους πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33. Σε περίπτωση που το καθεστώς πρόσβασης στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν περιλαμβάνει την εξέταση των τιμολογίων·
- ιε) να συμβάλλει στο να διασφαλισθεί, από κοινού με άλλες αρμόδιες αρχές, ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, περιλαμβανομένων όσων αναφέρονται στο παράρτημα Α, είναι αποτελεσματικά και εφαρμόζονται·
- ιστ) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς το άρθρο 3, και να τις διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές, όταν χρειάζεται·
- ιζ) να εξασφαλίζει την πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός εύληπτου εναρμονισμένου μορφοτύπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και την ταχεία πρόσβαση όλων των πελατών σε αυτά τα δεδομένα σύμφωνα με το στοιχείο η) του παραρτήματος Ι·

Άρθρο 41

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής

1. Στη ρυθμιστική αρχή ανατίθενται τα εξής καθήκοντα:

- α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, ρυθμισμένα τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθόδους υπολογισμού τους·
- β) να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διανομής και, όπου συντρέχει περίπτωση, των ιδιοκτητών των συστημάτων, καθώς και όλων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία και από κάθε άλλη συναφή κοινοτική νομοθεσία, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυννοριακά θέματα·
- γ) να συνεργάζεται για διασυννοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον Οργανισμό·
- δ) να συμμορφώνεται προς τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του Οργανισμού και της Επιτροπής και να τις υλοποιεί·
- ε) να υποβάλλει ετησίως στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τον Οργανισμό και την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά τους και την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Οι εκθέσεις αυτές αφορούν όλα τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σε κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο·
- στ) να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, ΥΦΑ και προμήθειας·
- ζ) να παρακολουθεί τα επενδυτικά προγράμματα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπειά τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιέχει συστάσεις για την τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων·

ιη) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009·

ιθ) να παρακολουθεί την ορθή εφαρμογή των κριτηρίων βάσει των οποίων καθορίζεται κατά πόσον μια εγκατάσταση αποθήκευσης υπάγεται στην παράγραφο 3 ή την παράγραφο 4 του άρθρου 33 και

κ) να παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 46·

κα) να συμβάλλει στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πλέον σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

2. Όταν προβλέπεται σε κάποιο κράτος μέλος, τα καθήκοντα παρακολούθησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκτελούνται από αρχές άλλες από τη ρυθμιστική. Εν τοιαύτη περίπτωση, οι πληροφορίες που προκύπτουν από αυτή την παρακολούθηση τίθενται στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής το συντομότερο δυνατό.

Διατηρώντας την ανεξαρτησία τους, με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, η ρυθμιστική αρχή συνεννοείται, κατά περίπτωση, με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, συνεργάζεται στενά με τις άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Τυχόν εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί από ρυθμιστική αρχή ή από τον Οργανισμό δυνάμει της παρούσας οδηγίας δεν θίγουν τη δεόντως αιτιολογημένη μελλοντική χρήση των εξουσιών της ρυθμιστικής αρχής δυνάμει του παρόντος άρθρου ή της επιβολής κυρώσεων από άλλες αρμόδιες αρχές ή την Επιτροπή.

3. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος με βάση το άρθρο 14, πέραν των καθηκόντων που τους ανατίθενται με βάση την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι ρυθμιστικές αρχές οφείλουν:

α) να παρακολουθούν τη συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το παρόν άρθρο και να επιβάλλουν ποινές για μη συμμόρφωση σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ)·

β) να παρακολουθούν τις σχέσεις και την επικοινωνία μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, για να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, και ειδικότερα να εγκρίνουν συμβάσεις και να ενεργούν ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους οιοδήποτε εξ αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 11·

γ) με την επιφύλαξη της διαδικασίας του άρθρου 14 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σχετικά με το πρώτο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, να εγκρίνουν τον προγραμματισμό των επενδύσεων και το πολυετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλει ετησίως ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος·

δ) να εξασφαλίζουν ότι τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο, τα οποία εισπράττουν οι ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων, προβλέπουν αμοιβή για τον ιδιοκτήτη ή τους ιδιοκτήτες του δικτύου, η οποία περιλαμβάνει κατάλληλο αντίτιμο για τα πάγια στοιχεία του δικτύου και τυχόν νέες επενδύσεις σε αυτό, εφόσον έχουν γνώμονα την οικονομία και την αποτελεσματικότητα και

ε) να διαθέτουν εξουσία διενέργειας επιθεωρήσεων, είτε προγραμματισμένων είτε απροειδοποίητων, στις εγκαταστάσεις του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές οι αρμοδιότητες που τους παρέχουν τη δυνατότητα να εκτελούν ταχέως και αποτελεσματικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3 και 6. Για το σκοπό αυτό, οι ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν τουλάχιστον τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου·

β) να ερευνούν τη λειτουργία των αγορών φυσικού αερίου και να αποφασίζουν και να επιβάλλουν τα κατάλληλα, αναγκαία και αναλογικά μέτρα για την προαγωγή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Εφόσον απαιτείται, η ρυθμιστική αρχή δύναται επίσης να συνεργάζεται με την εθνική αρχή ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές χρηματαγοράς ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το νόμο περί ανταγωνισμού·

γ) να απαιτούν πληροφορίες από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου χρήσιμες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης κάθε άρνησης για τη χορήγηση πρόσβασης σε τρίτο, και κάθε πληροφορίας για μέτρα που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση του δικτύου·

δ) να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι οποίες δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής ή του Οργανισμού ή να προτείνουν σε αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλλει τις εν λόγω κυρώσεις. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνεται η επιβολή ή η πρόταση επιβολής κυρώσεων ύψους έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, για μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία και

ε) να διαθέτουν κατάλληλα δικαιώματα διενέργειας ερευνών και συναφείς αρμοδιότητες να εντέλλονται τη διευθέτηση διαφορών δυνάμει των παραγράφων 11 και 12.

5. Εκτός από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου, όταν οριστεί διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το κεφάλαιο IV, τους ανατίθενται τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

- α) να επιβάλλουν ποινές σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ) για μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- β) να παρακολουθούν την επικοινωνία μεταξύ του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- γ) να ενεργούν ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε περίπτωση οποιασδήποτε καταγγελίας που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 11·
- δ) να παρακολουθούν τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- ε) να εγκρίνουν όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς·
- στ) να ζητούν αιτιολόγηση από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση όταν ειδοποιούνται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 4. Η εν λόγω αιτιολόγηση περιλαμβάνει κυρίως αποδεικτικά στοιχεία ότι δεν σημειώθηκε καμία μεροληπτική συμπεριφορά προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- ζ) να πραγματοποιούν επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και
- η) να αναθέτουν όλα ή συγκεκριμένα καθήκοντα του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος διορισμένο σύμφωνα με το άρθρο 14 σε περίπτωση διαρκούς παραβίασης από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει της παρούσας οδηγίας, ιδίως σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

6. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:

- α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκών επενδύσεων στα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ·
- β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης που πρέπει να παρέχονται με τον πλέον οικονομικό τρόπο και να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε αυτοί να εξισορροπούν τη συνεισφορά και την κατανάλωσή τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης πρέπει να παρέχονται με τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και

- γ) την πρόσβαση σε διασυνδεδεμένες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης.

7. Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 δημοσιεύονται.

8. Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας.

9. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαχείριση συμφόρησης των εθνικών δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου, περιλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης της συμφόρησης. Προς τούτο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή οι φορείς της αγοράς υποβάλλουν τους κανόνες τους για τη διαχείριση της συμφόρησης, περιλαμβανομένης της κατανομής ικανοτήτων, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητήσουν τροποποιήσεις αυτών των κανόνων.

10. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση που το σύστημα πρόσβασης στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν θα περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμολογίων. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες.

11. Οποιοδήποτε μέρος έχει να υποβάλει καταγγελία κατά διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ ή διανομής σε συνάρτηση με τις υποχρεώσεις των συγκεκριμένων διαχειριστών βάσει της οδηγίας, μπορεί να υποβάλλει την καταγγελία στις ρυθμιστικές αρχές, οι οποίες, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης των διαφορών, εκδίδουν απόφαση εντός δύο μηνών από την παραλαβή της καταγγελίας. Η περίοδος αυτή είναι δυνατόν να παραταθεί κατά δύο μήνες όταν οι ρυθμιστικές αρχές ζητούν συμπληρωματικές πληροφορίες. Η παραταθείσα περίοδος μπορεί να παραταθεί περαιτέρω, με τη σύμφωνη γνώμη του καταγγέλλοντος. Η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

12. Κάθε διγόμενο μέρος που έχει δικαίωμα προσφυγής σχετικά με απόφαση για μεθοδολογίες που λήφθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή, σε περιπτώσεις που οι ρυθμιστικές αρχές έχουν υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τα προτεινόμενα τιμολόγια ή τις προτεινόμενες μεθόδους, δύναται, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της πρότασης απόφασης, ή και μικρότερου διαστήματος εφόσον αυτό προβλέπεται από τα κράτη μέλη, να υποβάλει προσφυγή για επανεξέταση. Η εν λόγω προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

13. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 82.

14. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών μέτρων ή μέτρων ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις τους, κατά των υπεύθυνων φυσικών ή νομικών προσώπων, στις περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων περί εμπιστευτικότητας τους οποίους επιβάλλει η παρούσα οδηγία.

15. Οι προσφυγές που αναφέρονται στις παραγράφους 11 και 12 δεν θίγουν τα δικαιώματα άσκησης προσφυγής δυνάμει του κοινοτικού ή/και του εθνικού δικαίου.

16. Οι αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και διαθέσιμες στο κοινό, ενώ παράλληλα προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

17. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί σε εθνικό επίπεδο δυνάμει των οποίων μέρος υιγόμενο από την απόφαση ρυθμιστικής αρχής έχει δικαίωμα προσφυγής σε φορέα ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη και από οιαδήποτε κυβέρνηση.

Άρθρο 42

Καθεστώς ρύθμισης διασυνοριακών θεμάτων

1. Οι ρυθμιστικές αρχές διαβουλεύονται και συνεργάζονται στενά και κοινοποιούν εκατέρωθεν και στον Οργανισμό οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

2. Οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για:

- α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα κατάλληλου επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων προμήθειας στα διάφορα κράτη μέλη·
- β) τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδικών δικτύου για τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και άλλους φορείς της αγοράς και

γ) τον συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση της συμφόρησης.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να συνάψουν συνεργατικές συμφωνίες μεταξύ τους για την ενίσχυση της ρυθμιστικής συνεργασίας.

4. Οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εκτελούνται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

5. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έκταση των καθηκόντων των ρυθμιστικών αρχών να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τον Οργανισμό. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 43

Συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές

1. Κάθε ρυθμιστική αρχή και η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού σχετικά με το αν η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Ο Οργανισμός υποβάλλει τη γνώμη του στη ρυθμιστική αρχή που τη ζήτησε ή στην Επιτροπή, αντίστοιχα, και στη ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την επίμαχη απόφαση, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος.

3. Εάν η ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την απόφαση δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη του Οργανισμού εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής, ο Οργανισμός ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά.

4. Κάθε ρυθμιστική αρχή δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή εφόσον θεωρεί ότι μια απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυνοριακό εμπόριο δεν συμμορφώνεται προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.

5. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή της από τον Οργανισμό σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή από ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 4, ή με δική της πρωτοβουλία εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόφασης, ότι η απόφαση μιας ρυθμιστικής αρχής εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή, καλεί τη ρυθμιστική αρχή και τα μέρη που εμπλέκονται στη διαδικασία ενώπιον της ρυθμιστικής αρχής να υποβάλουν παρατηρήσεις.

6. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση, εκδίδει, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης, τελική απόφαση:

- α) να μην εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής· ή
- β) με την οποία ζητεί από την οικεία ρυθμιστική αρχή να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον θεωρεί ότι δεν τηρήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές.

7. Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση ή δεν εκδώσει τελική απόφαση εντός των προθεσμιών που ορίζονται, αντιστοίχως, στις παραγράφους 5 και 6, θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

8. Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός δύο μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την απόφαση της αρχής και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

9. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθήσουν οι ρυθμιστικές αρχές, ο οργανισμός και η Επιτροπή όσον αφορά τη συμμόρφωση των αποφάσεων των ρυθμιστικών αρχών προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 44

Τήρηση αρχείων

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις προμήθειας να τηρούν στη διάθεση των εθνικών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της ρυθμιστικής αρχής, των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Επιτροπής για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και παραγώγων του με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και με διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ.

2. Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως λόγου χάρι οι κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, η ποσότητα, η ημερομηνία και η ώρα εκτέλεσης και οι τιμές συναλλαγής και ο τρόπος ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και παραγώγων αερίου.

3. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να αποφασίσει να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, υπό τον όρο ότι δεν κοινοποιούν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK.

4. Για να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές όπου να ορίζονται οι μέθοδοι και οι μηχανισμοί για την τήρηση αρχείων καθώς και ο μορφότυπος και το περιεχόμενο τήρησης των δεδομένων. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις συναλλαγές παραγώγων φυσικού αερίου των επιχειρήσεων προμήθειας με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και με διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ, μόνον μετά την έκδοση από την Επιτροπή των κατευθυντηρίων γραμμών που αναφέρονται στη παράγραφο 4.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν δημιουργούν πρόσθετες υποχρεώσεις προς τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK.

7. Σε περίπτωση που οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αρχές χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία παρέχουν στις αρχές αυτές τα δεδομένα που ζητούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΑΓΟΡΕΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Άρθρο 45

Αγορές λιανικής

Για να διευκολυνθεί η δημιουργία εύρυθμων και διαφανών αγορών λιανικής στην Κοινότητα, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των επιχειρήσεων προμήθειας και των πελατών και, εφόσον είναι αναγκαίο, άλλων συντελεστών της αγοράς, να είναι καθορισμένοι όσον αφορά τις συμβατικές ρυθμίσεις, τις δεσμεύσεις προς πελάτες, τους κανόνες ανταλλαγής δεδομένων και εκκαθάρισης, την κυριότητα δεδομένων και την ευθύνη των μετρήσεων.

Οι εν λόγω κανόνες δημοσιοποιούνται, στοχεύουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης των πελατών και των προμηθευτών στα δίκτυα και υπόκεινται στην εξέταση των ρυθμιστικών αρχών ή άλλων αρμόδιων εθνικών αρχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

Μέτρα διασφάλισης

1. Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων, ή η αρτιότητα του συστήματος, ένα κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει προσωρινώς τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης.

2. Τα μέτρα αυτά πρέπει να προκαλούν τις ελάχιστες δυνατές διαταραχές στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να μην υπερβαίνουν την έκταση που είναι απολύτως αναγκαία για την αντιμετώπιση των αιφνίδιων δυσχερειών που έχουν προκύψει.

3. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί τα μέτρα αυτά στα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή, η οποία μπορεί να αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να τα τροποποιήσει ή να τα καταργήσει, εφόσον προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και διαταράσσουν τις συναλλαγές κατά τρόπο ασυμβίβαστο με το κοινό συμφέρον.

Άρθρο 47

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού

1. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία προκειμένου να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού συνάδουν προς τη συνθήκη ΕΚ, ιδίως δε το άρθρο 30, και προς τη νομοθεσία της Κοινότητας.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνον κατόπιν κοινοποίησης στην Επιτροπή και έγκρισης από αυτήν.

3. Η Επιτροπή ενεργεί ως προς την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εντός δύο μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης. Η εν λόγω περίοδος αρχίζει την επομένη της παραλαβής των συνολικών πληροφοριών. Εάν η Επιτροπή δεν ενεργήσει εντός της εν λόγω δίμηνης περιόδου, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις όσον αφορά τα κοινοποιηθέντα μέτρα.

Άρθρο 48

Παρέκλισεις σχετικές με δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής

1. Εάν μια επιχείρηση φυσικού αερίου αντιμετωπίζει ή αναμένει να αντιμετωπίσει σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες λόγω των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων περί υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής φυσικού αερίου, μπορεί να υποβάλλεται, στο οικείο κράτος μέλος ή στην οριζόμενη αρμόδια αρχή, αίτηση για προσωρινή παρέκκλιση από το άρθρο 32. Κατ' επιλογή των κρατών μελών, οι αιτήσεις υποβάλλονται χωριστά για κάθε περίπτωση είτε πριν είτε μετά την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να παρέχουν στην επιχείρηση φυσικού αερίου τη δυνατότητα υποβολής αίτησης είτε πριν είτε μετά την απαγόρευση πρόσβασης στο σύστημα. Όταν μια επιχείρηση φυσικού αερίου έχει αρνηθεί την πρόσβαση, η αίτηση υποβάλλεται το ταχύτερο. Οι αιτήσεις συνοδεύονται από όλες τις χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη φύση και την έκταση του προβλήματος και τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την επιχείρηση φυσικού αερίου για την επίλυση του προβλήματος.

Εάν δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές λύσεις και λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 3, το κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή μπορούν να αποφασίζουν να χορηγήσουν παρέκκλιση.

2. Το κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή κοινοποιεί το ταχύτερο στην Επιτροπή την απόφαση χορήγησης παρέκκλισης και όλες τις συναφείς πληροφορίες αναφορικά με την παρέκκλιση. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή συνολικά, ώστε να της επιτρέπουν να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση. Εντός οκτώ εβδομάδων από την παραλαβή της κοινοποίησης αυτής, η Επιτροπή μπορεί να ζητά από το οικείο κράτος μέλος ή την οριζόμενη αρμόδια αρχή να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση για τη χορήγηση παρέκκλισης.

Εάν το οικείο κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή δεν συμμορφωθεί με το αίτημα αυτό εντός τεσσάρων εβδομάδων, λαμβάνεται επείγοντως οριστική απόφαση σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 51 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

3. Όταν λαμβάνουν απόφαση για τις παρεκκλίσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το κράτος μέλος, ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή, και η Επιτροπή λαμβάνουν ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) την επιδιωκόμενη επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς αερίου·
- β) την ανάγκη εκπλήρωσης υποχρεώσεων κοινής ωφελείας και εγγύησης της ασφάλειας του εφοδιασμού·
- γ) τη θέση της επιχείρησης φυσικού αερίου στην αγορά αερίου και την πραγματική κατάσταση του ανταγωνισμού στην ίδια αγορά·
- δ) τη σοβαρότητα των οικονομικών και χρηματοοικονομικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις μεταφοράς ή οι επιλέξιμοι πελάτες·
- ε) τις ημερομηνίες υπογραφής και τους όρους της ή των συγκεκριμένων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον προβλέπουν το ενδεχόμενο αλλαγής της αγοράς·
- στ) τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίλυση του προβλήματος·
- ζ) το κατά πόσον, αποδεχόμενη τις εν λόγω δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, η επιχείρηση θα μπορούσε ευλόγως να προβλέψει, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, ότι ήταν πιθανόν να ανακύψουν σοβαρές δυσχέρειες·
- η) το επίπεδο διασύνδεσης του δικτύου με άλλα δίκτυα, και το βαθμό διαλειτουργικότητάς τους και
- θ) τις επιπτώσεις που θα έχει η χορήγηση παρέκκλισης επί της ορθής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.

Η απόφαση σχετικά με αίτηση παρέκκλισης που αφορά συμβάσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής συναφθείσες πριν από τις 4 Αυγούστου 2003 δεν πρέπει να καθιστά αδύνατη την εξεύρεση οικονομικώς βιώσιμων εναλλακτικών διεξόδων διάθεσης. Εν πάση περιπτώσει, δεν θεωρείται ότι υπάρχουν σοβαρές δυσχέρειες όταν οι πωλήσεις φυσικού αερίου δεν έχουν κατέλθει κάτω από το εγγυημένο επίπεδο ελάχιστης παραλαβής το οποίο προβλέπεται στις συμβάσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής ή εάν η συγκεκριμένη σύμβαση μπορεί να προσαρμοσθεί ή η επιχείρηση φυσικού αερίου μπορεί να βρει εναλλακτικές διεξόδους διάθεσης.

4. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί η παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν αρνούνται ή παύουν να αρνούνται την πρόσβαση στο δίκτυο λόγω δεσμεύσεων υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής τις οποίες έχουν αναλάβει με σύμβαση αγοράς φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την τήρηση των σχετικών διατάξεων των άρθρων 32 έως 44.

5. Οι τυχόν παρεκκλίσεις που χορηγούνται δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων αιτιολογούνται δεόντως. Η Επιτροπή δημοσιεύει την απόφαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

6. Μέχρι τις 4 Αυγούστου 2008, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση ανασκόπησης σχετικά με την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ώστε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να μπορέσουν να εξετάσουν, σε εύθετο χρόνο, την ανάγκη προσαρμογών του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 49

Αναδυόμενες και απομονωμένες αγορές

1. Τα κράτη μέλη τα οποία δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο κάποιου άλλου κράτους μέλους και έχουν μόνο έναν κύριο εξωτερικό προμηθευτή, μπορούν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 4, 9, 37 ή/και το άρθρο 38. Η επιχείρηση προμήθειας που διαθέτει μερίδιο της αγοράς μεγαλύτερο του 75 % θεωρείται κύριος προμηθευτής. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως από τη στιγμή που παύει να ισχύει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις του παρόντος εδαφίου. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4, 9, 37 ή/και 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται απομονωμένη αγορά.

Τα άρθρα 4, 9, 37 ή/και 38 δεν εφαρμόζονται στην Εσθονία, τη Λεττονία ή/και τη Φινλανδία έως ότου οποιοδήποτε από τα κράτη αυτά συνδεθεί άμεσα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο οποιουδήποτε κράτους μέλους εκτός της Εσθονίας, της Λεττονίας, της Λιθουανίας και της Φινλανδίας. Το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη τυχόν παρεκκλίσεων δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

2. Κράτος μέλος το οποίο χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά και το οποίο λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα αντιμετώπιζε ουσιαστικά προβλήματα, μπορεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 4, το άρθρο 9, το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 14, το άρθρο 24, το άρθρο 25 παράγραφος 5, το άρθρο 26, τα άρθρα 31 και 32, το άρθρο 37 παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως μόλις το κράτος μέλος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4 και 9, του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 3, των άρθρων 14, 24, 25 παράγραφος 5, 26, 31, 32, 37 παράγραφος 1 ή/και του άρθρου 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά.

3. Κατά την ημερομηνία λήξης της αναφερόμενης στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 παρέκκλισης, ο ορισμός των επιλέξιμων πελατών συνεπάγεται άνοιγμα της αγοράς που ισούται με το 33 % τουλάχιστον της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου στην εθνική αγορά φυσικού αερίου. Δύο έτη μετά την ημερομηνία αυτή, αρχίζει να ισχύει το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο β) και τρία έτη μετά την ημερομηνία αυτή, το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Έως την έναρξη εφαρμογής του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο β), το αναφερόμενο στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει τη μη εφαρμογή του άρθρου 32 όσον αφορά τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς.

4. Σε περίπτωση που η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα δημιουργούσε ουσιαστικά προβλήματα σε μια γεωγραφικά περιορισμένη περιοχή κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη της υποδομής μεταφοράς και κύριας υποδομής διανομής, και για να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις, το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτηση προσωρινής παρέκκλισης από το άρθρο 4 και 9, το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 14, 24, 25 παράγραφος 5, 26, 31, 32, το άρθρο 37 παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 38 για αναπτυξιακές ενέργειες εντός της περιοχής αυτής.

5. Η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί την παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- την ανάγκη επενδύσεων σε υποδομές, οι οποίες θα ήταν οικονομικά ασύμφορες σε συνθήκες ανταγωνιστικής αγοράς,
- το επίπεδο και τις προοπτικές απόσβεσης των απαιτούμενων επενδύσεων,
- το μέγεθος και την ωριμότητα του συστήματος φυσικού αερίου στη συγκεκριμένη περιοχή,
- τις προοπτικές της συγκεκριμένης αγοράς φυσικού αερίου,
- το γεωγραφικό μέγεθος και τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής ή περιφέρειας και τους κοινωνικούς, οικονομικούς και δημογραφικούς παράγοντες.

Για τις υποδομές φυσικού αερίου, πλην των υποδομών διανομής, μπορεί να χορηγείται παρέκκλιση μόνον εφόσον δεν υπάρχει υποδομή φυσικού αερίου στη συγκεκριμένη περιοχή ή εάν η υποδομή φυσικού αερίου έχει δημιουργηθεί εντός των τελευταίων δέκα ετών. Η προσωρινή παρέκκλιση δεν υπερβαίνει τα 10 έτη μετά την πρώτη προμήθεια φυσικού αερίου στην περιοχή.

Για τις υποδομές διανομής, μπορεί να χορηγείται παρέκκλιση για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη μετά την έναρξη εφοδιασμού της περιοχής με φυσικό αέριο μέσω της συγκεκριμένης υποδομής στην περιοχή.

6. Το άρθρο 9 δεν εφαρμόζεται στην Κύπρο, στο Λουξεμβούργο ή/και στη Μάλτα.

7. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις υποβαλλόμενες σύμφωνα με την παράγραφο 4 αιτήσεις, προτού λάβει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 5, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της εμπιστευτικότητας. Η απόφαση αυτή καθώς και οι παρεκκλίσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Η Ελλάδα δύναται να παρεκκλίνει από τα άρθρα 4, 24, 25, 26, 32, 37 ή/και 38 της παρούσας οδηγίας για τις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που έχει εκδώσει πριν από τις 15 Μαρτίου 2002 και σύμφωνα με την οδηγία 98/30/ΕΚ, για την ανάπτυξη και την αποκλειστική εκμετάλλευση των δικτύων διανομής σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

Άρθρο 50

Διαδικασία επανεξέτασης

Εάν, στην αναφερόμενη στο άρθρο 52 παράγραφος 6 έκθεση, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι, δεδομένης της ουσιαστικής πρακτικής εφαρμογής της πρόσβασης στο δίκτυο σε κάποιο κράτος μέλος — που συνεπάγεται πλήρως αποτελεσματική, χωρίς διακρίσεις και εμπόδια πρόσβαση στο δίκτυο — ορισμένες υποχρεώσεις που επιβάλλει η παρούσα οδηγία σε επιχειρήσεις (μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις νομικού διαχωρισμού των διαχειριστών συστημάτων διανομής) δεν είναι ανάλογες προς τον επιδιωκόμενο στόχο, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να υποβάλλει αίτημα στην Επιτροπή για να εξαιρεθεί από τη συγκεκριμένη απαίτηση.

Το κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή το αίτημα, μαζί με όλα τα σχετικά απαραίτητα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θα εξακολουθήσει να ισχύει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η έκθεση ότι, δηλαδή, εξασφαλίζεται η ουσιαστική πρόσβαση στο δίκτυο.

Η Επιτροπή, εντός τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, υιοθετεί γνώμη σχετικά με το αίτημα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και, οσάκις ενδείκνυται, υποβάλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, στις προτάσεις τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, την εξαίρεση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους από συγκεκριμένες απαιτήσεις, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος εφαρμόζει εξίσου αποτελεσματικά μέτρα, οσάκις ενδείκνυται.

Άρθρο 51

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.
3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Άρθρο 52

Υποβολή εκθέσεων

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί και επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει γενική έκθεση προόδου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το πρώτον μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2004, και στη συνέχεια σε ετήσια βάση. Η έκθεση προόδου καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) την πείρα που αποκτήθηκε και την πρόοδο που επιτεύχθηκε όσον αφορά τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και τα εμπόδια τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν στο θέμα αυτό συμπεριλαμβανομένης της κατοχής δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, της συγκέντρωσης, της επιθετικής ή ανταγωνιστικής συμπεριφοράς·
- β) τις παρεκκλίσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της παρέκκλισης που προβλέπεται από το άρθρο 26 παράγραφος 4, ενόψει πιθανής επανεξέτασης του ορίου·
- γ) τον βαθμό στον οποίο οι απαιτήσεις διαχωρισμού και τιμολόγησης που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία έχουν επιτύχει τη διασφάλιση ισότιμης και αμερόληπτης πρόσβασης στο σύστημα φυσικού αερίου της Κοινότητας και ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού, καθώς και τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες που έχει το άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου για τους πελάτες·
- δ) την εξέταση ζητημάτων που σχετίζονται με τα επίπεδα χωρητικότητας του συστήματος και την ασφάλεια του εφοδιασμού της Κοινότητας με φυσικό αέριο, και ιδίως την υφιστάμενη και προβλεπόμενη ισορροπία μεταξύ ζήτησης και προσφοράς, λαμβανομένων υπόψη των φυσικών δυνατοτήτων ανταλλαγών μεταξύ των εκάστοτε περιοχών, καθώς και την ανάπτυξη αποθηκευτικών δυνατοτήτων (συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος της αναλογικότητας στη ρύθμιση των αγορών του τομέα αυτού)·
- ε) με ιδιαίτερη προσοχή, τα μέτρα που λαμβάνονται στα κράτη μέλη για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών·
- στ) γενική αξιολόγηση της προόδου που επιτεύχθηκε όσον αφορά τις διμερείς σχέσεις με τρίτες χώρες οι οποίες παράγουν και εξαγωγή ή μεταφέρουν φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένης της προόδου στα θέματα της ολοκλήρωσης της αγοράς, του εμπορίου και της πρόσβασης στα δίκτυα των εν λόγω τρίτων χωρών·
- ζ) τις τυχόν αναγκαίες απαιτήσεις εναρμόνισης οι οποίες δεν συνδέονται με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Οσάκις ενδείκνυται, η έκθεση προόδου μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις και μέτρα για την αντιστάθμιση των αρνητικών συνεπειών από την κατοχή δεσπόζουσας θέσης και τις συγκεντρώσεις στην αγορά.

Στην έκθεση αυτή, η Επιτροπή, σε διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ENTSO), μπορεί επίσης να εξετάσει τη σκοπιμότητα να δημιουργηθεί, από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, ένας ενιαίος ευρωπαϊκός διαχειριστής συστημάτων μεταφοράς.

2. Ανά διετία, η έκθεση προόδου η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει και ανάλυση των διαφόρων μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, καθώς και εξέταση της αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών και ιδίως των επιπτώσεων τους για τον ανταγωνισμό στην αγορά φυσικού αερίου. Ανάλογα με την περίπτωση, η έκθεση μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο για να επιτευχθούν υψηλά πρότυπα υπηρεσίας κοινής ωφελείας ή τα μέτρα για την αποφυγή μονοπωλιακού ελέγχου της αγοράς.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει, το αργότερο στις 3 Μαρτίου 2013, στο πλαίσιο της γενικής επανεξέτασης, ειδική διεξοδική έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία περιγράφεται ο βαθμός επιτυχίας των προϋποθέσεων διαχωρισμού στο πλαίσιο του κεφαλαίου IV όσον αφορά την εξασφάλιση πλήρους και αποτελεσματικής ανεξαρτησίας των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό.

4. Για τον σκοπό της αξιολόγησής της στο πλαίσιο της παραγράφου 3, η Επιτροπή λαμβάνει ιδίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: ισότιμη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στο δίκτυο, αποτελεσματικές κανονιστικές ρυθμίσεις, ανάπτυξη δικτύου που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς, επενδυτικών κινήτρων χωρίς στρεβλώσεις, ανάπτυξη της υποδομής διασύνδεσης, αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές ενέργειας της Κοινότητας και ασφάλεια της κατάστασης του εφοδιασμού στην Κοινότητα.

5. Εφόσον απαιτείται, και ειδικότερα σε περίπτωση που η διεξοδική ειδική έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 συμπεραίνει ότι οι όροι της παραγράφου 4 δεν έχουν διασφαλισθεί στην πράξη, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προκειμένου να εξασφαλισθεί πλήρως η αποτελεσματική ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς πριν από τις 3 Μαρτίου 2014.

6. Το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2006, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λεπτομερή έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Στην έκθεση εξετάζονται, συγκεκριμένα:

- η άνευ διακρίσεων δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο,
- η ύπαρξη αποτελεσματικών ρυθμίσεων,
- η ανάπτυξη υποδομών διασύνδεσης, οι όροι διαμετακόμισης και η κατάσταση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Κοινότητα,
- ο βαθμός στον οποίο τα πλήρη οφέλη του ανοίγματος της αγοράς αναλογούν στις μικρές επιχειρήσεις και στους οικιακούς πελάτες, κυρίως όσον αφορά τις προδιαγραφές παροχής δημόσιας υπηρεσίας,
- ο βαθμός στον οποίο οι αγορές είναι στην πράξη ανοιχτές στον ουσιαστικό ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της κατοχής δεσπόζουσας θέσης και των συγκεντρώσεων στην αγορά και της επιθετικής ή αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς,
- ο βαθμός στον οποίο οι καταναλωτές αλλάζουν πράγματι προμηθευτές και επαναδιαπραγματεύονται τιμολόγια,

— η εξέλιξη των τιμών, συμπεριλαμβανομένων των τιμών προμήθειας, σε σχέση με το βαθμό ανοίγματος των αγορών,

— κατά πόσον υπάρχει ουσιαστική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση τρίτων στην αποθήκευση φυσικού αερίου, όταν είναι αναγκαία από τεχνική ή/και οικονομική άποψη για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα,

— η αποκτηθείσα εμπειρία κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά την ουσιαστική ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων σε κώδικα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις και εάν, πέραν της ανεξαρτησίας όσον αφορά τη λειτουργία και του διαχωρισμού των λογαριασμών, έχουν αναπτυχθεί και άλλα μέτρα με αποτελέσματα ισοδύναμα με το νομικό διαχωρισμό.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προτάσεις, με στόχο κυρίως την εξασφάλιση υψηλών προδιαγραφών παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ιδίως για την εξασφάλιση της πλήρους και ουσιαστικής ανεξαρτησίας των διαχειριστών συστημάτων διανομής πριν από την 1η Ιουλίου 2007. Οσάκις απαιτείται, αυτές οι προτάσεις μπορούν επίσης να αφορούν, στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, μέτρα για την αντιμετώπιση φαινομένων κατοχής δεσπόζουσας θέσης και συγκεντρώσεων στην αγορά και επιθετικής ή αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς.

Άρθρο 53

Κατάργηση

Η οδηγία 2003/55/ΕΚ καταργείται από τις 3 Μαρτίου 2011, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών σχετικά με τις προθεσμίες για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας. Οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται βάσει του πίνακα αντιστοιχιών του παραρτήματος II.

Άρθρο 54

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 3 Μαρτίου 2011. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 3 Μαρτίου 2011 με εξαίρεση το άρθρο 11, το οποίο εφαρμόζουν από τις 3 Μαρτίου 2013.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής ορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 55

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή μέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 56

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

E. ERLANDSSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

1. Με την επιφύλαξη των κοινοτικών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, ιδίως της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις ⁽¹⁾ και της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές ⁽²⁾, τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 έχουν ως στόχο να εξασφαλίζουν ότι οι πελάτες:

α) έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον φορέα παροχής υπηρεσιών φυσικού αερίου, στην οποία καθορίζονται:

- τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής,
- οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,
- τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης,
- οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε τελευταίες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης,
- η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της παροχής υπηρεσιών και της σύμβασης, και κατά πόσον επιτρέπεται η αποχώρηση από τη σύμβαση χωρίς επιβάρυνση,
- οποιοσδήποτε διευθετήσει για αποζημίωση και επιστροφή καταβληθέντων ποσών οι οποίες εφαρμόζονται όταν δεν πληρούνται τα συμβατικά επίπεδα ποιότητας των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης και καθυστερημένης χρέωσης,
- η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το στοιχείο στ), και
- η κοινοποίηση κατά τρόπο σαφή, μέσω των τιμολογίων ή των ιστοσελίδων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, πληροφοριών οι οποίες αφορούν τα δικαιώματα των καταναλωτών, ιδίως δε τον τρόπο εξέτασης των παραπόνων τους, και όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στο παρόν σημείο.

Οι όροι πρέπει να είναι δίκαιοι και σαφώς γνωστοί εκ των προτέρων. Οποιοδήποτε, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα του σημείου αυτού πρέπει επίσης να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

β) ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα λύσης της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ειδοποιούν τους συνδρομητές τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ με διαφανή και κατανοητό τρόπο. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να λύσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους όρους οι οποίοι τους έχουν κοινοποιηθεί από το φορέα παροχής υπηρεσιών αερίου.

γ) λαμβάνουν διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών φυσικού αερίου.

δ) έχουν ευρεία ελευθερία επιλογής των μεθόδων πληρωμής, οι οποίες δεν προβαίνουν σε αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ πελατών. Τα συστήματα προπληρωμής πρέπει να είναι δίκαια και να αντανakλούν καταλλήλως την πιθανή κατανάλωση. Οιαδήποτε διαφορά στους όρους και στις προϋποθέσεις θα αντανakλά τις δαπάνες που φέρει ο προμηθευτής των διαφόρων συστημάτων πληρωμών. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις πρέπει να είναι δίκαιοι και διαφανείς, πρέπει δε να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και να μην περιλαμβάνουν μη συμβατικά εμπόδια στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, όπως υπερβολικά συμβατικά έγγραφα. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

ε) δεν επιβαρύνονται για αλλαγή προμηθευτή.

στ) έχουν στη διάθεσή τους διαφανείς, απλές και ανέξοδες διαδικασίες εξέτασης των αντίστοιχων καταγγελιών τους. Ειδικότερα, όλοι οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να απολαύουν καλού επιπέδου υπηρεσίας και εξέτασης των παραπόνων από τον προμηθευτή τους σε φυσικό αέριο. Οι εξωδικαστικές αυτές διαδικασίες επίλυσης των διαφορών παρέχουν τη δυνατότητα δίκαιης και ταχείας επίλυσης των διαφορών, κατά προτίμηση εντός διαστήματος τριών μηνών, προβλέποντας, όπου αυτό επιβάλλεται, σύστημα επιστροφής ή/και αποζημίωσης. Όταν είναι δυνατόν, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να τηρούν τις βασικές αρχές που καθορίζονται στη σύσταση 98/257/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1998, σχετικά με τις αρχές που διέπουν τα αρμόδια όργανα για την εξώδικη επίλυση των διαφορών καταναλωτών ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19.

⁽²⁾ ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29.

⁽³⁾ ΕΕ L 115 της 17.4.1998, σ. 31.

- ζ) όταν συνδέονται με το δίκτυο αερίου, ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους να προμηθεύονται, δυνάμει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, φυσικό αέριο καθορισμένης ποιότητας σε λογικές τιμές·
- η) έχουν στη διάθεσή τους τα δεδομένα κατανάλωσης τους και τους παρέχεται η δυνατότητα, με ρητή συναίνεση και ατελώς, να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε καταχωρημένη επιχείρηση προμήθειας την πρόσβαση στα δεδομένα μετρητών που τους αφορούν. Το μέρος που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση δεδομένων πρέπει να υποχρεούται να χορηγεί τα εν λόγω δεδομένα στην επιχείρηση. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον μορφότυπο των δεδομένων και τη διαδικασία για την πρόσβαση των προμηθευτών και των καταναλωτών στα δεδομένα. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία·
- θ) ενημερώνονται δρόντως για την πραγματική κατανάλωση και το κόστος του φυσικού αερίου αρκετά συχνά ώστε να μπορούν να ρυθμίσουν οι ίδιοι την κατανάλωση φυσικού αερίου. Οι πληροφορίες δίδονται στο πλαίσιο επαρκούς χρονικού πλαισίου που να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα του εξοπλισμού μετρήσεων του πελάτη. Η δέουσα προσοχή δίδεται στην οικονομική αποδοτικότητα αυτών των μέτρων. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία.
- ι) λαμβάνουν, μετά κάθε αλλαγή προμηθευτή φυσικού αερίου, τελικό εκκαθαριστικό, το αργότερο έξι εβδομάδες μετά την αλλαγή προμηθευτή.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή ευφών συστημάτων μέτρησης, τα οποία ευνοούν την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών στην αγορά εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Η εφαρμογή αυτών των συστημάτων μέτρησης μπορεί να υποβληθεί σε οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τον καταναλωτή σε ατομικό επίπεδο, ή σε μελέτη που καθορίζει ποια μορφή ευφώνος μέτρησης είναι οικονομικώς λογική και αποδοτική από άποψη κόστους και ποιες είναι οι εφικτές προθεσμίες για τη διανομή τους.

Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου 2012.

Ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής, τα κράτη, ή οιαδήποτε αρμόδια αρχή ορίσουν αυτά, ετοιμάζουν χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των ευφών συστημάτων μέτρησης.

Τα κράτη μέλη, ή οιαδήποτε αρμόδια αρχή ορίσουν αυτά, διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα αυτών των συστημάτων μέτρησης που θα εφαρμοσθούν στην επικράτειά τους και συνεκτιμούν δρόντως τη χρήση των κατάλληλων προδιαγραφών και των καλύτερων πρακτικών και τη σημασία της ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2003/55/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
—	Άρθρο 6
—	Άρθρο 7
Άρθρο 6	Άρθρο 8
Άρθρο 9	Άρθρο 9
Άρθρο 7	Άρθρο 10
—	Άρθρο 11
Άρθρο 7	Άρθρο 12
Άρθρο 8	Άρθρο 13
—	Άρθρο 14
—	Άρθρο 15
Άρθρο 10	Άρθρο 16
—	Άρθρο 17
—	Άρθρο 18
—	Άρθρο 19
—	Άρθρο 20
—	Άρθρο 21
—	Άρθρο 22
—	Άρθρο 23
Άρθρο 11	Άρθρο 24
Άρθρο 12	Άρθρο 25
Άρθρο 13	Άρθρο 26
Άρθρο 14	Άρθρο 27
Άρθρο 15	Άρθρο 29
Άρθρο 16	Άρθρο 30
Άρθρο 17	Άρθρο 31
Άρθρο 18	Άρθρο 32
Άρθρο 19	Άρθρο 33
Άρθρο 20	Άρθρο 34
Άρθρο 21	Άρθρο 35
Άρθρο 22	Άρθρο 36
Άρθρο 23	Άρθρο 37
Άρθρο 24	Άρθρο 38
Άρθρο 25 παράγραφος 1 (πρώτη και δεύτερη πρόταση)	Άρθρο 39
—	Άρθρο 40

Οδηγία 2003/55/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 25 (υπόλοιπο)	Άρθρο 41
—	Άρθρο 42
—	Άρθρο 43
—	Άρθρο 44
—	Άρθρο 45
Άρθρο 26	Άρθρο 46
—	Άρθρο 47
Άρθρο 27	Άρθρο 48
Άρθρο 28	Άρθρο 49
Άρθρο 29	Άρθρο 50
Άρθρο 30	Άρθρο 51
Άρθρο 31	Άρθρο 52
Άρθρο 32	Άρθρο 53
Άρθρο 33	Άρθρο 54
Άρθρο 34	Άρθρο 55
Άρθρο 35	Άρθρο 56
Παράρτημα Α	Παράρτημα Ι

ΣΥΝΔΟΡΜΗ 2005: (Σειρές L + C) περιλαμβάνόμενων των εκδόσεων της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 000 EUR ετησίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	100 EUR μηνιαίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρά L + C, έντυπη έκδοση και ήπιος CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	700 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	70 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	10 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	500 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας: σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, C) FOM, δύο εκδόσεις: εν γένει/ανά έτος	πολύγλωσσος: 28 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	380 EUR ετησίως (+ 90 EUR μηνιαίως)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσες/ες ανάλογα με το διαγωνισμό	90 EUR ετησίως

(*) Πώληση ανά τεύχος: — έως 32 τεύχη: 6 EUR
— από 33 έως 54 τεύχη: 12 EUR
— περισσότερες από 54 τεύχη: η τιμή ορίζεται από περίπτωση.

Η συνδρομή στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εκδίδεται, στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Γληροφθοίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 166 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιαλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιαλανδικά πωλείται, ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 20 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πωλήσεις και διανομές:

Οι προς πώληση εκδόσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων διατίθενται στους εμπλεκόμενους αντιπροσώπους. Κατάλογος των υπηρεσιών μας αναμυσών θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/other/agentsindex_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δικαίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

